Ds. J.A. Weststrate
Simson, de nazireeër Gods
Zijn geboorte, opvoeding en huwelijk
© B.V. Uitgeverij De Banier, Apeldoorn 2014
Omslagontwerp en vormgeving: Albert Bloemert
Foto op omslag: iStockphoto
ISBN 978 94 6278 0743
NUR 700 016

www.debanier.nl

Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij
elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen
of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.

Simson, de nazireeër Gods

Zijn geboorte, opvoeding en huwelijk

Ds. J.A. Weststrate

de Banier
uitgeverij

Woord vooraf

In Hebreeën 11 vers 32 lezen we: 'En wat zal ik nog meer zeggen? Want de tijd zal mij ontbreken, zou ik verhalen van Gideon, en Barak, en Simson, en Jefta, en David, en Samuël en de profeten.'

In deze zendbrief beschrijft Paulus het geloof, met zijn eigenschappen en werkingen, van de geloofshelden waartoe ook Simson gerekend mag worden.

In het eerste deel van *Simson, de nazireeër Gods* zijn een tiental predicaties opgenomen over het leven van Simson. Het eerste vijftal heeft onze geliefde (voormalige) predikant in de gemeente van Terneuzen uitgesproken. Het tweede vijftal in de gemeente van Pretoria. Deel 1 over het leven van Simson kreeg als ondertitel: *Zijn geboorte, opvoeding en huwelijk.*

Simson mag een wonderkind genoemd worden. We lezen van Manoach: '... en zijn huisvrouw was onvruchtbaar en baarde niet.' De Engel des HEEREN verscheen haar en zei dat ze een zoon zou krijgen. Zo is Simson uit de onmogelijkheid geboren. Weliswaar is hij in zonde ontvangen en geboren. Dat is in het leven van deze richter wel naar voren gekomen.

Ook wij zijn onvruchtbaar. Van onze boom geen vrucht meer in der eeuwigheid. Ook aan ons moet een wonder geschieden en het is een eeuwig wonder als we ooit vruchten zouden voortbrengen. Dan geldt: 'Uw vrucht is uit Mij gevonden.'

Simsons leven was onmiskenbaar een strijdend leven, maar de overwinning was menigvuldig.

In de prekenserie over het leven van deze richter komt de trouw des Heeren zo duidelijk naar voren.

De Geest des Heeren werd vaardig over Simson en hij versloeg een jonge brullende leeuw. Mocht diezelfde Geest bij het lezen van dit boekje nog tot bekering van zondaren zijn. Dan vangt de strijd aan en zullen we satan horen brullen. De overwinning ligt echter vast, niet in de mens, maar in het eeuwig welbehagen Gods. Dan krijgt dat geestelijke huwelijk zoveel betekenis waarvan de psalmdichter zegt in Psalm 45 vers 8 (Datheen):

Dies klaag niet dat gij uw vrienden moet laten;
Want door dit huwelijk, hoog boven maten,
Zult gij krijgen kind'ren, lieflijk en fijn,
Die eeuwiglijk koningen zullen zijn.

Het is onze hartelijke wens dat deze prekenserie tot zegen mag zijn van velen.

Terneuzen, september 2014
Ouderling M.W. Stouten

1

Simson

Zingen: Psalm 80:5
Schriftlezing: Richteren 13:1-5
Zingen: Psalm 60:2
Zingen: Psalm 106:24
Zingen: Psalm 22:16

Geliefde gemeente, met de hulp des Heeren hopen we stil te staan bij een bekende figuur uit Gods Woord, namelijk bij Simson. Een nazireeër, een richter, een man bij wie we zullen zien dat er in zijn binnenste een voortdurende strijd was tussen vlees en Geest. Simson was een man die als nazireeër en richter een strijd had tussen zijn roeping en zijn eigen wil. In deze predicatie staan we stil bij de eerste twee verzen van Richteren 13:

En de kinderen Israëls voeren voort te doen wat kwaad was in de ogen des HEEREN; zo gaf hen de HEERE in de hand der Filistijnen veertig jaar. En er was een man van Zora, uit het geslacht van een Daniet, wiens naam was Manoach; en zijn huisvrouw was onvruchtbaar en baarde niet.

We schrijven boven onze overdenking naar aanleiding van deze tekst: *Simson*. We staan stil bij:
1. De persoon die hij was;
2. De tijd waarin hij leefde;
3. De ouders uit wie hij geboren werd.

Simson, staat er boven onze overdenking. We letten op:
1. De persoon die hij was. Daarbij willen we enkele schetsen geven van zijn persoonlijkheid;
2. De tijd waarin hij leefde. U leest dat in vers 1. Het was een tijd waarin we zoveel parallellen zien met onze tijd. Want alles wat ze deden was kwaad in de ogen des Heeren. Maar wat een wonder

van genade, dat de Heere nu toch in die tijd, terwijl er niet om geroepen werd, een richter zond om Israël te verlossen.

't Is trouw, al wat Hij ooit beval;
Het staat op recht en waarheid pal,
Als op onwrikb're steunpilaren.

3. De ouders uit wie hij geboren werd. U vindt dat in vers 2.

1. De persoon die hij was
Simson ... Wie kent Simson niet? Wanneer er een vraag gesteld wordt tijdens een huisbezoek of een pastoraal bezoek, dan duurt het soms wel even voor er een antwoord komt. Maar wanneer we aan de kinderen vragen wie Simson was, dan weet iedereen wel wat over hem te zeggen. Simson? Dat is de man die driehonderd vossen ving. Waarvan hij de staarten aan elkaar bond, er een fakkel tussen deed en de vossen het koren injoeg. Simson? Dat is de man die met een ezelskinnebak duizend Filistijnen versloeg. Hij is de man die de poorten van Gaza nam, ze op zijn schouders legde en er zelfs een heuvel mee beklom. Simson? Dat is de man wiens haar niet geknipt mocht worden, maar hij liet het toch knippen toen hij op de knieën van een hoer lag. Simson? Dat is de man die op het einde van zijn leven, toen zijn haar weer gegroeid was, de twee pilaren wegdrukte van de tempel van Dagon. Daarbij vonden duizenden mensen hun dood. Heeft Simson dat toen in eigen kracht gedaan? Neen, hij heeft geleerd: 'Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.' Van zichzelf was Simson een wederspannige knecht die het keer op keer in eigen krachten wilde doen, maar aan het einde van zijn leven heeft hij het gesmeekt: 'Heere HEERE, gedenk toch mijner en sterk mij toch alleenlijk ditmaal.' Hij mocht in de kracht Godes uittrekken. Net als een Gideon. Hij mocht het horen: 'De HEERE is met u, gij strijdbare held.'

Wie heeft er nooit over Simson gehoord? Hij is bekend als een held. Dat zien we ook in de kunst. We laten dat verder liggen, maar hoeveel schilderijen, gedichten en muziekstukken zijn er niet gemaakt over Simson. Hij was een held, afgezonderd door de Heere. Maar hij was ook een zondig mensenkind, vol zonden en gebreken. Hoe koesterde hij niet voortdurend de zonde van wel-

lust en de zonde van hoogmoed. Hoe ging hij niet naar een hoer in Gaza. Hoe lag hij op de knieën van Delila, waar hij zijn ambt heeft weggeworpen. Hoe koesterde hij de zonde van hoogmoed toen hij duizend Filistijnen met een ezelskinnebak doodsloeg. Hij schreef de overwinning op zijn eigen conto. Hij zei: '*Ik* heb geslagen duizend Filistijnen.' Maar de Heere liet hem niet doorgaan. Hij vernederde Simson en gaf hem een dorst tot stervens toe. Toen mocht hij onder God komen. Hij heeft gezegd in Richteren 15 vers 18: 'Gij hebt door de hand van Uw knecht dit grote heil gegeven.' Niet ik, Heere. Ik was maar een middeltje in Uw hand.

Simson was een held, een zondig mensenkind, een beeld van al Gods knechten. Simson was ook een eenzame man. Andere richters hadden navolgers. Zij hadden soms een legertje om zich heen, maar Simson is eenzaam zijn gang gegaan. Het is zelfs gebeurd dat zijn eigen volk hem bond toen hij de Filistijnen weer verslagen had. Zij hadden groter liefde tot de Filistijnen dan tot de man die de Heere hun gezonden had. Ze bonden hem en hij liet zich gewillig binden. Als een type van Christus. Christus is de meerdere Simson. Niet in de zonde, dat begrijpt u. Maar Simson was een type van Christus, daarin dat hij zich gewillig liet binden. Wie moet dan niet denken aan de hof van Gethsémané, waar Christus gevangengenomen werd? Zijn eigen volk kwam met Judas voorop. En wat heeft Hij toen gezegd? 'Indien gij dan Mij zoekt, zo laat dezen heengaan.' Hij heeft Zich gewillig laten binden in het huis van Zijn liefhebbers. Plaatsbekledend. Hij was eveneens verlaten. Ook door Zijn Vader. Christus werd gebonden. Daarom zijn de banden van al Gods knechten en kinderen *geheiligde* banden. Christus heeft ze voor hen verworven. Alleen in die weg zullen ze Christus gelijkvormig worden. En als ze dan op die meerdere Simson mogen zien, dan mogen ze het zeggen:

Geen meerder goed, Heer, Gij mij geven meugt
Dan dat Gij mij vernedert en maakt kleine.

Dan zijn het louterende banden die hen voorbereiden op de eeuwige gelukzaligheid. Gods kinderen moeten zo vaak eenzame wegen gaan. Ook Gods knechten. Het is nodig. Waarom? Om van álles afgebracht te worden. Ook van de mensen. Ze moeten van alles wat buiten Christus is afgebracht worden, opdat ze in die weg van

heiligende banden mogen getuigen: 'Ik ben wel eenzaam, maar met God gemeenzaam.'

Simson was een eenzame strijder. Het is zo waar geworden bij hem: 'Die eenzamen zet in een huisgezin.' Weet u waar de Heere hem geplaatst heeft? Dan moet u Hebreeën 11 eens lezen. Daar staat Simson in de galerij van de geloofshelden. Ik denk niet dat wij hem als lidmaat zouden aannemen, maar hij werd door de Heere gegrepen. Er staat in Hebreeën 11: 'En wat zal ik nog meer zeggen? Want de tijd zal mij ontbreken, zou ik verhalen van Gideon, en Barak, en Simson, en Jefta, en David, en Samuël en de profeten; welke door het geloof koninkrijken hebben overwonnen, (...) welke (...) in de krijg sterk geworden zijn, heirlegers der vreemden op de vlucht hebben gebracht.' Dezulken werden verlaten, verdrukt, kwalijk behandeld, bespot, ze kenden banden en gevangenis, maar ze hebben ook de getuigenis gekregen dat er een beter lot voor hen was bereid. Ja, er is een eeuwige verlossing bereid, ook voor Simson, die onwillige knecht, dat zondige mensenkind.

We staan in onze eerste gedachte stil bij de persoon die Simson was. We hebben enkele trekken genoemd van zijn leven. Maar deze geschiedenis staat ook in Gods Woord tot onze lering. Paulus zegt ook: 'Tot wederlegging, tot verbetering en tot onderwijzing.' We zullen bij de overdenking van het leven van Simson vaak horen dat veel in zijn leven niet is tot navolging, maar tot waarschuwing. Want wie de Heere niet volgt, wie de Heere ongehoorzaam is – en dat geldt niet alleen voor bekeerde mensen, ook voor onbekeerde mensen, ook voor jullie, kinderen – heeft smart op smart te vrezen. Mocht de geschiedenis van deze richter ook tot vertroosting zijn van Gods kinderen, die zo voortdurend de strijd hebben tussen vlees en Geest. En voor Gods knechten die ook zo te strijden hebben tussen enerzijds de roeping en anderzijds de verdorven eigen wil. Zij moeten voortdurend inleven dat ze zo onverbeterlijk zijn. Dat ze voortvoeren te doen dat kwaad is in de ogen des Heeren. Maar zij mogen ook weten dat Hij de Getrouwe is, Die nooit zal laten varen het werk van Zijn handen. Hij heeft het gezegd: 'En zie, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld.' Ik ben met u, aan alle plaatsen waar gij heengaat.

Dat was de eerste gedachte, Simson, de persoon die hij was. We gaan naar onze tweede gedachte:

2. De tijd waarin hij leefde

Gemeente, kinderen, we weten dat de Heere Israël als natie verkoren had om onder te wonen. Ze waren de minste der volkeren. Maar de Heere had hen verkoren om onder hen te wonen. Uit hen zou de meerdere Simson, de Christus geboren worden. Hij vond hen in een land van de woestijn, in een huilende wildernis. Het volk was door de Heere uitgeleid door de hand van Mozes uit Egypte. Ze zijn bij Pi Hachirot aangekomen. Daar leek alles onmogelijk te zijn, maar de Heere zei: 'Strek uw hand uit.' En Hij kliefde de wateren. Daar heeft Hij gezegd: 'Ik zal voor u strijden en gij zult stil zijn.' En het volk is droogvoets door de Rode Zee gegaan. Ze zijn aan de overzijde gekomen.

De Heere heeft hen door de woestijn geleid, door de wolk- en de vuurkolom en de hand van Mozes en Aäron. Hij voerde hen rondom. Hij onderwees hen en bewaarde hen als Zijn oogappel. Door Jozua – dat ziet op Christus – zijn ze ingeleid in Kanaän. Jozua, die in zichzelf ontkracht werd, mocht voor Jericho de Engel des Heeren, Christus, ontmoeten met Zijn uitgetrokken zwaard. Christus is voor hen uitgegaan, het land Kanaän in. En onder Zijn kracht, onder de bevelvoering van Jozua, hebben ze het land Kanaän mogen veroveren als een krachteloos en ongeoefend volk in zichzelf. Dan blijft alleen de God van het wonder over. Ze hebben het land vloeiende van melk en honing uit *Gods* hand gekregen.

Op het sterfbed van Jozua heeft dat volk beloofd: 'Wij zullen den HEERE dienen.' Toen zei Jozua: 'Maar mensen, dat kunt u niet in uzelf.' Opnieuw zei men: 'Wij zullen den HEERE dienen.' Waarop Jozua zei: 'Ge zult Hem niet kunnen dienen, want de Heere zegt dat Hij een heilig God is. Een ijverig God. Hij zal al uw overtredingen en uw zonden niet vergeven.' Toch hebben ze het gezegd: 'Wij zullen den HEERE dienen.' Jozua heeft in het geloof mogen zeggen: 'Aangaande mij en mijn huis, wij zullen den HEERE dienen.'

Jozua is afgereisd naar het eeuwige Kanaän, het Kanaän der rust. Daar mag hij nu al duizenden jaren de Koning aanschouwen in Zijn schoonheid. Daar mag hij nu al duizenden jaren de Heere dienen zonder dat de zonde ertussen komt. En dat volk? Ze beloofden het zo plechtig. Maar ... hebben ze de Heere gediend? Neen. Zodra Jozua was gestorven zijn ze met de vijanden gaan samenwerken. Zodra Jozua was gestorven zijn ze vreemde goden gaan dienen. Er

volgden gemengde huwelijken met de vijanden. Wáren er dan nog vijanden? Ja, er waren nog vijanden overgebleven. Waarom? Het was zo nodig. Dat is ook voor Gods kinderen tot onderwijs. De vijanden vanbinnen zullen blijven. Waarom? Opdat we niet gaan rusten. Opdat we strijdvaardig zullen blijven. Die vijanden zijn er ook om de gehoorzaamheid te beproeven.

Jozua is gestorven. En wat deed het volk? Ze bogen voor andere goden. De eensgezindheid, de liefde, de vrede tussen de stammen die er was, verviel. En als er wrevel onder elkaar is, dan kan de Heere Zijn gunst niet geven, want alleen

Waar liefde woont, gebiedt den HEER' den zegen.
Daar woont Hij Zelf, daar wordt Zijn heil verkregen,
En 't leven tot in eeuwigheid.

Israël was bevriend met de vijand. Ze hadden de Heere niet meer nodig. Ze hadden wel plechtig beloofd: 'Wij zullen den HEERE dienen', maar zij dienden hem niet. Dan moeten we bevreesd zijn, want wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezen. Dezulken zal de Heere bezoeken met de roede en bittere tegenheden.

Keer op keer gaf de Heere het volk over in de handen van de vijanden. Als Israël in Gods wegen wandelde, lagen de vijanden eronder. Dat is ook bij Gods kinderen zo. Als ze in het geloof de Heere mogen volgen, als ze gehoorzaam zijn, dan liggen de vijanden eronder. Maar als ze niet naar Gods wegen en wet wandelen, als het geloof er niet is – en dat om eigen schuld – dan komt de vijand in grote mate hen overheersen. Keer op keer verlieten zij in de richterentijd de Heere en keer op keer werden ze rechtvaardig overgegeven in de handen der vijanden. Dat deed de Heere niet om hen te verderven, niet om hen te verdelgen, maar opdat ze zouden buigen voor de Heere, opdat ze op hun plaats zouden komen. Opdat ze het eens zouden mogen worden met de Heere.

O gemeente, wie van ons kent er geen slagen, geen verdrukking door de vijand? Het is zo vreselijk als we onze nek verharden. Dan zijn we net als Farao. Na iedere plaag verhardde hij zijn nek. Hoe zijn wij, gemeente? U weet het toch wat Salomo zegt? 'Een man die, dikwijls bestraft zijnde, zijn nek verhardt, zal schielijk verbroken worden.' Alleen als Gods kinderen genade krijgen, mogen ze

onder de roede buigen, en mogen ze de roede kussen. Maar o, vraag het aan al Gods kinderen, hoe vaak ze het oneens zijn met de slaande hand des Heeren. Hoe vaak ze vechten tegen de Heere. Hoe vaak ze bijten in de roede. En als er verdrukkingen zijn en de hemel is gesloten en de Heere geeft geen antwoord, dan komt er zo'n vijandschap naar boven vanbinnen. Dan gaat de vuist zo naar boven.

Hoelang gaat dat door? Totdat de Heere de Verlosser zendt. Net als in de richterentijd. Want als de Heere in Christus hun genadig is, als de Heere in Christus hen bezoekt, dan is er een verbreking des harten als ze Zijn stem in de verdrukkingen mogen horen. Dan mogen ze op Zijn goedheid hopen. Dan mogen ze het eens worden met die wegen. Dan mogen ze het zeggen: 'Heere, ik zal U volgen.' Dan mag er een geloof zijn als een Jozua en mogen ze zeggen: 'Ik zal U dienen, Heere.' Dan mag je volgen, zonder vragen. Dan mag je zeggen: 'Wat de Heere doet, is goed.' En als de Heere dan komt, wat is er dan een schaamte, dat de Heere nu zoveel werk aan u had om u klein te krijgen. Wat is er dan een schaamte over uw zondige, afwijkende, afhoererende, onverbeterlijke bestaan. Wat is er dan ook een verwondering over de goedertierenheden en de lankmoedigheden des Heeren. Dan mag u die handen die kwamen te slaan maar die ook helen, kussen. Dan mag u het zeggen:

Milde handen, vriend'lijk' ogen
Zijn bij U van eeuwigheid.

Als u onder God mag komen, hebt u de beste plaats. Als we het eens mogen zijn met Gods wil, hebben we een voorsmaak van die eeuwige gelukzaligheid. Want dan is de Kerk het eeuwig eens met de Heere. Dan is er een voorsmaak van die eeuwige blijdschap. Want daar zal eeuwige blijdschap op hun hoofden zijn. Dan mag u roemen in de verdrukking. Ja, dan mag u het kruis aanbidden. Dan ziet u dat dat kruis nu zo nodig was om u op de plaats te brengen. Dat dat kruis zo nodig is om u niet te doen rusten met de vijanden vanbinnen en vanbuiten. Dat dat kruis zo nodig is om niet te bouwen op ontvangen weldaden. Dat die doorn zo nodig is om u te ontkrachten. Maar ook om u te leren: 'Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht, Mijn genade is u genoeg.' Als u het eens mag worden met de Heere

in de verdrukking, hebt u ook een begeerte om die zonde hier vanbinnen te doden en om te leven tot eer van de Heere.

Maar wat leert de Kerk dan ook? Dat ze onverbeterlijk zijn, net als het volk Israël. We zien het in ons tekstwoord: 'En de kinderen Israëls voeren voort te doen wat kwaad was in de ogen des HEEREN.' Ze voeren voort ... Weet u welke betekenis daarin ligt? Het werd erger en erger. Dat leert de Kerk. Die put van zonde en ongerechtigheid is oneindig diep. Ze voeren voort te doen wat kwaad was in de ogen des HEEREN. Ze zonken steeds dieper en dieper. Het werd donkerder en donkerder in Israël. Al twaalf keer had de Heere het volk gered uit de hand van de vijand. Al twaalf keer. Eerst onder de vijand, omdat ze kwaad deden. Toen verwekte de Heere een geroep. Toen gaf de Heere weer een verlosser. Maar ... ze voeren voort te doen wat kwaad was in de ogen des HEEREN. Die ogen des Heeren, de ogen van Hem – en dat is nog zo – Die te rein van ogen is dan dat Hij het kwade zou kunnen aanschouwen. Hebt u die indruk weleens gekregen? Hebt u al eens mogen blikken in het licht van Gods Heilige Geest wie u bent? Hebt u het al eens mogen zeggen: 'Nooit heeft iemand zoveel kwaad, tegenover zoveel goeds bedreven'? Keer op keer schonk de Heere uitreddingen. Hoevele slagen hebt u, grijsaards, niet ontvangen in uw leven? Hebt u de Heere aangeroepen? Hebt u een belofte gedaan: 'Heere, als ik weer genezen mag worden, zal ik U dienen', en zijn de beloften op het ziekbed blijven liggen, zoals Smijtegelt dat zegt? Bent u voortgegaan met kwaad te doen in de ogen des Heeren? O, weet u het, buiten Christus is God een verterend Vuur en een eeuwige Gloed bij Wie niemand wonen kan. Buiten Christus kijkt de Heere met vurige ogen op u.

Mocht het invallen in uw hart. Mocht u verslagen worden. Mocht u naar buiten gaan, slaande op de borst: 'Zijt mij, de zondaar, genadig.' Een indruk is niet voldoende. Een verschrikking is geen bekering. O, als u straks weer als dezelfde onbekeerde naar buiten gaat, dan voert u voort te doen wat kwaad is in de ogen des Heeren. Vreselijk zal het zijn om te vallen in de handen van de levende God.

O, jonge kinderen, kon ik het maar op jullie hartjes binden. De Heere moet ook jullie zonden straffen. Hij is geen ledig aanschouwer. Iedere zonde is een krenking van de deugden des Heeren. Hij moet het recht handhaven. Hij zal de zonde straffen, óf in onszelf óf aan een ander. Maar we mogen erop wijzen dat die Ander nog

leeft. Hij leeft van eeuwigheid tot eeuwigheid. Hij heeft een Kerk die bekeerd zal worden. Die opgeraapt zal worden. Ook al kunnen ze in zichzelf niet anders doen dan schuld met schuld vermeerderen. Hij zal Zijn volk – net zoals Hij het volk Israël heeft opgeraapt – op Zijn tijd en Zijn wijze oprapen en opzoeken in die huilende wildernis van hun bestaan, waar ze liggen, vertreden in hun geboortebloed.

De Heere moet de zonde straffen. Het is een wonder van genade als u daaronder mag buigen. Als u mag zeggen: 'Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.' Voor diegenen krijgt Christus zo'n waarde. Hun wordt Christus ook aangewezen als de enige Naam onder de hemel door Wie we moeten zalig worden. We mogen niet onbekeerd zijn. We moeten zalig worden. En al bent u vervuld met vijandschap, terwijl u in uw onbekeerde staat voortleeft, de Heere roept het u heden nog toe: 'Wendt u naar Mij toe, wordt behouden, alle gij einden der aarde; want Ik ben God en niemand meer.'

Maar zij voeren voort te doen wat kwaad was in de ogen des Heeren. En dan lezen we: 'Zo gaf hen de HEERE in de hand der Filistijnen veertig jaar.' Daar hoefden de Filistijnen niets voor te doen. Het was als het ware of de Heere dat volk oppakte en gaf in de handen van de Filistijnen. Veertig jaren lang zijn ze wreed verdrukt door de Filistijnen. Het was een wreed, roofzuchtig, goddeloos volk. Dag in dag uit zijn ze verdrukt. Als u het boek Richteren naleest, dan ziet u – en we noemden het ook al kort – dat, keer op keer als die verdrukking er was, het volk ging roepen tot de Heere. Ook al zal het bij velen uitwendig geweest zijn, net als bij de Ninevieten die ook in zak en as de Heere aanriepen, maar toch wendde de Heere Zijn hand tot hen. Niet *om* dat roepen maar *op* dat roepen. Hij zond hun een verlosser.

In de tijd van Simson was er echter een dieptepunt van verval van Israël. Want er was geen roepen meer. We lezen dat nergens in Gods Woord. Er was geen boete meer, geen berouw meer. Er was geen Job die zich verfoeide en berouw had in stof en as. Gemeente, het volk Israël was zo ver afgeweken dat ze de slagen des Heeren niet meer voelden. Wat vreselijk. Wat een nood als u uw nood niet voelt. Ledeboer zegt het: 'Wat is de grootste ellende? Zijn ellende niet te gevoelen.'

Het volk Israël voelde de nood niet. Ze berustten erin en volhardden in kwaad te doen. Ze hadden zich neergelegd bij de overheersing van de wrede, roofzuchtige overheersing van de Filistijnen. Ziet u de parallellen met deze tijd? Leggen ook wij ons niet neer bij de overheersing van wereldgelijkvormigheid? Bij de vijand van de vormendienst, van individualisme? Satan tiert welig in de digitale wereld. We berusten erin. Hoe vaak horen we het niet op de huisbezoeken: 'Ja, dominee, het is nu eenmaal zo.' We zijn lijdelijk geworden, net als het volk van Israël, na al het werk van de richters die er geweest waren.

Hoeveel richters heeft u al gehad in de laatste 150 jaar? Alle werk van de richters leek vruchteloos. Ze waren dieper dan ooit gezonken. Van 's mensen kant leek verlossing gans onmogelijk. Er was ook geen roep om verlossing. Ze waren dieper en donkerder weggezonken dan ooit. Kent u die nood? Kinderen, hebben jullie al eens op jullie knietjes gelegen? Ouders, kent u de nood van uzelf en uw kinderen? Gemeente, kent u de nood van de gemeente, van volk en vaderland? Hebt u ooit op uw knieën gelegen? Hebt u het ooit geëigend? Hebt u ooit gezegd:

Wij hebben God op 't hoogst misdaan,
Wij zijn van 't heilspoor afgegaan,
Ja wij, en onze vaders tevens.

Het leek verloren voor het volk van Israël. En nu het wonder. Hoort u het, kinderen des Heeren? Hoe vaak lijkt het voor u niet onmogelijk? Hoe vaak moet u niet denken: Het is verloren. Het is allemaal inbeelding geweest. Als u ziet op uzelf, op uw kwade hart. Maar wat is en was tot troost? Dat Zijn roeping en verkiezing onberouwelijk zijn.

Israël laat de Heere los, maar de Heere laat Zijn kinderen niet los. Dát is nu het wonder. Hij zal nooit herroepen wat Hij eenmaal heeft gesproken. Wat uit Zijn lippen ging, blijft vast en onverbroken. Hij laat Zijn volk nooit los. Ook het volk van Israël niet, want in dat volk lag Zijn belofte. Dat was Christus Jezus, onze Heere. Hij laat en liet Zijn volk niet los, om Christus' wil. Hij zal ook heden Zijn volk dat verloren ligt in schuld, bezoeken om Christus' wil. Alleen zó wordt vrije, soevereine genade een wonder en is het: 'Doch wie roemt, die roeme in den Heere.'

Alle roem is uitgesloten,
Onverdiende zaligheên,
Heb ik van mijn God genoten,
'k Roem in vrije gunst alleen.

De Heere weet wegen te houden zodat alles wat in uzelf nog goed 'lijkt', weggenomen wordt. Hij weet wegen te houden zodat we opnieuw verloren moeten gaan, en dat rechtvaardig. Hij weet wegen te gaan opdat Hij alleen aan Zijn eer komt en de Kerk in het stof van ootmoed zal zeggen: 'Zijn Naam moet eeuwig d' eer ontvangen.'

De Heere laat Zijn Kerk niet los. Hij zal Zijn volk opzoeken om Christus' wil. In de stilte van de nooit begonnen eeuwigheid heeft Hij Zijn volk verkoren om Zijn liefde te schenken. In de vrederaad heeft Hij al een Verlosser aangewezen. Christus was gewillig. Hij heeft gezegd: 'Zie, Ik kom, in de rol des boeks is van Mij geschreven.' Deze Richter, deze Verlosser is in de volheid des tijds uit de liefde des Vaders naar de aarde gezonden om Zijn volk te verlossen. Alleen omdat God de Vader gedachten des vredes heeft over Zijn kinderen, en niet des kwaads.

In de volheid des tijds is Christus gekomen. Hij is gewillig de eenzame weg gegaan. Hij werd verlaten van Zijn discipelen. Zelfs van een Petrus, die had gezegd: 'Ik zal met U sterven!' Hij was zelfs van de Vader verlaten. De ganse hellemacht rukte op Hem aan. Ziet u Hem hangen op Golgotha? Beladen met de schuld van Zijn Kerk? Hij heeft de toorn van Zijn Vader gedragen, doordragen en weggedragen. Hij heeft het uitgeroepen: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' Maar Hij heeft ook uitgeroepen: 'Het is volbracht!' En Zijn hoofd buigende, gaf Hij de geest. Toen is de schuld van Zijn volk uit het boek gedaan. Hij is opgestaan, en uit kracht van Zijn opstanding zal Hij die Kerk verlossen met een eeuwige verlossing. Hij is ook opgevaren. Hij heeft het oog op de Kerk die van zichzelf moet zeggen dat ze niet anders kan doen dan kwaaddoen. Hij slaat hen gade met een oog van ontferming en zegt: 'Mijn oog zal op u zijn, gij onverbeterlijke.' Hij zit nu aan de rechterzijde van Zijn Vader. Niemand zal ze uit Zijn hand rukken. Hij toont Zijn doorboorde Middelaarshanden aan Zijn Vader en komt te zeggen: 'Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart van den boze.'

Keer op keer zal de Heere onverwacht en ongedacht uit Zijn volheid Zijn Kerk verkwikken en bedienen vanuit Zijn volheid. En dat in een weg waarin een mens ertussenuit moet vallen, waarin ze leren dat ze van zichzelf nooit naar God zullen vragen. In een weg waarin ze leren dat ze slechts zichzelf zoeken. Alleen als die volheid opengaat en die genade geschonken wordt, voor het eerst of opnieuw, dan gaat de Kerk roepen om genade. In een weg van afbraak.

Wat blijft er dan alleen over? Een getrouw God. Dan blijft alleen over die liefde Gods in Christus. De diepte van onze zonden is niet te peilen, maar er is een andere diepte die nóg dieper is. Dat is de diepte van de liefde des Vaders. Dat is de liefde van een drie-enig God waarmee Hij Zijn Kerk komt te bedienen. Hij schenkt hun genade, keer op keer. Hij redt hen keer op keer. En als Hij die liefde doet smaken, dan komt er een wederliefde. Dan zeggen ze: 'Ik heb lief, want de HEERE hoort mijn smekingen, mijn stem, mijn klagen.' Als dan gehoord mag worden: 'Ik heb u liefgehad, gij wederspannige, gij onverbeterlijke, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde', dan zinken ze weg in het stof van verwondering. Dan is het zo waar, en dat is het wonder, dat vele wateren die liefde van Christus niet zullen uitblussen.

Keer op keer zal de Heere wegen gaan waarin we de dood leren schrijven op onze gebeden. We moeten inleven dat we geen zucht kunnen voortbrengen. Het volk bad niet en riep niet om verlossing. En weet u wat de Kerk leert? Ik *kan* niet bidden en ik *wil* niet bidden. Als de Heere geen volheid van genade had, als de Heere niet de Getrouwe was, als de Heere Zijn Kerk niet met een eeuwige liefde had liefgehad en liefheeft, dan was het voor eeuwig verloren. Maar nu zal de Heere keer op keer, door de verlorenheid heen, Zijn Kerk komen te redden. Hij schenkt hun als ze weer midden in die vijandige dood liggen op Zijn tijd en wijze verlossing en dan mag de Kerk het zeggen:

Hij heeft gedacht aan Zijn genade,
Zijn trouw aan Isrel nooit gekrenkt.

Het kan zo donker zijn, volk. Maar er zál verlossing komen, Zijn goedheid is zeer groot.

3. De ouders uit wie hij geboren werd

Boven onze overdenking staat: *Simson*. We hebben ten eerste gezien de persoon die hij was. Ten tweede de tijd waarin hij leefde. We hebben nu nog ten derde de ouders uit wie hij geboren werd, want er staat: 'En er was een man van Zora, uit het geslacht van een Daniet, wiens naam was Manoach. En zijn huisvrouw was onvruchtbaar en baarde niet.'

Ieder mensenkind wordt gevormd door zijn afstamming. Bilderdijk zegt het: 'In het heden ligt het verleden, in het nu wat worden zal.' In iedere familie zien we bepaalde karaktertrekken zich doorzetten. Nu zal genade de scherpe kantjes van het karakter af nemen, want dan worden de wil, het verstand en de lusten vernieuwd.

We zien bij Simson – en laten we eens naspeuren uit welk geslacht hij kwam – dat zijn vader Manoach heette. Dat betekent *rust*. Zijn moeder was een naamloze. Zij heet 'de vrouw van Manoach'. Beiden waren godvrezende mensen. Beiden mochten iets van die rust in Christus kennen, wat de naam Manoach ook weergeeft. Simsons moeder was een naamloze. Maar we zullen zien dat de vrouw van Manoach, ook al stond ze in de schaduw van haar man, meer geloofsoefeningen heeft gehad dan Manoach. Wat had hij een wijze vrouw. Hij kreeg onderwijs, geloofsonderwijs van zijn vrouw.

Het volk was ver gezonken. Dat hebben we gezien in onze tweede gedachte. En toch – dat is ook tot troost in deze tijd met ons ver en diep gezonken land, volk en kerk – er blijft een overblijfsel naar de verkiezing van genade. Het is maar een nachthutje in de komkommerhof, maar u moet het eens nalezen. Zo'n 'nachthutje' is een schuilhut. Diegenen die in dat nachthutje mogen verkeren, te midden van een volk dat verloren ligt in schuld, die mogen met Christus in die schuilhut zijn. Zij mogen schuilen in Christus. David zegt in Psalm 27: 'Hij versteekt mij in Zijn hut ten dage des kwaads.' En in die hut, die kleine komkommerhut, mochten Manoach en zijn vrouw zitten.

Hij kwam uit Zora, een plaatsje in de stam van Dan. Sommige verklaarders zeggen dat er nog maar één familie over was. Zora was een plaatsje heel dicht aan de grens van het Filistijnse land. Dus in Zora hadden ze het meest te lijden onder die wrede, roofzuchtige, zedeloze verdrukking van de Filistijnen. En daar op die plaats – waar wij het dus nooit zouden verwachten – gaat de Heere twee mensen

bezoeken. In die stam was nog een godzalig echtpaar overgebleven, te midden van de heidense, zondige wereld. De Heere gaat hen bezoeken met Zijn heil.

Simson was een Daniet. Hij kwam uit de stam van Dan. Wat is zijn aard als hij uit die stam komt? Daarvoor moeten we terug naar de aartsvader Dan. Dan is een kind, geboren uit jaloezie. U kent de geschiedenis. Lea had al vier kinderen gebaard. Rachel was nog steeds onvruchtbaar. Rachel móést kinderen krijgen. Ze kon niet berusten in haar lot. Uit jaloezie ging ze naar Jakob. Ze kon niet wachten. Ze wilde de zegen des Heeren afdwingen. Ze zei: 'Geef mij kinderen, of indien niet, zo ben ik dood.' Ze legde de nood niet voor de Heere neer, maar gaf Jakob de schuld. Jakob werd vertoornd. Hij zei: 'Ben ik dan God?' Jakob heeft haar bestraft en zei: 'Ik kan uw baarmoeder niet openen, dat moet de Heere doen. Je moet op de knieën, Rachel.' Maar Rachel ging voort. Ze kon niet wachten. Als een rechthebbende nam ze de toevlucht tot een zondige weg, buiten Gods Woord. Ze gaf Bilha, haar dienstmaagd. Volgens oosters gebruik was het kindje dat uit een dienstmaagd werd gebaard, het kindje van de meesteres. En het kind werd geboren. De zoon Dan werd geboren uit Jakob en Bilha. Het was naar oosters gebruik het kind van Rachel, maar hij had bloedbanden met Bilha.

Ziet u wat er gaat komen? Dan moest iets zijn wat hij niet was. Dan ... Dans bloed stroomt door de aderen van de Danieten. Rachel geeft het kind een naam: 'Dan'. Ze zegt: 'God heeft mij gericht, en ook mijn stem verhoord en heeft mij een zoon gegeven.' Ontzaglijk. Rachel, u bent een eigen weg gegaan. Een weg tegen de Heere in. Bewust. Rechthebbend. Vervuld met jaloezie. Kent u dat? En dan toch zeggen: '*God* heeft mij gericht, en ook mijn stem verhoord.' Leest u de kanttekeningen maar na. 'Hij heeft mijn zaak in mijn voordeel beslecht.' Rachel, een schijnheilige. Schijnheiligen willen erbij horen. Hun bekeringen zijn hun uitreddingen. Het zijn mensen die zwaar spreken, maar gruwelen bedrijven. Schijnheiligheid ... Ze zijn als de Farizeeërs. Wat zei men van Christus? 'Hij heeft God gelasterd.' Christus is gekruisigd.

Rachel misbruikte de Naam des Heeren bewust, uit jaloezie, als een rechthebbende, om haar zondige gedrag te rechtvaardigen. Ze zondigde tegen het derde gebod. Kijkt u eens naar het levenseinde van Rachel. Het is tot waarschuwing van alle schijnheiligen. Ze is

2

De Engel des HEEREN verschijnt aan de vrouw van Manoach

Zingen:	Psalm 23:1
Schriftlezing:	Richteren 13:1-9
Zingen:	Psalm 80:8 en 9
Zingen:	Psalm 113:4 en 5
Zingen:	Psalm 68:17

Geliefde gemeente, we hopen verder te gaan met de behandeling van de stof over Simson. Dit keer staan we stil bij het laatste deel van vers twee tot en met vers vijf. We lezen alleen het laatste deel van vers 3:

Zie nu, gij zijt onvruchtbaar en hebt niet gebaard, maar gij zult zwanger worden en een zoon baren.

Dat is ook de kern van het gedeelte dat we met de hulp des Heeren hopen te behandelen. We schrijven boven onze overdenking: *De Engel des HEEREN verschijnt aan de vrouw van Manoach.* Een tweetal gedachten:

1. Hij wijst haar onvruchtbaarheid aan. 'Zie nu, gij zijt onvruchtbaar en hebt niet gebaard.'
2. Hij belooft haar vruchtbaarheid. 'Maar gij zult zwanger worden en een zoon baren.'

1. Hij wijst haar onvruchtbaarheid aan

In de eerste predicatie over Simson hebben we gehoord wat voor persoon hij was. Hij was een man die een diepe strijd kende tussen vlees en geest. Hij vocht tussen eigen wil en roeping. We hebben ook gezien in welke tijd Simson leefde. Het was een tijd van zeer

groot verval. Een dieptepunt in Israëls volksbestaan. Men was zo diep gezonken, dat men niet eens smeekte om een verlosser. Ze hadden rust in de overheersing door de Filistijnen. We hebben erbij stilgestaan uit welke ouders hij werd geboren. Uit Manoach en zijn naamloze vrouw. Maar beiden waren godvrezende mensen. De vrouw van Manoach kende meer genade dan haar man. Simsons ouders kwamen uit de kleine stam van Dan. Waarschijnlijk was het maar één familie. Ze woonden heel dicht bij de grenzen van het Filistijnse land. Dat was een plaats, waar ze het meest te lijden hadden van de overheersing van de roofzucht en wreedheid der Filistijnen. Daar verscheen de Engel des HEEREN aan de vrouw van Manoach om haar er eerst op te wijzen dat ze onvruchtbaar was, maar daarna ook haar te beloven dat ze vruchtbaar zou worden.

'En zijn huisvrouw was onvruchtbaar en baarde niet.' Deze twee kinderen des Heeren hadden het kruis van kinderloosheid. Dat moet ingeleefd worden, willen we weten welk een smart dat geeft. We zien vaak dat een kruis in een gezin of in een huwelijk uit elkaar drijft. Maar bij deze twee mensen verbond het kruis aan elkaar. Zodra de vrouw van Manoach de boodschap kreeg van de Engel des HEEREN, van Christus, vlood ze naar haar man om dat te verkondigen. Ze kon het niet voor zichzelf houden. Het bracht hen op de knieën, vanwege het grote wonder dat de Heere zou werken. Ze waren stil onder hun kruis, ze konden eronder buigen. We lezen nergens dat ze opstandig waren. Ze waren het eens met de Heere. Daar is de zaligheid aan verbonden, gemeente.

'En zijn huisvrouw was onvruchtbaar en baarde niet.' We zijn van nature allen onvruchtbaar. Wat was het oordeel van de Heere over de onvruchtbare boom? 'Ik kom hier nu drie jaar en Ik heb nog geen vrucht gevonden. Houw hem uit, waarom beslaat deze onnuttelijk de aarde?' Niemand van ons kan vruchten voortbrengen tot eer van de Heere, omdat onze wortel verdorven is. Daarom kunnen wij – of we nu oud of jong zijn – enkel stinkende, verdorven vruchten voortbrengen. Stinkende vruchten van hoogmoed, van wellust, van zonde, van vijandschap, enzovoort. Het zijn allemaal vruchten die een walg zijn in Gods neusgaten. Zulke onreinen in zichzelf mogen nog in Gods huis komen. We mogen nog arbeiden aan uw ziel. De wijngaardenier in de gelijkenis smeekt het: 'Laat

hem nog een jaar staan, dat ik mest legge rond die boom, opdat hij vruchten zal mogen voortbrengen.'

'En zijn huisvrouw was onvruchtbaar en baarde niet.' Wat drukte een vrouw in het Oude Testament als zij onvruchtbaar was? In het bijzonder als het een Godvrezende vrouw was, die uitzag naar de verlossing in Christus? Wel, dat zij geen Verlosser kon voortbrengen voor het volk. De Messias, de Gezalfde van eeuwigheid, kon vanwege haar onvruchtbaarheid niet uit haar geboren worden. Dat smartte haar het meest.

Nemen we het beeld mee, dan zien we in de vrouw van Manoach het beeld van de *ontdekte* Kerk. Dus iemand die door de Heilige Geest ontdekt is aan de zonde en de schuld. Zulken worden ook naamlozen. Die kunnen zichzelf ook geen plaats meer geven. Voor hen heeft de wereld geen glans meer. Zij gaan niet meer uit in de wereld. De wereld kan hen niet meer gelukkig maken. Maar ze zijn ook naamloos, omdat ze zich niet kunnen scharen onder Gods kinderen. Ze worden zo jaloers op hen. Zijn jullie dat ook weleens geweest, kinderen? Ben jij weleens jaloers geweest op het grote goed dat is weggelegd voor degenen die Hem vrezen? Want zij zullen straks allen komen in het hemelse paradijs, waar ze altijd vruchten zullen mogen eten die voortkomen vanuit het midden van de troon. De ontdekte Kerk wordt een buitenstaander. Zulke naamlozen gaan nacht en dag roepen om genade. Als u uw zonde en schuld voor ogen ziet, als u uw onvruchtbaarheid gaat inleven, dan gaat u smeken om genade. Kent u iets van die smart dat u nog nooit een vrucht tot eer van de Heere hebt voortgebracht? Dat gaat smarten, hoor. Dan ga je erom smeken.

Wat doet zo iemand? Die probeert zelf te gaan baren. Die probeert zelf verlossing teweeg te brengen. Maar ze leren dat ze gans onbekwaam zijn tot enig goed. Dat er nooit een vrucht van hun eigen akker zal kunnen voortkomen. Ze leren dat ze slechts lucht en wind kunnen baren, dat ze slechts ijdelheid kunnen baren en dat ze nooit iets kunnen doen tot eer van de Heere. Ze ervaren het, dat hun schuld dagelijks meerder wordt. Die schuld drukt. Zij moeten de toorn van God ervaren over hun zonden, omdat de zonde bedreven wordt tegen de Heere.

O, die Kerk wordt ongelukkig. Ze leren dat ze machteloos en

krachteloos zijn om nog ooit iets goeds te baren. Het wordt onmogelijk om zalig te worden. Wat komt er dan een vijandschap los, gemeente. Want vijanden worden met God verzoend. Geen nette, vruchtbare mensen in zichzelf. O nee. Als u uw onvruchtbaarheid gaat inleven, voor het eerst of opnieuw, terwijl u de dood voor ogen ziet, dan wordt u boos, dan wordt u opstandig, dan leert u het, niet alleen dat u ganselijk onbekwaam bent tot enig goed, maar ook dat u geneigd bent tot alle kwaad.

We lezen niet in deze geschiedenis dat de vrouw van Manoach en Manoach ook vijandig waren. Maar gemeente, als u het niet eens bent (dat is als u het geloof niet hebt) met de wegen die de Heere komt te houden, als er geen geloof is, dan kunt u niet buigen onder het kruis dat de Heere oplegt. Vraag maar eens aan Gods kinderen hoeveel vijandschap er dan boven kan komen. Dan bent u het niet eens met de wegen des Heeren. Dan bent u hoogstens lijdelijk, maar niet lijdzaam. En die lijdzaamheid hebben we zo nodig. Als we kruis en druk ondervinden in ons leven, gaat zo vaak de vuist naar boven. Laat het ons tot schaamte zijn dat we zo vaak zeggen:

Nochtans heb ik, met al mijn kracht,
Die Godsregering overdacht;
Maar 't was een stuk dat, in mijn oog,
Mij moeilijk viel en veel te hoog.

De onvruchtbare vrouw van Manoach, die niet kon baren, is een beeld van de ontdekte Kerk. Maar zij is ook een beeld van de *bekommerde* Kerk. Zij hebben weleens iets van de Zaligmaker mogen zien. Door de barensweeën en de dood heen, hebben zij het leven in Christus ontdekt gekregen. Zij hebben weleens een moment mogen rusten op het werk van Hem. Zij hebben weleens mogen uitroepen: 'Niet alleen voor anderen, maar ook voor mij is er vergeving van zonden en een recht op het eeuwige leven.' Zij hebben als een totaal onvruchtbare mogen horen: 'Uw vrucht is uit Mij gevonden.' Zij hebben zo'n rust mogen kennen toen dat Kindeke geboren werd.

Maar daarna hebben zij in een weg van doorgaande ontdekking opnieuw als de vrouw van Manoach hun onvruchtbaarheid moeten inleven. Ze zijn opnieuw met schaamte vervuld, ziende op wat ze voortbrengen: stinkende, walgelijke vruchten. Als ze zien wie ze

zijn en wie ze zouden moeten zijn, dan komt het schaamrood op de wangen. Dan moeten ze getuigen met een zeker dichter: 'Nooit heeft iemand zoveel kwaads, tegen zoveel goeds bedreven.' Zij leren steeds opnieuw dat het nu alleen uit Hem kan. Zij moeten leren: 'Uit u geen vrucht meer in der eeuwigheid.' Daar gebruikt de Heere pijnlijke wegen voor, maar het is zo nodig om van alle vermeende vruchten afgebracht te worden. Het is zo nodig om afgebracht te worden van alles waarvan we menen dat het houvast geeft voor de eeuwigheid, maar wat buiten het ene Fundament, wat buiten de levensboom Christus is.

De Kerk moet voortdurend naamloos worden. Ze moeten voortdurend een buitenstaander worden. Dat gebeurt in wegen die tegen ons vlees en bloed in zijn. We zeggen het niet zomaar: 'Neem weg vlees en bloed, wat tegen Uwe wille doet.' We moeten voortdurend opnieuw op het vlakke van het veld komen te liggen, want dat is de enige weg, gemeente. 'Eigen krachten te verachten, wordt op Jezus' school geleerd.' De Heere brengt Zijn Kerk voortdurend in die gestalte, dat zij niet kunnen baren. Dat ze onvruchtbaar zijn, om te leren: 'Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.'

De vrouw van Manoach is een beeld van de ontdekte Kerk, van de bekommerde Kerk, maar ook van de *bevestigde* Kerk. Van hen die op rechtsgronden mogen weten in Christus te zijn. Comrie noemt dezulken 'witte raven'. En hoe meer genade u nu ontvangen hebt, hoe meer u die onvruchtbaarheid moet inleven en hoe krachtelozer u wordt. Dan gaat u meer en meer leren: 'Als ik het goede wil doen, ligt het kwade mij bij, ik ellendig mens.'

Waarom is dat nu voortdurend nodig? Opdat we zouden leren leven uit Hem. Opdat we zouden mogen zeggen: 'Het leven is mij Christus.' De Kerk wordt voortdurend ingeleid in de statuur van Manoachs vrouw, om uitgedreven te worden tot Christus. Dan zegt Hij weleens tot zo'n onvruchtbare in zichzelf: 'Die in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht. Want zonder Mij kunt gij niets doen.' Zonder Mijn bearbeiding zult u nooit iets kunnen voortbrengen tot eer van Mij. 'Hierin is Mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt.' Hoe meer u gesnoeid wordt, hoe meer die valse takjes, die valse enten eraf gaan, hoe meer vrucht de Kerk zal dragen.

'En zijn huisvrouw was onvruchtbaar en baarde niet.' Deze vrouw had samen met haar man een kruis. Maar ze ging niet bij de pakken neerzitten. Het kan zijn, gemeente, als we een kruis hebben, dat we thuis gaan zitten. Dat we bang zijn om onder de mensen te komen. Dat we bang zijn voor opmerkingen van mensen, die vaak zo goed bedoeld zijn, maar zo pijnlijk kunnen zijn.

Deze vrouw ging erop uit. Ze ging waarschijnlijk werken op het land. Toen ze daar kwam, verscheen plotseling de Engel des HEEREN. 'En een Engel des HEEREN verscheen aan deze vrouw.' Plotseling kreeg zij hemels bezoek en mocht voor haar de deur opengaan. De Engel des HEEREN bezocht haar om Israëls verlossing bekend te maken. Gans Israël zou verlost worden uit der Filistijnen hand. Op dat veld mocht iets schitteren van de regenboog van Gods trouw. Die groene regenboog, waarin gegrift staat: 'Juda, gij zijt het.'

Ongedacht verscheen de Engel des HEEREN, Christus, aan de vrouw. Ongedacht verkondigde de Engel verlossing voor een volk dat het zo verzondigd had. Het volk zelf smeekte niet om een verlosser of om een richter. Uit welke stam zou de verlosser komen die hen van de Filistijnen zou bevrijden? Uit de minste stam. Uit de stam die het meest doordrenkt was door de Filistijnse geest. Uit welke vrouw zou deze verlosser geboren worden? Uit een onvruchtbare vrouw. Is dat geen wonder? Uit de minste stam en uit een onvruchtbare vrouw uit die stam. 'Het onedele en het verachte heeft God uitverkoren, en hetgeen niets is, opdat Hij hetgeen iets is teniet zou maken.'

Wat zien we hierin ook dat waar genade valt, zij zo vrij valt. Gemeente, naar de mens gesproken kon het niet. Wij zouden andere wegen uitdenken. Maar leer hier nu uit dat de Heere eerst altijd in de onmogelijkheid van onze kant brengt, opdat de mogelijkheid van *Zijn* kant ontsloten wordt. De Heere laat keer op keer alles vastlopen, opdat Hij verlossing zal schenken. Opdat Hij de eer mag ontvangen, en de Kerk zal zingen:

Wie is aan onzen God gelijk?
Die armen opricht uit het slijk.

'En een Engel des HEEREN verscheen aan haar.' Deze Engel des HEEREN was ook aan Abraham verschenen op de berg Moria, op

het moment dat hij zijn geliefde kind wilde offeren. Abraham was gewillig gemaakt om zijn lieve zoon, zijn erfgenaam, uit wie de Christus voort zou komen, te offeren. Toen wees de Engel op de ram (Gen. 22:13). Deze Engel des HEEREN verscheen ook aan Mozes in het brandende braambos. Hij verklaarde Zich toen als de HEERE. Diezelfde Engel verscheen ook aan Hagar bij de waterput. Het is ook dezelfde Engel van Wie Zacharia profeteerde dat Hij te midden van de mirten staat. Die mirten groeien in de diepte. Alleen daar krijgen ze wasdom.

Wat zei deze Engel des HEEREN tegen de vrouw van Manoach? 'Zie nu, gij zijt onvruchtbaar en hebt niet gebaard.' Wij mogen weten dat deze Engel Christus is Die hier de verlossing gaat aankondigen voor een volk, verloren in schuld. Maar de vrouw van Manoach zag de Engel aan voor een man. Zij wist nog niet dat het de Christus was.

Dan gaat die Man Zich openbaren als de Alwetende. 'Zie nu, gij zijt onvruchtbaar.' De onbekende Man confronteerde haar plotseling met haar kruis. Hij betoonde dat Hij al de moeite en het verdriet aanschouwt –hoort u het, kruisdragers? – opdat wij het in Zijn handen mogen geven. De Man ging haar kruis blootleggen. Niet om haar te verstoten, maar om haar te helpen. Zie *nu*, staat er.

Het woordje 'nu' geeft hoop. 'Zie nu.' Met andere woorden: Het kan anders worden. Nu bent u onvruchtbaar en hebt niet gebaard. De Heere wees dat kruis niet aan om het te verzwaren, geliefde kruisdragers in ons midden, maar om hulp en bijstand te bieden. We mogen allen die nood en kruis in het huwelijk hebben, in het opvoeden van de kinderen, wijzen op wat er in het doopformulier staat, namelijk dat de gehuwden verzekerd mogen zijn van de gewisse hulpe Gods in hun kruis.

'Zie nu, gij zijt onvruchtbaar en hebt niet gebaard.' De Heere betoont de Alwetende te zijn. Wanneer de Heere begint in het leven, dan komt de Kerk er ook achter, dat Hij de Alwetende is. Hij wees de Samaritaanse vrouw in één keer haar zonde aan. 'Gij hebt vijf mannen gehad.' De Heere zond de profeet Nathan naar David, die geoefende man, om de zonde aan te wijzen die hij bedreven had bij Bathseba. 'Gij zijt die man!' Later moest David betuigen dat zijn sap veranderd was in zomerdroogten.

Als de Heere in het leven komt en betoont de Alwetende te zijn, en Hij de zonde gaat aanwijzen, dan gaan we als David beoefenen: 'Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd.' Dan kunt u maar één ding roepen en dat is: 'Zijt mij genadig. Schep mij een rein hart, o Heere.' Dan komt u in het stof van verootmoediging terecht. Dan zegt u: 'Heere, ik ben onvruchtbaar, maar open mijn lippen, opdat mijn mond Uw lof mag vertellen.'

Allen die door de Heere gemaakt zijn tot ware bidders, roepers en zuchters, zal Hij verlossing geven. David mocht weten: 'Maar Gij vergaaft mijn ongerechtigheid.' Hij mocht het weten uit Psalm 32 vers 7: 'Gij zijt mij een Verberging, Gij behoedt mij voor benauwdheid; Gij omringt mij met vrolijke gezangen van bevrijding. Sela.' En dan is er rust. Als die Engel des HEEREN rust geeft, dan ís er rust. Als die Engel des HEEREN verschijnt in Zijn genadige kracht, dan is er rust en dan zullen er ook vruchten gedragen worden. Dan mag het ook zijn: 'Maar gij zult zwanger worden en een zoon baren.' We gaan naar onze tweede gedachte:

2. Hij belooft haar vruchtbaarheid

'Gij zult zwanger worden en een zoon baren.' Ongevraagd en ongedacht stond daar de Engel des HEEREN bij de onvruchtbare vrouw van Manoach die in het veld was. Ze kwam uit de minste stam, de stam van Dan, en nu beloofde de Heere aan haar: 'Gij zult een zoon baren. *'Zult.'* Wat de Heere spreekt, doet Hij. Als de Heere werkt, werkt Hij onwederstandelijk. Dan kunnen we proberen daartegen in te gaan, gemeente, maar als de Heere werkt, zullen we het moeten verliezen. Het is zo'n grote genade als de Heere ons onder Hem brengt. Als we het eens mogen worden met Zijn wegen.

'Maar gij zult zwanger worden en een zoon baren.' Het woord 'maar' is een redengevend woord. Het is alsof de Heere tot haar zei: 'U bent machteloos en krachteloos om een kindje voort te brengen, maar Ik ben God, de Almachtige. Ik ben de Algenoegzame. Ik kan u alles geven wat nodig is. Ik kan, Ik wil en Ik zal vruchtbaarheid geven. Gij zult baren.' Is dat geen wonder? Israël had het zo verzondigd, het vond rust bij de Filistijnen. Ze hadden niet eens geroepen om een verlosser, maar hier ging de Heere een weg banen die wij niet hadden kunnen bedenken. Hij beloofde: Er zal een verlosser komen, die zal beginnen Israël te verlossen. Daar komen we nog wel op terug.

'Gij zult een zoon baren.' Is dat geen wonder, gemeente, voor eenieder die de dood moet inleven? Van nature zijn we allemaal dood in zonde en in misdaden. Ezechiël zag een dal vol met dorre doodsbeenderen. Dat zijn wij allen van nature. Maar nu horen we hier, dat het van Gods kant nog kan. Kinderen, jullie kunnen nog zalig worden, omdat er een uitverkiezing is. Doden zullen horen de stem van de Zoon van God. Alleen de Heere kan leven scheppen uit de doden. Smeek dan toch: 'Heere, ik ben zo'n dode hond, zou U leven aan mij willen geven?'

Wat ligt er een diepte in deze geschiedenis. De Heere zou dat volk een verlosser geven, terwijl ze het niet verdiend hadden. Waarom had de Heere nog zoveel bemoeienissen met dat volk? Omdat het *Zijn* volk was. Hij had dat volk verkoren om onder te wonen. En al deden zij dan kwaad, al liepen zij van God af, al zeiden zij: 'Wij willen niet met U van doen hebben', toch was en bleef het *Zijn* volk. Hij zal Zijn volk nooit begeven noch verlaten. Hij heeft hen verkoren om onder hen te wonen. Ja, nog meer, uit hen zou de Christus voortkomen, de Verlosser Die nog wonderlijker geboren zou worden dan Simson, want Simson werd uit een onvruchtbare gebaard, Christus werd geboren uit een maagd. Christus is de volkomen Verlosser. Simson kon slechts een aanvang maken met een tijdelijke verlossing, maar Christus schonk een volkomen geestelijke verlossing. Hij is geboren uit een maagd en daarom zegt ook de Catechismus: 'Die met Zijn onschuld en volkomen heiligheid, mijn zonden bedekt voor Gods aangezicht.' Is dat geen wonder? Opdat we Hem zouden dienen zonder vrees.

O, die Man, die Christus, Die uit de maagd geboren werd, is een Verberging tegen de wind en een Schuilplaats tegen de vloed. Hij is een Waterbeek in een dorstig land. Wanneer die Man in het leven komt, zal de onvruchtbare baren. Dan zal de onvruchtbare vrucht voortbrengen tot eer van de Heere.

'Maar gij zult zwanger worden en een zoon baren.' Wat zal dat geweest zijn voor die vrouw. Het was een onmogelijke boodschap, maar ik was jaloers op de vrouw van Manoach. Ze ging niet redeneren. Ze zei niet: Ja maar ... ik ben zo onvruchtbaar. Ze zei niet: Ja maar ... ik kom uit de minste stam. Ze zei niet: Och, Heere,

ik heb nu al zoveel geprobeerd, maar het lukt niet. Nee, ze redeneerde niet, ze aanvaardde in het geloof. Dan mag het weleens zijn:

Die, hoe het ook moog' tegenlopen,
Gestadig op Zijn goedheid hopen.

Dan mogen ze het ook weleens uitroepen:

O Salem, roem den HEER' der heren;
Wil uwen God, o Sion, eren!

'Maar gij zult zwanger worden en een zoon baren.' Zo werkt de Heere nu keer op keer. Dat hoort u terug in de gehele preek. Keer op keer moet de Kerk onvruchtbaar worden, omdat Hij het wonder van de vruchtbaarheid zal geven. Keer op keer wordt de Kerk, zoals we het lezen in de brief van Judas, als bomen in het afgaan van de herfst, onvruchtbaar. Tweemaal verstorven en ontworteld. De Kerk leert het voortdurend dat ze alleen maar wind kunnen baren. Dat ze alleen maar zonde kunnen voortbrengen. En de zonde baart de dood. Maar als de Heere verschijnt, onverwacht, ongedacht, als die Engel des HEEREN, die Schoonste aller mensenkinderen verschijnt, dan zal de onvruchtbare baren. Dan gaat die dorre, verstorven boom in zichzelf, vruchten voortbrengen. Niet in zichzelf. Ze weten goed waar hun vrucht vandaan komt. Die komt uit Hem. Dan mogen ze een moment uit Hem leven. Dan brengen ze vruchten voort tot eer van Hem. Dan zeggen ze: 'O, dat mijn Liefste tot Zijn hof kwame, en ate Zijn edele vruchten.'

Welke vruchten brengen ze dan voort? Ootmoed, ootmoed, ootmoed. Augustinus zei al: 'Zet er nog maar een paar keer achter: ootmoed.' Als de Heere werkt, is er ootmoed. Als de Engel des HEEREN onverwacht en ongedacht verschijnt, dan is er ootmoed. Dan komt een mens in het stof terecht. Dan moeten we zeggen met de centurio: 'Ik ben niet waardig dat Gij onder mijn dak zoudt inkomen.' Dan kijkt u niet meer naar uw buurman of uw buurvrouw. Dan wijst u niet meer op de zonden van een ander. Weet u wat u dan bent? De grootste der zondaren, de minste der apostelen. Ootmoed ... Dan komt u in het stof van verootmoediging terecht. Dan

komt u in de diepte terecht, in het dal der mirten. Daar verschijnt de Engel des HEEREN.

Als die Engel er is, mag u het eens zijn met de Heere. Dan is er ook schaamte dat we zo zijn opgestaan tegen de Heere. Dan schaamt u zich dat u geen lijdzaamheid hebt beoefend. Dat u uw vertrouwen hebt weggeworpen. Dan is er zo'n schaamte dat u alleen maar stinkende vruchten kunt voortbrengen. Als de Heere verschijnt, mag u buigen onder Hem. Dan mag u een moment zachtmoedigheid hebben. Dan mag u een moment nederigheid hebben. Dan mag u uw kruis vrolijk dragen. Dan is het kruis geen kruis meer. Dan mag u het weten, dat de Heere in het midden is. En als de Heere er is, vrienden, dan is het kruis weg. Dan is de Heere er en dan zingt u:

Geen meerder goed, Heer', Gij mij geven meugt
Dan dat Gij mij vernedert en maakt kleine.

Als die Engel komt, hebt u maar één begeerte, dat is Zijn Naam grootmaken. Dan zingt u het uit:

Mijn hart, o hemelmajesteit,
Is tot Uw dienst en lof bereid.

Als die Engel verschijnt, ziet u uzelf als iemand die alleen maar de dood kan baren en wind kan voortbrengen. Maar als Hij dan betoont gedachten des vredes te hebben en niet des kwaads, dan moet u het zingen:

Ik zal niet sterven, noch vergaan,
Maar leven, en in alle landen
Van Gods weldaden doen vermaan.

Wat is er dan een verwondering:

Hij heeft gedacht aan Zijn genade,
Zijn trouw aan Isrel nooit gekrenkt.

Dan mag u die regenboog zien. Dan mag u door de deur naar binnen blikken en mag u de Koning zien zitten op Zijn troon. Dan mag u

een moment schuilen onder Zijn vleugelen. In die diepte, in dat dal der mirten, wordt Christus steeds dierbaarder.

Beminlijk Vorst, Uw schoonheid, hoog te loven,
Gaat al het schoon der mensen ver te boven

In de diepte, in het dal van ootmoed, wordt Christus steeds dierbaarder. Zijn ogen zijn als trouwe duivenogen, Zijn lieflijke lippen zijn vol van genade. Zijn handen slaan niet, maar helen. Zijn schenkelen staan vast. O, als die niet vast waren, zouden u en ik eeuwig struikelen. Zijn zwarte haarlokken en Zijn eeuwige jeugd worden daarin tentoon gespreid. Hij is de Koning van oude tijden, Die altijd heeft geholpen.

O gemeente, voortdurend moeten we onvruchtbaar worden, omdat we moeten leren dat de vrucht alleen in Christus gevonden wordt. We moeten onvruchtbaar worden, om het wonder te beleven van de woorden: 'Maar gij zult zwanger worden en een zoon baren.'

Maar de Engel des HEEREN gaat nog meer zeggen. Hij gaat nog onderwijs geven over de wijze waarop die vrouw zich moet gedragen in haar zwangerschap. Hij gaat ook aanwijzen dat Simson een nazireeër zal zijn. Voor we dat echter behandelen, gaan we eerst samen zingen uit Psalm 113 de verzen 4 en 5.

We staan stil bij *De Engel des HEEREN verschijnt aan de vrouw van Manoach*. We hadden twee gedachten. In de eerste gedachte stonden we stil bij: Hij wijst haar onvruchtbaarheid aan. In de tweede gedachte bij: Hij belooft haar vruchtbaarheid. We zijn al bezig met die tweede gedachte.

In het vierde vers lezen we dat de Engel des HEEREN zegt: 'Zo wacht u toch nu en drink geen wijn, noch sterken drank, en eet niets onreins.' We lezen hier opnieuw dat woordje 'nu'. *Nu* ... De vrouw was nog niet zwanger. Ze was nog niet bij haar man geweest. *Nu* ... Wat betekent dat, echtparen? Dat de zorg voor de kinderen al moet beginnen vóór de zwangerschap. Wanneer er staat: 'Drink geen wijn, noch sterken drank, en eet niets onreins', betekent dat dat aanstaande moeders gezond moeten leven. Dat zijn praktische lessen uit Gods Woord. Ik las bij Teellinck, die een voortreffelijke

verklaring heeft over Simson en die we er ook op naslaan in de voorbereiding: 'Een kind wordt geboren, zoals de moeder leeft tijdens de zwangerschap.' Neem het mee, moeders. Er moet dus al voor het kindje gezorgd worden vóór en tijdens de zwangerschap. Natuurlijk niet alleen in natuurlijk opzicht, ook in *geestelijk* opzicht.

Hanna, de moeder van Samuël, worstelde in de tabernakel. Ook zij was een vrouw, bitterlijk bedroefd van geest, omdat ze niet baren kon, omdat ze de Messias niet kon voortbrengen. Davids moeder wist ook, dat de zorg er in de zwangerschap al is. Wat zei David? 'Op U ben ik geworpen van de baarmoeder af, van de buik mijner moeder aan, zijt Gij mijn God.' Er is dus zorg nodig voor het kindje, voor de zwangerschap, maar ook tijdens de zwangerschap. 'En eet niets onreins', staat er. Is dat niet wat opmerkelijk? Eet niets onreins ... Dat was toch verboden door de wet van Mozes? Dat hadden zij toch moeten weten? Bovendien waren dit toch twee kinderen des Heeren? Uit het feit dat tegen hen gezegd moet worden: 'Eet niets onreins', kunnen we de conclusie trekken dat ook de kinderen des Heeren in die tijd ver waren afgeweken van God en Zijn gebod. Dat zien we ook in onze tijd. Als de Heere ook nu Zijn Kerk niet zou vasthouden, zouden Zijn kinderen vallen. Ook zij zijn doordrenkt van de geest der tijd.

De vrouw van Manoach mocht niets onreins eten. Ze moest in de wet van Mozes wandelen. Maar ze mocht ook geen wijn drinken. Waarom niet? Wijn drinken is op zich toch niet verboden in Gods Woord? Wat zegt de Heere in Spreuken? 'Geeft sterken drank degenen die verloren gaan en wijn degenen die bitterlijk bedroefd van ziel zijn.' Dus de Heere zegt Zelf in Zijn Woord dat we wel wijn mogen drinken, uiteraard met mate. Maar waarom mocht deze vrouw nu niet drinken? Waarom mocht ze geen sterkedrank gebruiken? We lezen in het vijfde vers dat haar zoontje een nazireeër Gods zou zijn van moeders buik af aan.

Wat is een nazireeër? Dat is iemand die afgezonderd is tot de dienst des Heeren. Dat is iemand die geheel toegewijd is tot het werken in Gods wijngaard. Er waren meer nazireeërs onder het oude verbond. Lees het maar na. Allen die nazireeërs waren vóór Simson, waren dat uit eigen wil. Vrijwillig en voor een tijd. Zij werden nazireeër als er een bijzondere bemoeienis van de Heere in hun leven geweest was, bijvoorbeeld als ze van een ernstige ziekte

beter waren geworden. Sommigen legden dan voor een tijd de nazireeërsbelofte af.

Simson was de eerste die door de Heere vanaf de buik aan tot nazireeër was beschikt. Simson moest uit soevereine verkiezing heel zijn leven toewijden aan de dienst des Heeren. We zien dat hij ook geen gewillig mens was. In heel zijn leven zien we de strijd tussen vlees en Geest, tussen roeping en eigen wil terugkomen.

Dat zien Gods kinderen ook bij zichzelf. Zij zijn allemaal geestelijke nazireeërs. Zij zijn in Christus verkoren, in Christus afgezonderd tot een nieuw leven. Ze zijn in Christus verkoren om heel hun leven te besteden tot eer van Hem. Wat schieten we dan tekort, gemeente. Wat schieten we dan tekort, geestelijke nazireeërs in ons midden. Altijd maar weer dwalen we van de Heere af. We zijn onverbeterlijk, net als Simson. Altijd komen die boze wellusten en komt die boze wil boven. Altijd hebben we last van ons opstandige karakter. Wat is de Heere toch getrouw, lankmoedig en traag tot toorn. Als we zien wie we zijn en wat we zouden moeten zijn, dan zou het toch naar recht zijn dat de Heere ons weg zou stoten, gemeente?

Nazireeërs hadden drie regels waaraan ze zich moesten houden. Ten eerste, ze mochten geen sterkedrank drinken. Dat mocht de vrouw van Manoach, de moeder van Simson, ook niet. Waarom mochten ze geen sterkedrank drinken? Omdat wijn een onnatuurlijke, kunstmatige opwinding geeft. Paulus zegt: 'Wordt niet dronken in wijn (...) maar wordt vervuld met den Geest.' Een nazireeër moest niet geketend zijn aan de wijn, maar gebonden zijn aan de Heilige Geest. Een nazireeër moest afzien van alles van zichzelf en moest opzien tot de Heere. Een nazireeër moest niet gebonden zijn aan het aardse, maar moest hemelsgezind zijn. Een nazireeër moest vervuld zijn met de Heilige Geest. Hij moest leven uit de kracht van Christus. Hij moest zijn kracht niet vinden in aardse dingen, niet in sterkedrank, maar in de Heere.

Weet u waarom de doornen zo nodig zijn voor Gods knechten? Om maar niet dronken te worden in eigen wijn en om te leren: 'Mijn genade is u genoeg, Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.' En als die Geest gaat aandrijven, net als bij Simson, dan is het geen gemaakte godsdienst, door wijn verwekt, maar dan zijn Gods kinderen oprecht. Dan is hun hart bereid. Dan zijn ze net als Simson

die gebonden werd, bereid om gebonden te worden. Ja, dan zijn ze zelfs bereid te sterven voor de Naam en zaak van Christus. Als Gods knechten bediend mogen worden door de Heilige Geest en als de wijn weg is, hebben ze alleen Christus op het oog. Dan geeft de nardus zijn reuk. Dan kunnen zij alleen maar zeggen: 'Komt, maakt God met mij groot.'

Er was voor de nazireeërs nóg iets verboden, namelijk het aanraken van doden. Wat kon dat moeilijk zijn, juist voor hen die pas de doden hadden beweend. De nazireeërs moesten een heilige levenswandel hebben. Ze moesten de zonde doden (want de zonde baart de dood). Daarnaast moesten ze ook hun eigen wil, hun eigen ik, hun eigen begeerten voortdurend doden. Daar zijn vaak kastijdingen voor nodig. Wat zeg Gods Woord in de brief aan de Hebreeën? 'Deze kastijdt ons tot ons nut, opdat wij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden.' Die heiligmaking is alleen in Christus. Dat de nazireeërs de doden niet mochten aanraken, ziet op de heiligmaking. Maar wat is heiligmaking? Dat is steeds verdorvener en onvruchtbaarder worden in uzelf, opdat de vrucht in Hem gevonden wordt.

In de derde plaats mochten nazireeërs hun haar niet afscheren. Dat wordt hier ook benadrukt in het vijfde vers: 'Op wiens hoofd geen scheermes zal komen.' Kinderen, zie je in gedachten zo'n nazireeër lopen? Op Simsons hoofd was nooit een scheermes geweest toen hij de leeuw verscheurde. Hij was toen nog nooit naar de kapper geweest. Wat zal dat een woeste haardos geweest zijn! Toch deed Simson dat niet uit gemakzucht, maar omdat de Heere het zo geboden had. Weten jullie waar die woeste haardos een teken van was? Van totale onderwerping aan de Heere. Simson volgde de Heere zonder vragen. Met die haardos liet hij zien dat hij een afgezonderde was. Hij sprak niet met woorden, maar door zijn daden. Deze nazireeër preekte door zijn haardos: 'Onderwerp u Gode, wees bereid, volg Hem.' Als we zo vervuld mogen zijn met de Heilige Geest, dan gaan we iets uitstralen naar de wereld. Dan gaan we het Evangelie verkondigen door ons gedrag, desnoods zonder woorden.

Waartoe? Vers 5 besluit met de woorden: 'En hij zal beginnen Israël te verlossen uit der Filistijnen hand.' Hij zál. Het volk zat nog onder

de Filistijnse overheersing, maar de verlossing werd al aangekondigd. Ze waren al verlost. Simson zou beginnen om het volk te verlossen uit de aardse banden. Samuël zou het straks overnemen. Hij was ook zo'n nazireeër. Koning David zou het afmaken. Hij zou het volk volkomen verlossen van de overheersing van de Filistijnen. Koning David was een voorbeeld, een type van Christus, Die Zijn volk volkomen verlossen zal van al hun ongerechtigheden. Hij zal Zijn volk volkomen zalig maken. Want eeuwig bloeit de gloriekroon op het hoofd van Davids grote Zoon.

Simson zou slechts beginnen te verlossen. Hij was een onvolkomen richter. Hij was zeer zondig. De strijd tussen vlees en Geest kwam bij hem zo sterk naar voren. O gemeente, alles wat uit vlees en bloed geboren is, dat is zondig. Dat zal altijd onvolkomen zijn. Simson had ook Christus, de volkomen Richter, de volkomen Verlosser nodig. Hij heeft ook moeten leren, evenals al Gods kinderen en knechten het leren, dat ze niets kunnen in eigen kracht. Toen Simson dacht te sterven van de dorst, mocht hij onder God komen. Hij heeft het gezegd: 'Gij hebt door de hand van Uw knecht dit grote heil gewerkt.' Dan roept hij het uit: Wat een wonder, dat U zo iemand wilt gebruiken, zo'n opstandeling, zo'n onvolkomene, om dat werk te doen in Uw Koninkrijk.

Christus alleen is de volkomen Verlosser. Daarom schittert Hij door Simson heen. Hier al bij de aankondiging van Simsons geboorte, schittert Christus Die komen zal om Zijn volk volkomen te verlossen. Hij zál komen. En Hij heeft Zich laten binden en dat plaatsbekledend voor Zijn kinderen. Hij heeft Zich gewillig laten gevangennemen, opdat Zijn kinderen eeuwig verlost zullen worden. Opdat Hij Zijn kinderen, de gevangenen, vrijheid zal geven. Hij is gekomen om volkomen de toorn van Zijn Vader te doordragen. Hij is gekomen om volkomen de wet te onderhouden. Hij is volkomen gehoorzaam geweest. Hij heeft gezegd: 'Het is Mijn spijze dat Ik doe den wil Desgenen Die Mij gezonden heeft.' Hij heeft volkomen verlossing aangebracht toen Hij geroepen heeft: 'Het is volbracht.'

O gemeente, toen heeft Hij de dood verslonden tot overwinning. Dat is de dood, die de Kerk maar voortdurend moet inleven. Gaat u gebukt onder een lichaam der zonde en des doods? Zie op deze volkomen Verlosser, Die de dood verslonden heeft tot overwinning. Toen Hij heeft geroepen: 'Het is volbracht', heeft Hij God, Zijn

Vader, volkomen verzoend. Toen heeft Hij volkomen aan dat recht voldaan. O, in Christus is de Vader volkomen tevreden met Zijn kinderen. In Christus zal Hij Zijn Kerk volkomen liefde schenken. Hij heeft de Zijnen verkoren ten eeuwigen leven.

O, Hij is een volkomen Zaligmaker. Hij heeft de kop van satan volkomen verbrijzeld. De Kerk moet wel inleven dat de satan nog een staart heeft waarmee hij harde slagen kan geven. Maar door Christus' dood is er *volkomen* verlossing. Hij is niet in de dood gebleven, maar Hij is opgestaan ten derden dage, opdat een krachteloos, machteloos volk dat niet kan baren in zichzelf, en dat alleen maar onreine vruchten kan voortbrengen en wind kan baren, mag leven uit de kracht van Zijn opstanding. De Heidelbergse Catechismus zegt: 'Opdat wij opgewekt worden [tegenwoordige tijd!] tot een nieuw leven.' Christus zál verlossen. Hij is Verwinnaar in de strijd en geeft Zijn volk de zegen. Hij zal beginnen Israël te verlossen uit der Filistijnen hand.

Toen de Engel des HEEREN dat zei, wás het in feite al gedaan met de vijanden. Het zou nog wel even duren. Simson moest eerst nog opgroeien, maar als de Heere iets belooft, zal Hij het doen. Hij zál verlossen. Daar zal geen woord van op de aarde vallen. Zo is Christus, de volkomen Verlosser, in de belofte, ook de volkomen Verlosser in de vervulling. Als we daarop mogen zien, dan mogen we al juichen, net als het volk rondom de muren van Jericho. Zij mochten al juichen vóórdat de muren gevallen waren, want die zekerheid lag er. Hij zál verlossen. In Hem zijn alle beloften ja en amen. Er is een regenboog, smaragd gelijk, rondom Zijn troon. Als we daarop mogen zien, mogen we het zeggen:

Die God is onze zaligheid,
Wie zou die hoogste Majesteit
Dan niet met eerbied prijzen?

Gemeente, wat een les. Wat een onderwijs ligt er in deze tekst. Onvruchtbaren kunnen uit genade nog geplaatst worden in een huisgezin. Onvruchtbaren kunnen nog moeder worden van een groot gezin. Hanna, de onvruchtbare, heeft zeven kinderen gebaard. Onvruchtbaren kunnen nog leven tot eer van Hem. Nooit meer in

zichzelf, dat is het wonder, maar wel in Hem. 'Uw vrucht wordt uit Mij gevonden.'

Mocht u die onvruchtbaarheid maar gaan inleven. Dat u zou gaan roepen en smeken om genade. Kinderen, zullen jullie het onthouden dat de Heere een alwetend God is? De Heere ziet alles. De Engel des HEEREN wees de vrouw van Manoach op het kruis dat zij dagelijks met zich meedroeg. De Heere wist ervan af. Maar Hij ziet ook wat jij doet, in de bus, op school, op internet, op straat of waar je ook bent. De Heere ziet alles en zal alles eenmaal in het gericht brengen, hetzij goed, hetzij kwaad. Haast je dan en spoed je dan om des levens wil.

En u, Kerk, hebt u iets van Hem mogen zien in Wie alleen vrucht gevonden wordt? O, wat kan er daarna weer een twijfel zijn. Misschien hebt u aan de bediening gezeten en mocht u een kruimeltje genadebrood eten. Toen was het zo vlak, toen was het zo zeker. Daarna zijn er weer zoveel vertwijfelingen gekomen. Weet dat de Verlosser zál komen. Hij Die in u een goed werk begonnen is, zal het voleindigen tot op de dag van Jezus Christus. Hef dan uw hoofden op naar boven, vanwaar uw hulp komen zal. Onze hulp is in de Naam des HEEREN, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Amen.

3

De tweede verschijning van de Engel des HEEREN aan de vrouw van Manoach

Zingen: Psalm 9:1
Schriftlezing: Richteren 13:6-10
Zingen: Psalm 68:3
Zingen: Psalm 147:6
Zingen: Psalm 138:3

Geliefde gemeente, de tekstwoorden vindt u in Richteren 13, daarvan de verzen 6 tot en met 10. We lezen alleen het eerste deel van vers 9:

En God verhoorde de stem van Manoach; en de Engel Gods kwam wederom tot de vrouw.

We schrijven boven onze overdenking: *De tweede verschijning van de Engel des HEEREN aan de vrouw van Manoach.* We staan stil bij een drietal gedachten:
1. Een getuigende vrouw, vers 6 en 7;
2. Een biddende man, vers 8;
3. Een verhorend God, vers 9 en 10.

1. Een getuigende vrouw
Toen de Engel de eerste keer verscheen aan de vrouw van Manoach heeft Hij haar onvruchtbaarheid aangewezen. Vervolgens heeft Hij de belofte gedaan dat ze een zoontje zou baren en dat hij een nazireeër Gods zou zijn, een afgezonderde. Bovendien zou dit kind beginnen om Israël te verlossen.

Deze Engel was geen geschapen engel, maar Christus Jezus,

onze Heere. Deze Engel verscheen aan Israël toen het volk in het dieptepunt was van verval. Toen het rust had met de vijanden des Heeren. Toen het niet eens meer bad om een verlossing. Maar, de Heere is de Getrouwe. Hij zal nooit laten varen het werk van Zijn goddelijke handen. De Heere gedenkt aan Zijn verbond. De Kerk zal zalig worden. Christus móét geboren worden, en daarom zal ook Simson geboren worden. Christus zál komen.

De Heere verschijnt aan de vrouw van Manoach, want Christus moet geboren worden. Zo zal de Heere ook verschijnen aan Zijn kinderen in de 21ste eeuw, om Christus' wil. Niet om Christus, Die eenmaal zal komen, maar om Christus, Die gekomen *is.* De Heere grijpt in vanwege Christus, Die gekomen is en Die nu zit aan de rechterhand van Zijn Vader, met Zijn zegenende, doorboorde Middelaarshanden. Hij zal Zijn Kerk niet begeven, noch verlaten. Hij bidt nu altijd voor Zijn Kerk. Voortdurend laat Hij Zijn bloed zien aan Zijn Vader.

Net zoals de Heere verscheen ten tijde van Simsons geboorte aan een volk dat zeer diep in verval was, zo kan de Heere ook in onze tijd verschijnen. Hij zal schenken wat we zingen in Psalm 22 vers 16:

Uit hen zal altijd iemand komen voort,
Om den nakomers te leren Uw woord.

Als we zien op enerzijds het verval in ons midden en anderzijds op de trouw des Heeren, dan hebben we toch hoop. De kerk in z'n algemeenheid kan ver afwijken, maar ook Gods kinderen kunnen ver van God zijn. Ze kunnen tijden hebben dat ze zeer onvruchtbaar zijn. Maar de Heere zal het leven dat Hij begonnen is, onderhouden. Want het is verbonden aan Hem, aan Zijn Naam. Hij zal op Zijn tijd en op Zijn wijze wederom verschijnen. Wanneer die verdorden, die onvruchtbaren in zichzelf, de stem des Heeren weer mogen horen, dan springen zij op van vreugde. Wanneer ze in het geloof weer mogen zien op Hem, de Getrouwe, dan wordt de dorre woestijn vanbinnen een vruchtbaar veld. Dan valt de dauw van de hemel. De Heere heeft het ook beloofd: 'Ik zal Israël zijn als de dauw, hij zal bloeien als de lelie; en hij zal zijn wortelen uitslaan als de Libanon.' Wanneer Hij komt, wordt de woestijn vruchtbaar en roept de Kerk het uit: 'Och, dat mijn Liefste in Zijn hof kwame en ate

Zijn edele vruchten.' Wanneer we Zijn stem mogen horen, móéten we spreken, net als de vrouw van Manoach. Dan is het:

Komt luistert toe, gij Godgezinden,
Gij die den HEER' van harte vreest,
Hoort wat mij God deed ondervinden,
Wat Hij gedaan heeft aan mijn geest.

Dan is het zo, kinderen, en moge dat ook bij jullie zo zijn in jullie jonge levensjaren: 'Waar het hart vol van is, daar loopt de mond van over.' Dan ga je de lof des Heeren verkondigen.

Wat ging de vrouw van Manoach als eerste doen nadat de Engel tot haar had gesproken? Ging ze naar haar man en zei ze: 'Man, we krijgen een zoon. We krijgen een nazireeër, we krijgen iemand die Israël gaat verlossen'? Nee, ze ging vertellen Wie de Boodschapper was. Ze eindigde niet in de gave, maar in de Gever. 'Toen kwam deze vrouw in, en sprak tot haar man, zeggende: Er kwam een Man Gods tot mij, Wiens aanzicht was als het aanzicht van een Engel Gods, zeer vreselijk.' Ze had diepe eerbied en ontzag voor die Man. Hij was zeer vreselijk. Dat is zoals de kanttekening en de grondtaal zeggen 'zeer aanzienlijk, zeer eerbiedwaardig'.

Vervuld met die vreze en dat ontzag is de vrouw naar haar man toegerend. Ze moest haar man vertellen dat die Man haar was verschenen. Ze dacht toen nog dat het een man Gods, een profeet of knecht des Heeren was. De kanttekening zegt dat ze meende dat het een leraar van God geroepen was. Een instrument van de Heilige Geest, om aan haar de wil Gods bekend te maken. Wat zal die vrouw verheugd geweest zijn, maar wat zal ze ook verwonderd geweest zijn. Zij, een onvruchtbare, een nazireeër voortbrengen? Zij een kind des Heeren voortbrengen? Zij, een eenvoudige boerin uit de nietsbetekenende stam van Dan, een verlosser voortbrengen? Zou uit haar de Kerk gebouwd worden? Als dat gehoord wordt en het geloof is aanwezig, dan moet de Kerk het zingen met Psalm 29:

Looft den HEER', Die wond'ren werkt;
Israël, Zijn volk, versterkt.

Als het geloof er mag zijn, mogen we eindigen in de Heere. Dan mogen de roem en de lof des Heeren verkondigd worden. Dan haasten we ons naar hen die ons lief zijn, om hen het wonder deelachtig te maken.

'En ik vraagde Hem niet vanwaar Hij was.' Kijk, daar komt zo'n prachtige karaktertrek van de vrouw van Manoach naar boven. 'En ik vraagde Hem niet vanwaar Hij was.' Zij had een onverderfelijk versiersel van een stille geest. Dat is een sieraad voor de vrouw. De apostel Petrus zegt daarvan dat die Gode aangenaam en dierbaar is. Deze vrouw stond niet op de voorgrond. Nee, zij was iemand van wie gezegd mag worden dat in stilheid en vertrouwen haar sterkte was. Zij was een stille vrouw die achteraan mocht komen.

'En Zijn Naam gaf Hij mij niet te kennen. Maar Hij zeide tot mij ...' Ze heeft de boodschap gehoord en ze mocht geloven dat dit een boodschap des Heeren was. Daar kwam de Geest in mee, gemeente. Ze ging niet redeneren, nee, het geloof kwam erin mee. Ze mocht geloven, dat de Heere doet wat Hij zegt.

Wat een onderscheid met Zacharias. Hij kreeg ook een belofte van een kind, maar hij vroeg: 'Waaraan zal ik dat weten?' O, het ongeloof vraagt altijd om tekenen. Zacharias kreeg een teken. Hij kon niet meer spreken. Hij moest met een gesloten mond over de aarde gaan. Hij moest inleven wie hij was en bleef, namelijk onverbeterlijk. Maar hij mocht ook ervaren Wie de Heere is, toen Hij weer kwam op Zijn tijd en wijze.

De vrouw van Manoach, we weten haar naam niet, was een stille, naamloze vrouw. Ze is altijd door het leven gegaan als 'de vrouw van Manoach'. Maar deze nederige vrouw mocht de woorden van de Engel des HEEREN geloven. Dat bracht haar in verwondering, in aanbidding. Ze moest Zijn lof verkondigen. Het werd voor haar waar: 'k Zal Zijn lof, zelfs in de nacht [in de nacht van verdrukking, in de nacht van tegenslag, in de nacht van beproeving] zingen, daar ik Hem verwacht.'

Ze gaat naar haar man. Ze haastte zich om naar hem toe te gaan. In vers 7 lezen we dat ze zeer levendig vertelde wat die Man aan haar gezegd had. 'Maar Hij zeide tot mij: Zie, gij zult zwanger worden en een zoon baren; zo drink nu geen wijn, noch sterken drank, en eet niets onreins, want dat knechtje zal een nazireeër Gods zijn, van moeders buik af tot op den dag zijns doods.'

En wat deed Manoach? Ging Manoach redeneren? Wat zou u doen, vaders, als uw vrouw onvruchtbaar zou zijn en als ze thuis zou komen om te vertellen: De Man Gods heeft mij verkondigd dat ik een kind zal krijgen? Zou u dan niet gaan redeneren? Zou u dan niet allerlei verklarende vragen gaan stellen? Maar Manoach kende zijn vrouw. Hij wist dat het een stille vrouw was die niet zomaar op de voorgrond trad. Toen zijn stille vrouw ging spreken, was Manoach stil. Er ontstond een geestelijk gesprek tussen hem en zijn vrouw.

Hoe vaak, echtparen in ons midden, hoe vaak worden de geestelijke gesprekken gemist! Er wordt over zoveel dingen gesproken, maar wie spreekt er over zijn of haar diepste zielenroerselen? Wees eens eerlijk? Hoe komt dat? Ach, als we nog dood zijn, verstaan we niet de dingen die van de Heere zijn. Paulus zegt het: 'Maar de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die des Geestes Gods zijn, want ze zijn hem dwaasheid.' Wanneer de een het nieuwe leven deelachtig is en de ander niet, dan is het zo moeilijk om een geestelijk gesprek te voeren. O, dan kan er nog weleens een gesprek zijn, maar dat is vaak alleen maar verstandelijk en dat doet geen kracht. Het kan ook zijn dat man en vrouw beiden het geestelijke leven deelachtig zijn, maar dat er ook geen gesprek mogelijk is. Hoe komt dat? Wel, als we onvruchtbaar zijn, dan kunnen we niet tot eer van de Heere spreken. Dan is er eerst een verschijning van de Engel des HEEREN nodig. Als er geen inkomsten van boven zijn, dan zijn er ook geen uitgaven. Dan is er ook geen liefde. Het kan zijn, dat de een of de ander zo vervuld is met ongeloof en dat geeft zo'n vrees. Dacht u dat je dan kunt spreken? Het kan zijn dat er vijandschap ontstaat omdat de ander wel bezocht is door de Heere. Wat kan er dan een vijandschap opborrelen, ook al is er genade geschonken. Het kan zijn dat de ander veel verder geleid is. En dat dan de man of de vrouw in de schaduw van de ander staat, ook al hebben ze beiden het nieuwe leven. O, wat maakt satan daar gebruik van. Wat zegt hij dan? 'Zwijg jij maar, het is allemaal inbeelding, het is bij jou allemaal emotie, zwijg jij maar.' O, wat heeft satan zijn zin als u gaat zwijgen.

Er kunnen allerlei andere redenen zijn om *niet* te spreken, maar als de Heere gaat werken, als Hij verschijnt, net als bij de vrouw van Manoach, en er komt geloof in mee, dan móéten we spreken. Dat zien we op vele plaatsen in Gods Woord. Denk maar aan de bruid in het Hooglied. Zij was een geoefend kind van God, maar ze was

ook stil geweest. Echter, toen haar Bruidegom verscheen, heeft ze het gezegd tot de dochteren van Jeruzalem: 'Ziet Hem, Hij komt, springende op de bergen, huppelende op de heuvelen. Zulk een is mijn Liefste, zulk een is mijn Vriend, o gij dochteren van Jeruzalem.' Dan móéten we getuigen.

Kijk maar naar Paulus. Eerst lag hij neergeveld, vlak voor de poorten van Damaskus. Drie dagen heeft hij ingeleefd wie hij was, namelijk een zondaar voor God. Hij mocht buigen onder het recht des Heeren. Toen is Christus aan hem geopenbaard. Wat deed Paulus nadat hij weer kon zien? Bleef hij toen thuiszitten? Nee, hij ging naar de synagoge en verkondigde Christus.

Denk ook aan de herders in Bethlehems velden. Nadat de Heere hen bezocht, zijn ze naar de kribbe gegaan. Ze hebben daar de Christus mogen aanschouwen, het Kindeke in de kribbe. Daar hebben ze de liefde des Vaders gezien, maar ook Zijn recht. Ze zijn verwonderd de straten van Bethlehem ingegaan en hebben het uitgeroepen. Lukas zegt: 'Ze maakten alom bekend het woord dat hun van het Kindeke gezegd was.'

Gemeente, als Christus verschijnt, de Koning van de Kerk, en als Hij gaat spreken, dan moeten we spreken. Dan kunnen we het niet voor onszelf houden. Dan is het waar wat de psalmdichter zegt:

Dan vloeit mijn mond steeds over van Uw eer,
Gelijk een bron zich uitstort op de velden.

Dan gaat u naar uw man of uw vrouw toe, en dan zegt u: 'Kom, maak God met mij groot. Hij is het alleen waardig dat Zijn Naam eeuwig eer zal ontvangen.'

We gaan over naar onze tweede gedachte, waarin we de uitwerking ervan zien bij Manoach.

2. Een biddende man

Manoach had de Engel zelf niet ontmoet, de boodschap was middellijk door zijn vrouw overgebracht aan hem. Wat waren we een moment jaloers op Manoach. Hoewel hij het zelf niet had gezien, mocht hij geloven. Ik moet denken aan wat Christus gezegd heeft tot Thomas: 'Zalig zijn zij, die niet zullen gezien hebben en nochtans zullen geloofd hebben.'

Hoe vaak is het niet in het leven der genade: Eerst zien en dan geloven. En zeker, gemeente, het geloof is een gave Gods. Geloof kunnen we nooit grijpen. Geloof kunnen we alleen maar tegenstaan. Comrie zegt dat ongeloof de grootste zonde is die het minst beweend wordt. Als het goed ligt, ervaren Gods kinderen dat ook zo.

Maar het geloof zegt anderzijds 'amen' op wat de Heere zegt en doet. Niet alleen op de zegeningen, maar ook op de vloekspraak. Het geloof doet buigen onder de Heere en doet zeggen: 'Wat de Heere doet is goed.' Het geloof geeft lijdzaamheid. Het geloof geeft dat we mogen roemen in de verdrukkingen, dat we mogen zeggen: 'Ik ben bereid om U te volgen, Heere, op gebaande en ongebaande wegen, bij goed gerucht en bij kwaad gerucht, bij eer en bij oneer. Ik ben bereid om ook gebonden te worden, om te lijden en om te sterven voor de naam en zaak van Christus.

Manoach mag geloven. Hij mag de belofte aanvaarden, die de Heere middellijk door zijn vrouw geschonken heeft. En als het geloof er is, gemeente, dat zien we bij Manoach, dan worden we werkzaam met de belofte in het gebed. Want wat zien we? Gaat Manoach direct naar buiten, naar de man Gods, naar de Engel des HEEREN? Nee, hij zoekt de kortste weg die bovendien ook de beste weg is. Hij buigt zijn knieën voor de Heere. Hij gaat de Heere zoeken in de gebeden. Hij maakt dus zijn begeerte bekend bij de Heere. Hij handelt volgens Filippenzen 4 vers 6: 'Weest in geen ding bezorgd, maar laat uw begeerten in alles, door bidden en smeken met dankzegging, bekend worden bij God.' Manoach legt zijn begeerte voor de Heere neer. Hij mag datgene waar hij mee bezig is, in de hand des Heeren geven. Dát is nu geloof. Alles van de Heere verwachten, ja, van Hem alleen. Buigende knieën, dat is geloof, en dan zeggen: 'Spreek, Heere, want Uw knecht hoort.'

Is dat niet beschamend voor ons allen? Voor u, maar ook voor mij? Hoe vaak zijn we niet bezig om zelf de zaken te vervullen. Hoe vaak zijn we niet een Martha die altijd maar wil dienen in het ambt of op een andere wijze? Wat zegt de Heere? 'Martha, Martha, gij bekommert en ontrust u over vele dingen, maar één ding is nodig.' Maria, ook een stille vrouw, mag het eens zijn met de Heere. Zij is versierd met een stille geest die God aangenaam is. Daarvan zegt de Heere Jezus: 'Doch Maria heeft het goede deel uitgekozen dat

haar niet zal worden afgenomen.' Mocht het ons maar tot schaamte zijn, dat we altijd maar andere wegen zoeken dan de kortste weg, namelijk op onze knieën. O, God is best, maar vaak houden we Hem voor het lest.

Manoach gelooft onvoorwaardelijk de belofte, die middellijk door zijn vrouw ook aan hem gegeven is. Waarom gaat hij dan op zijn knieën, kinderen? Dat doet hij om nader onderwijs af te smeken. Nog vóórdat Simson verwekt is, gaat hij al vragen aan de Heere: 'Wilt U ons leren wat wij dat knechtje doen zullen dat geboren zal worden?' Zál worden ... Hij mag dus die belofte geloven. Hij mag die belofte aanvaarden in het geloof. Anders kan het nooit. Hij heeft direct al onderwijs nodig hoe dat kindje opgevoed moet worden. Ligt daar ook geen schuld, gemeente? Zijn wij op onze knieën geweest? Echtparen in ons midden, hebt u uw knieën gebogen nog vóórdat het kindje verwekt was? Gaan we op onze knieën voor onze opvoeding? Ziet u de opvoedingsschuld die er ligt?

Manoach ging op zijn knieën. Hij had onderwijs nodig. Hij vroeg: 'Hoe moet ik dat kind ooit opvoeden, Heere? Wilt U ons – dat is mij en mijn vrouw – dat leren?' Het woordje 'ons' geeft aan dat opvoeden een zaak is van man en vrouw. De opvoeding is iets gezamenlijks. Hoe spreekt *u* over de opvoeding? Brengt u de opvoedingsproblemen bij de Heere? Smeekt u ook: 'Wilt U ons leren'?

Manoach, een kind des Heeren, mag in het geloof zijn. Hij ziet de ontzaglijke verantwoordelijkheid en de ontzaglijke onmogelijkheid om dat jongetje op te voeden. Hij heeft er een indruk van, wat ook in het doopformulier staat, dat onze kinderen in zonde ontvangen en geboren zijn en daarom allerhande ellendigheid, ja, ook de verdoemenis zelve onderworpen zijn. Allerhande ellendigheid, ook de ziekten waar onze kinderen door getroffen kunnen worden. Het komt allemaal voort uit de zonde. Mocht het voor ons allen eens tot schuld worden.

Manoach ging op zijn knieën. Hij had nog nooit een kind opgevoed, maar hij zag de onmogelijkheid van het opvoeden. Hij zag zichzelf als een afgekeurde opvoeder, nog vóórdat hij eraan begonnen was. Hij had nu al onderwijs nodig en daarom ging hij op zijn knieën. Hij schaamde zich kennelijk niet voor zijn vrouw dat hij niet wist hoe hij hun kind moest opvoeden. Hij ging, waar zijn vrouw

bij was, op de knieën. Zo staat het er toch? 'Toen', direct daarna, 'aanbad Manoach de HEERE vuriglijk.'

Manoach zegt als het ware: 'Heere, nu hebt U beloofd dat we straks een kindje krijgen. Heere, wat een wonder, wat een voorrecht, wat een verantwoordelijkheid. Maar wat is die opvoeding een onmogelijkheid. Leert U ons dan toch dat kindje op te voeden in de waarachtige kennis en vreze Gods, tot eer van U, maar ook tot zaligheid van zijn ziel.' 'Toen aanbad Manoach den HEERE vuriglijk en zeide ...' Andrew Gray zegt, en we zien het hier, dat geloven en gebed altijd samengaan. O, als het geloof in beoefening is, gemeente, door de liefde gewerkt, dan gaan die uitgangen naar boven toe. 't Ware leven, lieven, loven, is daar waar men Jezus ziet. Dan gaan we zoeken de dingen die boven zijn, waar Jezus is. Dan leggen we al onze raadsels en vragen voor de Heere neer.

Manoach mag zijn ziel uitstorten voor de Heere. Dat gaat altijd gepaard met het zich verfoeien in stof en as. Met het berouw hebben van wie we zijn en blijven. Maar als de Heere het gebed schenkt, dan mag het gebed ook weleens – zoals Gray dat zegt – een sleutel zijn naar het kabinet van de heilgeheimen. En als dan dat kabinet open mag gaan, terwijl we daar zo op onze knieën liggen, krijgen we weleens lessen die we nooit meer vergeten. Dan mag getuigd worden: 'In het verborgene heeft de Heere mij wijsheid bekendgemaakt.' Dan mag je het weleens zeggen, in het verborgene, liggende aan Zijn voeten: 'Ik weet dat U alle dingen vermag.' Dan mag je alles weleens kwijtraken aan de Heere. Dan mag je het alles voor Hem neerleggen. En als we iets kwijt mogen aan de Heere, dan is het ook weg. Dan mogen we in stilheid en vertrouwen wachten totdat de Heere gaat spreken.

Manoach aanbad de HEERE *vuriglijk*. Vuriglijk is iets anders dan lauw. Hoe lauw zijn onze gebeden niet menigmaal? We zijn vaak zo lauw als de gemeente van Laodicea. Een vurig gebed is het gebed van een ellendige, die erbuiten staat. Het is het gebed van een jammerlijke, beklagenswaardige die in het gebed zijn lege handen voor de Heere neerlegt. Dat is het gebed van een blinde, die niet weet, hoe het verder moet. Het is het gebed van een naakte, ontblote ziel bij wie al zijn eigen kleedjes zijn uitgegaan. Van zulke gebeden geldt wat we lezen in Psalm 102: 'Zich gewend zal hebben tot het gebed

desgenen, die gans ontbloot is, en niet versmaad hebben hunlieder gebed.'

Manoach bad een vurig gebed. Als het gebed aangeblazen wordt door de Heilige Geest, door het vuur van Gods liefde, dan is een vurig gebed, een *aanhoudend* gebed. Dan kunt u niet stoppen. Dan roept u de Heere dag en nacht aan. Dan bestormt u Zijn genadetroon dag en nacht, omdat u weet dat de hulp en bijstand alleen van Hem kan komen. Omdat Hij alleen de Redder is in de nood. Dan bestormt u Zijn genadetroon, omdat u Hem niet kunt missen. Dan zegt u met Jakob: 'Ik laat U niet gaan, tenzij Gij mij zegent.'

Dus een vurig gebed, aangewakkerd door het vuur des Geestes, is een aanhoudend gebed. Daarvan geldt wat we lezen in Lukas 18: 'Zal God dan geen recht doen Zijn uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen, hoewel Hij lankmoedig is over hen? Ik zeg u, dat Hij hun haastelijk recht doen zal.'

Een vurig gebed is niet alleen een aanhoudend gebed, maar het is ook een gebed *uit de nood van de ziel*. Die nood wordt eerst door de Heere gewerkt, anders is het geen nood. Gods Woord toont ons vele voorbeelden dat de Heere op het geschrei uit de nood gaat antwoorden. Denk maar aan het volk van Israël in Egypte. Het lag tussen twee rijen van stenen en het ging roepen tot de Heere. En de Heere zond Mozes tot dat volk. 'Want Ik heb hun geschrei gehoord.'

Zo werkt de Heere nog. Psalm 65 vers 3: 'Gij hoort het gebed, tot U zal alle vlees komen.' Dat horen van de Heere vinden we ook zo nadrukkelijk terug in Psalm 116 vers 2 en 3: 'Ik lag gekneld in banden van den dood.' Kent u dat? Hebt u ooit zo gekneld gelegen in de banden van de dood, dat u de dood voor ogen zag? U ontwaarde de dood vanbinnen en vanbuiten, en dat om eigen schuld. Zodat u uitriep met de dichter:

Ik lag gekneld in banden van den dood
Daar d' angst der hel mij allen troost deed missen.

De Kerk wordt helwaardig. Dat moest de dichter van Psalm 116 ook inleven.

Ik was benauwd, omringd door droefenissen;
Maar riep den HEER' dus aan in al mijn nood.

Daar komt dat vurige gebed, dat aanhoudende gebed, dat gebed vanuit de nood.

'Och HEER', och, wierd mijn ziel door U gered!'

Kent u die bede? Dan zijn alle wegen afgesloten, dan bent u helwaardig geworden, dan zitten die banden des doods aan u vast, dan omvangen de angsten der hel u en wordt het waar: 'Och, Heere, och, wierd mijn ziel door U gered!' Dan is er maar één weg, dat is de weg naar Boven. En dan staat er:

Toen hoorde God; Hij is mijn liefde waardig.

Hij is mijn liefde waardig ... Dat is nu alleen in Christus, dat is alleen omdat ze uitverkoren zijn. Dat is omdat de Heere gezegd heeft: 'Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde.' En dan moet de Kerk het zeggen:

De HEER' is groot, genadig en rechtvaardig.

Volk des Heeren, luister:

En onze God ontfermt Zich op 't gebed.

Vurig bidden is aanhoudend bidden en is bidden vanuit de nood. Maar vurig bidden is ook *rechteloos* bidden. Want waarom antwoordt de Heere niet direct? Omdat wij de rechten kwijt moeten, omdat we de gronden uit ons gebed en uit ons geroep kwijt moeten. Vurig bidden is rechteloos bidden.

De Kananese vrouw is daar zo'n dierbaar voorbeeld van. Zij ging uit de nood van haar ziel naar de Heere toe, want haar dochter was deerlijk van de duivel bezitten. Het was haar dochter, maar die moeder wist zich de schuldige. Ze ging naar de Heere toe en riep: 'Zone Davids, ontferm U mijner.' En antwoordde de Heere? Niets! Hij antwoordde haar niet één woord. Maar ze bleef roepen. Dát is nu dat vurige gebed, dat aanhoudende gebed. Dat is nu een gebed uit de nood. De vrouw bleef roepen. Ze werd afgewezen, maar ze bleef wel doorgaan met roepen. En uiteindelijk zei de Heere tegen

haar: 'Het is niet betamelijk om het brood van de kinderen aan de honden te geven.' Maar deze vrouw greep zich vast aan de Heere in Zijn woord. Toen mocht ze eronder komen. Toen mocht ze God, God laten en zei ze: 'Ja Heere, ik ben een hondeke, doch de hondekens lusten ook brood.' Toen mocht ze de Heere aangrijpen in Zijn barmhartigheid, terwijl ze mocht buigen onder Zijn rechtvaardigheid. Ze hield enerzijds de Heere vast en anderzijds liet ze de Heere toch vrij. Dat is nu dat rechteloze bidden. Al haar rechten werden haar ontnomen. Ze mocht zich alleen aan de Heere vastgrijpen, maar het er ook mee eens zijn als Hij niet zou antwoorden.

Gemeente, deze weg wordt in het leven van Gods kinderen bij de voortduur ondervonden. Keer op keer brengt de Heere weer in de diepte van de onmogelijkheid. Niet om Zijn kinderen daar te laten, maar om vandaar die volheid die in Hem is, te gaan ontsluiten. Denk maar aan Hizkia. Hij was een man met genade. En wat zei hij? 'HEERE, ik word onderdrukt, wees Gij mijn Borg.' En de Heere heeft verlenging van zijn jaren gegeven. De Heere heeft hem het eeuwige leven geschonken.

Denk aan een Job. Hij was op de ashoop, op de puinhoop van zijn bestaan, maar hij mocht getuigen: 'Ik weet: mijn Verlosser leeft.' Maar we lezen ook in Job 42: 'Met het oor des gehoors heb ik U gehoord, nu ziet U mijn oog, daarom verfoei ik mij.' Daar komt Job opnieuw in de diepte en zegt: 'Ik heb berouw in stof en as.'

Zo is het met al de Bijbelheiligen, zo is het met al Gods kinderen. Keer op keer komen ze in de diepte, keer op keer worden ze geleid in de oneindige diepte van de val. Het is niet uit te drukken, gemeente, wat een wonder het is als we dan ingeleid mogen worden in die andere diepte, die diepte die nog veel dieper is, namelijk de liefde Gods in Christus. O, dan wordt het zo'n wonder. Dan moet de Kerk het uitroepen als een Paulus: 'Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?'

Daar ligt die vurig biddende Manoach. We lezen van hem: 'En zeide: Och Heere, dat toch de Man Gods, Dien Gij gezonden hebt, weder tot ons kome, en ons lere wat wij dat knechtje doen zullen, dat geboren zal worden.' Daar ligt die smekende Manoach, terwijl zijn vrouw erbij is. Zijn gebed werd niet verhinderd. Lees daar het huwelijksformulier nog maar eens op na. Zijn gebed werd niet ver-

hinderd. Hij woonde dus bij haar met verstand en hij gaf zijn vrouw als het zwakste vat de ere.

Ach, wat ontbreekt het ons daar vaak aan, gemeente. Wat ligt er dan een schuld open in het huwelijk. Huwelijksschuld, opvoedingsschuld, ambtelijke schuld, persoonlijke schuld, kerkelijke schuld. Als er geen volkomen Zaligmaker zou zijn, was het verloren.

Wat zien we op het vurige bidden van Manoach, op dat aanhoudende, rechteloze bidden om onderwijs? Dat de Heere verhoring gaat geven. Dat lezen we ook in Jakobus: 'En indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, Die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt; en zij zal hem gegeven worden. Maar dat hij ze begere in geloof, niet twijfelende; want die twijfelt, is een baar der zee gelijk, die van den wind gedreven en op en neder geworpen wordt.' De Heere gaat het gebed verhoren, zoals we lezen in het negende vers.

De HEER' betoont Zijn welbehagen
Aan hen, die need'rig naar Hem vragen.

Dat gaan we ook eerst zingen, Psalm 147 vers 6.

De tweede verschijning van de Engel des HEEREN aan de vrouw van Manoach, stond er boven onze overdenking naar aanleiding van Richteren 13 vers 6 tot en met 10. We hebben drie gedachten: ten eerste een getuigende vrouw, ten tweede een biddende Manoach. We gaan naar onze derde gedachte:

3. Een verhorend God

Want het gebed was door de Heere Zelf verwekt. De Heere verhoorde de stem van Manoach. Zo staat het in Gods Woord. Niet *om* het gebed, maar *op* het gebed. Het gebed wordt alleen verhoord op grond van het Borgwerk van Christus. Hij heeft altijd gebeden toen Hij op aarde was. Hij heeft ook gebeden toen de hemel gesloten was, toen die ganse hellemacht op Hem afkwam. Toen heeft Hij het uitgeroepen: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' Hij was verlaten door Zijn Vader, opdat Zijn kinderen nooit meer verlaten zouden worden. Is dat geen wonder? Hij verlaten door de Vader, omdat Hij een Hoorder, maar ook een Verhoorder is der

gebeden. Hij verlaten, opdat geldt: 'Ik zal u niet begeven, Ik zal u niet verlaten, Ik heb u in Mijn beide handpalmen gegraveerd.'

Het gebed werd verhoord. Misschien niet direct, dat weten we, daar is de Heere ook zo vrij in. Het kan zijn dat de Heere direct het gebed verhoort. Kijk maar naar Izak. Hij was in het veld, hij stond op en hij zag zijn vrouw Rebekka aankomen. Op een andere plaats in Gods Woord staat er: 'Eer zij roepen, zal Ik antwoorden.' Maar het kan ook een zeer lange tijd duren. Dat weten Gods kinderen wel. Ik denk dat het ook zo gegaan is bij Zacharias. Die zal ongetwijfeld in zijn jonge jaren gebeden hebben: 'Heere, mogen we alstublieft een mannelijk zaad?' Toen het niet meer kon, ook naar de natuur, toen het onmogelijk was geworden, kwam de Heere.

De Heere komt vaak als het niet meer kan van onze zijde. Dan geldt ook zo wat Datheen zingt in Psalm 27: 'God zal eindelijk helpen u die nu klaagt.' Hoort u het? 'Verbeid den Heer', op Zijn toekomst hebt acht.' God zal eindelijk *helpen*. Helpen is iets anders dan *verhoren*. Want de Heere kan ook helpen door niet te verhoren. Kent u daar iets van? Er is genade toe nodig om het daarmee eens te zijn. God kan helpen door niet te verhoren. Wat zei de Heere tot Mozes, de man Gods? 'Zwijg, spreek niet meer tot Mij van deze zaak.' Mozes heeft niet gekregen waar hij om gesmeekt heeft, en dat om eigen schuld.

De Heere kan ook helpen door iets anders te geven dan u vraagt. Want de Heere is zo oneindig veel wijzer. Wat heeft Paulus gesmeekt of de doorn weg mocht gaan. En ... heeft de Heere die doorn weggenomen? Nee, maar de Heere heeft wel wat anders aan hem gegeven. De Heere heeft als het ware gezegd: 'Paulus, die doorn neem Ik niet weg, maar nu geef Ik u wel iets om die doorn te kunnen dragen, namelijk Mijn genade.' Als dat ervaren mag worden, mag u roemen in de zwakheden. Dan mag u getuigen: 'Als ik zwak ben, dan ben ik machtig.' Dan mag geloofd worden: Want de Heere zal voor mij strijden. Daarom zal ik stil zijn.

'En God verhoorde de stem van Manoach; en de Engel Gods kwam wederom tot de vrouw. Zij nu zat in het veld.' Die stille vrouw zat in het veld. Zitten straalt rust uit. In gedachten zien we haar zitten in het veld, in stille overdenking. Wat zien we daarin? Dat de Heere ook komt als we op het werk zijn. Dan kan de Heere ook

verschijnen. De Heere kan overal verschijnen, gemeente. Dat zegt de psalmdichter toch ook:

Gij zijt, o Heer!, zeer wonderbaar
In al de plaatsen daar Gij klaar
Uw heerlijkheid toont krachtig.

Terwijl die stille vrouw daar in alle rust in het veld mag zitten, wordt de heerlijkheid des HEEREN opnieuw getoond. 'En de Engel Gods kwam wederom tot de vrouw.' Hij kwam niet tot Manoach. Manoach had geworsteld, Manoach had gebeden, Manoach had gevraagd om onderwijs. Hij had gebeden: 'Wilt U nog eens verschijnen? Mag ik nog eens onderwijs van Uw lieflijke lippen horen?'

Maar de Heere is wijs, gemeente. Hij verschijnt niet aan Manoach, maar Hij verschijnt wederom aan zijn vrouw. Waarom is dat? Om Manoach nog kleiner te maken, om Manoach nog meer te doen afdalen in het dal van ootmoed, om te voorkomen dat Manoach met de eer ging strijken en dat hij zichzelf centraal zou stellen. Hier werkt de God van het wonder. De alwijze God Wiens gedachten hoger zijn dan onze gedachten.

De verhoring van het gebed, gemeente, moet vaak ervaren worden langs andere wegen dan wij willen. Dat zegt de Heere toch ook: 'Mijn gedachten zijn niet ulieder gedachten en Mijn wegen niet ulieder wegen. Ze zijn oneindig veel hoger.' Weten jullie hoe de Heere verhoort, kinderen? In een weg waarin de mens vernederd wordt en waarin Hij verheerlijkt wordt. Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen.

De Engel verschijnt dus opnieuw aan de vrouw van Manoach. 'Zo haastte de vrouw en liep, en gaf het haar man te kennen; en zij zeide tot hem: Zie, die Man is mij verschenen, Dewelke op dien dag tot mij kwam.' Wat blijkt daaruit? Dat ze echt niet twijfelde Wie aan haar verscheen. Ze herkende die Man direct. Ze herkende de Engel des HEEREN direct. Gemeente, kinderen, als de Heere opnieuw in het leven komt, herkent u Hem direct, hoor. Dan herkent u Hem aan Zijn stem. Wie zal die stem des Heeren ooit vergeten? Wie zal die lieflijke, hartinnemende stem ooit vergeten? Wie zal die lieflijke, indringende, ontfermende ogen ooit vergeten? Wie zal ooit die lieflijke handen vergeten? Die milde handen, die vriendelijke ogen?

Als u mag zien dat het milde handen zijn die u kastijden, dan mag u het eens zijn met uw kruisweg. Dan mag u de liefde smaken in het kruis. Dan mag u ook weleens geloven wat Kohlbrugge zegt: 'De kruisweg is de hemelbaan.'

Wie zal ooit zijn schenkelen vergeten, die staan, die vast zijn, zoals Hooglied 5 het zegt? Van nature zijn we niet anders dan tot struikelen en tot hinken gereed. We staan alleen vast in de schenkelen des Heeren. Wie zal ooit de zwarte haren van Christus vergeten, van de sterke Held Die verlossen kan? O, wie zal ooit vergeten Wie Christus is? Wie zal het ooit vergeten als Hij verschijnt? Zijn wangen die zo bespuugd en geslagen zijn en dat om mijne zonden? Wat wordt u dan vertederd als Hij Zijn wangen naar u toekeert en zegt: 'Kus Mij maar.' Wie zal ooit Christus vergeten als Hij opnieuw verschijnt?

Dan móét u wel opspringen. Dan moet u naar uw man gaan om het hem te verkondigen: 'Hij is gekomen, Hij is gekomen.' Dan snelt u naar uw man. Dan houdt u dat niet voor uzelf. Dan moet u uw man deelgenoot maken van het heilgeheim. Dan snelt u als de oude Anna, de profetes van 84 jaar, dwars door Jeruzalem heen om te verkondigen wat er geschied is aan allen die de verlossing verwachten. Dan zegt u ook: 'Die Man is verschenen!' Dan is het net als in Jesaja: 'Die Man zal zijn als een Verberging tegen de wind.' Tegen de wind van aanvechtingen, tegen de wind van verzoekingen. Deze Man zal zijn als een Schuilplaats tegen de vloed van uw verdorven bestaan, tegen de stroom van ongerechtigheden die altijd naar boven komt. Deze Man is als een Schuilplaats tegen de vloed. Hij is als waterbeken in een dorre plaats.

Alleen in die Man zal de onvruchtbare vruchtbaar worden. Alleen in die Man zal de Heere verheerlijkt worden. Alleen in Hem zullen we vruchten kunnen voortbrengen. Die Man zal zijn als een schaduw van een zware rots in een dorstig land. Als we dan een moment in die schaduw mogen zitten, ja, als we onder de schaduw van die grote Appelboom mogen zijn, dan getuigen we: 'Uw vrucht is mijn gehemelte zoet.' Dan moet u zeggen: Geef mij toch méér van dat brood. Dan zegt u tegen uw man: 'Kom af, maak God met mij groot.' Dan is er een verlangen om eeuwig daar te zijn, waar geen verdriet meer is, waar geen zonde meer is, maar eeuwige verzadiging van vreugde. Waar God alles zal zijn in allen.

Gemeente, we moeten gaan eindigen. U ziet hoeveel er in de stof ligt. We hebben een liefdevol echtpaar gezien dat de Heere vreesde. De vrouw, een stille vrouw, had een aanhankelijk leven aan de genadetroon. Keer op keer vertelde ze haar man wat er aan haar ziel gebeurd was. Haar man ging in haar bijzijn op de knieën. Ook hij was aanhankelijk en afhankelijk. Hij voelde dat hij zelf niet kon opvoeden. De vrouw vertelde alleen de goede dingen. Ze vertelde namelijk niet dat de Engel gezegd had dat ze onvruchtbaar was. Ze vertelde alleen dat ze zwanger zou worden. Kijk, we kunnen onze mond vol hebben van onze onvruchtbaarheid, van onze zonden, van onze ellende. Daar kunnen we jaren over spreken, zoals dominee Mallan dat zegt. Maar we moeten maar luisteren of in wat verteld wordt de vruchtbaarheid in Christus openbaar komt.

Zijn er zulke echtparen in ons midden? De duivel drijft altijd uit elkaar, zeker in opvoedingszaken en in huwelijkszaken, maar de Heere drijft naar elkaar toe. Als we onze lieve vrouw niet hoogachten, dan zal ons gebed verhinderd worden. Manoach smeekte of die man Gods nog eens mocht komen.

Teellinck schrijft in zijn verklaring over Simson hoe vreselijk het is als je bidt óf ernaar uitziet dat je de hielen van een man Gods mag zien. Manoach mocht smeken of de Heere terug wilde komen, reeds voor de geboorte, reeds voordat de opvoeding begon. Hij kon het niet. Hij wist dat de Heere het zou geven, maar hij wist niet hoe hij dat kindje moest opvoeden. Mocht dat nu de bede maar zijn voor ons allemaal. Dat we bij alles wat we van de Heere krijgen, zouden vragen: 'Heere, wilt U mij onderwijzen hoe ik dit tot eer van U mag gebruiken?'

Gods kinderen zitten vaak onder een gesloten hemel. Maar als dat gaat drukken, roepen ze met de dichter:

Zonder U kan ik niet zuchten,
Niet van hier naar boven vluchten.

Dat is al een gebed op zich. Als we het zelf niet meer kunnen en het van de Heere verwachten in de nood van de ziel, en we dat gaan smeken, dan is dat het begin van het gebed. Daarom roepen we al die bidders toe:

Gij, die God zoekt in al uw zielsverdriet,
Houdt aan, grijpt moed, uw hart zal vrolijk leven;
Nooddruftigen, veracht Zijn goedheid niet,
Nooit zal Hij Zijn gevangenen begeven.

Want:

Hij slaat toch, schoon oneindig hoog,
Op hen het oog,
Die need'rig knielen.

Maar daar volgt nog meer op:

Maar ziet van ver met gramschap aan
Den ijd'len waan
Der trotse zielen.

Amen.

4

Manoach krijgt twee lessen van de Engel des HEEREN

Zingen: Psalm 21:1
Schriftlezing: Richteren 13:11-17
Zingen: Psalm 40:4
Zingen: Psalm 51:9
Zingen: Psalm 4:3

Geliefde gemeente, we vervolgen onze verklaring over het leven van Simson. Vorige keer hebben we met u overdacht de tweede verschijning van de Engel des HEEREN aan de vrouw van Manoach. We hebben gezien dat Manoachs vrouw een getuigende vrouw was. Zij heeft de boodschap niet voor zichzelf gehouden. Ze moest de boodschap kenbaar maken aan haar man. Het was bij haar: 'Komt, luistert toe, gij Godgezinden (...) wat Hij gedaan heeft aan mijn geest.'

We zagen dat Manoach niet jaloers of opstandig was dat de Engel de boodschap aan zijn vrouw had verkondigd en niet aan hem. Manoach kwam op zijn knieën terecht en mocht vuriglijk bidden tot de Heere. Dat was geen lang gebed zoals onze gebeden zo vaak zijn. Nee, dat was het gebed van een ellendige die erbuiten stond. Het was het gebed van een arme die zelf niets meer had, van een blinde die onderwijs nodig had. Het was het gebed van een naakte die niets meer had. Die jammerlijk was. Hij was de ongelukkigste man op aarde. Maar we hebben ook gezien dat er een verhorend God was. Hij verhoort het gebed dat door Hemzelf is gewerkt.

Helpen kan ook betekenen dat de Heere *niet* verhoort, *niet* geeft waar we om vragen. Het kan ook zijn dat de Heere juist iets onthoudt in Zijn ondoorgrondelijke wijsheid. Dan geeft Hij er soms iets anders voor in de plaats. Paulus' doorn werd niet weggenomen,

maar hij kreeg wel genade van de Heere om die doorn te kunnen dragen. Hij heeft gezegd: 'Ik roem in mijn zwakheden.'

In deze predicatie zullen we zien dat Manoach onderwijs gaat krijgen van de Engel des HEEREN. God is een verhorend God. Hij is teruggekomen. We zullen zien dat Manoach en zijn vrouw zich haasten om terug te gaan naar waar die Engel was. De Engel gaat onderwijs geven aan Manoach. Twee lessen. We lezen u nu alleen vers 11:

Toen stond Manoach op, en ging zijn huisvrouw na.

We schrijven boven onze overdenking: *Manoach krijgt twee lessen van de Engel des HEEREN.*

1. Niet de mens, maar de Heere bepaalt welk onderwijs nodig is;
2. Niet de mens, maar de Heere dient de eer te krijgen.

Dus: *Manoach krijgt twee lessen van de Engel des HEEREN.* Mocht het ook uw les zijn.
Les 1: Niet de mens, maar de Heere bepaalt welk onderwijs nodig is. We zien dat in de verzen 11 tot en met 14.
Les 2: Niet de mens, maar de Heere dient de eer te ontvangen. En dat van alles! U vindt dat in de verzen 15 tot en met 17.

1. Niet de mens, maar de Heere bepaalt welk onderwijs nodig is
'Toen stond Manoach op, en ging zijn huisvrouw na.' Manoach legt direct neer waar hij mee bezig was. Hij gaat onmiddellijk met zijn vrouw mee. Beiden haasten zich naar de plaats waar de Engel verschenen was. Beiden twijfelden er niet aan of de Engel op hen had gewacht. Zowel Manoach als zijn vrouw hadden vertrouwen in de Heere. Het was voor hen waar:

'k Vertrouw op Hem geheel en al,
Den HEER' Wiens werk ik roemen zal.

Daar gaan ze. Vol vertrouwen dat de Man Gods, de Engel des HEEREN, op hen zal wachten. Waaruit blijkt dat ook Manoach met de kinderlijke vreze bedeeld was? Uit het feit dat hij zijn vrouw mocht volgen. Het zit niet in ons hart om anderen te volgen. Maar

deze man mocht zijn vrouw volgen. Hij achtte zich niet te hoog om haar te volgen die meer geleerd had van de Heere dan hijzelf. Hij had diep respect voor zijn vrouw en voor het werk dat de Heere in zijn vrouw gedaan had. Deze stille vrouw met die stille geest moest spreken toen de Heere aan haar ziel verschenen was.

Als we op de juiste plaats komen, gemeente, dan kunnen we volgen. Dan zijn we de grootste der zondaren en de minste der apostelen. Dan zijn we blij dat een ander onderwijs van de Heere heeft ontvangen. Dan kunnen we volgen. Als we onder de Heere mogen komen, zijn we zelf arm en klein. Maar ...

Hij zal den armen en den kleenen
Genadig zijn en goed.
Dengenen die schreien en weenen [dat is dat vurige gebed]
Werd Hij vriend'lijk en zoet.

'En hij kwam tot die Man.' Die Man had dus werkelijk geduldig gewacht op Manoach en zijn vrouw. Dat betekent dat het in Gods gunst was dat deze weg werd gevolgd. Het was naar Gods raad dat eerst deze vrouw onderwijs kreeg, en dat zij het aan Manoach vertelde. Manoach kwam ermee op zijn knieën. Op dat gebed verscheen de Engel des HEEREN opnieuw aan zijn vrouw. Dat was om Manoach klein te houden. Nu mocht Manoach achter zijn vrouw aan naar de Man Gods gaan. Dit was naar Gods raad. Dit was in Gods gunst. Hij wilde hun beiden hetzelfde onderwijs geven.

Maar wat zien we hierin? We kunnen nog zo om onderwijs verlegen zitten, we kunnen nog zo om onderwijs vragen, we kunnen nog zo proberen God de weg voor te schrijven, maar de Heere geeft onderwijs op *Zijn* tijd en op *Zijn* wijze. Het gaat altijd door een andere weg. Waarom? Omdat God, dat aanbiddelijke Opperwezen, altijd de eer moet ontvangen. Dan wordt achteraf gezegd:

Heilig zijn, o God, Uw wegen,
Niemand spreek' Uw hoogheid tegen!
Wie, wie is een God als Gij,
Groot van macht en heerschappij?

Daar komen ze bij die Man. En wat zegt Manoach dan? 'Zijt Gij die Man, Dewelke tot deze vrouw gesproken hebt?' Wat blijkt hieruit? Dat Manoach wel in het geloof was, maar dat hij deze Man niet kende. Ik denk dat Manoach een onzekere aard had. Hij wilde zekerheid hebben. Hij wilde zeker zijn dat hij niet op verkeerde gronden aannam dat deze Man de gebedsverhoring was.

Dat hij het niet uit ongeloof vroeg, blijkt uit wat volgt. Want Manoach kreeg geen berisping zoals een Zacharias dat kreeg. Manoach kreeg een bevestigend antwoord. De Heere handelt met Zijn kinderen zo zacht. Hij weet precies wat Hij van Zijn maaksel kan verwachten. Dat ze zwak van moed zijn en klein van krachten.

We lezen: 'En Hij zeide: Ik ben het.' Toch wisten ze nog niet dat het Christus was toen Hij zei: 'Ik ben het.' Wat is Christus toch verborgen. Ook voor een ziel die uitziet naar verlossing. Christus moet Zich openbaren. 'Zijt Gij die Man?' 'Ik ben het.' Ze spraken met die Man, maar ze wisten niet dat het Christus was. Nu zullen ze eerst – onthoudt u het – op de knieën terecht moeten komen zoals we dat lezen in vers 20. Ze zullen eerst in een weg van buigen op de grond terecht moeten komen vóór de Heere gaat verklaren Wie Hij is. Want alleen wie Hem nederig valt te voet, zal van Hem Zijn wegen leren.

'Ik ben het.' In een weg van buigen zal de Kerk niet alleen leren Wie de 'Ik ben' is, Wie Christus is, dat in Hem alleen de zaligheid te vinden is. Buiten Hem is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf. Mocht u het toch bevatten. Het gaat aan op een ontzaglijke eeuwigheid. Ook u kunt deze week opgeroepen worden om voor Gods rechterstoel te moeten verschijnen. En als u dan nooit Christus hebt leren kennen als de grote Zaligmaker, als de grote 'Ik ben', dan zal het eeuwig verloren zijn. In een weg van buigen mag de Kerk leren Wie de 'Ik ben het' is.

Wat lezen we in Jesaja 51? 'Ik ben het Die u troost.' Dat weet de Kerk des Heeren. De Heere zegt erbij in Jesaja: 'Wie zijt ge, dat ge vreest voor de mens die sterven zal?' De Kerk leert het ook wat Jesaja zegt: 'Ik ben het Die gerechtigheid spreekt, Die machtig ben te verlossen.' Wat is het groot als u 'Ik ben het' mag leren kennen zoals Hij daar Zichzelf openbaarde in de hof van Gethsémané. Toen de soldaten met Judas aan het hoofd op Hem afkwamen. Toen ze Hem vroegen of Hij Jezus de Nazarener was, zei Hij: 'Ik ben het.'

Daar heeft Hij Zich geopenbaard als de grote Tussentreder. De 'Ik ben het', Die Zich hier aan Manoach openbaart, is de grote Tussentreder. 'Indien gij dan Mij zoekt, zo laat dezen heengaan, want Ik ben het.'

Wat dierbaar en groot als de Kerk mag horen van de Vader: 'Ik ben het' en op grond van het offer van Mijn Zoon kan Ik u toespreken: 'Ik ben het Die uw overtredingen uitdelg om Mijnentwil en Ik gedenk uwer zonden niet.' Gemeente, dat zal gekend moeten worden. 'Ik ben het.' Die 'Ik ben' openbaart Zich nog door het Woord des Heeren. O, als u Zijn stem mag horen en Hij wil Zich verklaren, dan zinkt u weg in het dal van ootmoed. 'Ik ben het.'

Dit antwoord deed Manoach buigen voor de Heere. En wat mocht Manoach zeggen, en waaruit blijkt dan dat hij het eens was met de Heere? Hieruit: 'Nu, dat Uw woorden komen.' Wat betekent dat? Dat betekent echt niet: Ik zal wel zien wat er gebeurt ... Nee, het is alsof Manoach zegt: 'Amen'. Hier mag hij zich met volle overgave overgeven aan de wil des Heeren. 'Nu, dat Uw woorden komen.' Hij mag hier zeggen: 'Ik geloof, Heere, wat Gij belooft.' Hij mag zeggen als Maria toen de engel aan haar verschenen was: 'Mij geschiede naar Uw woord.' Met de woorden: 'Nu, dat Uw woorden komen', maakt Manoach kenbaar dat hij eenswillend is met de Heere. Hiermee drukt hij uit: Heere, ik ga niet langer tegenstribbelen. Ik zal niet langer bepalen hoe het moet. Ik zal niet langer twijfelen. Nee, des HEEREN wil geschiede. Daarmee drukt hij uit: 'Zijn raad zal bestaan en Hij zal al Zijn welbehagen doen.'

Het blijkt dat Manoach lijdzaamheid in beoefening mag hebben. Dat kan. Ook al zijn het voor ons zulke onbevattelijke wegen. Als de Heere spreekt: 'Ik ben het', dan mag u volgen zonder vragen. Ook al zijn er zovele vragen. Ook al zijn er zovele knopen. Dan mag u geloven: 'Zou er iets voor de Heere te wonderlijk zijn?' Dan mag u al uw nood en zorgen in Gods heilige handen leggen. Kent u dat? Hebt u ooit gezegd in uw leven: 'Nu, dat Uw woorden komen. Of het dan een vloek of een zegen is, Heere, of het dan gebaande of ongebaande wegen zijn, of het dan goed of kwaad gerucht is, eer of oneer is, Gij weet wat goed is'? Dan mag u zeggen: 'Ik ben bereid om U te volgen. Ook al zou ik moeten sterven, Heere.' Al degenen die mogen volgen zonder te vragen, die mogen ook ervaren:

Waar Hij Zijn voetstap zet
Daar druipt het al van vet.

Manoach mocht lijdzaamheid in beoefening hebben én vrijmoedigheid. Gods Woord is een eenheid. 'Werpt uw vrijmoedigheid niet weg, want gij hebt lijdzaamheid van node.' Als u lijdzaamheid mag hebben, dan mag u in vrijmoedigheid al uw zorgen en noden aan de Heere voorleggen. Manoach mocht het ook doen, want nu mocht hij weten: Dit is de Engel Die gekomen is. Dít is die Man Gods. Hij wist nog niet dat het *Christus* was. Hij mocht wel weten: Dit is de Man Gods Die komt om onderwijs te geven. Hij is de Man Gods om Wie ik zo vurig gebeden heb. Nu is Hij gekomen om mij onderwijs te geven over de opvoeding van mijn kind.

In vrijmoedigheid stelt hij zijn vragen. Ouders, kennen we dit leven? We hebben allemaal opvoedingszorgen, -problemen en -nood. Kent u de gestalte van Manoach? Hij ging vragen: 'Maar wat zal des knechtjes wijze en werk zijn?' Die vraag had ook geklonken in zijn gebed. Gemeente, als de Heere iets geeft aan Zijn kinderen, als de hemel een moment mag opengaan, als er voeding mag zijn, als er brood komt, als er water komt, dan krijgt de Kerk dorst en opnieuw honger. Ds. Lamain en ook een van de oudvaders zeggen: 'De Heere voedt Zijn Kerk met honger en Hij lest hen met dorst.' En als u dan onderwijs van de Heere mag ontvangen, wat zegt u dan? 'Geef me toch méér van dat brood.' Er is altijd meer te verkrijgen. Die grote 'Ik ben' heeft een oneindige diepte. Er is altijd meer te verkrijgen vanuit Zijn volheid. De Heere zal keer op keer Zijn volk bedelaars maken zodat ze zullen smeken om genade voor genade. De pijl ligt altijd verder. Hij is algenoegzaam.

Gemeente, wat moet de Kerk nu leren? En welke les krijgt Manoach? Wat is les 1? Dat de Heere dát onderwijs geeft, dat Manoach *nodig* had. En dat geeft de Heere op Zijn tijd. Want dan smeekt Manoach: 'Maar wat zal des knechtjes wijze en werk zijn?' Wij zouden als mens verwachten dat de Heere precies gaat zeggen hoe dat jongetje opgevoed moet worden. Maar nu gaat de Heere zeggen wat de *vrouw* van Manoach moet doen. We lezen in vers 13 en 14: 'En de Engel des HEEREN zeide tot Manoach: Van alles, wat Ik tot

de vrouw gezegd heb, zal zij zich wachten. Zij zal niet eten van iets, dat van den wijnstok des wijns voortkomt; en wijn en sterken drank zal zij niet drinken, noch iets onreins eten; al wat Ik haar geboden heb, zal zij onderhouden.'

De Engel des HEEREN zegt precies tegen Manoach wat Hij eerder gezegd heeft tot zijn vrouw. Niets eraf en niets erbij. Met andere woorden: Manoach, u wilt meer van Mij horen, maar wat Ik wilde zeggen, héb Ik al gezegd. Manoach, Ik heb u al onderwijs gegeven. Ik heb u al een woord gegeven. Geef daarop acht. Dat woord dat Ik gesproken heb, is het onderwijs dat Ik u wil geven. Manoach, zie als man ook toe dat uw lieve vrouw zich aan deze regels houdt. Manoach, hoe moet u uw kind opvoeden? Door een voorbeeld te geven. Zoals de vrouw van Manoach moet leven omdat zij dat kind ter wereld zal brengen, zo zal Simson straks moeten leven. De Heere zegt: Voed het kindje op door een voorbeeld te zijn. Dat is het onderwijs dat Ik u geef.

Begrijpt u het, gemeente? Voed uw kinderen op door een voorbeeld te geven. Wees niet tegenstrijdig in uw woorden en uw gedrag. Voed uw kinderen op in de vreze des Heeren door zelf te wandelen in Zijn wegen. De schuld komt naar ons toe in dit vers. Teellinck zegt: 'Woorden wekken, voorbeelden trekken.'

Dus de Heere geeft geen nieuw onderwijs aan Manoach, nee, Hij zegt: Hetgeen Ik al heb gezegd, is het onderwijs. Manoach, doe nu maar wat Ik u bevolen heb. Ook al zijn er zoveel onopgeloste vragen. Ook al zou u zo graag grip krijgen op de toekomst. Manoach, u moet leren volgen. Geef het aan Mij over. Leer Mij volgen zonder vragen. Manoach, Ik heb u onderwijs gegeven, de rest zal *Ik* doen. Manoach, dring niet door in Mijn heilige raad. Ik heb u onderwijs gegeven, en op die wijze zult u uw kindje moeten opvoeden. Hoort u het, gemeente? Hoort u het ouders? U dient een voorbeeld te zijn. Dring niet door in Mijn raad. De verborgen dingen zijn voor de Heere onze God en de geopenbaarde dingen voor ons en onze kinderen.

Maar in dit antwoord zit ook een berisping. Er wordt als het ware gezegd: Manoach, nu wilt u ook de toekomst nog naar uw hand zetten. Dát is geen volgen zonder vragen! Manoach, u wilt ander onderwijs hebben van Mij dan Ik u gegeven heb. Ik zal u pas nader onderwijs geven op de tijd die Ik bepaal.

Waarom wilde Manoach meer onderwijs hebben? Uit liefde tot de Heere. En wat zien we dan hier? Dat Manoach doorvloeit door de liefde. Hij wil uit liefde tot God zijn zoontje opvoeden in de vreze des Heeren, maar hij voelt dat hij onbekwaam is om dat te doen. Daarom heeft hij de Heere nodig. De Heere had onderwijs gegeven, maar hij had het niet gehoord. Wat een schuld! Dan moeten we zeggen: 'Wat ben ik toch dom, dwaas en eigenwijs.' Manoach wilde nog meer doen dan de Heere zei. Hij kon niet bevatten dat dát nu het onderwijs was dat de Heere gaf. Wat was hij toch blind. De liefde vloeide door. Het was allemaal uit de liefde tot de Heere.

Ziet u hoe ver het kan gaan? Het geloof blijft staan waar de Heere het gezet heeft. En nu moet de liefde terug naar daar waar het geloof is gebleven. Om weer als een gans verlorene aan Zijn voeten te mogen komen. Opdat het geloof door de liefde gedreven weer doet kleven aan Koning Jezus en doet zeggen in het volle vertrouwen: 'Heere, spreek, want Uw knecht hoort.' Dat was onze eerste gedachte. De Heere geeft het onderwijs dat nodig is. Volk des Heeren, mocht u daarin wat berusten. Mocht het ook uw oogmerk maar zijn: 'Heere, spreek, want Uw knecht hoort.' 'Hij zal de blinden leiden door wegen die ze niet gekend hebben.'

Manoach spreekt niet meer verder. Hij merkt dat de boodschap ten einde is. Hij begrijpt dat de Engel wil gaan vertrekken. En dan wordt de oosterse gastheer in Manoach wakker. Uit hoogachting gaat hij de Engel des HEEREN een maaltijd aanbieden. Aan de tafel was men in het Oosten samen om gemeenschap te oefenen. Manóach wilde de Man van Wie hij zulk dierbaar onderwijs had ontvangen beter leren kennen. Hij was als de Emmaüsgangers. Hij voelde een brandende liefde tot deze Man. Daarom vraagt hij Hem om met hem aan tafel te komen, om een geitenbokje met Hem te mogen eten. En dan krijgt Manoach zijn tweede les. Dat leidt ons naar onze tweede gedachte:

2. Niet de mens, maar de Heere dient de eer te ontvangen

Manoach had zeer grote achting voor de Man Gods. Net als Lydia wier hart werd geopend onder Paulus' woorden. O, wat kreeg ze toen een liefde tot Paulus. Ze dwong hem om in haar huis te komen, om voor hem te mogen zorgen. Gemeente, we weten het uit ondervinding welk een nauwe liefdesbetrekking er kan zijn tussen

Gods knechten en Gods kinderen. In het bijzonder tussen hen van wie we zulk dierbaar onderwijs hebben mogen krijgen. Dezulken wilt u doen delen in alle aardse goederen die u hebt ontvangen. Dat is ook naar Gods Woord. Lees Galaten 6 vers 6 maar: 'En die onderwezen wordt in het Woord, dele mede van alle goederen degene, die hem onderwijst.'

Maar weet u waar wij nu altijd voor openstaan? Dat we de *mens* gaan verheerlijken. En dat mag nu juist niet. We mogen de persoon niet verheerlijken, maar moeten het *ambt* respecteren. We mogen Gods knecht hoogachten vanwege het werk des Heeren in hem en vanwege het werk in de bediening dat hij mag doen, zoals Paulus het zegt in 1 Thessalonicenzen 5 vers 13: 'En acht hen zeer veel in de liefde, om huns werks wil.' Dus we mogen Gods knechten hoogachten, maar niet om hun persoon, enkel om het werk des Heeren dat ze mogen verrichten in de gemeente.

Manoach had een bijzondere liefdesbetrekking tot deze Man. Hij kleefde Hem als het ware aan zoals een Jonathan David aankleefde. 'Hij beminde hem als zijn ziel.'

De Engel Gods was de Heere Zelf, maar dat wist Manoach niet. Daarom krijgt hij een berisping. Hij kleefde namelijk in zijn gedachten een mens aan. Hij stelt de mens boven het werk des Heeren. Maar de Heere is een jaloers God op Zijn eer. Wat doet de Heere als we de persoon liever krijgen dan de Heere, als we de persoon liever krijgen dan het werk dat hij mag doen? Dan neemt Hij die persoon weg. Niet het werk dat gedaan is. Dat zal niet weggenomen worden. De Heere volvoert Zijn raad.

Manoach krijgt een liefdevolle berisping vol onderwijs. De Heere daalt af tot het geestelijke bevattingsvermogen van Manoach. Manoach denkt nog steeds dat het een man Gods is, een knecht des Heeren. 'Maar de Engel des HEEREN zeide tot Manoach: Indien gij Mij zult ophouden, Ik zal van uw brood niet eten; en indien gij een brandoffer zult doen, dat zult gij den HEERE offeren.' De Engel des HEEREN zegt dus tot hem: Manoach, u moet geen gastmaal houden met een mens, maar u moet een geitenboekje dankofferen aan *de Heere*. Wij moeten niet samen dat geitenbokje gaan eten, maar u moet dat geitenbokje brandofferen aan de Heere. Zijn Naam moet eeuwig de eer ontvangen. We zien daarin dat de Engel – en zo werkt de Heere zo vaak in het leven der genade – het ene afwijst en het

andere komt aan te wijzen. De Heere neemt het ene weg om het andere ervoor in de plaats te stellen.

O, gemeente, de Heere zal alles wegnemen, alles uitbranden omdat Christus het enige Fundament is. Hij zal alle gemoedelijkheid die er zo kan zijn, al die teksten en versjes, Hij zal alles waar we op bouwen, op mensen en predikanten, wegnemen. Wat een genade. Waarom? Zo maakt Hij plaats voor Zichzelf. Zo maakt Hij plaats voor Koning Jezus. En als de Heere het ene wegneemt, dan ziet u echt niet dat Hij het andere ervoor in de plaats zal stellen. Dat zijn pijnlijke wegen. Maar in die weg, als u van alles wordt afgebracht, zelfs van uw bekering, als u daar weer hopeloos, radeloos en reddeloos terneder ligt, wat leert de Kerk dan? Worstelen met God. Als u dat niet kent, kent u ook niets van Christus. God werkt op de dood aan, om door de dood het leven te schenken.

De Kerk leert dat ze aangegrepen worden door die Man zoals Jakob bij Pniël. Dan denken ze: Het is verloren, verloren, voor eeuwig verloren. Wat is er dan een vijandschap, een opstand. Maar dan leert de Kerk om onder te gaan en op te mogen komen in Christus Die het Leven is. De Heere maakt dood en Hij maakt levend. Alleen door de dood heen is dat leven te verkrijgen. Door de dood heen ontvangt de Kerk het leven uit Christus. Dan mogen ze weleens zeggen: 'Het leven is mij Christus en het sterven is mij gewin.' Door een weg waarin alles wordt weggenomen. Christus is alles.

'k Vertrouw op Hem geheel en al
Den HEER' Wiens werk ik roemen zal.

Dan mag u Hem liefhebben van ganser harte, van ganser ziele en met alle krachten. Dan is Christus uw Alles, dan is Hij uw Vriend. Dan wordt het ene weggenomen en afgewezen. Manoach, u mag geen bokje slachten om met mensen te eten, maar u moet gaan brandofferen.

Wat staat er in vers 16? 'En indien gij een brandoffer zult doen, dat zult gij den HEERE offeren.' Hij moet een brandoffer aan de Heere gaan brengen. Een brandoffer ... Het grondwoord wijst op 'opheffen, naar boven gaan'. Dus de Engel zegt: Manoach, u moet niet langer aards zijn, maar u moet uw ziel opheffen tot de Heere. U moet niet langer een mens aankleven, maar de Heere. U moet een

dankoffer gaan brengen aan de Heere in de vorm van een brandoffer dat gans verteerd wordt.

O, wat krijgt dat Brandoffer Dat gans verteerd is op Golgotha, waarde voor een gans verteerde ziel. Maar vóór we dat uitwerken gaan we eerst zingen, Psalm 51:9.

De Man Gods zegt dus tot Manoach: U moet niet een mens de eer geven, u moet geen brandoffer brengen aan een mens, maar aan *de Heere*. Wanneer de oude Israëlieten het hadden over een brandoffer, zo las ik in een van de verklaarders, werd het eerst gedacht aan *de zondige gedachten* die altijd maar opkomen vanuit het hart. Dus ook door het woordje 'brandoffer' krijgt Manoach onderwijs. En mochten we ook allen dat onderwijs krijgen! Want wat zegt de Heere door dat woordje 'brandoffer' tot hem? Manoach, u wilt uit liefde dat geitenbokje aan Mij geven, maar dat is een zondige gedachte die uit uw hart voortkomt. U wilt in de mens eindigen, maar u moet in de Heere eindigen. Hem komt de eer toe, Manoach.

En wat zien we dan? Dat de Heere altijd begint met de zonde aan te wijzen. Ook die zondige gedachten die we er maar nooit onder kunnen krijgen. Die zondige gedachten die onbekend zijn voor anderen, maar waarvan we zo vaak moeten denken: Als die op mijn voorhoofd geschreven zouden zijn, dan zou de ganse gemeente wegvluchten. David riep het uit: 'Wie zal zijn afdwalingen verstaan?' O, die zondige gedachten die altijd maar voortkomen uit die onheilige fontein hier vanbinnen. O gemeente, als die andere Fontein er niet was, als Christus er niet was, dat Brandoffer, het was verloren. Maar nu ontdekt de Heere altijd eerst aan de zonde. Ook aan de zondige gedachten. En dat opdat de Kerk zou uitroepen:

Wasch mij, o God, maak mij zuiver en klaar,
Van mijn leelijke stinkende misdaden.

Deze weg gaat de Heere altijd. Eerst zal Hij afbreken. Eerst zal Hij doden voordat Hij gaat opbouwen en voordat Hij het leven in Christus gaat aanwijzen.

Een recht offer, dat de Heere neemt aan,
Is een gemoed, benauwd door angst en klagen.

De Heere zal eerst een gemoed geven dat benauwd is van angst en klagen vanwege de zonde, vanwege de ongerechtigheid, vanwege de heilloze, opstandige en verdorven gedachten. Een nederig hart en verslagen geest zal God niet verachten. Hij zal de door Hem gebroken en verslagen geest gaan wijzen op het enige Middel van verzoening. Hij zal hen gaan wijzen op het enige brandoffer Christus.

De Heere zal altijd eerst met de wet komen om zo plaats te maken voor het Evangelie. Zult u het onthouden, gemeente? Alleen in die weg komt er plaats voor Christus. Want dat geitenbokje dat gebrandofferd moet worden wijst op het Lam Gods Dat de zonde der wereld wegneemt. Het Lam Gods Dat gans verteerd is. In het Oude Testament moesten de brandoffers geheel verteerd worden. Iedere keer weer moest er een nieuw geitenbokje of een nieuw diertje gans verteerd worden.

Brandofferen, noch offer voor de schuld
Voldeden aan Uw eis, noch eer.

Toen ging het grote Lam Gods spreken:

Toen zeid' Ik: 'Zie, Ik kom, o HEER'!
De rol des boeks is met Mijn naam vervuld.
Mijn ziel, U opgedragen,
Wil U alleen behagen;
Mijn liefd' en ijver brandt;
Ik draag Uw heil'ge wet,
Die Gij den sterv'ling zet,
In 't binnenst' ingewand.

Christus ís gekomen. Hij heeft Zich in de eeuwigheid Borg gesteld voor Zijn kinderen die nooit Gods wet kunnen onderhouden. Zij zijn gevallen adamskinderen, doch verkoren in Hem. Hij is gekomen. Hij is als de Man van smarten gans verteerd onder de toorn Gods op Golgotha. En dat plaatsbekledend voor Zijn kinderen, die naar recht voor eeuwig verteerd moeten worden. Hij heeft het uitgeroepen: 'Het is volbracht.' Is dat al eens een wonder geworden voor u, niet alleen dat u mocht zien op die tussentreding in Gethsémané, maar dat Hij daar verteerd is op Golgotha en dat u dan mocht horen: 'Ik

voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven'?

Hij heeft het plaatsbekledend uitgeroepen: 'Het is volbracht.' Toen was de toorn van Zijn Vader voor eeuwig gestild. Toen is die zonde op grond van dat gans verteerde Brandoffer in de zee van eeuwige vergetelheid geworpen. O gemeente, hoe groot is het goed dat weggelegd is voor degenen die Hem mogen vrezen. Alleen als u begrepen bent in dat offer van Christus is er een verberging. Alleen achter Zijn bloed is het leven. Alleen achter dat bloed is er gemeenschap, ook onderling. Alleen achter dat bloed is er dankbaarheid.

En nu krijgt dat Offer op Golgotha waarde voor een gans verteerde, verloren zondaar, die moet ervaren dat de oneindige toorn naar recht boven hem is, die dat wraakzwaard van de Vader voor zich ziet, en een geopende hel onder zich ziet. De Kerk moet voetstappen drukken. Als de Heere gaat doortrekken is de ganse hellemacht op de been. Net als op Golgotha. Dan is de hemel gesloten en komt de hellemacht op u af. Gods Kerk leert wat het is om een geopende hel onder zich te hebben en de grootste zondaar te zijn. Maar dezulken worden nu door Gods liefde ingewonnen om te buigen voor de Heere. Die mogen nu uit liefde tot Gods heilige deugden zeggen:

Bent U met mijn doem gediend?
Zoek Uw eer, ik heb 't verdiend.

Maar zij mogen de stem des Vaders horen op grond van het offer op Golgotha: 'Ik, Ik ben het Die uw overtredingen uitdelg om Mijnentwil, en Ik gedenk uwer zonden niet.' Gemeente, dat is een eeuwig wonder. Dan moet de Kerk het zingen met Psalm 116: "k Was uitgeteerd, maar Hij zag op mij neder.' De Kerk wordt uitgeteerd en dat is maar goed ook. Anders was er nooit plaats voor Christus.

'k Was uitgeteerd, maar Hij zag op mij neder.
Keer, mijne ziel, tot uwe ruste weder:
Gij zijt verlost, God heeft u welgedaan!

O, als dan gezien mag worden op dat Brandoffer, Dat plaatsbekledend gestorven en verteerd is, en dat voor mij, dan mag u een moment leven uit Hem Die het Leven is. Dan mag er een volkomen

overgave zijn aan Hem. Dan mag u volgen zonder vragen. Dan hebt u ook een begeerte om uw lichaam te stellen tot een levende, heilige, Gode welbehaaglijke offerande. Dan mag u het eens zijn met de Heere. Dan mag u zeggen:

Laat Hem besturen, waken
't is wijsheid wat Hij doet.

De Kerk leert dat ze in zichzelf nooit kunnen volgen zonder vragen. De begeerte kan er weleens zijn, maar we kunnen het nooit volbrengen. Dat kan alleen in dat gans verteerde Brandoffer. Zo moet de Kerk keer op keer gewezen worden op dat Brandoffer. En onthoud het, als het brandoffer genoemd werd bij de Israëlieten, werden ze eerst ontdekt aan de zonde die altijd opwelt, opdat ze uitgedreven werden tot dat enig geldende Brandoffer, Dat uit liefde tot Zijn Kerk en uit liefde tot Zijn Vader gans verteerd is. Daar wijst ook Paulus op als hij zegt dat we alleen gereinigd kunnen worden in het bloed van Christus. 'Want hoeveel te meer zal het bloed van Christus uw consciëntie reinigen van dode werken om de levende God te dienen.'

Wat een onderwijs in vers 16. Daar wordt u getoond Wie dat grote Brandoffer is voor Zijn Kerk en dat we nu alleen in Hem de Vader kunnen danken. Manoach, als u dankbaarheid wilt tonen, kan dat alléén in dat enige brandoffer Christus. Dank God in alles, Manoach, want dat is de wil Gods in Christus Jezus. En als zo gezien mag worden op dat gans verteerde Brandoffer, als zo geleerd mag worden dat ik alleen kan volgen zonder vragen in Hem Die gans verteerd is, dan mag er gezongen worden bij beurte met dankzegging. Dus, Manoach, *God* de eer geven en niet de mens.

Maar Manoach wist toch wel dat de Heere de eer moet ontvangen? Ach, hoe vaak oordelen we niet verkeerd over Gods kinderen, vanuit de hoogte, terwijl we er zelf prat op gaan dat we er niets van kennen. Of hoe vaak zeggen anderen van Gods kinderen niet: 'Jongen, je moet nog veel leren.' Maar zo oordeelt de Heere niet. Het trof me zo, en mocht het tot troost zijn van degenen die moeten zeggen dat ze zo blind zijn, wat staat er op het einde van vers 16? 'Want Manoach wist niet, dat het een Engel des HEEREN was.' Dan neemt de Heere het als het ware voor Manoach op. Hij weet wat van

Zijn maaksel zij te wachten. Wat is de Heere toch getrouw in alles. Getrouw ook over de goede naam van Zijn kinderen.

'En Manoach zeide tot den Engel des HEEREN: Wat is uw naam, opdat wij u vereren, wanneer Uw woord zal komen?'

Het onderwijs van de Engel wordt door Manoach aanvaard. Hij gaat ook niet verder redeneren. Hij houdt niet aan. Hij zegt niet meer: Ik wil dat geitenbokje aan U geven. Nee, hij spreekt niet meer over het gastmaal. Hij zal straks de Heere offeren. Toch heeft hij een begeerte om de Man Die zulk dierbaar onderwijs gaf, beter te leren kennen, want hij zegt: 'Wat is Uw naam?' Met andere woorden: Ik wil U beter leren kennen. Wie bent U toch eigenlijk? Ik heb onderwijs van U gekregen en ik weet niet eens wie U bent.

Wat zien we daarin? Liefdestrekking. Tot die Man, en tot het onderwijs dat Hij gaf. Het was bij Manoach net als bij de Emmaüsgangers. Hij had een brandend hart tot die onbekende Man van Wie hij zulk dierbaar onderwijs kreeg. Maar hij wist nog niet dat het de Heere was.

Wat zien we in deze geschiedenis? Dat de Heere meer en meer de gordijnen weg gaat schuiven om zo plaats te maken voor een openbaring van Christus. Dat is ook de gang die de Heere houdt met Zijn kinderen. Denk maar aan de blindgeborene. Hij kon zeggen: 'Eén ding weet ik, dat ik blind was, en nu zie.' En toen Jezus vroeg: 'Gelooft gij in de Zone Gods?' toen stond Jezus ook bij hem. Jezus had hem zijn ogen geopend. En wat zei die man? 'Wie is Hij, Heere, opdat ik Hem moge kennen?' Zo maakt de Heere plaats voor Zichzelf en zal Hij Zich verklaren. Dat zullen we in het vervolg van deze geschiedenis zien. Hij zal Zich verklaren in een weg van heilig overbuigen.

'Opdat wij U vereren, wanneer Uw woord zal komen.' Wil Manoach dan toch nog gaan verafgoden? Nee, nu eert hij Hem als een profeet en zegt als het ware: 'Ik mag geloven dat de belofte die U gegeven hebt, vervuld zal worden in de Naam des Heeren. Wat de Heere belooft zal Hij doen, dat mag ik van ganser harte geloven. Daar heb ik zojuist 'amen' opgezegd. Maar nu heb ik ook geleerd dat de Heere dat zal doen op Zijn tijd. En als Hij die belofte vervult, wil ik het U laten horen. Dan wil ik U die boodschap vertellen. Dan wil ik U doen delen in die vreugde. Dan zal het zijn:

Komt, luistert toe, gij Godgezinden,
Gij, die den HEER' van harte vreest,
Hoort wat mij God deed ondervinden,
Wat Hij gedaan heeft aan mijn geest.

Is het nu ook zo bij u? Hebt u ook die twee lessen mogen leren? Hebt u ze niet alleen mogen horen, maar hebt u er ook onder mogen buigen? Is er onderwijs geweest voor u of voor jou? De Heere geeft nooit méér onderwijs dan het Hem behaagt. Smeek of Hij het woord aan uw hart, aan uw ziel wil heiligen. Opdat u dit woord mag zien als Zijn boodschap. Dat u niet gaat vragen: Mag ik nog dit of mag ik nog dat. Vraag geen teken. Het onderwijs is datgene wat de Heere geeft. Hij wil dat we dát onderwijs zullen herkauwen.

Het onderwijs aan de opvoeders was: Woorden wekken, voorbeelden trekken. Ouders, ga uw kinderen voor zoals de Heere dat van u vraagt. Kinderogen zien zo scherp. Als u iets anders doet dan u met uw mond belijdt, verliest u al uw respect van uw kinderen. Ga uw kinderen niet voor in het kwade. Dan weet u zeker, als de Heere het niet verhoedt, dat ze de kerk zullen verlaten.

Gemeente, ga ook niet de wereld voor in het kwade. Mocht het maar zijn dat men van u kon zeggen: 'Ziet hoe lief ze elkander hebben.' Dan gaat er nog wat van uit. Dan wordt er een jaloersheid verwekt. Kinderen, dat geldt ook voor jullie. Als je op school bent, besef dan dat je afgezonderd bent op de erve des verbonds. Doe het kwade niet in alle bewustheid, ook niet in de digitale wereld. De Heere ziet het en hoort het. En alles wat je op Facebook zet of op andere digitale plaatsen, wordt door anderen ook gezien. De boodschap is dat we door ons voorbeeld ook anderen tot jaloersheid moeten verwekken. Ook als u soms in moeilijke omstandigheden bent. Calvijn zegt in zijn *Institutie*: 'Als we in moeilijke omstandigheden zijn, kijk dan om u heen wat de Heere in Zijn voorzienigheid ook geschonken heeft om die moeilijke omstandigheden te dragen of weg te nemen.' Dus ga niet overal zoeken, maar zoek de oplossing in wat de Heere u geeft.

De Heere vraagt van u ook respect voor de ambten. Hij vraagt ook of de knechten mogen leven uit de gaven die de gemeente afzondert. Daar hebben wij niet over te klagen. De Heere vraagt ook dat we niet de *persoon* verheerlijken, maar dat we respect hebben voor het

werk dat ze verrichten. Toen Paulus wegging in de gemeente van Caesarea wilde de gemeente hem uit liefde vasthouden. Wat zei Paulus toen? 'Ik ben bereid.' Met andere woorden: Werk me niet zo op mijn gemoed. En toen ze dat zagen, kon de gemeente zeggen: 'Des Heeren wil geschiede.' Ook al hadden ze Paulus lief, ze konden hem loslaten en de liefde zou blijven.

Mocht de Heere van deze predicatie de eer ontvangen. Want Zijn Naam moet eeuwig de eer ontvangen. Mochten we allen zeggen: Drie-enig God, U zij al de eer.

Amen.

5

De Heere openbaart Zich wonderlijk aan Manoach en aan zijn vrouw

Zingen: Psalm 111:5
Schriftlezing: Richteren 13:18-25
Zingen: Psalm 40:3
Zingen: Psalm 85:3
Zingen: Psalm 130:2

Geliefde gemeente, we zijn in de overdenking van Simson nog bezig met de periode vóór zijn geboorte. We hebben in de vorige predicatie gehoord welk onderwijs Manoach mocht ontvangen van de Engel, nadat Deze eerst aan zijn vrouw verschenen was. Manoach is met zijn vrouw meegegaan. Daar was hij niet te groot voor.

De Engel des HEEREN heeft hem twee lessen geleerd. De eerste les was dat de Heere bepaalt welk onderwijs we ontvangen. Wij willen altijd maar méér hebben. Maar de Heere geeft het onderwijs dat Hem behaagt, en dan moet het genoeg zijn. De tweede les was dat niet de mens de eer moet ontvangen, maar dat *de Heere* alleen de eer moet ontvangen. Van alles. Zijn Naam moet eeuwig de eer ontvangen.

In deze overdenking staan we stil bij de Engel Die onderwijs geeft aan Manoach en zijn vrouw. Dat schrijven we ook boven onze overdenking naar aanleiding van vers 18 tot en met vers 23. Er staat boven: *De Heere openbaart Zich wonderlijk aan Manoach en aan zijn vrouw.*

1. In Zijn wonderlijke Naam;
2. In het wonderlijke offer.

Dus boven onze overdenking naar aanleiding van Richteren 13 de verzen 18 tot en met 23 staat: *De Heere openbaart Zich wonderlijk aan Manoach en aan zijn vrouw.* We zullen het horen dat de Heere een God van wonderen is en dat Hij Zich altijd op een wonderlijke wijze komt te openbaren:

1. In Zijn wonderlijke Naam. Vers 18: 'En de Engel des HEEREN zeide tot hem: Waarom vraagt gij dus naar Mijn Naam? Die is toch wonderlijk.'
2. In het wonderlijke offer. We lezen dit in de verzen 19 tot en met 23. We lezen u nu alleen vers 20: 'En het geschiedde als de vlam van het altaar opvoer naar den hemel, zo voer de Engel des HEEREN op in de vlam des altaars.' Kinderen, dat offer ging branden en de Engel verdween in het offer. Dat was Christus, Die naar Zijn Vader in de hemelen ging.

1. In Zijn wonderlijke Naam

Manoach heeft het onderwijs ontvangen van de Engel des HEEREN en hij aanvaardt dat. Hij gaat niet meer redeneren. Nee, hij heeft maar één begeerte: hij wil die Man beter leren kennen. We lezen dat in vers 17. 'En Manoach zeide tot den Engel des HEEREN: Wat is Uw Naam, opdat wij U vereren, wanneer Uw woord zal komen?' Wat is Uw Naam? Vertelt U toch eens Wie u bent. U bent zo wonderlijk. Manoach kon niet van deze Man af. Hij was net als de Emmaüsgangers. Er was een verborgen liefdestrekking tot de Man met een hoofdletter. Manoachs hart was brandende. Kom, vertelt U toch eens Wie U bent.

De Engel antwoordt hem in vers 18: 'Waarom vraagt gij dus naar Mijn Naam? Die is toch wonderlijk?' Wat betekent dat dat Zijn Naam wonderlijk is? Dat betekent 'verborgen'. Zijn Naam is verborgen. Een naam drukt het wezen uit van een persoon. De Naam drukt ook het wezen van de Heere uit. Dus wat zegt de Heere hier? Ik ben de Verborgene.

Welk onderwijs krijgt Manoach hier? 'Ik moet geopenbaard worden!' In Daniël staat zo'n dierbare tekst. We lezen daar dat de Heere Degene is Die verborgenheden komt te openbaren. We kunnen de Heere verstandelijk kennen, maar dat zal nooit op de knieën brengen. Met het verstand zullen we nooit bevatten Wie de Heere is en wil zijn voor een verloren en verdoemelijk zondaar. Maar als

in het geloof iets van Zijn Persoon wordt geopenbaard, dan komen we net als een Manoach op onze knieën terecht in het stof van verwondering. Dan komen we in het stof van aanbidding terecht. Iedere geloofsopenbaring van de Heere brengt in de diepte. Daar worden de lessen geleerd. Daar wordt het onderwijs verkregen over Wie God is voor degenen die Hem komen te vrezen. Wanneer u in de diepte geopenbaard mag krijgen Wie de Heere is, dan moet u het zeggen met de psalmdichter:

Laat ons alom Zijn lof ontvouwen;
In Hem verblijdt zich ons gemoed,
Omdat wij op Zijn naam vertrouwen,
Die naam, zo heilig, groot en goed.

Hebt u zó al eens over die enige Naam, door Welke we zalig moeten worden, mogen zingen? Die enige Naam waardoor we de Heere als een drie-enig God mogen leren kennen? Die Naam die hier nog verkondigd wordt, zondag aan zondag? O, er wordt nog zoveel mest om uw boompje gelegd. De Heere heeft nog zoveel bemoeienissen met u. Om u heen vallen mensen in de gemeente weg. Wat een roepstemmen! Maar een verschrikking of beroering is nog geen bekering. Alleen als de Heere Zich zaligmakend komt te openbaren zal het dieper gaan. Dan zal dat roepen uit de diepte plaatsvinden. Dan gaan we roepen: 'Wend U tot mij en zijt mij genadig, want ik ben eenzaam en ellendig' (Ps. 25:16). Het Woord is gesloten voor ons hart van nature. Dat kan alleen geopend worden door God de Heilige Geest. Want Zijn Naam is Wonderlijk. Zijn Naam is verborgen. Daarom is het zo noodzakelijk dat de Heere Zijn heilige deugden, Zijn Namen en Zijn Wezen waar zaligmakend openbaart. Laten we eens enkele deugden noemen.

Ik denk aan de deugd van Zijn grote heiligheid. Heeft u er ooit een besef van gehad dat de Heere de volmaakt Heilige is? Als de Heere dat gaat openbaren, zien we wie wij zijn. Onrein, onrein, onrein. Niet alleen bij de aanvang, maar ook bij de voortgang. Als de Heere Zijn heiligheid openbaart, roepen we uit met Jesaja: 'Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben.' Als de Heere u stilzet, krijgt u een openbaring van Zijn heiligheid. Dan ziet u dat al uw gedachten, woorden en werken onrein zijn. Dat zegt

de Heere ook in Zijn Woord. 'Dan zult gij gedenken aan uw wegen en aan al uw handelingen waarmede gij u verontreinigd hebt, en gij zult van uzelven een walging hebben over al uw boosheden die gij gedaan hebt.' En hoe méér het de Heere behaagt om die heiligheid te openbaren, hoe onreiner u wordt. Maar als de Heere Zichzelf openbaart in Zijn deugden, dan zult u uitgedreven worden tot Christus, opdat we onze reinigmaking en onze zaligheid buiten onszelf gaan zoeken. Dan zal de Heere uitdrijven door Zijn Heilige Geest tot het koperen wasvat waarin we alleen gewassen en gereinigd kunnen worden van al onze zonden. Alleen het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt ons van alle zonden. Als we daarin gewassen worden, zullen we witter zijn dan sneeuw en wol.

Waar de Heere Zijn kinderen zaligmakend Zijn deugden openbaart, zullen zij ook de deugd van Zijn rechtvaardigheid geopenbaard krijgen. De Heere eist naar recht dat we zijn zoals we geschapen zijn. Hij komt Zijn beeld terug te eisen. Dan moet de Kerk zeggen:

Mijn ziele, doorziet gij uw lot,
Hoe zult Gij rechtvaardig verschijnen voor God?

Als de deugd van Gods recht geopenbaard wordt, zien we dat we zondaar zijn. Dat we nog nooit anders hebben gedaan dan tegengestaan en Gods wet overtreden. Dan is er beving en schrik en moet de Kerk zeggen:

Door Uwen toorn vergaat ons kwijnend leven.
Uw gramschap doet ons hart van doodsschrik beven.

Dan worden we als het ware verteerd door Gods recht. Dan probeert zo iemand rechtvaardig voor God te leven. Maar hij leert dat al zijn deugden en al zijn gerechtigheden een wegwerpelijk kleed zijn. Dan worden uw klederen u ontnomen en komt u naakt voor de Heere, de rechtvaardige God te staan. Kent u dat? Dan kunt u alleen nog roepen: 'O God, zijt mij zondaar genadig.' 'Wend U tot mij, zijt mij genadig.' Wat een wonder dat zo iemand wordt gewezen op Christus, op het Offer op Golgotha. Christus heeft ten volle de toorn des Vaders gedragen. Hij heeft voor Zijn kinderen de hitte van Gods gramschap geblust.

In de derde plaats is er ook de deugd van Gods goedheid. Als die deugd geopenbaard wordt, als het de Heere behaagt om op die wijze uit het verborgene te treden, dan zien we dat we tegenover die God alleen kwaad hebben bedreven. Dan moeten we zeggen met een zeker dichter:

Nooit heeft iemand zoveel kwaads,
Tegen zoveel goeds bedreven.

Als de deugd van Gods goedheid uit het verborgene komt, krijgt u liefdessmart over de zonde. Dan ziet u dat de Heere altijd goed is geweest voor u. Alles wat u hebt ontvangen, zijn verbeurde zegeningen. Maar u hebt de Heere altijd nog vertrapt. O, wat maakt dat klein! De openbaring van Gods goedheid doet wijken van het kwade en leert dat we vanbinnen alleen maar vol zitten met kwaad. Dan gaan we leren dat we met de Moorman onze huid en met het luipaard onze vlekken niet kunnen veranderen. Dan leren we: Ik, die geleerd heb kwaad te doen, kan geen goed doen.

Hebt u dat al eens geleerd? Of is de Heere niet goed voor u? U mag nog onder het Woord komen in Zijn huis. Dat zijn de goedertierenheden des Heeren. Waar de Heere zaligmakend met de deugd van Zijn goedheid uit het verborgene komt, leren we dat we kwaad zijn en alleen kwaad kunnen doen. Dat zal uitdrijven tot Christus in Wie we alleen het goede kunnen doen. Dat zullen we nooit in onszelf kunnen doen. Wij kunnen alleen maar kwaad doen. Maar dan leert de Kerk dat er een weg en een middel is om weer tot eer van de Heere te leven. Om weer goed te mogen doen.

Zo zal de Heere Zijn kinderen keer op keer door de openbaring van Zijn deugden, Zijn heiligheid, Zijn rechtvaardigheid en Zijn goedheid, brengen in het stof en plaatsmaken voor de God van het wonder. De Heere zal Zijn Kerk brengen op de plaats dat ze niet meer zalig kúnnen worden. Zij gaan het leren: 'God wil dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede.' Dan wordt de zondaar erbuiten geplaatst. Dan liggen ze daar gans verloren. Dan kan het alleen nog uit genade. Dan moet de Kerk God vrij laten, maar ze kunnen God ook niet loslaten. Dan wordt het: 'Wend U tot mij en zijt mij genadig.'

Maar diegenen die nu van hun zijde alles verloren hebben, die

rechtvaardig moeten omkomen, die mogen onder Hem buigen. Zij mogen het ermee eens zijn dat ze moeten omkomen. Maar zij gaan het ook leren: 'Zou er voor de Heere iets te wonderlijk zijn?' Dan wordt verkondigd dat Zijn Naam Wonderlijk is. Dan wordt gehoord: 'Wend u naar Mij en wordt behouden, o alle gij einden der aarde.' Zou er voor Mij iets te wonderlijk zijn? In Mij is er met behoud van Mijn heilige deugden zaligheid mogelijk. Dan moet de Kerk het zeggen:

De verborgenheid des Heeren
Is de mensch geopenbaard.

Deze verborgenheid is groot. God is geopenbaard in het vlees. En als dan de Christus uit die verborgenheid treedt, en zegt: 'Mijn Naam is Wonderlijk, in Mij is er een weg en een middel om wederom tot genade te komen', wat is dan die wonderlijke Naam een olie die uitgestort wordt. Dan openbaart Hij Zich als de Liefste.

Waren er in uw leven, net als bij Manoach, van die liefdestrekkingen tot de onbekende God? Als Hij Zich dan uit die verborgenheid heeft geopenbaard, hebt ook u het moeten betuigen: 'Dat is de stem mijns Liefsten, zie Hem, Hij komt, springende op de bergen, huppelende op de heuvelen.' Dan mag u iets smaken van de liefde Gods in Christus. Dan zinkt u weg in die liefde, ja, dan verdrinkt u in die oneindige liefde. Niemand zal ooit kunnen scheiden van de liefde in God, door Christus.

En als u iets van Christus hebt mogen leren kennen, gaat de Heere ook leren Wie en Wat Hij is. Hij is wonderlijk als *Profeet*. Als Profeet is Christus vervuld met wijsheid. In de synagoge vroeg men zich verwonderd af: Vanwaar bekomt Deze die wijsheid en die kracht? Hij is wonderlijk in Zijn onderwijs. Hij geeft niet te veel en niet te weinig. Hij is als Profeet wonderlijk als Hij Zich openbaart vanuit die verborgenheid, zodat gezegd zal worden: 'Gij hebt de woorden des eeuwigen levens.' Hij is de hoogste Profeet. Wanneer Hij Zich openbaart zingt de Kerk het met Psalm 68 vers 17:

Gij zijt, o Heer! zeer wonderbaar
In al de plaatsen daar Gij klaar
Uw heerlijkheid toont krachtig.

Op alle plaatsen waar het Woord is, zal de Heere Zich openbaren. Ook als u thuis Gods Woord leest. Als u met elkaar mag spreken over het Woord. Dan moet de Kerk het zeggen: 'Ja, Hij is een wonderlijke Profeet, maar Hij is ook de hoogste Profeet.'

Christus is ook wonderlijk als *Priester*. Hij is het enige Offer. Onder het Oude Testament ging de hogepriester jaarlijks met een offer in het heilige der heiligen. Maar Christus heeft maar één offer gebracht. Want het bloed van stieren en bokken kon de Heere niet behagen. In de eeuwigheid is al gezegd: 'Zie, Ik kom; in de rol des boeks is van Mij geschreven. Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen; en Uw wet is in het midden Mijns ingewands.' En Hij ís gekomen. Hij heeft Zichzelf geofferd en dat gewillig, vrijwillig en blijmoedig. Daarom staat er ook in de Hebreeënbrief dat Hij met één offerande in eeuwigheid heeft volmaakt degenen die geheiligd worden.

O, wat krijgt dat enige Offer een waarde voor degenen die hebben gezien dat al hun eigen beweegoffertjes zijn afgenomen. Die alles verloren hebben waarin zij het leven dachten te vinden. Voor wie alleen de dood nog overbleef. O, en als dan dat enige Offer aan een gans schuldige zondaar die de dood moet sterven wordt aangewezen, dan zullen ze het beamen:

Buiten Jezus is geen leven
Maar een eeuwig zielsverderf.

Buiten dat enige Offer is er geen leven. O, wat krijgt Hij een waarde als Hij geopenbaard wordt, zittende aan de rechterhand des Vaders, waar Hij alle macht heeft in hemel en op aarde. Waar Hij is als de biddende en dankende Hogepriester. O, wat wordt de Kerk klein als Hij geopenbaard wordt als die wonderlijke Hogepriester Die daar altijd zit aan de rechterhand des Vaders ten goede van Zijn Kerk. Hij ziet altijd op hen neer. Zijn oog zal nooit van hen afdwalen, ook niet als zij Hem verlaten. Ook niet als ze zelf andere wegen gaan. Ook niet als zij in opstand tegen Hem leven.

Hij zegt: 'Ik zal u onderwijzen en u leren van den weg, dien gij gaan zult; Ik zal raad geven, Mijn oog zal op u zijn.' Dan moeten ze het weleens in verwondering uitroepen, als ze mogen zien op dat oog van ontferming: 'Is dat oog op *mij* gemunt?' En dan zegt de

Heere: 'Ja, want Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde.' 'Hebt U *mij* liefgehad? Zo'n hater? 'Ja, Ik heb u gekocht en in Mijn beide handpalmen gegraveerd.'

Christus wordt ook geopenbaard als de *Koning* van de Kerk. Hij heeft dat Koninkrijk op aarde gebracht. In dat Koninkrijk mogen de kreupelen springen als een hert. Daar mogen de blinden zien op de Koning in Zijn schoonheid. Daar mogen de oren van de doven gaan horen. Dan mogen ze Zijn lieflijke, indringende stem vernemen. In dat Koninkrijk vinden de grootste wonderen plaats. Daar worden de onvruchtbaren vruchtbaar. Omdat Zijn Naam Wonderlijk is, kan de Kerk zalig worden. O, wat is die Koning een wonderlijke Koning en wat wordt Hij aanbeden in Zijn wonderlijke wegen. Ook in wegen die zo tegen ons in lijken te zijn. Ook al zijn het wegen waarvan wij zeggen: 'Heere, U bent verkeerd, dit kan Uw weg met mij niet zijn. Het lijkt wel of U mij in een vijand bent veranderd.' Maar als dan geopenbaard mag worden dat Gods weg is in een wervelwind en storm, en als geopenbaard mag worden in benauwdheid dat die Koning Zijn oog van ontferming op u heeft gehouden, dan mag u – omdat de liefde van God in het hart is uitgestort – toch in lijdzaamheid deze Koning volgen op alle wegen. Dan mag de Kerk het zeggen:

Want God was aan mijn zij;
Hij ondersteunde mij
In 't leed, dat mij genaakte.

O, als dan gezien mag worden op die Koning en op de wonderlijke gangen die Hij houdt met al Zijn kinderen, dan wordt Zijn Naam zo wonderlijk. Als we dan op Hem mogen zien, dan zegt Hij het weleens: 'Ik zal u niet begeven, Ik zal u niet verlaten. Ik heb u gekocht toen Ik dat enige offer heb gestort. Daarom zal Ik u nooit begeven, Ik zal u nooit verlaten.' Zijn trouw is een eeuwigdurende trouw.

Wat zit er een diepte in het antwoord dat Zijn Naam Wonderlijk is. Het is waar, Hij is zo verborgen. Maar Hij kán nog geopenbaard worden uit vrije, soevereine genade. Dat komt bij Hem vandaan. Daarom roept de Kerk: 'Wend U tot mij, zijt mij genadig, want ik ben eenzaam en ellendig.'

Als deze Koning, deze Profeet, deze Priester Zich openbaart,

mogen we misschien zeggen: 'Ik ben eenzaam', maar dan bent u met God gemeenzaam. Dan krijgt die wonderlijke Naam zo'n diepe betekenis. Smijtegelt heeft gezegd: 'Al was de zee inkt, en alle grassprietjes pennen, dan zou ik nog niet kunnen opschrijven wat de Heere is voor een verdoemelijk zondaar.' Dan moeten we zeggen: 'O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods! Hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen, en onnaspeurlijk Zijn wegen.'

Zijn Naam is Wonderlijk. Zult u het onthouden? Zijn Naam is verborgen. En nu zal alleen uit genade die Naam geopenbaard worden, en dat aan iemand die niets meer weet, die niets meer kan en die niets meer heeft. Die verloren is. We gaan naar onze tweede gedachte waarin blijkt dat Hij wonderlijk is:

2. In het wonderlijke offer

Manoach stelt geen vragen meer na dat wonderlijke antwoord. Kon u erin meekomen? Kent u of ken jij iets van die wonderlijke Naam? Is Christus al eens voor u uit de verborgenheid gekomen? Manoach stelt geen vragen meer.

'Toen nam Manoach een geitenbokje en het spijsoffer, en offerde het op den rotssteen den HEERE.' Het geitenbokje dat hij had willen geven aan de Man van Wie hij toen nog dacht dat het een profeet was, gaat Manoach nu den Heere offeren als een brandoffer. Hij voegt er een spijsoffer aan toe. Een spijsoffer was meelbloem dat vermengd werd met olie en waarop wierook werd gesprenkeld. Hij richt de rots waar hij was in als een altaar. Ik las in een verklaring die pas is verschenen dat vlak bij Zora, de plaats waar Simson is geboren, een altaar in een rots is gehouwen. Die plaats draagt de naam 'Manoachs altaar'. Zo gaan ook de opgravingen bewijzen dat Gods Woord waar is. Voor Gods kinderen is dat niet nodig. Als die wonderlijke Naam geopenbaard is, weet u dat God een God is van wonderen en dat Hij de Waarheid is.

Het brandoffer was voor de verzoening, ook van verborgen zonden. Met het spijsoffer eindigde men in het Oude Testament in de Heere voor alle ontvangen weldaden. Men eindigde met een spijsoffer in de Gever van alle goeds. Dan erkende men Hem voor alles wat men uit Zijn hand mocht ontvangen. Het spijsoffer was maar een deel van het geheel. Dus met het spijsoffer kwam de Israëliet onder het Oude Testament te zeggen: 'Heere, ik geef U een deel,

maar U komt alles toe. Alles is van U. U komt alleen alle eer toe.' Ziet u welke lessen Manoach heeft geleerd? De Heere komt de eer toe. Het is ook hier alsof Manoach zegt: 'Heere, nu leggen we ons zoontje ook in Uw handen. We krijgen het van U, het is ook aan U. We bevelen hem U aan.'

Het spijsoffer werd – zo weten we uit Leviticus – altijd uit volkomen gewilligheid geschonken. Dus als Manoach hier dat spijsoffer vermengd met het brandoffer offert, is er een gewillige overgave aan de Heere. In het Oude Testament was er gewillige overgave, zowel in voorspoed als in tegenspoed. Door het brandoffer met het spijsoffer te vermengen komt Manoach als het ware te zeggen: 'Ik ben bereid.' Hier komt hij te zeggen, ook al zijn er nog zo veel raadsels en al zijn de wegen zó wonderlijk: 'Wat de Heere doet is goed. We zullen U volgen zonder vragen.' Hij mag zich hier volkomen overgeven aan de Heere. Hij mag hier met de psalmdichter zeggen:

U al mijn liefde waardig schatten,
Wijl Gij mijn rechterhand woudt vatten.

In de weg van het spijsoffer, in de weg van de volkomen overgave, in de weg van het geleid worden als een blinde, gaat er een lieflijke reuk uit van Gods kinderen. Dat is de wierook die op het spijsoffer lag. Die liefdegeur doet altijd weer tot liefde nopen. Zelf zijn Gods kinderen alleen maar stank, maar als ze mogen volgen, verspreiden ze een lieflijke geur en het licht van de olie des Geestes. Zelf lopen ze zo vaak in het duister. Het oude volk zei wel: 'Ze lopen met een lampje op hun rug.' Zelf lopen ze in het duister, maar voor anderen kunnen ze dan tot licht zijn.

Zo zien we dat Manoach niet alleen een brandoffer gaf wanneer hij verzoening zocht voor al zijn zonden, nee, ook een spijsoffer om in de Heere te eindigen. Om Hem alle eer te geven.

'En Hij – die Man Gods – handelde wonderlijk in Zijn doen, en Manoach en zijn huisvrouw zagen toe.' Er gebeurt dus iets wonderlijks. Terwijl Manoach bezig is om dat geitenbokje te slachten en dat spijsoffer te bereiden, gaat die Man handelen. Je zou ook kunnen zeggen: daar treedt die Man uit het verborgene en openbaart Hij Wie Hij is. Hij schuift als het ware Manoach en zijn huisvrouw

opzij. Zij zijn niet meer nodig. De Heere treedt in het midden. Hij is aan de spits getreden.

Manoach staat op een afstand te kijken. De Heere neemt het over. Er is geen protest, maar die twee mensen treden terug. We horen niet dat ze murmureren. Ze zijn niet meer nodig. Dat is voor de mens pijnlijk, maar als u mag weten dat de Heere het overneemt en dat u de zaak aan de Heere hebt overgegeven, dan is er stilheid. Dan mag in beoefening zijn: 'Ik zal voor ulieden strijden en gij zult stil zijn.'

Er staat niet wát de Engel doet. Wel staat er in het Woord dat Hij wonderlijk handelde. Manoach en zijn vrouw zien in stilheid toe. Dat kennen Gods kinderen wel. Als ze hun zaak aan de Heere mogen overgeven is het: 'Als ik dit wonder vatten wil, staat mijn verstand met eerbied stil.' Ze staan stil, maar niet ongeïnteresseerd. Ze slapen niet. Ze zagen toe. Ik zie hen als het ware gespitst kijken. We zien daar als het ware een weerklank van:

Merk op, mijn ziel, wat antwoord God u geeft;
Hij spreekt gewis tot elk die voor Hem leeft.

Voorwaar, Gods heil is reeds nabij 't geslacht
Hetwelk Hem vreest, en Zijne hulp verwacht.

Ze zijn stil en kijken toe hoe wonderlijk die Man Gods handelt. Ze lopen niet weg. Ze slapen niet. Stil zijn is leunen op de Liefste. Hij doet het werk en dan hoeft u niets te doen. Dan gaat Hij strijden. 'Wie is zij die daar opklimt uit de woestijn, en lieflijk leunt op haar Liefste?' Dan is het waar: 'In stilheid en vertrouwen zal uw sterkte zijn.'

De Engel had geen hulp nodig. Hij deed het alleen. Dat ziet op dat enige Offer Dat we noemden in de eerste gedachte. Christus heeft ook de pers alleen getreden. Niemand van de volken was met Hem. Zijn discipelen lieten Hem alleen strijden. Hij moest tegen hen zeggen: 'Kunt gij dan niet één uur met Mij waken?' Daar kroop Hij als een worm in de hof van Gethsémané. Benauwd, bedroefd tot de dood. Terwijl Zijn discipelen sliepen. Dat was anders dan bij Manoach en zijn vrouw. Zij mochten toekijken. Zij sliepen niet. Zij waren gespitst op onderwijs.

Zit u ook zo onder het Woord? Dan bent u net als Johannes die met de vrouwen op Golgotha stond en van verre mocht zien hoe Christus alleen gestreden heeft. Johannes zag hoe Hij alleen hing tussen hemel en aarde. Hij heeft het gehoord: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' De ganse hellemacht kwam op Christus aan. Daar is Hij verteerd onder het goddelijk recht en dat voor Zijn kinderen. Johannes en de vrouwen mochten toezien, net als Manoach en zijn vrouw. Johannes mocht het geloof oefenen. Hij mocht zien hoe Christus' zijde werd doorstoken. Hij mocht zien dat er aan Hem geen been gebroken werd. Hij mocht zien dat er een volkomen Lam geslacht is en dat voor hem. Hij mocht zien dat de hitte van Gods gramschap is geblust. Hij mocht zien dat de waarheid en de vrede elkaar hebben gekust. Dat er bloed en water uit Zijn zijde kwam. Bloed tot verzoening en water tot heiligmaking.

Manoach en zijn vrouw kijken toe en dan lezen we: 'En het geschiedde als de vlam van het altaar opvoer naar de hemel, zo voer de Engel des HEEREN op in de vlam des altaars.' Ziet u het voor u? Het brandoffer gaat branden met het spijsoffer. Daar gaat geur van uit. En terwijl de rook naar boven gaat, ziet hij plotseling die Man in de vlammen en zien ze Hem gaan. Dat gaan we nog uitwerken, maar eerst zingen we samen Psalm 85 vers 3.

'En het geschiedde als de vlam van het altaar opvoer naar den hemel, zo voer den Engel des HEEREN op in de vlam des altaars.' Hij kwam wonderlijk, Hij handelde wonderlijk en nu verdwijnt Hij wonderlijk. Hier maakt de Heere wonderlijk bekend in het offer Wie Hij is. Want dit offer wijst naar Golgotha. In het offer laat de Heere zien Wie Hij is. Daar op Golgotha is Christus door die vlam van de toorn des Vaders gans verteerd. En op grond van dat offer is Hij op Hemelvaartsdag ten hemel gevaren. Daar op Golgotha openbaart de Heere Wie Hij is. Volmaakt rechtvaardig. Op Golgotha zien we dat de toorn Gods tegen de zonde zó groot is, dat Hij die, eer Hij ze ongestraft liet blijven – zo zegt het avondmaalsformulier – aan Zijn lieve Zoon Jezus Christus met de bittere en smadelijke dood des kruises gestraft heeft. Op Golgotha zien we – en daar wijst dit brand- en spijsoffer op – dat de Heere rechtvaardig God is. Dat de Heere de zonde zal móéten straffen. Ook uw zonden.

En nu is er maar één Middelaar Gods en der mensen. Er is maar

één Offerande die Gode welbehaaglijk is. Alleen in het offer van Christus is er volkomen genoegdoening. We mogen u nog verkondigen: Sta dan af van alle eigen werk. Mocht de Heere u nog wakker schudden uit uw doodsslaap. Hij is oneindig vertoornd over de zonde. Kinderen des Heeren, mocht het u verootmoedigen dat Christus plaatsbekledend voor u daar de volle toorn van Zijn Vader heeft ondergaan. Het zijn *uw* zonden die Hem aan het kruis hebben gehecht.

Maar wat een wonder ook. Daar op Golgotha zijn die zonden in een zee van eeuwige vergetelheid geworpen omdat Christus is verteerd geworden. Er is een eeuwigheid voor nodig om die aanbiddelijke deugden van de Heere in Christus te aanbidden. Op Golgotha zien we niet alleen Gods recht, maar van achter Gods recht ook Zijn ondoorgrondelijke liefde. Want op grond van dat offer kan Hij Zijn liefde kwijt aan Zijn kinderen. Op Golgotha zien we de liefde des Vaders tot Zijn kinderen, daar Hij gans verteerd werd om Zijn liefde aan Zijn kinderen kwijt te kunnen. Op Golgotha zien we de liefde van de Zoon, Die Zich gewillig, vrijwillig en blijmoedig wilde offeren. O gemeente, als zo gezien mag worden op Golgotha en als er dan iets mag zijn van die toe-eigening, als dan de hand op dat Offer gelegd mag worden, dan worden we geleid in het wonderlijke welbehagen dat we nooit kunnen vatten. Dan roepen we het uit:

Waarom was 't op mij gemunt,
Daar zo velen gaan verloren
Die Gij geen ontferming gunt?

Het antwoord is: 'Omdat Ik u liefgehad heb met een eeuwige liefde.' O gemeente, daar op Golgotha in dat Offer waarin de Engel opgaat, openbaart God Wie Hij is. Op Golgotha komen er stromen van leven in het dal van dorre doodsbeenderen. Daar komen er stromen van liefde voor vijanden. Stromen van vrede. Want daar is de vrede getekend. Op Golgotha is er alleen gemeenschap mogelijk tussen een verloren, doemwaardig, zondig, onrein en kwaaddoend mensenkind en een heilig, rechtvaardig, goeddoend Wezen. Op Golgotha is alleen de dankbaarheid, de lijdzaamheid, de gewilligheid en de gehoorzaamheid te vinden. Ja, daar is alles te vinden. Alleen in dat Offer is er rust. Op Golgotha mag de Kerk het zingen:

Hier wordt de rust geschonken;
Hier 't vette van Uw huis gesmaakt;
Een volle beek van wellust maakt
Hier elk in liefde dronken.

Ziende op Golgotha is er rust, vrede en blijdschap. Dan is de Kerk dronken van liefde.

De Engel des HEEREN ging op in de vlam van het altaar. Wat een diepte ligt er ook in die verklaring die de Heere van Zichzelf geeft. Wat een wonderlijke openbaring. Nu is Hij opgevaren. Want die Engel des HEEREN voer op naar de hemel. Christus is ook met Zijn offerande in de hemelen gekomen nadat Hij was opgevaren. Toen is Hij ook met Zijn offer daar gekomen en nu pleit Hij op dat offer. Nu zegt Hij tot Zijn Vader: 'Vader, Ik wil dat die bij Mij zijn die Gij Mij gegeven hebt.' Nu deelt Hij op grond van dat offer gaven uit aan een wederhorig kroost. Het is onbevattelijk. Nu smeekt, bidt en dankt Hij op grond van dat Offer dat Hij heeft gebracht op Golgotha.

O gemeente, er moeten er nog toegebracht worden. Nu smeekt de Zoon nog steeds aan de Vader: 'Vader, zendt U de Heilige Geest naar die jongen of naar dat meisje. Naar die man of die vrouw. Arresteer ze. Bekeer ze. Ik wil dat Mijn huis vol worde.' Zijn huis is nog niet vol. Er moeten er nog toegebracht worden tot de gemeente die eenmaal zalig zal worden. Het is alleen in het enige Offer. Hij heeft het gezegd: 'Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij. In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen, anderszins zo zou Ik het u gezegd hebben.'

Wat een diepte ligt er in die wonderlijke openbaring van de Heere in dat offer. Zal Manoach het begrepen hebben? O nee, hij heeft de diepte van dat onderwijs niet begrepen, maar hij begreep wel dat het geen engel was, maar dat het God Zelf was Die tot hem gesproken had. Zowel hij als zijn vrouw mogen buigen in het stof van verootmoediging. We zien hier wat we lezen in het boek Job: 'Met het oor des gehoors heb ik U gehoord, maar nu ziet U mijn oog, en ik heb berouw in stof en as.' Manoach is verschrikt. Hij zegt: 'We hebben God gezien. Nu zullen we zeker sterven!'

Zo Gij in 't recht wilt treden
O HEER', en gadeslaan
Onz' ongerechtigheden,
Ach, HEER', wie zal bestaan?

Wat zien we in deze stof? Dat de Heere altijd plaatsmaakt voor Zichzelf. Dat Hij plaatsmaakt voor Zijn onderwijs. Dan kan er soms een uitzien zijn naar nader onderwijs. En de Heere geeft dat onderwijs ook als u het niet meer weet. Dan ligt u net als een Manoach op uw knieën in het stof terneer. Maar dan zorgt de Heere dat er middelen zijn. Welk middel is dat hier? Manoachs lieve, stille vrouw. Zij treedt weer in de openbaarheid. Zij heeft er al die tijd bij gestaan. Ze heeft ook alles mogen zien. Zij was niet verschrikt. Zij mocht geloven. Zij lag ook in het stof, maar zij zong. Zij had geen vrees en dat hield ze niet voor zichzelf. Het was waar:

Dan vloeit mijn mond steeds over van Uw eer;
Gelijk een bron zich uitstort op de velden.

Wat een voorrecht om zo'n lieve, stille, rustige vrouw te hebben. Maar zij moet spreken als de Heere dat gebiedt. Zij moet onderwijs geven op het juiste moment. Ze zegt: 'Zo de HEERE lust had ons te doden, Hij had het brandoffer en spijsoffer van onze hand niet genomen, noch ons dit alles getoond, noch ons om dezen tijd laten horen zulks als dit is.'

We zien een verschrikte Manoach liggen maar we zien ook zijn vrouw in het geloof. Ze is niet hoogmoedig, maar ze gaat haar lieve man onderwijs geven. Ze zegt: 'Man toch, hoe kunt u dat toch zeggen? Wij zullen niet sterven, noch vergaan, maar leven en in alle landen, van Gods weldaden doen vermaan. Lieve man, wees niet zo verschrikt. Zou de Heere iets beloven en het niet geven? De Heere heeft het offer aangenomen. De Heere is in het offer opgegaan.'

Deze vrouw mocht door dat offer op Christus zien. Op die tussentreding van Christus. Zij mocht zien dat Christus de toorn gedragen heeft en dat voor ons. Ze zegt: 'Manoach, nu mag ik geloven – niet alleen voor anderen maar ook voor mij – dat ik vergeving van zonden mag hebben en een recht op het eeuwige leven. Niet alleen voor mij maar ook voor jou. Vrees niet, geloof alleen.'

Ze wijst niet alleen op de tussentreding, ze wijst ook op de trouw des HEEREN. Ze zegt: 'Manoach, zou de Heere nu een kindje aan ons beloven, een nazireeër die zal beginnen Israël te verlossen, en zou Hij dan ons kind wegnemen vóórdat het gekomen zal zijn? Manoach, wat uit Zijn lippen ging, blijft vast en onverbroken. Zie op Hem. Hij is de Getrouwe. Hij is de Heere Die niet verandert. Manoach, kijk eens rondom die troon. Er is een regenboog in aanzien smaragd gelijk. Hij is de Getrouwe. Hij zal Zijn Kerk niet begeven noch verlaten. Manoach, zie op die tussentreding en op de trouw des Heeren.'

Wat zien we bij de vrouw van Manoach? Zij mocht zich vastgrijpen aan het onveranderlijke Woord des Heeren. Hebt u dat Woord al vast mogen grijpen? Ja? Dan heeft dat Woord eerst *u* vastgegrepen. Maar dat Woord moet geopenbaard worden. Als de Heere Zich door dat Woord openbaart, kan de uitwerking zo heel verschillend zijn. We zien het bij Manoach en zijn vrouw. En dat is nog zo. Als de Heere uit de verborgenheid komt en verklaart dat Hij wonderlijk is, dan is dat bij die ene man anders dan bij die andere vrouw. Dat is bij die jongen anders dan bij dat meisje. Toch is het hetzelfde onderwijs. Bij Manoach viel een vrees op zijn aangezicht. Zijn vrouw mocht geloof oefenen en dat ging gepaard met vreugde. Zij mocht huppelen van zielenvreugd. De vrouw veroordeelde haar man niet. Nee, als het geloof er is, zijn we zelf de kleinste. Dan wijst u niet op de ander, maar dan gaat u onderwijs geven uit het Woord. De Heere veracht Zijn kinderen ook niet vanwege hun dwaasheid. Hij weet wat van Zijn maaksel zij te wachten. De Heere geeft onderwijs dat Hij nodig acht. De wereld en de vrome godsdienst verachten Gods arme volk. Zij weten precies hoe het moet, maar ze hebben geen liefde. De vrouw van Manoach had liefde en uit die liefde mocht ze haar man onderwijzen.

De Heere veracht Zijn kinderen niet maar geeft hun soms wel een les. Kohlbrugge zegt: 'Als Gods kinderen te heilig worden in hun eigen oog, als ze de bekeerde man of vrouw worden, dan snijdt de Heere hun neus af en hun heilige oren en dan stopt Hij hun onheilige mond. Niet om hen los te laten, maar opdat ze opnieuw zondaar of zondares, rechtelozen, de grootste der zondaren en de minste der apostelen mogen worden.' Zo werkt de Heere met Zijn kinderen. Keer op keer brengt Hij hen in de diepte. Soms door zeer

pijnlijke wegen. Maar Hij doet het om nader onderwijs te geven, om Zich nader te openbaren. Om opnieuw uit de verborgenheid naar buiten te treden.

We gaan eindigen. Manoach en zijn vrouw vielen voorover. Zij mochten buigen voor de Oppermajesteit toen Hij vanuit het verborgene naar buiten trad. In de hof van Gethsémané kwam er een bende soldaten met Judas voorop. Toen de Heere zei: 'Ik ben het', vielen ze niet voorover in ootmoed, maar vielen ze achterover in hun hoogmoed en vijandschap. Nu de vraag: Ligt u nog steeds achterover in vijandschap en hoogmoed? Of hebt u mogen buigen voor de Heere? Dat is genade.

Buigt u dan in 't stof,
En verheft met lof
't Heilig Opperwezen;
Wilt Het eeuwig vrezen.

Hij alleen is het waard.

Amen.

6

De beloofde Simson geboren

Zingen:	Psalm 130:4
Schriftlezing:	Richteren 13
Zingen:	Psalm 68:1 en 17
Zingen:	Psalm 22:5 en 16
Zingen:	Psalm 84:6

Geliefde gemeente van Pretoria, met de hulp des Heeren hopen we in de aanstaande weken met u stil te staan bij de richter Simson. In de gemeente van Terneuzen hebben we een vijftal predicaties gehouden over Richteren 13, het eerste hoofdstuk dat handelt over Simson. Met Gods hulp hopen we daarmee onder u verder te gaan. We hopen in deze predicatie eerst een korte samenvatting te geven over Richteren 13, en vervolgens het eerste deel van Richteren 13 vers 24 te behandelen, waar het Woord des Heeren luidt:

Daarna baarde deze vrouw een zoon en zij noemde zijn naam Simson.

We schrijven boven onze overdenking: De beloofde Simson geboren. We staan stil bij:
1. De beloofde Simson;
2. De geboorte van Simson;
3. De naam van Simson.

De beloofde Simson geboren, staat er boven onze overdenking.
1. De beloofde Simson. Dat vinden we in het woordje 'daarna'. We hopen in deze gedachte terug te blikken op het dertiende hoofdstuk van Richteren;
2. De geboorte van Simson. Daarbij overdenken we de woorden: 'Baarde deze vrouw een zoon';
3. De naam van Simson. We lezen ten slotte: 'En zij noemde zijn naam Simson.'

1. De beloofde Simson

Geliefde gemeente, jonge vrienden, wie kent de sterke richter Simson niet? Ieder kind in ons midden kent zijn geschiedenis. Zij weten allemaal wel hoe Simson, vervuld met de krachten van Boven, een leeuw verscheurde. Wij weten ook allemaal hoe Simson – gedreven door de Geest – de poorten van de stad Gaza met posten en al op zijn schouders legde en ze een berg opbracht. We kennen het einde van zijn leven. Toen heeft hij twee machtige pilaren omgeduwd zodat de ganse tempel van Dagon instortte. Deed Simson dat in eigen kracht? Ach, zo vaak zien we in Simsons leven dat hij iets deed in eigen kracht, maar in de tempel van Dagon horen we hem smeken: 'Heere, HEERE, gedenk toch mijner, en sterk mij toch alleenlijk ditmaal, o God.'

Simson was een sterke held. Maar ... hij was ook een mensenkind, zoals u en ik. Een mensenkind vol zonden en gebreken. We zullen het horen hoe voortdurend de wellust bij Simson naar boven kwam. Denk aan zijn gang naar Delila, de hoer in Gaza. Hij ging niet alleen in de wellusten op, maar eindigde daarnaast ook zo vaak in hoogmoed. Denk aan het feit dat hij in Ramath-Lechi duizend Filistijnen sloeg. En eindigde Simson toen in de Heere, kinderen? Nee, hij zei: '*Ik* heb.' Maar de Heere is een jaloers God op Zijn eer. Toen en nu. En als we gaan roemen op onze eigen kracht, zal de Heere – en dat is genade! – laten gevoelen Wie de Krachtige is. De Heere zorgde ervoor dat Simson dorstte tot stervens toe. Toen mocht hij onder God komen en zei hij: '*Gij* hebt door de hand van Uw knecht dit grote heil gegeven.' Toen mocht hij onder God komen. Dat zullen we voortdurend zien in deze geschiedenissen.

Simson was een man, die – als hij aan zichzelf werd overgegeven – roemde in zichzelf en opging in de wellusten. Maar als de Heere hem eronder bracht, mocht hij God de eer geven.

O gemeente, als we zien naar het uitwendige leven van Simson, dan zouden we zeggen: Dát is geen kind van God. Wij zouden hem niet in onze kerk toelaten. Maar het heeft God behaagd om hem te plaatsen in de rij van de geloofshelden waarvan we lezen in Hebreeën 11. Dan zegt de Heere: 'Zou Ik verhalen van Simson?' Hij was een man, vaak opgaande in de wellusten, gedreven door hoogmoed, maar hij was wel van God gekend. Mocht het tot troost zijn van dezulken die gebukt gaan onder hun zondige bestaan. Mocht

het tot troost zijn van dezulken die dagelijks de strijd tussen vlees en Geest moeten inleven. Simson was een sterke held, maar een mensenkind. En toch ... hij was door God verkoren in de eeuwigheid en geplaatst in de rij van geloofshelden.

Wie waren zijn ouders? Manoach was zijn vader. Zijn naam betekent 'vrede, rust'. Hij was bedeeld met een kinderlijke vreze. De naam van zijn moeder is niet bekend. Zij was een naamloze vrouw. Maar zij was een vrouw die méér geleerd had van de Heere dan haar man. We zullen zien dat zij haar man onderwijs gaat geven. Nader onderwijs, Wie God in Christus is voor Zijn kinderen.

We lezen in Richteren 13 vers 2: 'En zijn huisvrouw was onvruchtbaar en baarde niet.' Dit echtpaar had een zeer zwaar kruis, het kruis van de kinderloosheid. Als we dat kruis niet hebben, kunnen we niet gevoelen hoe zwaar dat is. Manoach en zijn vrouw, twee kinderen Gods, hadden dat kruis te torsen. We lezen nergens in Gods Woord dat ze er opstandig onder waren. Vaak zijn we – ook Gods kinderen – net als Asaf. Dan zijn we nijdig op der goddelozen voorspoed. Dan zijn we het niet eens met de wegen die de Heere met ons komt te houden. Dan zeggen we: 'Mijn straffing is er alle morgens.' Manoach en zijn vrouw mochten buigen onder dit zware kruis. En onderwerping geeft rust.

Er staat niet dat ze geen kinderwens hadden. O nee. Wat was de begeerte van iedere vrouw in Israël? In het bijzonder van godvrezende vrouwen? Dat ze de Verlosser zouden mogen voortbrengen voor het volk van Israël. In het bijzonder in de tijd waarin ze gebukt gingen onder de verdrukking van de Filistijnen. Wat zal de vrouw van Manoach gesmeekt hebben: 'Och Heere, nu ben ik onvruchtbaar, maar zoudt Gij mij nog uit vrije genade een kindje willen schenken?' Is dat ook niet de bede van Gods kinderen? Moeten ze niet vaak zeggen: 'Och Heere, ik kan maar geen vruchten van geloof en van bekering voortbrengen uit mezelf. Zoudt Gij mij vruchtbaarheid willen geven opdat ik tot Uw eer vruchten mag voortbrengen?' Wat moet de Kerk het vaak inleven machteloos en krachteloos te zijn om het goede voort te brengen. Wat moet de Kerk het vaak betuigen: 'Als ik het goede wil doen, dat het kwade mij bij ligt.' De Kerk moet zo vaak betuigen: 'Ik kan alleen maar stinkende doodsvruchten voortbrengen. Ik ellendig mens, wie zal

mij verlossen van het lichaam dezes doods?' Het is noodzakelijk om de onvruchtbaarheid in onszelf in te leven, opdat we mogen leren: 'Uw vrucht is uit Mij gevonden.'

Manoach en zijn vrouw gingen gebukt onder het kruis van kinderloosheid. De vrouw was een moedige vrouw. Hoe vaak zien we niet als we zo'n groot kruis te dragen hebben, dat we het liefst maar in huis willen blijven? Dat we niet onder de mensen durven komen omdat we bang zijn dat mensen ons zullen aanspreken? Omdat ze goedbedoelde opmerkingen kunnen maken die zoveel pijn kunnen doen. Maar deze vrouw ging uit het huis. Waarschijnlijk ging ze naar het veld om te arbeiden. Ze was alleen. Manoach was er niet bij. Dat is vaak zo in het leven der genade. Als u dan alleen mag zijn, en u moet zuchten onder uw onvruchtbaarheid, juist dán verschijnt de Heere. Zo was het ook bij deze vrouw. Ze was niet thuis blijven zitten, ze ging arbeiden.

En dan op het alleronverwachts verschijnt de Engel des HEEREN. Deze Engel des HEEREN was Christus in een oudtestamentische verschijning. Hij bezocht deze onvruchtbare vrouw. We lezen in vers 3: 'Zie nu, gij zijt onvruchtbaar en hebt niet gebaard.' Christus bezoekt haar en legt het kruis bloot. De Alwetende verschijnt aan haar. Dat zal wat geweest zijn. De Heere legt dat kruis niet bloot om het kruis te verzwaren. Kinderen Gods, de Heere legt uw kruis niet bloot opdat u zou bezwijken onder het kruis, maar om u ervan te verlossen en u te helpen dat kruis te dragen. Zo is het ook hier. De Heere gaat het kruis niet verzwaren, maar wegnemen.

'Zie', zo zegt Hij, '*nu* ...' Alleen dat woordje 'nu' geeft al hoop. 'Gij zijt onvruchtbaar en hebt niet gebaard, maar ...' Het woordje 'maar' is een redengevend woord. 'Maar gij zult zwanger worden en een zoon baren.' Dus het kruis wordt blootgelegd. Er wordt haar gezegd: 'Gij zijt krachteloos en machteloos om te baren. Maar Ik zal, Ik kan en Ik wil u helpen. Het kruis van kinderloosheid wordt weggenomen en u zult een zoontje krijgen.' Welke zoon? Een nazireeër Gods. Dit zoontje zal afgezonderd worden tot de dienst des HEEREN. Al van moeders buik af.

We lezen hoe de vrouw van Manoach zich moet gedragen vóór ze zwanger is. Dat is ook een les voor deze tijd. Moeders en aanstaande moeders dienen gezond te leven. Ja, zelfs vrouwen die uitzien naar zwangerschap maar nog niet zwanger zijn, dienen gezond te leven.

Willem Teellinck, die een voortreffelijke verklaring heeft over deze hoofdstukken, zegt: 'Een kind wordt geboren zoals de moeder leeft.' Zo zal er niet alleen al *lichamelijke* zorg moeten zijn voor een kind voordat de zwangerschap daar is, maar er zal ook *geestelijke* zorg moeten zijn al vóórdat de zwangerschap gestalte heeft gekregen.

Dat zien we ook bij Manoach en zijn vrouw. Want toen die vrouw naar huis snelde en tegen haar man zei: 'Man, het kruis wordt weggenomen, we zullen een zoontje krijgen, we zullen een nazireeër krijgen', wat deed Manoach toen? Leest u maar mee in vers 8: 'Toen aanbad Manoach den HEERE vuriglijk en zeide ...' Ouders, was dat ook uw gebed voordat u zwanger was? 'Och, Heere, dat toch de Man Gods, Dien Gij gezonden hebt, weder tot ons kome en ons lere, wat wij dat knechtje doen zullen, dat geboren zal worden.'

Manoach mag geloven dat Simson geboren zal worden. Hij mag geloven dat zijn vrouw zwanger zal worden, en nu gaat hij al op zijn knieën en vraagt: 'Heere, leert U mij dat knechtje op te voeden tot eer van U.'

Moeten wij dan niet beschaamd zijn? Wie heeft er op z'n knieën gelegen vóórdat het kindje verwekt was? Manoach was een man die bedeeld was met de kinderlijke vreze Gods. Hij vraagt: 'Heere, leert U mij het kindje op te voeden tot eer van U.'

Deze ouders wordt de kinderzegen geschonken. Maar *waartoe* wordt hun kindje geboren? We lezen in vers 5: 'En hij zal beginnen Israël te verlossen uit der Filistijnen hand.' Wat zit er een diepte in deze zin! 'Hij zal beginnen Israël te verlossen uit der Filistijnen hand.' Een volk, verloren in schuld, dat zich verzwagerde met de vijand, dat boog voor de goden, was tóch Gods volk. Zij zochten God niet. Zij hadden God verlaten, maar God kan hén niet verlaten. Hij zal Zijn volk opzoeken. Hij zal hen niet begeven noch verlaten. Er wordt als het ware gezegd: 'Het is met de Filistijnen gedaan. Ik zal opstaan tot de strijd. De overwinning uit der Filistijnen hand is zeker.'

Het woordje 'beginnen' ziet erop dat Simson slechts zal kunnen *beginnen* met de verlossing. Maar Wie is de volkomen Verlosser? Dat is Christus Jezus, onze Heere. 'Beginnen te verlossen' wijst erop dat er een Ander zal komen Die volkomen zal verlossen. Hij zal Zijn Kerk weer terugbrengen in de gemeenschap met Zijn Vader. Hij heeft overwonnen. Van Hem mag de Kerk weleens getuigen:

Gij, HEER', alleen, Gij zijt
Verwinnaar in den strijd,
En geeft Uw volk den zegen.

Hier schittert het Evangelie. Christus, de meerdere Simson, zal gewisselijk komen, om Zijn volk volkomenlijk te verlossen.

Manoach smeekte of de Engel terug mocht komen, en Hij ís teruggekomen. Hij ging eerst naar de vrouw. Zij was uitgegaan om haar man te halen. Toen heeft de Engel des HEEREN de belofte bevestigd. Hij heeft bekendgemaakt *Wie* Hij was. 'Mijn Naam is wonderlijk.' Zo handelt de Heere nog. Als de Wonderlijke. Als bij ons de wegen ophouden, gaat de Heere werken. Als wij inleven onvruchtbaar te zijn, en als dat nood wordt in ons leven, dan zal de Heere vruchtbaarheid schenken. Als wij niet meer weten hoe het verder moet en als we als een onmachtige, ontkrachte, ontblote aan Zijn voeten komen, dan zal de Heere bewijzen:

't Is Isrels God, Die krachten geeft,
Van Wien het volk zijn sterkte heeft,
Looft God; elk moet Hem vrezen.

Zijn Naam is wonderlijk ... Blik eens terug in uw leven, kinderen des Heeren. Is Hij u niet wonderlijk geweest? En moet u dan niet zeggen van al die wegen die u gegaan bent in uw leven:

Heilig zijn, o God, Uw wegen;
Niemand spreek' Uw hoogheid tegen!
Wie, wie is een God als Gij,
Groot van macht en heerschappij?

De Engel des HEEREN is teruggekomen. Hij heeft de belofte dat ze een kindje zullen krijgen bevestigd. Daarop bracht Manoach een brandoffer. Dat was tot verzoening van zondige gedachten. Hij bracht ook een spijsoffer. Daardoor eindigde hij met alle weldaden in de Heere. Die man had diepe indrukken gekregen. Want ook al was de Heere nabij, hij bleef zelf een zondaar wiens zondige gedachten niet stopten. Dat werd hem tot zonde. Daarom bracht hij een brandoffer om verzoening te doen voor al het zondige,

en een spijsoffer om in de Heere te eindigen, de Gever van alle goed.

En terwijl Manoach offerde, werd hij als het ware aan de kant gezet. Ja, werd hij erbuiten gezet. De Engel des HEEREN, Christus, nam het werk over. We lezen niet dat Manoach of zijn vrouw boos zijn geworden. Nee, ze hebben in verwondering toegekeken. Het zal geleefd hebben in hun hart: 'Merk op, mijn ziel, welk antwoord God u geeft.'

Terwijl ze toezagen, ging de Engel des HEEREN op in het offer. Dat deed hen in onderworpenheid neerbuigen. Ze vielen op hun aangezicht ter aarde. Man en vrouw liggen daar op hun knieën. Kent u dat ook, ouders? Hebt u ook weleens samen met uw aangezicht op de aarde gelegen vanwege de wegen des Heeren? In verwondering en aanbidding, zoals Manoach en zijn vrouw?

We zien dat de Heere bij ieder die genade mag kennen, een eigen weg gaat. Manoach was bevreesd en vroeg: 'Wij zullen zekerlijk sterven, omdat wij God gezien hebben.' Bij hem was het:

Zo Gij in 't recht wilt treden,
O HEER', en gadeslaan
Onz' ongerechtigheden;
Ach, wie zal dan bestaan?

Zijn vrouw mocht verder blikken. Zij was niet alleen aan haar zonde ontdekt, maar zij mocht ook weten dat er verzoening was, ook voor haar. Zij mocht blikken op Christus. Zij mocht geloof oefenen. We lezen in vers 23: 'Maar zijn huisvrouw zeide tot hem: Zo de HEERE lust had ons te doden, Hij had het brandoffer en spijsoffer van onze hand niet genomen, noch ons dit alles getoond, noch ons om dezen tijd laten horen zulks als dit is.' Ze zei als het ware tot haar vrezende en bevende man die sidderend op de grond lag vanwege de Majesteit des Heeren en zijn eigen zondige bestaan: 'Man, we zullen niet sterven, noch vergaan, maar leven. De Heere heeft het offer aangenomen en is erin opgegaan.' Zij mocht door dat offer heen zien op het Offer op Golgotha. Zij mocht zien dat Christus verteerd zou worden voor haar zonden. Ze zei: 'Manoach, het is niet alleen voor anderen, maar ook voor mij en ook voor jou.' Zij mocht door dat offer blikken op het geheel enige Slachtoffer, Dat

door de Vader is verbrijzeld opdat het welbehagen door Zijn hand gelukkiglijk mag voortgaan.

Vervolgens wees ze op Gods onoverwinbare trouw. 'Man, zou Hij ons een zoontje beloven en ons wegnemen vóórdat dat zoontje geboren is? Dat kan toch niet. Hij is de Getrouwe. Hetgeen uit Zijn lippen ging blijft vast en onverbroken.' Daar, boven dat altaar, kwam als het ware de regenboog van Gods trouw tevoorschijn en mocht die vrouw eindigen in de Heere en in Zijn trouw. Zo mocht ze haar man onderwijs geven. En de Heere vervulde Zijn belofte. Simson werd geboren. Dat leidt ons naar onze tweede gedachte:

2. De geboorte van Simson

We zien in gedachten Manoach en zijn vrouw teruggaan naar huis. Ze hebben de kinderzegen van de Heere in de belofte ontvangen. Die belofte hebben ze meegenomen naar huis. De Kerk des Heeren weet welke zoetheid ermee gepaard gaat als de Heere een belofte geeft. De belofte dat zij zwanger zou worden namen ze mee naar huis. We weten niet hoelang het duurde eer dat deze vrouw zwanger werd, maar we kunnen ons goed voorstellen dat er ook twijfeling en bestrijdingen gekomen zijn: 'Och Heere, U hebt het toch beloofd dat ik zwanger zou worden?' Ik denk dat Manoach en zijn vrouw herhaaldelijk op de knieën zijn gegaan voordat de verborgenheden van het huwelijk betracht werden. Dat ze gebeden hebben:

Gedenk aan 't woord, gesproken tot Uw knecht,
Waarop Gij mij verwachting hebt gegeven;
Dit is mijn troost, in druk mij toegelegd;
Dit leert mijn ziel U achteraan te kleven;
Al 't geen Uw mond aan mij had toegezegd,
Gaf aan mijn hart vertroosting, geest en leven.

Ze hadden de belofte wel gekregen, maar dat is nog wat anders dan de *vervulling* van de belofte. Wanneer de Heere een belofte schenkt in het genadeleven, wil Hij ook wel weer eens een bevestiging geven. Dat is ook zo geweest in het huisje van Manoach en zijn vrouw. Want er is een moment gekomen dat die vrouw in vreugde naar haar man mocht gaan en zeggen: 'Manoach, ik ben zwanger! De Heere heeft aan ons gedacht. Manoach, we zijn zo bang geweest, maar

de Heere vindt in gunst en niet in wraak Zijn lust.' Haar zwangerschap was een teken dat de Heere de belofte zou vervullen, want het kindeke zou geboren worden. Daarvan was haar zwangerschap een teken. Het volk van Israël zou verlost worden, maar ook de Christus zou geboren worden. Op de van God bestemde tijd. Op de tijd door God bepaald.

Als de Heere bevestiging geeft van de belofte, mag u de zekerheid van de vervulling ervaren. Dan mag het zijn, wat Habakuk komt te getuigen: 'Hij zal gewisselijk komen, Hij zal niet achterblijven.' Het kindeke zal geboren worden. De belofte zal vervuld worden. Alles wat de Heere belooft, zal Hij doen.

Maar, o gemeente, *hoe* wordt een belofte vervuld? *Hoe* wordt een kindeke geboren? Door barensweeën heen. Na negen maanden werd Simson geboren. 'En zij baarde een zoon.' De onvruchtbare heeft gebaard. Wat zal er een vreugde geweest zijn in het huisje van Manoach en zijn vrouw. Degenen die kinderen hebben weten het dat ieder kind dat u mag krijgen uit Gods hand, de huwelijksliefde weer komt te verinnigen. Wat zullen ze samen geëindigd zijn in de trouw des Heeren. Het zal geleefd hebben in hun hart:

De Heer' is zo getrouw als sterk;
Hij zal Zijn werk
Voor mij volenden.

Simson is geboren, maar ook degene die het volk Israël uit der Filistijnen hand zal verlossen.

Hij heeft gedacht aan Zijn genade,
Zijn trouw aan Isrel nooit gekrenkt.

Het wees op die volkomen Verlosser Die zou komen in de volheid des tijds. En als u daarop mag zien, dan mag u zingen als een Hanna, die ook onvruchtbaar was, maar ook gebaard heeft: 'Er is niemand heilig gelijk de Heere, want er is niemand dan Gij, en er is geen Rotssteen gelijk onze God.'

Simson is geboren door barensweeën heen. En zo is het ook in het leven van Gods kinderen. Dé Zoon, Christus, zal alleen geboren worden door geestelijke barensweeën heen. Christus zal geboren

worden bij al Zijn kinderen door de benauwdheid van zonde en schuld. O, als de Heere dat blootlegt door de ontdekkende werking van Zijn Geest, dan moet de Kerk het zeggen:

Zulk een last van zond' en plagen,
Niet te dragen,
Drukt mijn schouders naar beneên.

En als dan die diepe verdorvenheid wordt blootgelegd, dan wordt die benauwdheid – die gepaard gaat met geestelijke barensweeën – heftig. Dan zal de hittigheid Zijns toorns gevoeld worden. Dan wordt die benauwdheid van barensweeën nog heftiger. Dan wordt het zoals Job het komt te getuigen, dan is angst, benauwdheid en verschrikking nabij. Wat kan de benauwdheid dan nog groter worden als u gaat blikken op uw onvruchtbaarheid, dat u ganselijk onbekwaam bent tot enig goed en geneigd bent tot alle kwaad. Dat u nooit iets tot eer van de Heere kunt voortbrengen. O, dan komt er in die benauwdheid een roepen tot de Heere. 'Ten dage mijner benauwdheid', zegt de dichter van Psalm 77, 'zocht ik den Heere; mijn hand was des nachts uitgestrekt en liet niet af; mijn ziel weigerde getroost te worden.'

Gemeente, kent *u* die benauwdheid vanwege de geestelijke barensweeën? En dan toch dat roepen vanuit de diepte. Waarom is die benauwdheid nodig in het leven van Gods kinderen? En dat niet één keer, maar keer op keer. Om van álles wat van ons is afgebracht te worden, want buiten Christus is geen leven. De Kerk leert roepen in de benauwdheid: 'Geef Gij ons hulp in de benauwdheid.' Ze leren: 'Want des mensen heil is ijdelheid.' Dan leert u af te zien van alles wat buiten Hem is. Dan leert u af te zien van Gods kinderen en Gods knechten. Dan komt u alleen tegenover de Heere te staan. Tegenover een rechtvaardig God, Die de zonde zal moeten straffen.

Gemeente, dan is het zo benauwd. En als dan de satan op u afkomt met opengesperde muil, dan wordt het nog benauwder. Dan is het waar wat de dichter zegt: 'De banden des doods hadden mij omvangen, en de angsten der hel hadden mij getroffen; ik vond benauwdheid en droefenis.' Dan is er geestelijke benauwdheid. Dan zijn er geestelijke barensweeën. En als dan de hemel van koper lijkt en uw gebedje niet verder komt dan het plafond, o, dan roept u het

uit: 'O HEERE, waarom staat Gij van verre? Waarom verbergt Gij U in tijden van benauwdheid?' O, gemeente, dan hebben we nog recht. Maar we zullen rechtelozen voor de Heere moeten worden. Waardelozen, zoals de hoofdman over honderd. 'Heere, ik ben niet waardig dat Gij onder mijn dak zoudt inkomen, maar spreek alleenlijk een woord.'

Het komt er keer op keer op aan, gemeente, om God vrij te laten, maar Hem toch nooit los te kunnen laten. Weet u waar het op uitkomt bij die geestelijke barensweeën? Het is net als in het natuurlijke bij barensweeën. Dan lijkt het als vrouw alsof je moet sterven. Dan zie je de dood voor ogen. Maar zo is het ook geestelijk. Dan denkt u voor eeuwig weg te zinken in de eeuwige rampzaligheid, en dat naar recht. Dan denkt u voor eeuwig in de rampzaligheid te moeten eindigen. Maar het Kindeke zál geboren worden. Het is een onwederstandelijk werk. Dat weet eenieder die kinderen gebaard heeft. Dat is niet tegen te houden. Zo is ook de geestelijke geboorte onwederstandelijk. Maar zo is ook die geboorte van Christus. Christus zál geboren worden, door die benauwdheid van barensweeën heen. Christus is de Broeder Die in de benauwdheid geboren wordt. En dan zal het zijn bij allen die de dood voor ogen zien, terwijl de benauwdheid hen komt te omringen:

Als ik door angst en tegenspoed
Bezwijken moet,
Schenkt Gij mij leven.

Als dan de Christus geboren mag worden, komt de Kerk het ook te getuigen: 'In de benauwdheid hebt Gij mij ruimte gemaakt.' O, dan vindt zo één niet de dood, maar het leven, en dat in Christus. In de meerdere Simson. Gedacht weg te zinken, maar dan gewezen te worden op Hem Die zál komen en Die gekomen is en Die Zijn Kerk verlost heeft. O, als u dan mag zien op de meerdere Simson, dan is er een zaligheid, een vreugde, een zoetheid, dan is alleen het leven in Hem. Dan mag u zeggen: 'Want het leven is mij Christus, en het sterven is mij gewin.'

Maar het blijft niet zo. Als we op Christus mogen zien, denken we zó de hemel in te gaan, maar als Hij Zich komt te verbergen, moet de Kerk het weer getuigen: 'Zijt mij genadig, o Heere, en hoor mijn

gebed.' De Kerk zal keer op keer in die benauwdheid gebracht worden. Waarom? Omdat Christus meer en meer waarde moet krijgen. Hij is de Broeder Die in de benauwdheid geboren wordt. Onthoud u het! Hij wordt geboren in de benauwdheid van de barensweeën. En de Kerk zal door dit alles heen steeds meer schoonheid in Hem mogen aanschouwen. Want Hij is niet alleen een Broeder Die in de benauwdheid wordt geboren. Hij is ook een Vriend, Die te allen tijde liefheeft. O, wat krijgt deze Broeder een waarde als u mag zien dat Hij nu in die onuitsprekelijke benauwdheid, verschrikking en helse pijnen geweest is, en dat vanwege *mijn* zonden. Als we Hem dan mogen zien in die benauwdheid, o, wat mag er dan een rust van uitgaan als we dan mogen horen: 'Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven.' Ja, Hij is een Vriend Die te allen tijde liefheeft, want Hij heeft mij gered uit de benauwdheid en mijn oog heeft gezien op mijn vijanden.

Als deze Broeder in de benauwdheid wordt geboren, dan mogen we ook iets zien en gevoelen van de liefde die God in Christus zal geven. Dan mogen we ervaren: 'Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?' Dan mogen we zien op Hem en mogen we het ervaren dat we in Hem meer dan overwinnaars zijn. O, dan mogen we het ook ervaren:

Daar heeft de vijand boog en schild,
En vuur'ge pijlen op verspild.

Christus wordt keer op keer geboren door de benauwdheid heen. Daarom staat er hier: 'Daarna baarde deze vrouw een zoon.' Het zal geweest zijn bij de vrouw van Manoach toen ze dat zoontje in haar handen mocht hebben: 'Och Heere, geef toch dat dit jongetje mag opgroeien tot Uw eer, tot onze troost en tot stichting van Uw volk.' Toen ze dat kindje in haar armen had, noemde ze zijn naam *Simson*. Dat is onze derde gedachte, maar eerst zingen we Psalm 22:5 en 16.

Boven onze overdenking staat: *Simson*. We hebben eerst gezien hoe de geboorte werd aangekondigd. De geboorte van Simson waardoor de kinderwens in vervulling zou gaan. Maar ook dat hij een verlosser zou zijn om Israël uit der Filistijnen hand te verlossen. Hij zou *beginnen* te verlossen. Dat wijst op de volkomen Verlosser Die zou

komen in de volheid des tijds om Zijn kinderen eeuwig te verlossen uit de hand van de geestelijke Filistijnen. Om Zijn kinderen te verzoenen met Zijn Vader. Opdat ze vrede zouden hebben in het offer van Hem. De geboorte van Simson, was de tweede gedachte. U hebt het gehoord dat de belofte vervuld wordt en dat Christus geboren wordt door de barensweeën heen. Letten we nog op de naam van Simson:

3. De naam van Simson

'En zij noemde zijn naam Simson.' Wat een wonder. Een naamloze vrouw mag zo'n dierbare naam geven aan haar zoontje. Letten jullie op, kinderen, *wie* geeft hier de naam? Normaal gesproken was dat Manoach geweest, want de mannen behoorden de kinderen namen te geven. Maar hier mag de vrouw van Manoach de naam aan haar kind geven. Weet u wat Teellinck hierover zegt? 'Manoach eerde zijn vrouw zó hoog, dat hij toestond dat *zij* die naam mocht geven.' Hij wist dat zijn vrouw er meer van geleerd had dan hijzelf. Hij eerde haar om het werk der genade in haar betoond. Maar echtgenoten, mannen, u moet uw vrouw niet alleen achten voor het werk dat God in haar doet. U moet uw vrouw altijd hoogachten. Wat zegt het huwelijksformulier? Anders zullen de gebeden verhinderd worden.

'En zij noemde zijn naam Simson.' Wat betekent die naam? Het woord 'Simson' komt van het woord 'zon'. Het is een verkleinwoordje van 'zon'. Dus wat zegt deze vrouw als het ware? 'Hier heb ik een zonnetje in mijn handen.' Daarin drukt ze uit hoeveel liefde ze heeft tot dat jongetje. Ze mag in hem de daden des Heeren zien. En als u in uw kinderen de daden des Heeren mag zien, als u in uw kinderen de wonderwerken des Heeren mag aanschouwen, wat is er dan een vreugde in het ouderhart. Dan mag u zijn als een Hanna die ook onvruchtbaar was maar die ook mocht baren en zeggen dat haar hart en ziel van vreugde mochten opspringen in de Heere. O, ze mag dat zonnetje in haar handen houden, vervuld met liefde. Ze heeft grote verwachtingen van hem gehad. Hij zou een nazireeër zijn en hij zou het volk verlossen. Maar o, wat zal hij in zijn leven de wellusten van zijn vlees openbaren. Dat is nu allemaal nog verborgen voor deze vrouw. Maar waarom is dat ook voor deze ouders nodig? Om hen klein te maken en klein te houden. Als u

eerlijk bent, komt u niet boven uw kinderen uit, ouders. Dan zegt u: 'Dat is nu mijn kind.'

Simson ... Het zonnetje dat mag opgaan in die donkere richterentijd. Simson ... de duisternis zal wijken in Israël. Hij zal als een zon beginnen te verlossen. Simson zal zich nooit mogen verheffen op eigen krachten. Hij dóét het wel, maar als hij dan weer zijn naam hoort – en zo houdt de Heere ook Zijn knechten klein – dan horen we hem als het ware zeggen: Ik ben maar een zonnetje, ik ben geen zon. Hij mag slechts wijzen naar de grote Zon der gerechtigheid onder Wiens vleugelen alleen genezing te vinden is.

Wat een wonder. De zon zal gaan schijnen in de donkere richterentijd. Israël had God verlaten. Israël liet God los. Maar God kan Zijn volk niet loslaten. Hij zendt een Verlosser op Zijn tijd. God zendt Zijn knechten naar die plaats waar Hij verlossing teweeg zal brengen. Hij zendt Zijn knechten opdat Simson geboren zal worden. Simson, nee, niet dat zonnetje dat de vrouw van Manoach in haar handen had, maar dé Zon der gerechtigheid.

Uit welke stam wordt Simson geboren? Uit de stam van Dan, de kleinste stam. De stam die het dichtst lag bij het land der Filistijnen. De stam waar de wereldgelijkvormigheid het meest tot uitdrukking kwam. En toch zendt de Heere een verlosser. Twintig jaar later zal de Heere Israël pas verlossen, maar reeds nu zendt Hij iemand die deze verlossing teweeg zal brengen. God zendt Simson omdat Hij van Zijn Kerk en volk niet afkan. Waarom? Omdat in de lendenen van dat volk de *Christus* was. Hij zendt Simson, opdat die meerdere Simson in de volheid des tijds zal komen en Zijn volk, dat nu verloren ligt in zonde en schuld, op zal zoeken. Opdat die roemt, roeme in de Heere. Simson ... zonnetje. Gekomen om Israël te *beginnen* te verlossen. Het wijst op de volkomen Verlosser Die zal komen in de volheid des tijds.

We weten niet hoe het huis van Manoach en zijn vrouw eruitzag. Maar, kinderen, waar is Christus geboren? In een stinkende beestenstal. De Kerk des Heeren leert dat het hier vanbinnen ook een beestenstal is. En hoe donkerder die beestenstal is en hoe stinkender die beestenstal is, hoe lieflijker en hoe geurender Christus is als Hij in zo'n beestenstal geboren wordt. Als de Zon op de kribbe mag schijnen, dan ziet u in die kribbe Gods liefde liggen. 'Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon

gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.' Wat ziet u dan liggen in die kribbe? Gods trouw!

't Is trouw, al wat Hij ooit beval;
Het staat op recht en waarheid pal,
Als op onwrikb're steunpilaren.

Wat ziet u nog meer liggen in die beestenstal? Gods macht. 'Ik ben God, de Almachtige.' Wat ziet u er nog meer liggen? Gods recht. Christus, de Koning der koningen is afgedaald. Hij heeft Zichzelf vernederd, arm gemaakt, om te voldoen aan het recht des Heeren. Opdat de Kerk in Zijn offer rijk gemaakt zal worden. O, gemeente, als die Zon mag schijnen, als de meerdere Simson mag opgaan in die donkere doodsnacht van uw leven, dan mag de Kerk het zingen:

God is mijn Licht, mijn Heil, wien zou ik vrezen?
Hij is de HEER' Die hulp verschaft in nood.

Als die Zon achter de wolken van zonde en schuld, van verdorvenheid en opstand moet verdwijnen, als de Heere Zijn Kerk weer gaat bezoeken met de roede en bittere tegenheden omdat ze van Hem afwijken, als de Kerk opnieuw in de banden en in de schaduwen des doods terechtkomt, dan kan het weer zo benauwd worden. Dan moet u soms zeggen: 'Heb ik Simson wel ooit gezien? Heb ik dat licht wel ooit aanschouwd?' En toch, die donkerheid is nodig om alles weer te verliezen buiten Hem. Maar waar Hij begonnen is, geldt het ook:

Hoe donker ooit Gods weg moog' wezen,
Hij ziet in gunst op die Hem vrezen.

O, kinderen des Heeren, onthoud het: Hij zal aan Zijn verbond gedenken. Wij kunnen niet anders doen dan zondigen en weggaan van de Heere. Maar Hij kan van Zijn Kerk niet af en Hij kan van Zijn werk niet af dat Hij begonnen is. Hij zal gewisselijk komen. Hij zal niet feilen in Zijn trouw. Als dan die Zon weer mag opgaan, dan verdwijnt de duisternis. Dan kunnen de omstandigheden soms nóg zo moeilijk zijn, maar dan zegt de profeet Micha: 'Wanneer ik

in duisternis zal gezeten zijn – de duisternissen van druk en kruis, van zonde en schuld – zal mij de HEERE een Licht zijn.'

Als die meerdere Simson geboren mag worden, door de barensweeën heen, dan weet de Kerk dat – als de Zon gaat schijnen – Hij er tot hun vreugde is. Dan mag de Kerk zeggen:

Gods vriend'lijk aangezicht
Heeft vrolijkheid en licht
Voor all' oprechte harten,
Ten troost verspreid in smarten.

Als die meerdere Simson gaat schijnen, dan mag u het ervaren dat in Hem alleen maar troost te vinden is. Dan mag u het zingen;

Toon ons het lieflijk licht
Van Uw vertroostend aangezicht.

Als de Zon der gerechtigheid gaat schijnen, dan mag u het ervaren: 'Er zal genezing zijn onder Zijn vleugelen.' Dan mag u als het ware omarmd worden door die zonnestralen. Dan mag u als het ware bedekt liggen in Zijn offer. Dan mag de zonde eronder liggen. Dan mag het zijn: 'En ze zagen niemand dan Jezus alleen.' Dan mag u die Zon zien in Zijn lieflijk licht. Dan mag u het ervaren dat alleen in die Zon overwinning is van de drievoudige doodsvijand, de zonde, de wereld en de satan. Want de Zon heeft overwonnen. Christus, de meerdere Simson, heeft de hel, de dood, de zonde overwonnen. Die meerdere Simson heeft de gevangenis gevankelijk gevoerd. Hij is in de hemel om Zijn Kerk te vertroosten. Om Zijn Kerk te beschijnen met Zijn liefde. Die meerdere Simson is nu in de hemel om Zijn Kerk de overwinning te geven. Om Zijn Kerk te beschermen. O volk, ons staat een sterke Held terzijde: Simson.

Vraagt Gij Zijn Naam, zo weet,
Dat Hij de Christus heet.
Gods eengeboren Zoon,
Verwinnaar op de troon.
De zeeg' is ons beschoren.

Als u op die Zon mag zien, dan mag u zingen als een Debora: 'Die Hem daarentegen liefhebben, moeten zijn als wanneer de zon opgaat in haar kracht.'

Als die Zon gaat schijnen in ons leven, dan gaat Hij – zoals Teellinck dat zo dierbaar zegt – schijnen op de medailles die u uit genade gekregen hebt van de Koning van de Kerk. Dan gaat die Zon schijnen – en we geven er nu onze eigen uitleg aan – dan gaat Hij schijnen op die medailles die vastgemaakt zijn op het kleed van die zwarte bruid. Als dan die Zon gaat schijnen op die medailles, gaan ze uitstralen wat er op die medailles staat. En wat is dat? Zachtmoedigheid, nederigheid, elkaar vergeven en barmhartigheid. Dan zal de Kerk leren onvruchtbaar te zijn in zichzelf, maar als die Zon gaat schijnen, mogen ze vruchten voortbrengen van geloof en bekering. Gemeente, dan mag u in gemeenschap met de meerdere Simson vruchten eten die Hij geschonken heeft. Dan mag u ervaren dat er zoetigheid is in die Leeuw. Dan mag u ervaren dat alleen het leven, de troost, de liefde, de verwachting, dat alleen de verzoening in Hem, de meerdere Simson te vinden is. Wat een stof, gemeente!

'Daarna baarde deze vrouw een zoon en zij noemde zijn naam Simson.' Hij heeft gedacht aan Zijn genade. Hebben jullie het gehoord, kinderen? Het kan zo donker zijn in de tijd, het kan zo donker zijn in ons hart, maar:

Hoe donker ooit Gods weg moog' wezen;
Hij ziet in gunst op die Hem vrezen.

Zult u het onthouden, gemeente, kinderen des Heeren? Die Zon wordt alleen geboren door de barensweeën heen. Als u denkt óm te komen – vrouwen die gebaard hebben weten wat dat is – dan gaat die Zon schijnen. Dan mag u het zeggen:

Ik zal niet sterven, noch vergaan
Maar leven, en in alle landen
Van Gods weldaden doen vermaan.

O gemeente, als u nog nooit gebogen hebt voor die meerdere Simson, als u altijd nog roemt in uw eigen krachten, als u zó moet sterven, dan zult u straks in een eeuwige duisternis wegzinken. Maar zij

die in de donkere doodsnacht de Zon der gerechtigheid hebben zien opgaan, zullen straks komen op een plaats waar er nooit meer duisternis zal zijn. De Heere zegt het: 'Aldaar zal geen nacht zijn. Zij zullen geen kaars noch licht der zon van node hebben, want de Heere God verlicht hen, en zij zullen als koningen heersen in alle eeuwigheid.' Ja, zij zullen de eerkroon dragen en dan zullen ze eeuwig zingen, ziende op de meerdere Simson: 'Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen.'

Amen.

7

De opgroeiende Simson

Zingen:	Psalm 18:2
Schriftlezing:	Hebreeën 11:32-40
Zingen:	Psalm 72:9 en 10
Zingen:	Eigen geschrift van David:2
Zingen:	Psalm 3:3

Geliefde gemeente, de Heere is de Getrouwe. Hij had aan Manoach en zijn vrouw beloofd dat er een kindje geboren zou worden, Simson. Alles wat de Heere belooft, zál Hij vervullen. Simson ís geboren. De kinderwens van Manoach en zijn vrouw is vervuld geworden. Maar Simson is niet alleen een kind van Manoach en zijn vrouw, hij is ook door de Heere gezonden om het volk Israël te beginnen te verlossen. Dat zag op de grote Verlosser, Christus, Die eenmaal zou komen om Zijn volk volkomen te verlossen.

We hebben in de voorgaande overdenkingen gezien dat Simson is geboren door barensweeën heen. Toen het kindje geboren mocht worden, heeft de vrouw van Manoach hem in haar armen genomen en heeft ze hem *Simson* genoemd. Dat betekent 'zonnetje'. Simson was een zonnetje in haar huis, maar die naam zag ook op de grote Zon, Christus. Als Hij gaat schijnen, dan mogen we het lieflijk en vriendelijk aangezicht des Heeren zien. Dan mogen we het zeggen:

Gods vriend'lijk aangezicht
Heeft vrolijkheid en licht
Voor all' oprechte harten.

We hebben gezien hoe Simson geboren is en wat eraan voorafging. In deze overdenking hopen we verder te gaan met de geschiedenis en u vindt onze tekstwoorden in Richteren 13 vers 24b en vers 25, waar het Woord des Heeren luidt:

En dat knechtje werd groot, en de HEERE *zegende het.*
En de Geest des HEEREN *begon hem bijwijlen te drijven in het leger van Dan, tussen Zora en tussen Esthaol.*

We schrijven daarboven: *De opgroeiende Simson.* Hij wordt:
1. Gezegend;
2. Gedreven.

Dus de opgroeiende Simson wordt in de eerste plaats *gezegend.* We zien dat de Heere Simson, de nazireeër, afzondert om het volk te beginnen te verlossen. De Heere zal deze eenzame strijder gaven geven.

In de tweede plaats wordt Simson *gedreven.* We lezen in vers 25 dat hij bijwijlen gedreven wordt door de Geest des HEEREN in het leger van Dan, tussen Zora en Esthaol.

1. Gezegend

Simson is door zijn ouders in liefde ontvangen. Dat drukt de naam 'Zonnetje' uit. Laten we eens een moment kijken in Zora, in het huis van Manoach en zijn vrouw. Ouders, wilt u dan in het bijzonder eens kijken of u daar dezelfde zaken vindt die ook in uw huis te vinden zijn?

Manoach en zijn vrouw waren verbonden door het huwelijk. Maar ze waren ook verbonden met *geestelijke* banden. Het waren twee kinderen des Heeren die samen het aangezicht des Heeren zochten. Zij deelden geestelijke ondervindingen met elkaar, zoals we dat zagen in Richteren 13. Ze brachten samen hun nood bij de Heere. Ze waren samen verlegen om onderwijs om hun kindje op te voeden. De vader was minder geoefend dan de moeder, maar hij nam wel de leiding in de huisgodsdienstoefeningen. We zien hem immers de offers aan de Heere brengen. Ook in naam van zijn vrouw. Manoach en zijn vrouw waren twee kinderen des Heeren.

Mannen onder ons, let eens op het diepe respect dat Manoach had voor zijn vrouw! Zij mocht de naam aan hun zoontje geven. Teellinck zegt daarover: 'Dat was omdat Manoach veel respect had voor het geestelijk leven van zijn vrouw.' Ze was een vrouw van God geleerd, maar ze mocht ook het onderwijs geven aan haar man. Dat huisje was een kerk in het klein. Kan dat ook van uw huis worden

gezegd? In het huisje van Manoach en zijn vrouw woonde de liefde, daar woonde Christus. Kan dat ook van uw huis gezegd worden? Daar gold het:

Waar liefde woont, gebiedt de HEER' den zegen;
Daar woont Hij Zelf, daar wordt Zijn heil verkregen,
En 't leven tot in eeuwigheid.

Simson was een zoon van liefde. Hij mocht opgroeien in de liefde van zijn ouders. Hij werd door de Heere gezegend.

Hoe kwam die zegen van de Heere openbaar? Wel, die bleek in het opgroeien. Simson was bedeeld met gaven. Hij kreeg kracht van de Heere. Kinderen, jullie weten wel hoe krachtig Simson was. Maar hij kreeg ook *wijsheid* van de Heere. Dat zullen we zien als hij dat raadsel voorlegt aan de Filistijnen. Hij was een man van kracht in de mogendheden des Heeren. Hij mocht gesterkt worden in de genade van de Heere Jezus Christus. Hij was dus ook een man die bedeeld was met wijsheid. Kracht en wijsheid waren beide nodig om zijn roeping te vervullen. Die zegen kwam naar voren in de gaven die de Heere aan hem gaf.

Het werk des Heeren zal niet bedekt blijven, ook niet in Gods kinderen. Ze zullen gesterkt worden in de Heere. Het genadeleven zál openbaar komen. Niet alleen bij Gods knechten die door de Heere geroepen worden, maar het zal ook openbaar worden bij al Gods kinderen. Want ze zijn geroepen tot profeet, priester en koning. En als de Heere gaat werken met Zijn Heilige Geest, dan zullen ze het profetische ambt bekleden door Zijn Naam te belijden. Dan zullen ze priester zijn door zichzelf als een levend dankoffer de Heere te offeren. Dan zijn ze zelf niets, maar dan is Christus alles. Als de Heere hen bedeelt met Zijn Geest, zullen ze koningen zijn en zullen ze strijden tegen een driehoofdige vijand.

Als de Heere begint in het leven – en we zien het bij Simson – dan kán het niet verborgen blijven. Een stad op een berg zal niet verborgen blijven. De Heere zal uit genade aan Zijn kinderen medailles schenken. Die zullen gehecht worden aan een zwart kleed. En hoe zwarter dat kleed van zonde en ongerechtigheid, hoe meer de medailles gaan schitteren. Dan zullen Gods kinderen een lichtend licht en een zoutend zout mogen zijn. Nooit in zichzelf, maar alleen omdat de Heere Zijn werk komt te verheerlijken in hun leven.

We lezen het hier in het Woord: 'De HEERE zegende het.' Hij zegende Simson. Ach, wees eens eerlijk, gemeente, als wij iets van dat nieuwe leven zouden zien in onze kinderen, zouden wij dan niet geneigd zijn om onze kinderen in te zegenen? O, als wij zouden weten dat onze kinderen geroepen zouden worden om het Woord des Heeren te verkondigen, om in een weg van sterven de Kerk des Heeren te bouwen, hoe zouden wij onze jongen gaan inzegenen! Maar Manoach en zijn vrouw hadden geleerd dat ze dan de Heere tegen zouden krijgen.

O, als wij in onze kinderen gaan eindigen, dan zal de Heere dingen doen in het leven van onze kinderen waardoor we gaan twijfelen aan hetgeen waartoe ze geroepen zijn. O, dan zullen we het zien dat er uitbrekende zonden of ziekten openbaar zullen komen. Als we van de Heere mogen weten dat er iets mag liggen in onze kinderen en wij gaan erop bouwen, dan zal de Heere gaan spreken, en dan zullen we gaan twijfelen aan de belofte die de Heere gegeven heeft. Dan zullen we – om maar bij Manoach en zijn vrouw te blijven – gaan zeggen: Zal hij wel gekomen zijn om Israël te beginnen te verlossen?

O, als we op de omstandigheden zien, ook in het geestelijke leven, dan kunnen we het niet meer bezien. Dan kunnen we een belofte niet meer vasthouden. Dan komen we op de zeef van satan terecht. Dan komen we in de kolken terecht, en is het weer nodig om van alles afgebracht te worden, opdat we niet in een belofte gaan eindigen, maar uitgedreven worden tot die enige Belover, die enige Rotssteen Wiens werk volkomen is. Opdat we opnieuw gaan smeken: 'Heere, wilt U ons onderwijzen om deze jongen op te voeden? Wilt Gij Uw zegen toch schenken aan deze jongen?' Dan gaan we smeken: 'Heere, bekeer ons toch. Bekeer ons huis, alleen dán zullen we bekeerd zijn.'

Manoach en zijn vrouw hebben hun kind niet ingezegend, maar de Heere zal zeker wegen met hen zijn gegaan opdat ze bij de voortduur de zegen en het onderwijs des Heeren nodig hadden. Dat hebben we gezien in vers 8, waar we lezen wat Manoach en zijn vrouw al van de Heere afsmeekten eer dat het kindje ontvangen was. 'Och, Heere, geef ons toch onderwijs om dit jongetje op te voeden tot eer van U, tot onze vreugde en troost, en tot stichting van Uw volk.'

O, gemeente, de Heere zal in de opvoeding altijd wegen gaan

zodat we het niet meer weten. Opdat we op onze knieën terechtkomen. Dan kan het zijn dat u de sterren van de hemel probeert af te bidden, maar dat de hemel gesloten is. 't Is nodig, gemeente, opdat we het niet van onszelf verwachten, maar alleen van de Heere.

Dan hoor ik daar een vader of een moeder smeken: 'Heere, U hebt het toch gesproken? U hebt het toch gezegd: Indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere?' Maar er staat nog wat achter. Het moet een begeren *in het geloof* zijn. En dat is nu waar het altijd op vastzit: op dat vertrouwen.

Dan mag de Kerk het weleens zeggen: 'Heere, ik geloof, kom mijn ongelovigheid te hulp.' De Kerk komt erachter dat de oorzaak dat de kinderen afdwalen en andere wegen gaan, bij henzelf ligt. Maar als u aan Gods zijde mag vallen en u het in Gods handen mag geven, dan komt het wonder weer naar voren dat Mozes mocht meemaken: 'De HEERE zal voor ulieden strijden, en gij zult stil zijn.'

De Heere zegende het kindje. Simson was een jongen uit de stam van Dan. Het was de kleinste stam, de meest verdorven stam. De stam waar de wereldgelijkvormigheid het meest was doorgedrongen. Dan was de stam, waarin het slangenzaad van onoprechtheid en bedrieglijkheid het meest naar voren kwam. Dat was al voorzegd door vader Jakob. Toen hij zijn zonen zegende, heeft hij tegen Dan gezegd – en wat zal Jakob toen ook zijn eigen bedrieglijke aard ingeleefd hebben – 'Dan zal een slang zijn aan den weg, een adderslang nevens het pad, bijtende des paards verzenen dat zijn rijder achterovervalle.' Gemeente, vader Jakob zag door de Geest alreeds de bedrieglijkheid, de achterbaksheid van de stam van Dan. Is het dan geen wonder dat uit die stam van Dan een jongetje voortkomt dat gezegend mag worden? Is het geen wonder dat dat jongetje gaven krijgt om straks het volk te gaan richten? Dat was ook alreeds door de Heere voorzegd door Jakob toen hij de zegen kwam uit te spreken. Want voordat de Heere zei dat Dan onoprecht zou zijn en bedrieglijk, zei Hij: 'Dan zal zijn volk richten als een der stammen Israëls.' En het is waar geworden. Er zijn wel honderden jaren overheen gegaan, maar uit de stam van Dan is een Simson voortgekomen. Het geldt daar met een verwijzing naar Datheen in Psalm 22 vers 16:

Uit hen zal altijd iemand komen voort,
Om de nakomers te leren Uw Woord.

O gemeente, mocht het maar moed geven als we op onszelf zien, op onze huisgezinnen, op onze gemeenten. De Heere houdt Zijn verbond in stand. Hij zal nooit wankelen. Wat Hij beloofd heeft, zál Hij doen. Dwars door de zonde heen zal Hij Zijn Kerk in stand houden. Uit Dan, dat zondige, onoprechte, bedrieglijke Dan zal Simson voortkomen.

Waarom? Opdat er slechts verwondering overblijft over Wie de Heere is voor een verdoemelijk Adamskind. Opdat er slechts verwondering overblijft en opdat de Kerk slechts zal roemen in de Heere. Want die roemt, roeme in de Heere.

Gemeente, leer eruit dat er geen zondaar te groot is, of hij kan zalig worden. Dat er geen mens te slecht is of hij kan geroepen worden tot de ambten. Mocht het moed geven, broeders. Want als we als ambtsdrager blikken op ons bedrieglijke, onoprechte bestaan, dan moeten we zeggen: 'Ach, Heere, wie ben ik toch om dit volk te leiden! Ach, Heere, verlos me toch van mezelf.'

Maar er zal uit Dan een richter voortkomen. De grootste der zondaren zal zalig worden. Waarom? Omdat Christus de kop van de slang heeft vermorzeld. Omdat Christus gekomen is om de werken van satan te verbreken. Omdat Christus Zelf een vloek geworden is, en dat om bedriegers in zichzelf. Hij heeft de vloek op Zich genomen, opdat de Kerk vervuld zal worden met zegeningen van boven.

Och, als we iets inleven van ons verdoemelijk Dans-bestaan, wat is het wonder dan groot dat Hij een vloek geworden is en dat Hij nu Zijn zegen komt te schenken aan zulke verdoemelijke en vervloekte zondaren. Als we ingeleid worden in ons Dans-bestaan, is alles wat we krijgen buiten de dood en de verdoemenis een Goddelijke zegen.

Dan zal iedere zegen ons doen knielen in het stof voor de Heere. Het viel me zo op in de overdenking en voorbereiding van deze preek dat het woord dat hier voor 'zegen' wordt gebruikt, hetzelfde woord is als 'voor de Heere nederknielen'. Iedere zegen zal op de knieën brengen en zal schaamte brengen vanwege het Dans-bestaan. Dat zal verwondering geven, want Hij zag op mij neder. Het zal ook aanbidding geven:

Wie Hem need'rig valt te voet,
Zal van Hem Zijn wegen leren.

Als een ontdekte Daniet iets van die zegen mag ontvangen – en mochten er velen in ons midden zijn – dan moet hij het zeggen:

Onverdiende zaligheên
Heb ik van mijn God genoten,
'k Roem in vrije gunst alleen.

'En de HEERE zegende het.' In het grondwoord staat eigenlijk dat de Heere het kind zegende met overvloed. Hij zegende Simson, waardoor dit knechtje groot mocht worden. Waardoor hij de kracht mocht krijgen om het volk te beginnen te verlossen. De Heere zegende het en bedeelde dat knechtje met gaven, omdat Hij het beloofd had aan Manoach en zijn vrouw. Maar ook omdat Hij het aan Jakob had beloofd. Wat Hij belooft, zál Hij doen.

Als de Heere een belofte geeft, zal Hij die belofte vervullen. Dan zal niemand dat ooit kunnen tegenhouden. Als de Heere bepaald heeft om een tijdelijke of geestelijke zegen te geven, zal Hij die zegen schenken. Alleen Zijn zegen maakt rijk en Hij voegt er geen smart bij. Alleen Zijn zegen doet groeien in het leven van genade. Alleen Zijn zegen brengt eerst in de diepte, opdat de Kerk vruchten mag voortbrengen.

Het werk des Heeren is onwederstandelijk. Dan kan er veel tegen opkomen, maar de Heere zal dwars door onze onwil en opstand heen werken. Als het van ons zou afhangen, dan zou nooit iemand een zegen kunnen ontvangen. Ook onze onwil kan God niet tegenhouden. De Heere zal die onwil van Zijn Kerk breken door Goddelijke liefde. Waar Hij begonnen is, zal Hij het volvoeren. Laat dat toch tot troost zijn van de kleintjes in ons midden. 'Vertrouwende ditzelve, dat Hij Die in u een goed werk begonnen heeft, dat voleindigen zal tot op de dag van Jezus Christus.' Daar waar het zaad gestrooid is, daar waar de Geest begonnen is, zal het zaad eerst de diepte ingaan. Dan zien we niet meteen vrucht. Maar op Gods tijd zullen er vruchten gezien mogen worden van geloof en bekering waardig.

De Heere zal zegenen. Weet u wat dat ook betekent, gemeente en kinderen? Dat de Heere in Zijn grote wijsheid zaken komt te onthouden. Want Hij weet wat goed is voor Zijn kinderen. Ze kunnen soms dingen vragen waarvan de Heere weet dat het niet goed voor hen is. Dan zal de Heere hun die gaven, die zegen onthouden. Maar Hij zal schenken wat Hij bepaald heeft in de stilte van de nooit begonnen eeuwigheid. Het ligt vast in Christus. Hij heeft voor Zijn Kerk gebeden en bidt nog voor Zijn Kerk. De Kerk zal komen op de zeef van de vertwijfeling. Satan zal alles doen om het werk des Heeren uit Zijn kinderen weg te zeven, maar Hij zegt het: 'Maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude.'

De Kerk des Heeren, dat plantje dat zo teer kan zijn, zál groeien. Het zal wassen en vruchten dragen, want het is Gods werk. Hoe zullen ze groeien en bloeien? In wegen van kruis en druk. Dan kunnen er zoveel zaken zijn in het gezin, maar de Heere gebruikt het, opdat de Kerk gaat wassen en de Kerk in de diepte – waar de mirten groeien – meer en meer verbonden zal worden aan de Ruiter op het rode paard. En als er een zegen geschonken wordt, zal de Kerk gaan danken en loven. Dan zal de Kerk het zeggen: 'Ik dank U, HEERE, dat Gij toornig op mij geweest zijt, maar Uw toorn is afgekeerd, en Gij troost mij.' Dan mag u water scheppen met vreugde uit de fonteinen des heils.

Simson werd gezegend met kracht en met wijsheid. Och, als de Heere een last geeft aan Zijn kinderen en knechten, zal Hij ook datgene schenken wat nodig is om die last te kunnen vervullen. Want als de Heere iets vraagt, geeft Hij ook de krachten. Dan zal Hij geven dat u op de plaats door Hem bepaald, op de wijze door Hem bepaald, die talenten en die gaven zult mogen ontwikkelen in de kracht des Heeren.

Simson mag opgroeien in de liefde en de geborgenheid van zijn ouderlijk huis. Samuël – een andere knecht des Heeren met een grote last, ook een richter – mocht opgroeien in de tabernakel. Zo zal de Heere al Zijn knechten bekwamen. Kijk eens naar Johannes. Hij mocht groeien in de woestijn. Daar moest hij alles verliezen om vervolgens slechts een korte tijd die enige Naam onder de hemel te mogen grootmaken.

De Heere zal ieder van Zijn knechten de gaven schenken die zij nodig hebben om de Kerk te onderwijzen, te richten en te bouwen, maar ook om de Kerk af te breken. Om te bouwen en om te planten.

Er is een Petrus nodig met zijn onstuimige aard. Er is een Johannes, de apostel der liefde, nodig. Er is een moedeloze Thomas nodig die gaat spreken als anderen zwijgen. Er is een Nathanaël nodig, een man in wiens geest geen bedrog is. Van hem horen we nooit meer. Dat was nu zo'n stille in den lande. De Heere zal al Zijn knechten en kinderen gaven en talenten geven opdat Zijn Naam grootgemaakt wordt. Als ze terugblikken in hun leven en op alle omstandigheden waarin de Heere leidde, ook op de dagen waarin zij dachten dat ze zouden omkomen in de handen van Saul, mogen ze weleens zien dat juist deze wegen zo nodig waren om hen te oefenen, om hen te bekwamen tot het werk waartoe de Heere hen had beschikt. Als ze mogen terugblikken, zullen ze het in verwondering zeggen: 'Mijn bekwaamheid is niet uit mij, maar mijn bekwaamheid is uit God.'

De Heere zal ook in Zijn ondoorgrondelijke wijsheid niet alleen schenken wat ze nodig hebben, maar Hij zal ook wegnemen wat hen hindert om het ambt te vervullen. Hij zal wegnemen wat nodig is om ook in die weg te gaan bekwamen. Op de school van Koning Jezus moet geleerd worden eigen krachten te verachten. En dat zijn pijnlijke zaken. Denk maar aan Simson bij Ramath-Lechi. Daar roemt hij in zichzelf, terwijl de krachten die hij had ontvangen gaven van God waren. We horen hem daar roepen: 'Ik heb in mijn kracht duizend Filistijnen verslagen.' Kent u dat? Of roemt u nooit in uzelf? De Heere gaf echter een afbrekende zegen. Hij gaf dorst aan Simson, opdat hij onder God mocht komen en zeggen: 'Gij hebt door de hand van Uw knecht dit grote heil gegeven!' Kijk, zó bracht de Heere die hoogmoedige Simson in het stof om af te leren zien van eigen krachten en aan Gods zijde te vallen.

Denk ook eens aan Paulus die een doorn in het vlees had. De verklaarders weten niet precies wat die doorn is geweest. Velen denken dat het oogproblemen waren. Wat heeft Paulus gesmeekt: 'Heere, wilt U het wegnemen?' Tot driemaal toe. Maar wat moest Paulus leren? Dat hij het niet van zijn ogen mocht verwachten, maar alleen van de Heere. Dat hij driemaal gebeden heeft wil zeggen dat hij *voortdurend* heeft gebeden. Toen sprak de Heere: 'Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.' Paulus, op Mijn school moet u alles verliezen, maar daar krijgt u ook genade om uw kruis te kunnen dragen. Dan mag u roemen in uw zwakheden.

Denk eens aan een Petrus. Wat werd hij getuchtigd. Hij dacht

uit liefde tot de Heere te handelen. Hij had zijn Meester zo lief. Hij zei tegen Hem: 'Ik zal wel voor u sterven.' En één blik van een dienstmeisje zorgde ervoor dat hij zijn Meester verloochende. Wat moest Petrus leren? Dat hij nooit zalig kon worden op grond van *zijn* liefde tot Christus, maar alleen op grond van het werk van Christus. Wat heeft Petrus zijn verdoemelijkheid ingeleefd. O, wat een wonder, toch staat er: 'En is van Cefas gezien.' Petrus moest deze weg gaan om bekwaam gemaakt te worden om de leer van vrije genade centraal te stellen in zijn prediking. Om alleen te roemen en te verkondigen dat genade vrij is, en dat er alleen genade is op grond van het werk van Christus.

O, gemeente, de Kerk des Heeren zal keer op keer afgebroken moeten worden. De Heere verderft en verstoort. Dat is de ene zijde. Aan de andere zijde zal Hij Zijn Kerk planten en bouwen. De Heere zal keer op keer alles wegnemen opdat de Kerk opnieuw als een niet en als een nul gaat smeken om genade. Hij neemt alles weg om vervolgens Zichzelf om niet weg te schenken. Opdat de Kerk vruchten mag voortbrengen en bediend mag worden uit Zijn volheid. Opdat de Kerk des Heeren mag zeggen dat in Hem een zeer overvloeiende fontein is van alle goed.

O gemeente, alleen aan een ontledigde zondaar kan de Heere Zichzelf kwijt. Alleen aan een zondaar die niets meer heeft en onder God mag komen, kan de Heere Zichzelf kwijt en zal de Heere schenken uit Zijn volheid genade voor genade. Dan zal zo waar zijn wat we zojuist hebben gezongen:

Hun zal een schat van zegeningen,
In Hem ten erfdeel zijn.

De Kerk des Heeren wordt gezegend, maar ook gedreven. Dat is onze tweede gedachte. De opgroeiende Simson wordt gedreven.

2. Gedreven

We lezen in vers 25: 'En de Geest des HEEREN begon hem bijwijlen te drijven.' We zien in dit vers de overgang van Simson die het volk zal beginnen te verlossen. De Geest des Heeren begon te drijven. In het grondwoord staat: Zeer krachtig te drijven. Weet u welk beeld daar gebruikt wordt? Van een smid die met een grote hamer

geweldige slagen geeft op een stuk ijzer. Simson werd door de Geest als het ware uitgestoten. Hij kreeg zulke krachtige aandrijvingen dat hij naar buiten móést komen. Want als de Geest gaat drijven, kan niets ons tegenhouden. Als de Geest gaat drijven, zál het geschieden. Als de Geest gaat drijven, kan ook ons opstandige, verdorven vlees de Heere niet tegenhouden. Door die zware smidsslagen wordt de Kerk ingewonnen en overwonnen om te volgen zonder vragen. Om te smeken:

Leer mij naar Uw wil te hand'len,
'k Zal dan in Uw waarheid wand'len.
Neig mijn hart, en voeg het saam
Tot de vrees van Uwen naam.

De Geest begon te drijven. Dus Simson ging zelf niet. Nee, de Geest begon te drijven. Op Gods tijd zal Gods werk openbaar komen. Simson was afgezonderd bij zijn geboorte, bekwaam gemaakt tijdens zijn jongelingschap en nu als jongvolwassene wordt hij uitgestoten door de Heere. Bijwijlen ... Bijwijlen begon de Geest des HEEREN hem te drijven.

We lezen in de kanttekeningen dat er waarschijnlijk toen al verschillende schermutselingen geweest zijn tussen Simson en de Filistijnen. O, als de Geest des Heeren vaardig wordt over Gods kinderen en knechten, dan willen ze ieder mens verlossen uit de hand van de helse Filistijn. Dan willen ze alle afgoden uitroeien. O, wat is er dan een ijver. Dan zou u ieder mensenkind willen bekeren. Als u dan de nood van uw eigen ziel gevoelt en als we dan zien dat het op de grote eeuwigheid aangaat, dan zou u ieder mens dat geloof wel willen schenken om te leren dat we niets zijn in onszelf. Dat alleen die Geest bijwijlen moet gaan drijven. De Heere zal altijd wegen gaan waarin u al uw eigen krachten moet verliezen en waarin alleen het werk van Christus overblijft.

O, wat komt de Kerk en wat komen Gods kinderen erachter dat er vaak zoveel meer vuur dan Geest is. En als er meer vuur dan Geest is, stellen we onszelf centraal. Maar dat moet eraan. Denk maar aan Mozes. Hij was ook door God afgezonderd en op een zeer bijzondere wijze aan het hof van Farao gekomen. Hij was een man machtig in woorden en werken, zo zegt Stefanus. Hij was onderwezen in alle

wijsheid van de Egyptenaren. We lezen zelfs in Flavius Josephus dat Mozes generaal was in het leger van Farao. Dat hij bij verschillende veldtochten de overwinning heeft behaald. O, gemeente, dan is Mozes door al die zaken bekwaamd om het volk uit te leiden. Mozes mocht door het geloof de keuze maken om liever met het volk van God kwalijk behandeld te worden, dan voor een tijd de genietingen der zonde te hebben, achtende de versmaadheid van Christus meerdere rijkdom te zijn dan al de schatten van Egypte. Hij mocht een geloofskeuze maken. Hij dacht dat de tijd was aangebroken om het volk uit te leiden. Maar het was Gods tijd nog niet.

We weten hoe hij moest vluchten naar Jethro, dat hij nog veertig jaren lang bekwaam gemaakt moest worden. Hij moest al zijn krachten verliezen in een onbekende weg. Wie had ooit gedacht dat deze man, die voor de meesten een prins was, schaapherder moest worden. Maar het was nodig om alle eigen krachten te verliezen, om opnieuw een niet en een nul te worden. Mozes was een man die machtig was in woorden en werken, maar toen hij door God werd uitgestoten, had hij een zware tong. Toen kon hij niet meer spreken. De Heere neemt weg waar wij op bouwen. Mozes moest zelfs zijn staf wegwerpen. Hij mocht alleen op Christus vertrouwen. Hij moest leren in een weg van afbraak eigen krachten te verachten. Hij moest leren: 'Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.' En als u het dan met God eens mag zijn, wordt het zo waar: 'Ik zal voor ulieden strijden, en gij zult stil zijn.' Niet om in lijdelijkheid te blijven zitten. Want wat zei de Heere toen hij dit tot Mozes had gezegd? 'Zegt de kinderen Israëls dat ze voorttrekken.' Ze moesten voorttrekken door de Jordaan, terwijl er nog geen pad was door de zee. Toch hebben ze de belofte gekregen: 'Zegt de kinderen Israëls dat ze voorttrekken.' Zo zullen we onder de inwachting van de hulp des Heeren alle middelen moeten gebruiken om alle onmogelijkheden niet in eigen kracht, maar in Gods kracht te overwinnen. Als we dan mogen zien dat de Jordaan gaat scheuren, dan mogen we het lied van Mozes zingen:

De HEER' is mij tot hulp en sterkte,
Hij is mijn lied, mijn psalmgezang.
Hij was het Die mijn heil bewerkte,
Dies loof ik Hem mijn leven lang.

Bijwijlen begon de Geest hem te drijven in het leger van Dan, tussen Zora en tussen Esthaol. Het leger van Dan was geen leger zoals wij dat denken. Het was een plaatsje tussen Zora en tussen Esthaol. In Zora was het ouderlijk huis van Simson. Die plaats tussen Zora en Esthaol gaf precies het midden weer van de stam van Dan.

Simson werd uit zijn ouderlijk huis gedreven. En zoals we bij verschillende richters zagen gingen ze dan een leger verzamelen om te strijden tegen de vijand. Simson was echter een eenzame strijder, een generaal zonder leger. Dat zal keer op keer terugkomen in zijn geschiedenis. Hij is daarin ook het beeld van Christus, Die ook de pers alleen heeft getreden. Die in de hof van Gethsémané van allen is verlaten toen Hem de beker werd aangereikt. Zijn discipelen hebben Hem allen verlaten. Er was nog wel een engel, zoals we lezen in Gods Woord, maar later op Golgotha was Hij van iedereen verlaten. Ook van Zijn Vader. Toen Hij besprongen werd door de hellemacht, was Hij van iedereen verlaten. Christus was de eenzaamste Strijder toen de volle toorn van de Vader op Hem werd gelegd. Christus was de eenzaamste Strijder toen Hij de eeuwige verdoemenis kwam te doorleven voor Zijn Kerk. Hij heeft de pers alleen getreden. Hij heeft de toorn Gods doorleefd en heeft het gezegd: 'Het is volbracht.' En het hoofd buigende, gaf Hij de geest. Hij is de dood ingegaan voor een volk dat de dood verdiend heeft.

En als u dat mag inleven, dan gaat u uzelf aanklagen en God vrijspreken. Als u dan uw eeuwige verdoemenis moet inleven, dan gaat u smeken en roepen: 'Gedenk mijner!' Dan gaat het erom om het met God eens te mogen worden. Om aan Gods zijde te mogen vallen. En als we dan een blik mogen werpen op Golgotha en mogen zien op Hem Die Overwinnaar is in de strijd en Die Zijn volk de zegen geeft, o, wat is dat rijk.

We zien in Simson een beeld van deze meerdere Simson. Toen Christus de dood is ingegaan en Zijn kinderen met Zijn Vader verzoend heeft, heeft Hij ook voor hen de Geest verworven. Als dan die Geest gaat werken, zal het werk des Heeren aan de vruchten openbaar komen. Als die Geest gaat drijven, bijwijlen, dan is er een aanhankelijk leven, een afhankelijk leven, een zuchtend leven.

Iedere werkzaamheid van de Heilige Geest geeft een uitgang naar boven. Dat doet de Kerk zoeken de dingen die boven zijn, waar Christus is, de sterke Held Die overwonnen heeft. Iedere werkzaamheid van de Heilige Geest doet zuchten: 'Heere, bekeer me toch tot U, dan zal ik bekeerd zijn.'

Voordat we nog enkele dingen zeggen van de drijvingen van de Geest zingen we uit het eigen geschrift van David, vers 2.

'En de Geest des HEEREN begon hem bijwijlen te drijven in het leger van Dan, tussen Zora en tussen Esthaol.' Naar aanleiding van deze woorden was onze tweede gedachte dat de opgroeiende Simson gedreven werd door de Geest. Hij werd dus niet gedreven door zichzelf. O, de Kerk des Heeren – en dat geldt ook voor de ambtsdragers – gaat twee diepten leren kennen. De Geest zal als Hij gaat drijven altijd eerst in die ene, grondeloze diepte drijven. Kinderen, weten jullie welke diepte ik bedoel? Dat is een diepte die jullie ook met je meedragen. Dat is de diepte van onze diepe val in Adam. De diepte van jullie verdoemelijke, zondige, onverbeterlijke bestaan. Daar zal de Geest altijd in leiden.

De Kerk des Heeren weet welk een ontzaglijke vijandschap er bovenkomt als we daarin worden geleid. O, we willen altijd God aan onze zijde krijgen om zalig te worden. We willen niet de dood in. Wat kan een mensenkind dan met God strijden! Denk maar aan Jakob bij Pniël. We strijden om uit Gods rechtvaardige handen te blijven. Maar gemeente, de Heere in de hemel is sterker dan alle geweld. En weet u hoe Hij overwint? Door Zijn *liefde* te laten gevoelen. Als we Zijn liefde gevoelen, mogen we aan Gods zijde vallen. Dan laten we de Heere los en zeggen we: 'Heere, het gaat om Uw eer!' En anderzijds grijpt u Hem dan aan in het geloof en zegt u: 'Heere, ik laat U niet gaan, tenzij Gij mij zegent.'

De Kerk des Heeren en de ambtsdragers worden door deze Geest gedreven in de engte, niet om ze te doen omkomen, maar om vervolgens voor hen te ontsluiten die andere diepte, die ook grondeloos is. Die dieper is dan de andere diepte. Welke diepte is dat? Dat is de liefde Gods in Christus. Dat is die oneindige, onuitsprekelijke, onbevattelijke liefde. En als de Geest u naar deze diepte drijft, door die ene diepte heen, dan is uw beker overvloeiende. Dan móét u spreken. Dan komt het werk des Heeren openbaar. Dan spreekt u door woorden, maar ook door daden. Dan bent u een Nafthali, een losgelaten hinde. Hij spreekt schone woorden. Dan mag u vruchten van de Geest voortbrengen. En al wordt u dan misschien verdrukt,

al hebt u het dan als ouders compleet verknoeid in de opvoeding, dan mag u toch roemen in de Heere. Dan mag u roemen in de verdrukking, omdat de verdrukking lijdzaamheid werkt, en de lijdzaamheid bevinding, en de bevinding hoop. En die hoop beschaamt niet.

De Heere begon door Zijn Geest bijwijlen te drijven. Dat betekent dat het niet altijd zo was. Het betekent ook dat de Heere terugkomt op Zijn tijd. Het is niet één keer dat de Heere door Zijn Geest drijft, Hij drijft *bijwijlen*. Hij komt terug. En wat doen wij? Wij bedroeven altijd weer Gods Geest. En als we die Geest bedroeven na ontvangen genade, dan moet de Geest Zich terugtrekken in Zijn werkingen.

Wanneer bedroeven we de Geest? Als we geen zelfverloochening hebben, geen zelfmishagen hebben, als we niet opkomen voor de Naam en de zaak van Christus. Als we onszelf centraal stellen. Als onze harten weer zo uitgaan naar de wereld. Als we niet strijden tegen de zonde. Dan moet de Geest Zich terugtrekken. Als we het niet eens zijn met de wegen en handelingen des Heeren. Als we zo opstaan tegen de wijze Godsregering. Dan moet de Geest Zich terugtrekken.

O, dat woordje 'bijwijlen'. Dat wil zeggen dat die Geest een onvermoeibare Trooster is. Dat Hij een onvermoeibare Drijver is. Dat Hij op Zijn tijd weer terugkomt. Hoe weet u het nu als de Geest weer gaat drijven? Dan komt de strijd er weer tussen vlees en Geest. Dan gaat u weer zuchten onder uw verdoemelijke bestaan. Dan komt u weer in Romeinen 7 terecht: 'Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen van het lichaam dezes doods?' Dan komt u erachter dat er een onuitputtelijke diepte is van zonde en opstand om zo geleid te worden naar die andere diepte: 'Ik dank God, door Jezus Christus, onzen Heere.'

Zo drijft de onvermoeibare Geest bijwijlen, keer op keer, in de diepte van onze verdorvenheid. Niet om ons daar te laten omkomen, maar om ons te drijven in de diepte van de liefde van Christus die onuitblusbaar is. Vele wateren zullen die liefde van Christus nooit kunnen uitblussen.

Simson begon door de Geest des HEEREN bijwijlen te drijven in het leger van Dan, tussen Zora en Esthaol. Dat was ongeveer twintig jaar nadat de Engel Manoach en zijn vrouw had bezocht

en de belofte had gegeven dat er uit hen een zoon zou voortkomen die Israël zou beginnen te verlossen. Het was twintig jaar verder en Israël was in die twintig jaar meer en meer weggezonken in goddeloosheid. Twintig jaar hadden de Filistijnen over Israël geheerst en Israël geplunderd. Ze hadden het volk verdrukt. In die twintig jaar is het waar geworden: 'Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezen.' Er waren nog enkele kinderen Gods overgebleven. Manoach en zijn vrouw waren er ook bij. Wat zullen ze gezucht hebben. Wat zullen ze gezegd hebben: 'Weet de Heere dan niet van ons droevig lot?' Nee, ze zullen niet altijd de belofte hebben kunnen vasthouden. Ze zullen gezucht hebben: 'Niet één profeet is ons tot troost gebleven.' Ze zullen het ook niet hebben kunnen bezien dat al die wegen nodig waren om hen te louteren. De Filistijnen leken gewonnen te hebben. Maar de Heere was al bezig om een verlosser te schenken. Al twintig jaar lang.

Ik weet het, als u op de omstandigheden ziet, kunt u dat nooit bezien. Maar de Heere was al twintig jaar lang bezig om Simson de gaven te geven om straks dat volk te verlossen. De Filistijnen *leken* slechts gewonnen te hebben. Zo is het ook zo vaak in ons hart. Gods molens malen langzaam, maar ze malen wel zeker. Op Gods tijd zal de Verlosser komen. Hij is al bezig om Zijn volk te verlossen terwijl ze zelf denken om te komen. En diezelfde God leeft nog! Hij zal Zijn volk nooit begeven noch verlaten. 'Zie, Ik heb u in Mijn beide handpalmen gegraveerd, uw muren zijn steeds vóór Mij.'

Wat moeten we hieruit leren? Dat God komt op Zijn tijd. Hij komt niet te vroeg, want dan hebben we nog eigen krachten. Maar Hij komt ook niet te laat, want dan was er niets meer over van Zijn volk. Hij zei tot Jozua: 'Ik ben nú gekomen.' Nu, op dit moment. Jozua wist niet hoe het verder moest, maar hij wist het zelfs ook niet toen de Heere dit sprak. Jozua dacht nog dat het een vijand was. Maar de Heere sprak: 'Ik ben nu gekomen.' De Engel des HEEREN met het zwaard in de handen. Hij kon zeggen: 'Ik heb gestreden en Ik zal strijden.'

God komt op Zijn tijd en op Zijn wijze. Dat is altijd op een andere wijze dan wij denken. 'Want Mijn gedachten zijn niet ulieder gedachten.'

Simson ... wie had ooit gedacht dat Simson, iemand uit de stam van Dan, zou beginnen om Israël te verlossen? Iemand uit die be-

drieglijke stam, die zondige stam, die wereldgelijkvormige stam, de kleinste stam van Israël. Maar gedreven door de Geest mocht Simson overwinnen. En zo is het nog. Als we gedreven worden door de Geest, zúllen we overwinnen door de kracht van Jezus Christus. Want ons staat een sterke Held terzij. Dat geldt ook vandaag de dag nog. Ook in Pretoria.

Twintig jaar begon de Geest bijwijlen hem te drijven. Toen was het Gods tijd. We zien hier dat de ambtelijke loopbaan van Simson is aangebroken. De ouders die de belofte hadden gekregen dat Simson zou beginnen om Israël te verlossen, zullen verheugd geweest zijn toen ze zagen dat de belofte in vervulling ging.

En om nu maar niet op die jongen te bouwen, zien we in het volgende hoofdstuk dat hij uittoog naar de Filistijnen om daar een vrouw te zoeken. Wat een smart is dat geweest voor zijn ouders. We zullen het nog horen. De jongen, van wie ze zóveel verwachtingen hadden, van wie ze hadden gedacht dat hij de Filistijnen zou verslaan, ging naar de Filistijnen om daar een vrouw te zoeken! Ach, het is allemaal nodig opdat de Heere Zijn raad volvoert. Het is allemaal nodig opdat wij niet zouden bouwen op onze opvoeding en niet zouden bouwen op onze eigen krachten.

Gemeente, u ziet hoeveel onderwijs er in deze stof ligt. Het knechtje werd groot en de Heere zegende het. Wat ligt daar ook een les in voor jullie, kinderen en jonge mensen. Gebruik de talenten die je van de Heere krijgt. Simson had ook talenten gekregen en met de hulp des Heeren mocht hij ze gebruiken. Hij werd *gedreven*. We hebben allemaal talenten gekregen. Ook al hebt u misschien maar een klein talentje, dan hebt u tóch talent. En we hebben niets verdiend. Nu mag u dat talentje niet in een zweetdoek opbergen, zoals de gelijkenis van de tien ponden dat zegt. Want als u uw talentje dat u van God hebt gekregen in een zweetdoek gaat leggen, zal uw talentje van u worden afgenomen. Als we soms zien dat zaken worden afgebroken, moet u zich maar afvragen of u de talenten goed hebt besteed. Als u ze niet besteedt tot eer van God, neemt Hij het af.

Alle mensen hebben gaven en talenten. Waarom hebben we die gekregen? Om ze te gebruiken. Artikel 28 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis zegt dat we allen – u en ik –het ambt aller gelovigen hebben. Er staat een voetnoot bij. Het ambt wil zeggen: de *plicht*. We hebben de plicht om elkander te ondersteunen. Wat een wonder dat we in de gemeente hier een hand zien, daar een voet, daar een hoofd, daar ogen. Alle talenten komen van de Heere, en Hij geeft de talenten die nodig zijn. Mochten we dan – en we hebben geen reden tot klagen – mochten we dan ook in het toekomende samen optrekken als één lichaam. Onze talenten beschikbaar stellend voor de ander. Want als we ze niet juist gebruiken, zal de Heere de talenten wegnemen. Denk er ook aan, jonge vrienden, hoe jullie je talenten gebruiken. Misbruik ze niet. Ook niet door alle digitale media. De Heere zal ze van je afnemen als je ze misbruikt. Als je ze gebruikt tot eer van jezelf en om je zondige gedachten te botvieren.

De Heere kwam Simson te drijven door Zijn Geest. Nog één vraag: Door welke geest wordt u gedreven? Wordt u gedreven door de geest uit de afgrond, door de boze geest? Die geest trekt altijd van het Woord des Heeren af. Dan gaat u dingen doen die niet volgens Gods Woord zijn. Die boze geest wakkert altijd uw hoogmoed aan. De boze geest gaat altijd op in de wereld.

U bent nu onder het Woord des Heeren. U bent nog in de werkplaats van de Heilige Geest. Dat weten jullie toch, kinderen? De kerk, waar we samenkomen rondom het Woord, is de werkplaats van de Heilige Geest. Smeek toch of de Geest Die hier Zijn werkplaats heeft, jullie en u mag drijven. Ik zie in gedachten een smid bezig in zijn werkplaats. Hij hanteert een grote voorhamer en slaat daarmee op het ijzer. Dát is nu drijven. Smeek dan maar: 'Heere, wilt U me toch drijven door Uw Heilige Geest. Dit is toch Uw werkplaats?'

En als u door die Geest gedreven wordt, dan wordt u door het Woord tot Christus gedreven. Die Geest drijft altijd in de diepte van ootmoed. Hij is altijd gericht op de eer van de Heere. De Geest leert smeken: 'Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?' Die Geest leert smeken: 'Maak in Uw Woord mijn gang en treden vast.' Alleen die Geest kan leiden tot de volkomen verlossing. Mocht u dan maar smeken: 'Och, schonkt Gij mij de hulp van Uwen Geest.'

De Farizeeër in de tempel werd gedreven door een verkeerde geest. Hij eindigde in zichzelf. Ook al was hij een net kerkmens, en ook al was hij in de werkplaats van de Heilige Geest. Maar hij werd gedreven door een verkeerde geest. De tollenaar achter in de tempel werd gedreven door de Heilige Geest. Hij durfde zijn ogen

niet meer op te slaan. De hoofdman over honderd werd ook gedreven door de Heilige Geest. Hij was onwaardig maar kon God niet loslaten. De Geest zal nooit van Zijn Kerk wijken.

Neem dat ook mee naar huis, en mocht het u tot troost zijn. Het kan lijken of de Geest geweken is, dat leek ook die twintig jaar vanaf de belofte tot deze tekst. Maar de Geest was er en op Gods tijd zal die Geest weer gaan drijven. Wat zegt de Heere? 'En het zal zijn in de laatste dagen (zegt God), Ik zal uitstorten van Mijn Geest op alle vlees.' En wat de Heere belooft, zal Hij doen. 'En uw zonen en uw dochters zullen profeteren, en uw jongelingen zullen gezichten zien.' Zij zullen gedreven worden door die Geest. 'En uw ouden zullen dromen dromen.' Wat zegt Petrus in zijn eerste predicatie op de pinksterdag, en we roepen het u allen toe: 'En het zal zijn, dat een iegelijk die de Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden.'

Amen.

8

Simsons begeerte om te trouwen met een Filistijns meisje

Zingen:	Psalm 34:6
Schriftlezing:	Richteren 14:1-4
Zingen:	Psalm 33:5 en 6
Zingen:	Psalm 73:8
Zingen:	Psalm 77:8

Geliefde gemeente, we hopen weer verder te gaan met de geschiedenis van Simson. We hebben gezien dat Simson opgroeide. Dat hij door de Heere gezegend werd met gaven om zijn ambt te vervullen. Dat hij krachten en wijsheid kreeg. Dat de Geest des HEEREN hem bijwijlen begon te drijven. We hebben uitgelegd naar Gods kinderen toe dat de Heere altijd weer zal terugkomen op het werk dat Hij begonnen heeft. Hij zal Zijn kwijnend volk niet altoos in het verdriet laten.

Nu willen we verdergaan met de geschiedenis van Simson. Hij heeft inmiddels de huwbare leeftijd gekregen. Hij is rond de twintig jaar oud en begeert te gaan trouwen. Dat is op zich een goede begeerte, want wie dat tegenhoudt, leert volgens 1 Timotheüs 4 de leer van de satan. Maar Simson begeerde met een meisje te trouwen van de onbesnedenen. Zij was een vijandin en onderdrukster van Gods volk. Dat is tegen het gebod van de Heere in. Zijn begeerte om met dat meisje te trouwen was dus een zondige begeerte. Toch lezen we in vers 4 'dat dit van den HEERE was'. Het antwoord op dat raadsel hopen we te geven in de derde gedachte.

Met de hulp des Heeren hopen we stil te staan bij de vier verzen die zojuist zijn voorgelezen. We lezen nu alleen nog het laatste deel van vers 3:

Neem mij die, want zij is bevallig in mijn ogen.

In het grondwoord staat dat er als een dwingend bevel aan zijn ouders.

Naar aanleiding van Richteren 14 de verzen 1 tot en met 4 schrijven we boven onze predicatie: *Simsons begeerte om te trouwen met een Filistijns meisje.* We staan stil bij een drietal gedachten:

1. De zondige begeerte van Simson;
2. De gegronde zorg van zijn ouders;
3. De onbevattelijke raad Gods.

Dus *Simsons begeerte om te trouwen met een Filistijns meisje.*
Naar aanleiding van het eerste vers staan we ten eerste stil bij de zondige begeerte van Simson.

Ten tweede staan we naar aanleiding van de verzen 2 en 3 stil bij de gegronde zorg van zijn ouders. Er zullen misschien onder ons ook wel ouders zijn die zorgen hebben over hun kinderen, of over de keus van hun levensgezel. Wat is het waar: Kleine kinderen - kleine zorgen; grote kinderen - grote zorgen. Mocht de Heere troost en onderwijs schenken aan zulke ouders.

Ten derde letten we op de onbevattelijke raad Gods naar aanleiding van vers 4.

1. De zondige begeerte van Simson
'En Simson ging af naar Timnath.' Timnath was een plaatsje dat ongeveer negen kilometer verwijderd lag van Zora, de woonplaats van Simson en zijn ouders. Timnath behoorde tot de landpale van Juda maar was nu bezet gebied door de Filistijnen. U moet in gedachten houden wat daar plaatsvond. Vroeger had men er de God van Israël gediend, nu diende men er de afgoden. Nu waren daar de verdrukkers en de vijanden van Gods volk.

Simson ging erop uit naar Timnath en zijn oog viel op een meisje. Zij was bevallig in zijn ogen. Dus ... hij keek alleen naar het uitwendige. Bij thuiskomst zei hij tegen zijn vader en moeder: 'Neem mij die, want zij is bevallig in mijn ogen.' Gemeente, het gaan naar een andere plaats kan grote gevolgen hebben. Zowel ten goede als ten kwade. Bij Simson had het gevolgen ten kwade. Hij werd gedreven door een boze, verkeerde geest. Wanneer we gedreven worden door

een verkeerde geest en luisteren naar de satan, dan zullen we in het kwade vallen, in de zonde.

We zien dat ook bij aartsvader Juda. Hij ging ook af naar Timnath toen zijn vrouw was overleden. Hij ging niet rouwen in zijn tent, maar gedreven door een boze geest ging hij naar Timnath, naar een schaapscheerdersfeest. Het gevolg was dat hij overspel bedreef met zijn schoondochter Thamar. Hij wist niet dat zij het was. Hij dacht dat hij gemeenschap had met een vrouw van lichte zeden.

Als we gedreven worden door een verkeerde geest, gaan we de zonde bedrijven, jonge vrienden. Besef toch waar je naartoe gaat. Ook in de digitale wereld. Als je gedreven wordt door die boze geest kun je niet anders dan lust hebben in de zonde en de zondige daden doen. Besef toch, gemeente, lieve kinderen, lieve opgroeiende jeugd, dat de Heere overalomtegenwoordig is. Dat Hij al onze wegen maar ook al onze gedachten ziet. Maar ook dat Hij al de zonden in het gericht zal brengen. Want we zullen allen geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus. Dan zullen we geoordeeld worden naar wat we gedaan hebben, hetzij goed of hetzij kwaad. Want een iegelijks wegen zijn voor de ogen des Heeren. Hij weegt al zijn gangen.

Hoe dienen we dan door het leven te gaan? Als een Henoch, die wandelde met God. Dat was genade. Als u met God mag wandelen, mag u dicht bij God zijn. Dan kan de satan er niet tussen komen. Zeker, de satan zal alles doen om Gods kinderen van God te scheiden, maar de Heere in de hemel is sterker dan al het geweld. Hij houdt Zijn Kerk vast. En als ze wandelen in de wegen des Heeren, zullen ze gewaar mogen worden wat het is om die kinderlijke vreze te mogen hebben. Dan mogen ze zijn als een Jozef die zei: 'Hoe zou ik dan dit een zo groot kwaad doen en zondigen tegen God?'

O, de vreze des Heeren doet wijken van het kwade. Als we aan de Heere verbonden mogen zijn en als we die gevoelige gemeenschap met Hem mogen ervaren, als we met Hem mogen wandelen, dan heeft de schoonheid van de wereld en de digitale wereld geen betekenis meer voor je. Dan is die schoonheid weggenomen. Dan smeek je: 'Leer mij, HEERE, Uw weg; ik zal in Uw waarheid wandelen; verenig mijn hart tot de vreze Uws Naams.'

Begrijp toch, gemeente, dat de satan altijd op de loer ligt. Het is – zoals een van de oudvaders het zegt – een student met zesduizend jaar ervaring. Hij zal altijd alles proberen om u en mij te doen

struikelen. In deze tijd is informatietechnologie zo'n machtig wapen in zijn handen. O, mocht u allen toch smeken: 'Heere, wil me voor struikelen bewaren, en ga mij met Uw heillicht voor.' Ook zij die menen niet te zullen struikelen, mogen wel in acht nemen wat de Heere heeft gezegd: 'Zo dan, die meent te staan, zie toe dat hij niet valle.' Als we gedreven worden door een boze geest zullen we de zonde gaan doen. Waak dan!

Mocht u maar gedreven worden om uit te gaan naar een andere plaats. Mocht u gedreven worden door Gods goede Geest, zoals de jonge weduwe Ruth. Zij werd door de goede Geest uit Moab gedreven. En zie eens welke zegen de Heere eraan verbonden heeft toen ze mocht luisteren naar Hem en ze de begeerte kreeg om uit Moab uit te gaan naar het volk van Israël. We horen haar onberouwelijke keus aan de grenzen van Moab: 'Waar gij zult heengaan, zal ik ook heengaan (...); uw volk is mijn volk en uw God mijn God.' Ze is geestelijk gezegend, maar ze heeft ook een natuurlijke zegen mogen ontvangen. Zij mocht trouwen met de rijkste man van Bethlehem. Zo wil de Heere Zijn zegen eraan verbinden als we mogen wandelen in Zijn wegen.

Maar Simson gaat de verkeerde kant uit. Hij begeert te trouwen met een Filistijnse vrouw! Misschien vraagt u zich af: Hoe kan nu een geloofsheld deze gang gaan? Hoe kan het dat Simson door God toch geplaatst is in de rij van de geloofshelden? Gods kinderen zijn een twee-mens. Ze hebben een oude mens en een nieuwe mens. De oude mens trekt altijd naar de zonde en de wereld. De oude mens luistert naar de satan. Dat doet smart als de goede Geest gaat blazen. Want de nieuwe mens is in Christus verbonden aan de Heere. De nieuwe mens zal de zonde haten en vlieden.

Hier wordt Simson gedreven door de boze. Hier ligt de oude mens van Simson boven en dat doet hem naar het Filistijnse land gaan. Dat doet de onreine begeerte bij hem bovenkomen. Wat zegt Teellinck in zijn verklaring over Simson? 'Vanbinnen hebben we vuur van begeerlijkheid. Wacht u, wat olie te werpen op dat vuur.' Spreuken 6 zegt: 'Zal iemand vuur in zijn boezem nemen, dat zijn klederen niet verbrand worden?'

O, besef het toch dat in uw en mijn hart de kiemen en zaden van alle boosheid liggen. Als die ontkiemen, gaan we de zonde doen

in onze gedachten, woorden en werken. We liggen open voor alle listige verleidingen van satan, omdat we al die zonden hier vanbinnen met ons meedragen. O, mocht het een wonder worden voor degenen die daaronder gebukt gaan, dat Christus gestorven is voor de zonde. Daarom is er vergeving en bekering mogelijk voor de grootste der zondaren.

Onthoud het dat satan altijd probeert binnen te komen door de oogpoort of de oorpoort. Als we naar plaatsen gaan die volgens Gods Woord verboden zijn, waar de satan regeert, zal satan ons verleiden tot het kwaad. Dan stellen we als het ware ons hart open voor die listige verleidingen. Dat wordt versterkt als u alléén gaat naar een plaats waar u niet mag komen. Of als je alléén achter internet zit. Dan doet satan groot geweld. Dat zien we ook bij Simson.

'En gezien hebbende een vrouw te Timnath, van de dochteren der Filistijnen ...' Simson gaat naar een plaats waar hij niet mag komen, en satan gaat met hem mee. Satan weet dat Simson de begeerte heeft om te trouwen. Simson ziet een vrouw die hem bevallig is en ... satan doet hem vallen. Simson valt voor de schoonheid van het Filistijnse meisje. Ze is bevallig in zijn ogen.

Gemeente, Simson kijkt alleen naar het uiterlijke. Hij kijkt alleen naar haar bevalligheid. Maar dat mag geen grond zijn om te trouwen, jonge vrienden. Wat zegt de wijze Lemuël in Spreuken 31? 'De bevalligheid is bedrog, en de schoonheid ijdelheid, maar een vrouw die den HEERE vreest, die zal geprezen worden.' Wat een zegen als je een vrouw mag hebben die de Heere vreest. Dat zal u ook in uitwendige zin nog kunnen bewaren voor het kwaad.

Simson ging een verkeerde weg. Hij keek naar dat meisje. Zij was bevallig in zijn ogen. Het zondige zien kan zeer grote gevolgen hebben. Zelfs voor een heel volk. Denk maar aan Achan. Hij ging ook een zondige weg. Hij zag een Babylonisch kleed in de puinhopen van Jericho. Hij zag de wisselklederen liggen. Hij zag er zilver en goud. Toen wakkerde satan die begeerte aan. Hij kreeg lust in het goed van de wereld en nam het. En wat was het gevolg? De Heere week van het ganse volk Israël. U zondigt als kerkmens niet goedkoop. De Heere week van het gehele volk van Israël.

O, onderzoek dan toch bij de voortduur welke Achan hier vanbinnen woont. Kinderen des Heeren, onderzoek welke onbekende

zonden hier vanbinnen leven. Dat deed Jozua ook. Hij voelde dat de Heere niet meer optrok met het volk van Israël. Toen is hij op zijn knieën gegaan en heeft hij gesmeekt: 'Heere, wilt U toch openbaren welke zonden er liggen tussen U en ons?' En pas toen Achan gestenigd werd, trok de Heere weer op met het volk van Israël.

Het gaat zo nauw uit. Het uitgaan en het zien met een zondige begeerte kan zulke grote gevolgen hebben. We zien het ook bij Dina. Zij was een jonge vrouw die uitging om de dochteren van het volk te bezien. Ze wilde gaan feesten. Wat was het gevolg? Overspel. En gans Sichem is uitgemoord. Denk ook aan David. In zondige ledigheid zat hij op zijn balkon. Hij zag op een bevallige vrouw terwijl die vrouw getrouwd was en hijzelf ook. Hij is in de zonde gevallen. Hij is ingegaan tot die vrouw. Hij heeft haar man vermoord. Wat was er nodig? Dat Nathan kwam en de zonde aanwees. Toen werd David schuldenaar voor God. Vanaf het moment dat het klonk: 'Gij zijt die man!' werd de goede Geest vaardig in David. Dat bracht hem in de diepte, in de schuld. Toen zei hij: 'Ik heb tegen U, o HEER', zwaar en menigmaal misdreven.'

Dies ben ik, Heer', Uw gramschap dubbel waardig.
'k Erken mijn schuld die U tot straf bewoog;
Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.

Daar horen we de nieuwe Geest zuchten in David: 'Schep mij een rein hart, o God, en vernieuw in het binnenste van mij een vaste geest.'

Gemeente, kinderen, ik noem u die eenvoudige voorbeelden van Achan, Dina en David, maar we zijn allen van dezelfde lap gescheurd. We zijn allen gevallen in het paradijs. Wat ging er aan de zondeval vooraf? Eva zag de vrucht, ze begeerde, ze nam en ze at, en Adam at met haar en ook wij hebben met haar gegeten. We zijn niet beter dan Simson, dan David, dan Achan of Dina. We zijn allen gevallen omdat we gekeken hebben naar de vrucht. We hebben ervan genomen en gegeten. In moedwillige ongehoorzaamheid zijn we afgevallen van God. Nu zijn we ganselijk onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. We zullen nooit meer iets goeds kunnen doen. Nu gaan we allen met de snelheid van het licht – zoals ds. Van Straalen zo vaak kwam te zeggen – van God af. Nu kunnen

we niet anders meer dan met zondige ogen, gedreven door de satan, kijken naar alles wat rondom ons is. En het is Gods weerhoudende genade nog dat we niet allen in gruwelijke zonden uitbreken.

Smeek toch of de Heere u wil bewaren voor het kwade. We gaan allen uit en we varen voort in onze gerechtigheid of ongerechtigheid, in onze vermeende eigengerechtigheid of ongerechtigheid. O, geliefde gemeente, alleen de Heere kan ons doen stilstaan op de weg waarvoor wij gekozen hebben. De weg van Timnath, de weg der zonde, de weg van de afgoden die hier vanbinnen in ons hart leeft kan alleen door God een halt toegeroepen worden. Alleen Hij kan zeggen: 'Tot hiertoe en niet verder.' Mocht het heden geschieden bij u of bij jou. Dan zou u ook uitgaan, gedreven door de goede Heilige Geest. Dan zou u zijn als de verloren zoon die tot zichzelf kwam. Dan zou u ook zeggen: 'Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan.' Niet als een rechthebbende, maar als een rechteloze.

Ja, als die goede Geest gaat drijven, zullen we de zonde met smart gaan inleven. Dan gaan we de zonde haten en vlieden. Dan krijgen we een begeerte om met Job een verbond te maken met onze ogen, opdat we geen acht zouden geven op een jonge maagd. Maar wat gaat de Heere leren? Dat we struikelen in vele! Dat er niets uit ons hart kan voortkomen wat Gode welbehaaglijk is. Dat er niets is van de mens wat het goede kan en wil doen. Dan leren we het dat we er met al onze goede voornemens niets van terechtbrengen. Dan zeggen we het weleens in het verborgene tegen de Heere: 'Ach Heere, Gij weet dat er in mij een schadelijke weg is, leid me toch op die eeuwige weg. Och Heere, vanbinnen zijn het alleen maar afgoden, wellusten en zondige begeerten. Wilt U toch al die afgoden afbreken? Vanbinnen ben ik een vervolger van U, een vervolger van de gemeente.'

O, als de Heilige Geest gaat blazen, komt de strijd tussen de oude en de nieuwe mens. En dat is een strijd op leven en dood. Dan gaat de Kerk het leren: 'Als ik het goede wil doen, dat het kwade mij bijligt. Ik ellendig mens.' Als die Heilige Geest gaat werken, jonge vrienden, dan krijg je een andere begeerte in je leven. Dan krijg je de begeerte uit Psalm 27 vers 4: 'Eén ding heb ik van den HEERE begeerd, dat zal ik zoeken; dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des HEEREN, om de lieflijkheid des HEEREN te aanschouwen, en te onderzoeken in Zijn tempel.' Dan krijgt u die ene ware begeerte: 'Dát zal ik zoeken.' Dan zoekt u de gemeenschap

in Christus met God. Dan zoekt u om al de dagen van uw leven te wonen in het huis des Heeren. Dat wil zeggen: gemeenschap te hebben met God in Christus. Dan leert u dat u buiten Christus staat en leert u ook net als de hoofdman: 'Ik heb geen rechten, Heere. Ik ben het niet waardig. Maar spreek alleenlijk één woord.' Dan wordt het waar:

Nooit zal zijn mijn zak ontbonden
Voordat ik Jezus heb gevonden.

Degenen die midden in de dood liggen, gaan uit tot Christus. Zij hebben geen geld meer, ze hebben niets meer. Maar als ze mogen horen van Jezus, gaan ze uit naar Hem als een onwaardige. Voor zulken geldt het:

Geef mij Jezus, of ik sterf;
Want buiten Jezus is geen leven,
Maar een eeuwig zielsverderf.

Als een reddeloze, hopeloze, rechteloze, als een des doods waardige zondaar bij God vandaan een geloofsoog mag krijgen en op Jezus mag zien, dan is er schaamte, verwondering en aanbidding, maar ook genezing. Dan ligt de zonde eronder. Dan mag het zijn als in de woestijn bij de koperen slang. Allen die gebeten waren door de vurige slangen en die lagen te sterven, zouden genezen worden als ze zagen op de koperen slang.

O gemeente, als we mogen zien op Christus, op de Overwinnaar, dan zijn de afgoden van Timnath weg. Als we mogen zien op Christus, dan zijn de begeerlijkheden van de wereld een ogenblik weg, dan is de zonde weg. Dan is er geen schaduw, geen toorn, dan is er vrede in het bloed van Christus. Dan mag het zijn:

Het is Jezus alleen
Waar mijn hart gaat heen.
Naar die Levensvorst
Mijn ziel geduriglijk dorst.

Dan wordt u gedreven door de Heilige Geest en krijgt u uit Hem de kracht om te strijden tegen de zonde die altijd maar in het hart woont. In die strijd, gedreven door de Geest, in de kracht van Christus, ligt het leven. Paulus zegt: 'Maar indien gij door de Geest de werkingen des lichaams doodt, zo zult gij leven.'

Er zijn er misschien die vragen: 'Als ik dan onder een gesloten hemel loop, als het zo donker is en ik niet weet voorwaarts of achterwaarts te gaan, als ik Hem niet zie, hoe moet het dan?' Wel, zegt Jesaja: 'Als hij in duisternissen wandelt en geen licht heeft, dat hij betrouwe op den Naam des HEEREN en steune op zijn God.'

We gaan over naar onze tweede gedachte:

2. De gegronde zorg van zijn ouders

We hebben Simson zien uitgaan. Hij had een zondige begeerte en hij gaf zich eraan over. Hij gaat terug naar Zora, naar zijn ouders. Hij deelt het zijn ouders mee. We zien Simson, een jongeman van twintig jaar oud, binnenkomen. Hij is steeds een voorbeeldige jongen geweest. De Geest deed hem bijwijlen drijven. Wat zullen zijn ouders trots op hem zijn geweest. Daar komt hij binnen. En wat zegt hij? 'Ik ga trouwen met een Filistjns meisje.' Opeens is alles anders in het huisje van Manoach en zijn vrouw. 'Ik ga trouwen met een Filistijns meisje, een zondares, een afgodendienares, een vijandin van God en van het volk Israël.'

Het is helemaal tegen het gebruik in die dagen in dat Simson zelf zegt dat hij met haar gaat trouwen. In zijn dagen gingen de ouders uit om een levensgezel te zoeken. Denk maar aan Abraham die zijn knecht uitzond om een vrouw voor Izak te zoeken. Izak was biddende in het veld. Hij mocht daaronder buigen. Hij vroeg of de Heere die weg wilde zegenen, of hij een vrouw mocht ontvangen van de Heere. Hebben wij ook biddende onze vrouw gezocht?

Het was dus tegen het gebruik in dat een jongen in die tijd zelf een meisje zocht. Bovendien deelde Simson het zijn ouders op die manier mee – daarvoor moet u de grondtaal kunnen lezen – dat hij het dwingend zei. 'Dat meisje moet ik hebben en zorg er maar voor dat zij mijn vrouw wordt.'

De ouders zullen gedacht hebben: We kennen onze jongen niet meer terug. Wat zal dat tegengevallen zijn. Is dát nu ons zonnetje? De Heere heeft toch twintig jaar geleden beloofd dat hij zal be-

ginnen Israël te verlossen? Daar hebben we nu twintig jaar naar uitgezien! De laatste tijd dachten we dat de Heere Zijn belofte ging vervullen en nu dit? We hebben hem twintig jaar netjes opgevoed als een nazireeër. We hebben hem nooit van het onreine laten eten. De vrouw heeft mogelijk gezegd tegen haar man: 'Manoach, ik begrijp er niets van! Nu gaat hij met een onreine trouwen!'

Er zit een geestelijke les in. Neemt u die vast mee. De ouders van Simson wilden zélf Simson gereedmaken om verlosser te worden. Ze dachten God een beetje te helpen zodat er een verlosser in Israël zou komen. Mag ik het anders zeggen? Misschien ziet u nu uzelf, ouders. We zitten er zelf tussen. Ze denken: Wij zullen onze jongen klaarstomen omdat hij een verlosser is van Israël. Maar als u zélf gaat werken, zal de Heere op een pijnlijke wijze gaan leren dat uw eigen vlees ertussen zit.

Gemeente, als wij vergeten dat onze kinderen gevallen, verdoemelijke en verdorven Adamskinderen zijn, ook al mag er genade in verheerlijkt zijn; als wij hen gaan verheerlijken als wonderkinderen, wat doet de Heere dan? Dat zien we hier. Dan zal de Heere op een pijnlijke wijze laten zien dat die jongen of dat meisje een Adamskind is. In zonden ontvangen en geboren. Wat is dat pijnlijk. En als we dat gewaarworden in onze kinderen, o, wat komt er dan een vijandschap boven. Dan zeggen we misschien wel op onze knieën: 'Heere, nu heb ik zó m'n best gedaan om die jongen of dat meisje op te voeden. Ik heb zoveel gebeden om wijsheid bij U vandaan, en nu laat U toe dat mijn jongen of mijn meisje een zondige weg gaat en met zo iemand gaat trouwen!'

Misschien herkent u het. Wat is nodig? Dat die goede Geest een blik naar binnen geeft. En als die Geest gaat werken, gaat u uw kinderen of de levensgezellen van uw kinderen niet meer veroordelen. Dan bent u zélf schuldig. Dan moet u zeggen: 'Dat is nu *mijn* zoon of dochter die mijn beeld draagt. Heere, ik heb in mijn opvoeding gedaan dat kwaad is in Uw ogen. Heb ik wel gewaarschuwd? Heb ik niet alles toegelaten? Heb ik niet altijd op mezelf gericht gebeden? Heere, ik heb m'n kind opgevoed tot m'n eigen eer.' Als u in zo'n weg bent, gemeente, en de Heere laat zien wie u zelf bent en blijft, dan gaat er een streep door uw opvoeding en bent u een afgekeurde opvoeder.

Manoach en zijn vrouw hadden wel een *gegronde* verwachting,

want de Engel des HEEREN, Christus, had het beloofd dat de jongen die uit hen zou voortkomen Israël zou beginnen te verlossen. Zo is het ook in het geestelijke leven. We kunnen een gegronde belofte hebben, omdat we die gekregen hebben bij God vandaan. Maar wat doet de Kerk? We zien het hier ... Altijd proberen de Heere een handje te helpen, zodat de belofte vervuld zal worden.

Wat moet de Kerk nu leren? Dat de belofte vervuld wordt in wegen die wij niet willen. In pijnlijke wegen. In wegen die we niet geweten hebben. Wat een vijandschap komt er openbaar als al onze grondjes worden weggenomen. Dan zeggen we het in boosheid:

Zouden Zijn beloftenissen
Verder haar vervulling missen?
Vrucht'loos worden afgewacht
Van geslachte tot geslacht?

Wat moet de Kerk leren? Hetzelfde als de ouders van Simson: Dat het onmogelijk is om zelf die belofte te vervullen. En als de Heere dat gaat leren, wordt u van bekeerd onbekeerd. Dan gaat u smeken: 'Kan ik nog bekeerd worden?' Dan wordt u van een vroom, net mens die neerziet op anderen, een goddeloos monster. Weet u wat u dan gaat smeken? 'Heere, bekeer ons tot U, zo zullen we bekeerd zijn.'

Manoach en zijn vrouw waren teleurgesteld. Ze begonnen te spreken. Ze waren wel eensgezind, want z'n vader ging spreken, mitsgaders zijn moeder. Die twee kinderen van God hadden dezelfde gedachte. Ze begonnen met hun zoon te spreken. Ze pasten geen geweld toe. Ze zeiden: 'Is er geen vrouw onder de dochteren uwer broederen en onder al mijn volk, dat gij heengaat om een vrouw te nemen van de Filistijnen, die onbesnedenen?' Daar klinkt in door: 'Lieve jongen, ons zonnetje, je gaat tegen Gods Woord in!' Er is hier geen toegeeflijke vader of geen verwennende moeder aan het woord.

Als we als vader en moeder zwijgen, doen we dat meestal om ons eigen vlees te sparen. Dat deed David ook bij Absalom. Hij waarschuwde hem niet. En wat deed Absalom? Hij probeerde zijn vader om het leven te brengen. Toch mocht er bij David liefde zijn tot zijn zoon Absalom, want toen hij hoorde dat hij in die boom hing en hem met drie pijlen het leven was ontnomen, heeft hij gesmeekt:

'Mijn zoon Absalom, mijn zoon, mijn zoon Absalom! Och, dat ik, ik voor u gestorven ware, Absalom, mijn zoon, mijn zoon!' Dan krijgt u terug wat u zelf hebt fout gedaan in uw opvoeding.

Simsons ouders waarschuwen: 'Lieve jongen, je gaat tegen Gods weg in.' Ze zeggen niet: 'Dit mag niet omdat *wij* het zeggen, maar je doet iets wat *God* verbiedt. Is er dan geen vrouw onder de dochteren van uw broeders en onder al mijn volk dat gij heengaat om een vrouw te nemen van de Filistijnen?' Ziet u dat vader Manoach grenzen trekt? Zult u dat ook doen? Hij trekt wijde grenzen waar Simson niet buiten mag gaan. Hij mag niet trouwen met een heidin. Dat is tegen Gods Woord in. Hij mag niet trouwen met een heidin, ook al leven ze op de grond van de stam van Juda. Ze dienen de afgoden. Het zijn onbesnedenen. In het grondwoord komt daar een zeer veroordelende bijklank bij. Er staat als het ware: 'Jongen, het zijn afgodendienaars. Het zijn vijanden van Gods volk. Dat mag niet.'

Manoach roept Simson toe wat Paulus ook zegt, namelijk om geen juk aan te trekken met een ongelovige. 'Want wat mededeel heeft de gerechtigheid met de ongerechtigheid, en wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis?'

De ouders zeggen: 'Jongen, Simson, de toorn Gods is over ons gekomen omdat we ons vermengden met de Filistijnen, en nu ga jij met zo'n meisje trouwen. Dat kan toch niet! Dat is tegen Gods Woord in.' De ouders waarschuwen op grond van Gods Woord. En wat is het gevolg? Wat is het gevolg bij jullie, jongens, als vader en moeder zeggen dat je een zondige weg gaat? In je huwelijk, in je verkering of op een andere wijze. Wat is dan jullie reactie? Simson luisterde niet, maar wat heeft hij de Heere tegen gekregen in z'n huwelijk. We zullen het zien dat tijdens zijn huwelijksdag er al list en bedrog plaatsvond. Tijdens zijn huwelijksdagen koos zijn vrouw al voor de Filistijnen. Na zijn huwelijksdag is zijn vrouw al weggegeven aan een ander. Later is ze verbrand. Wie God verlaat en niet luistert naar zijn ouders, heeft ook in de weg van het huwelijk smart op smart te vrezen.

Simson houdt echter vast. Hij zegt dwingend: 'Neem mij die, want zij is bevallig in mijn ogen.' Een ander argument heeft hij niet. Hij zegt niet: 'Het is een wijze vrouw, het is een meisje dat goed voor me zal zorgen. Ze zal mijn kinderen opvoeden.' Nee, 'neem

mij die, want zij is bevallig in mijn ogen.' Hij kijkt alleen naar het uitwendige. Hij luistert niet. Het is alsof we een postmodern mens van deze tijd horen. 'Ik wil, ik begeer, ik doe, ik vind.'

Wat een probleem is er ontstaan in huize Manoach. Het ging zo goed, en nu komt hun zoon, de zoon van hun verwachting, binnen met zo'n aangrijpende boodschap. Er gaat een streep door de opvoeding. Simson houdt vast.

We lezen in vers 4 dat het raadsel nog groter wordt, want zijn vader en moeder wisten niet dat het van de Heere was. Het was zonde en tóch was het van de Heere. Dat raadsel hopen we te behandelen in de derde gedachte. Eerst zingen we Psalm 73 vers 8.

3. De onbevattelijke raad Gods

Boven onze overdenking staat: *Simsons begeerte om te trouwen met een Filistijns meisje.* We overdenken een drietal gedachten. We hebben eerst gezien de zondige begeerte van Simson. Toen zagen we de gegronde zorg van zijn ouders en nu zien we de onbevattelijke raad Gods, want we lezen in vers 4: 'Zijn vader nu en zijn moeder wisten niet, dat dit van den HEERE was, dat hij gelegenheid zocht van de Filistijnen.' Wat een raadsel voor die mensen. Waarschijnlijk ook een raadsel voor u. Wat kunnen er een raadsels zijn in de opvoeding, in het huwelijk, in uw werk, in de kerk. Als u om u heen ziet, moet u misschien zo vaak zeggen: 'Hoe kan de Heere dát nu toch toestaan!'

Dat was ook het raadsel van Manoach en zijn vrouw. Ze wisten niet dat dit van de Heere was. Ze zagen op dat moment over het hoofd dat er een *verborgen raad des Heeren* is en dat de Heere Zijn raad zal volvoeren, ook dwars door de zonde heen. Door deze zonde zal de Heere Simson gelegenheid geven om de Filistijnen te bestrijden.

Want Simson brak niet met de Heere en zijn roeping, maar wat zien we in hem? Hij werd door twee krachten gedreven. Hij werd enerzijds gedreven door zijn roeping waardoor hij gelegenheid ging zoeken om de Filistijnen te verslaan. Anderzijds werd hij gedreven tot een zondige, wellustige begeerte. Dat deed zijn oog vallen op die bevallige vrouw in het Filistijnse land. Manoach en zijn vrouw zien alleen de drijving van het verdorven vlees. Ze zien niet dat de Heere door alles heen Zijn raad komt te volvoeren.

Dat Hij eens besluit t' Zijner ere,
Zal zonder hindering voortgaan.

Ondanks zijn zondige drijving zal Simson beginnen te verlossen. Dit is een gelegenheid die de Heere zal gebruiken in Zijn gunst. De zondige begeerte dat hij een vrouw gaat trouwen van de Filistijnen is niet in Gods gunst. Daar rust Gods toorn op. Dat zal Simson ook tegenkomen in zijn verdere leven. Die zondige daden zullen hem ook in het gericht stellen. Simson zal erachter komen wat hij gedaan heeft, ook al was het van de Heere dat hij gelegenheid zocht. Heel zijn verdere leven heeft het sporen nagelaten.

Als bij de Kerk des Heeren de zondige daden terugkomen, als u terugziet op uw opvoedingsleven, uw persoonlijke leven, uw ambtelijke leven, uw huwelijksleven en wat u ervan terechtgebracht hebt, bent u net als Ezra. 'En ik zeide: Mijn God, ik ben beschaamd en schaamrood om mijn aangezicht tot U op te heffen, mijn God; want onze ongerechtigheden zijn vermenigvuldigd tot boven ons hoofd en onze schuld is groot geworden tot aan den hemel.'

Gemeente, dan moet u belijden: 'Heere, de wonden die ik moet meedragen zijn wonden die ik zelf geslagen heb.' Dan komt u op de knieën voor God terecht. Dan gaat u de wonden die u zelf hebt geslagen wassen met uw tranen. Dan gaat u om vergeving vragen aan uw kinderen, aan uw vrouw, aan uw gemeente.

Voor Manoach en zijn vrouw waren het raadselachtige wegen. Hoe komt dat? Als er van de onderkant tegen een borduurwerk wordt aangekeken, zien we allemaal draadjes. Dan kunnen we de schoonheid van de bovenkant niet zien. Zo was het bij Manoach en zijn vrouw en zo is het ook zo vaak bij ons. We zien niet op de schoonheid van Gods wijs beleid. We zien slechts op de onderkant. We zien slechts op wat er *hier* geschiedt. Dan zijn er alleen maar raadsels. En als er raadsels zijn, is er vrees, benauwdheid, angst, spanning.

Onthoud het, gemeente, Gods wegen zijn nooit te begrijpen, ze zijn alleen in het geloof te bewonderen. En als u eens een moment boven het stof mag zijn, dan mag u zien dat wat er hier gebeurt in de opvoeding, in de kerk, in uw persoonlijke leven, u dat niet overvalt, maar dat de Heere alles bestuurt. Hij staat aan het roer. Dan mag weleens gezegd worden:

Laat Hem besturen, waken,
't Is wijsheid wat Hij doet.

En als u dan mag zien op Gods wegen, dan is er geen opstand meer, geen vijandschap meer, dan is er slechts verwondering. Dan moet u het zeggen:

Heilig zijn, o God, Uw wegen;
Niemand spreek' Uw hoogheid tegen.
Wie, wie is een God als Gij,
Groot van macht en heerschappij?

Gemeente, als het geloof mag doorbreken, doet de Heere niets verkeerd. Dan is alles goed wat van de Heere komt. Dan mag u zich overgeven aan Zijn leiding, ook al begrijpt u er niets van. Dan is het waar:

Die, hoe het ook moog' tegenlopen,
Gestadig op Zijn goedheid hopen.

Wat zien we bij Simson? Hij probeert zijn Goddelijke roeping op een vleselijke wijze in te vullen. Hij wil de Filistijnen verslaan, maar hij wil ook met de vijand van zijn volk, met een Filistijnse trouwen. Het godsdienstige, wereldse vlees kruipt er altijd tussen. Hoe komen we daarvan af? Daar heeft de Heere een gesel, een roede voor nodig. De gesels en kruisen zijn nodig om te leren wat Paulus zegt: 'Want ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont, want het willen is wel bij mij, maar het goede te doen, dat vind ik niet.'

Waarom is die gesel nodig? Om het vlees ertussenuit te slaan. Waarom is die gesel nodig? Opdat alleen genade zou overblijven en u mag horen: 'Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.' Om te mogen horen: 'Ik zal u niet begeven, Ik zal u niet verlaten.' 'Ik zal u onderwijzen van den weg die gij gaan zult. Ik zal raad geven, Mijn oog zal op u zijn.' Om te leren dat opvoederswerk biddend werk is. En dan niet bidden tot uw *eigen* eer en roem, maar om te smeken: 'Heere, mag mijn jongen, mijn meisje, opgevoed worden tot eer van U? En wilt U al het zondige

van mijn opvoeding wegnemen, want ik breng er niets van terecht, Heere. Het kan alleen bij U vandaan komen.'

Manoach en zijn vrouw begrepen het niet, maar hier ligt het antwoord. Ze wisten niet dat het van de Heere was.

Maar d' altoos wijze raad des HEEREN
Houdt eeuwig stand, heeft altoos kracht.

Simson was een tweemens. Het is iets waar ieder mee te worstelen heeft die enig ontdekkend licht mag hebben. Hij vulde zijn ambt op een vleselijke wijze in. Het was dus een onvolkomen verlosser. Hij zou ook slechts beginnen om Israël te verlossen. Maar nu doet die onvolkomen verlosser roepen om de volkomen Verlosser Christus. Hij is altijd volkomen gehoorzaam geweest aan Zijn roeping. Hij heeft het gezegd: 'Mijn spijze is dat Ik doe den wil Desgenen Die Mij gezonden heeft, en Zijn werk volbreng.'

Hij heeft ons vlees aangenomen om de toorn Gods over de zonde van Zijn kinderen te dragen. Hij is aan het kruis genageld vanwege onze zonden. Hij is aan het kruis genageld vanwege die vleselijke speelruimte van Gods kinderen. Hebt u het zó al eens mogen zien? Dat het *uw* zonden zijn die Hem aan het kruis hebben genageld? Hebt u het al eens mogen zeggen met de dichter:

Ik dacht er niet aan dat ik zelf door mijn schuld
Zijn kroon heb gevlochten, Zijn beker gevuld.

Heeft het voor u betekenis gekregen dat Hij aan het kruis genageld is en dat voor *uw* zonden? O, Hij is de volkomen Verlosser. Hij heeft volkomen verzoening aangebracht. In Zijn offer is de Vader weer tevreden met Zijn kinderen. Hij ging de dood in, opdat Zijn Kerk het leven zou krijgen. Hij heeft de wet volkomen volbracht. 'Zie, Ik kom, in de rol des boeks is van Mij geschreven. Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen; en Uw wet is in het midden Mijns ingewands.'

Hij heeft de helse Filistijn volkomen verslagen. Hij heeft het land voor Zijn Kerk bereid. Hij heeft ellendigen dat land, bereid door Zijne sterke hand. O, Israëls Ontfermer. Daar zijn geen Filistijnen meer. Daar is een drie-enig God alles en in allen.

We worden allen geroepen om ons kruis op ons te nemen en Hem te volgen zonder vragen. U zult zeggen: Dat kan ik niet. Nee, u *wilt* het niet. We worden allen toegeroepen om onze oude natuur te doden en in een nieuw, godzalig leven te wandelen. De Kerk leert het als die goede Geest hen aandrijft, dat ze de begeerte krijgen om de zonde te doden. Dan mogen ze in een stervend leven het vlees kruisigen, de afgoden vernietigen. Maar nooit in eigen kracht. Daar komt de Kerk achter. In zichzelf zijn ze net als Simson die in zonde afging naar Timnath en zich verzwagerde met de afgoden. Met de vijanden van Gods volk. Maar als die goede Geest gaat drijven, dan ervaren ze het: In mij is geen goed, maar in Hem, in die volkomen Verlosser, in de meerdere Simson, zijn wij meer dan overwinnaars, door Hem Die ons heeft liefgehad. Dan moet Paulus zeggen aan het einde van Romeinen 8: 'Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?' Niets! Want wat Hij eens heeft gesproken, zal zonder hindering voortgaan. Het is een onuitsprekelijke liefde, een onbevattelijke liefde, een eeuwige liefde. Het is een liefde die slechts leidt tot eeuwige verwondering. En als die goede Geest gaat drijven mogen we de meerdere Simson aanhangen met een waarachtige hoop, een waarachtig geloof, een vaste hoop en een vurige liefde.

Kent u dat? Hoe hebt u, hoe hebben jullie onder het Woord gezeten, kinderen? Er lagen zoveel lessen in. Ik begin op de kansel. We hebben gehoord dat Simson het ambt loskoppelde van zijn persoon. Een ambt is van de Heere. De broeders kerkenraad en wij dragen een ambt van Christus. Daarom mag je nooit iets zeggen over het ambt of het ambt verachten. Het ambt zelf is wat anders dan de ambtsdragers. Niet dat u die mag verachten, maar ambtsdragers blijven zondaren. Daar mag u hen op aanspreken. Het ambt en de ambtsdrager zijn onderscheiden. Maar als we het gaan scheiden, krijgen we God tegen.

U zult misschien naar de kerkenraad en naar mij kijken. Maar u draagt zelf ook een ambt: het ambt aller gelovigen. En als u dat scheidt van uw persoon, als u leer en leven scheidt, als leer en leven niet in overeenstemming zijn, als u dat loskoppelt, wordt u gedreven door de satan, al gaat u getrouw naar Gods huis. O, onderzoek het eens voor uzelf of het ambt aller gelovigen en uw persoon gescheiden zijn. Vraag eens aan uw familie of aan uw kinderen – zij zien zo

scherp – hoe zij het zien. Of uw leer en leven in overeenstemming zijn met elkaar.

Wat is jullie begeerte, jongens? Ouders, wat is uw begeerte? Kent u de begeerte van David, die goede begeerte? Paulus zegt tot zijn geestelijke zoon Timotheüs: 'Maar vlied de begeerlijkheden der jonkheid, en jaag na rechtvaardigheid, geloof, liefde, vrede met degenen die den Heere aanroepen uit een rein hart.' Lieve jongens en meisjes, de wereld gaat voorbij en haar begeerlijkheid, maar die de wil van God doet, blijft tot in der eeuwigheid.

Voeg u onder de Godsgezinden
Wie weet, ge mocht er Jezus vinden.

Simson viel zijn ouders tegen. De Kerk des Heeren valt zichzelf tegen. En als u ziet op uw onverbeterlijke aard, op al uw schuld, op uw persoonlijke schuld, ambtelijke schuld, huwelijksschuld, opvoedingsschuld, dan wordt het een steeds groter wonder dat God u niet wou verachten. Dat is nu alleen op grond van die volkomen Verlosser, Christus Jezus, onze Heere.

Die hier de strijd kennen tussen vlees en Geest, zullen straks verlost worden van het verdorven vlees. Dan zullen ze eeuwig in die Koning mogen roemen, in die volkomen Verlosser. In die verkiezende liefde van de Vader, maar ook in de wegen die Hij met hen gehouden heeft. Dan zult u mogen roemen in die onvermoeibare Vertrooster. Dan zal het eeuwig zijn: 'Drie-enig God, U zij al de eer.'

Amen.

9

Drie lessen

Zingen:	Psalm 58:4
Schriftlezing:	Richteren 14:5-9
Zingen:	Psalm 131:3 en 4
Zingen:	Psalm 68:17
Zingen:	Psalm 22:11

Geliefde gemeente, de tekstwoorden zijn u zojuist voorgelezen uit Richteren 14, daarvan de verzen 5 tot en met 9. In deze geschiedenis liggen *drie lessen*.

1. Volgen in lijdzaamheid, dat is het eerste deel van vers 5: 'Alzo ging Simson met zijn vader en zijn moeder henen af naar Timnath.' We zien bij de ouders van Simson lijdzaamheid;
2. Kracht in zwakheid, daartoe lezen we in het eerste deel van vers 6: 'Toen werd de Geest des HEEREN vaardig over hem, dat hij hem vaneenscheurde gelijk men een bokje vaneenscheurt.' Die kracht was in zwakheid, want er staat: 'En er was niets in zijn hand.'
3. Uit overwonnen vijanden zoetheid. We lezen in het laatste deel van vers 8: 'En zie, een bijenzwerm was in het lichaam van den leeuw, met honig.' Dat was de leeuw die door Simson in de mogendheid des Heeren uiteen was gescheurd.

1. Volgen in lijdzaamheid

We hebben in de vorige overdenking gehoord hoe er twintig jaar rust is geweest in het huisje van Manoach en zijn vrouw. Ze hebben geprobeerd Simson op te voeden zoals ze dat ook aan de Heere beloofd hebben. Maar we hebben ook gehoord hoe hij plotseling binnenkwam en aan zijn ouders te kennen gaf dat hij met een onreine, met een Filistijnse, met een vijand van de Heere en een onderdrukker van zijn volk wil gaan trouwen. Plotseling hadden zijn ouders er een kruis bij. Wat zullen ze met de armen naar boven

hebben uitgeroepen toen ze dit hoorden: 'Is dit nu ons zonnetje?' O, ze hebben hem gewaarschuwd op grond van Gods Woord. Ouders, dat is ook uw verantwoordelijkheid om uw kinderen te onderwijzen op grond van Gods Woord.

Maar Simson, een jongen met een ander leven, afgezonderd als nazireeër, geroepen om het volk Israël te beginnen te verlossen, luistert niet naar zijn ouders. Hij zal de Heere tegen krijgen. Dat blijkt uit het vervolg van de geschiedenis. Simson zegt kort bevelend – nadat zijn vader hem uit liefde heeft onderwezen uit het Woord – 'Neem mij die, want zij is bevallig in mijn ogen.' Hij keek alleen naar het uitwendige van dat Filistijnse meisje. Hij was verliefd op haar lichaam, op haar schoonheid. Tot dat moment had hij nog nooit met haar gesproken, maar 'zij was bevallig in zijn ogen'.

Ach, wat een kruis, wat een strijd is dat geweest voor Manoach en zijn vrouw. Hun zoon, van wie ze wisten dat hij afgezonderd was tot de dienst des Heeren, hun zoon van wie ze zulke hoge verwachtingen hadden, gaat trouwen met zo'n meisje. Wat zal er een opstand geweest zijn in hun ouderhart. Toch lezen we dat het verzet werd opgegeven. Ze mochten buigen onder het kruis. We lezen in vers 5: 'Alzo ging Simson met zijn vader en zijn moeder henen af naar Timnath.' Onbevattelijk. Dat is een Godswerk. Ze mogen buigen onder het kruis. Wat zegt de kanttekenaar? Dat ze waarschijnlijk mochten buigen omdat de Heere liet zien dat er iets van Hem bij was. Dat het een weg was van de Heere.

Wat een weg is dat geweest voor Manoach en zijn vrouw. En gemeente, dat is nu iedere keer nodig om God hoger te gaan achten dan het kind van wie u zulke verwachtingen had. De Heere gaat vleeskruisigende wegen met Zijn Kerk. Hun hoogmoed moet gebroken worden. Hun zondige gedachten, begeerten, gevoelens moeten eraan. Die moeten gekruisigd worden, opdat ze de nood in Gods handen mogen leggen, opdat ze alleen op Hem, en niet op hun zoon mogen vertrouwen. Opdat ze mogen weten dat de Heere het zal maken.

O, alleen als we de liefde Gods in het kruis mogen gevoelen, zullen we eronder buigen. Dan zal het alleen zijn: 'Des Heeren wil geschiede.' Dan alleen mogen we zonder vragen volgen naar het Filistijnse land, waar de vijanden van God wonen. Waar de onderdrukkers van Gods Kerk wonen. Alleen dan mogen we volgen in lijdzaamheid en kunnen we het zeggen:

Doch gij, mijn ziel, het ga zo 't wil;
Stel u gerust, zwijg Gode stil.

Gemeente, ik weet niet of u het kunt, maar ons eigen vlees opzijzetten is onmogelijk in onszelf. Hier mochten Manoach en zijn vrouw het betrachten. Dat kan alleen als we mogen zien op de grote Kruisdrager, op de Voleinder des geloofs. O, we zijn altijd vijanden van het volgen van de Heere. We zijn er vijand van om ons vlees te kruisigen. Maar als we die Vaderlijke liefde in het door Hem opgelegde kruis mogen ervaren, dan mogen we volgen. Als we mogen zien wat het Christus gekost heeft om Zijn volk vrij te kopen, als we mogen zien wat Hij geleden heeft vanwege onze zonden, dat Hij genageld is geweest aan het kruis door onze zonden, vanwege ons onbuigzame karakter, vanwege ons onverbeterlijke bestaan, dan gaat de hand op de mond. Dan zijn we gehoorzaam aan wat de Heere komt te bevelen. Dan mogen we met zachtmoedigheid en nederigheid Hem volgen. Dan kunnen we onszelf onder een ander stellen. Ook onder ons kind dat wegen gaat die zo tegen ons ingaan en die ogenschijnlijk tegen Gods Woord zijn. Dan mogen we buigen. Dan lijden we liever schade en onrecht om de uitnemendheid van Christus. Als we mogen volgen in Christus, dan mogen we het ook weleens ervaren: 'Waar Hij Zijn voetstap zet, daar druipt het al van vet.'

Wat een weg voor die ouders. Ze mogen in lijdzaamheid volgen.

Wat zullen de buren in Zora wel niet gedacht hebben. Is dat nu dat godvrezende echtpaar? Zijn dat nu die achtenswaardige ouders? Gaan die naar onze onderdrukkers toe? Gaan die nu hun zoon weggeven aan de Filistijnen? O gemeente, ouders in ons midden, er kunnen zulke moeilijke omstandigheden zijn, waarbij andere familieleden of buren zich afvragen welke gang er gemaakt wordt. Eén advies: Ga uzelf niet verdedigen. U begrijpt het immers zelf ook niet. En als u zich gaat verdedigen, komt u altijd weer in uw verdorven vlees terecht. Laat de mensen maar praten. Leg het maar voor de Heere neer. Wat zullen deze ouders zich eenzaam gevoeld hebben. Het is nodig, opdat de Heere alleen overblijft.

'Alzo ging Simson met zijn vader en zijn moeder henen af naar Timnath.' Hij wilde daar het meisje spreken en haar ouders, om van hen toestemming te krijgen voor het huwelijk. Ik denk dat Simson verheugd is geweest. Hij heeft eerst ook de worsteling van zijn ouders gezien. Hij heeft hun waarschuwingen gehoord. Plotseling zag ook hij de wending bij zijn ouders.

Daar gaan ze, met z'n drieën. Ze zullen alle drie hun gedachten gehad hebben. Wat zal Simson, gedreven door de begeerte naar dat bevallige meisje, hard hebben willen lopen. De ouders zullen alleen gezegd hebben: 'Heere, we begrijpen het niet, maar geeft U ons kracht om U maar te blijven volgen.' Ze zullen gedacht hebben: We gaan terug! Maar ze wisten dat het van de Heere was, ook al konden ze dat niet bezien. Daar gaan ze met hun twintigjarige zoon.

We zien ook hier dat Simson niet meer aan de handen van zijn ouders loopt, want juist vóórdat ze in Timnath zijn, slaat hij plotseling een andere weg in. We weten niet of het uit avontuur is geweest, of dat het uit vrijheidsdrang was, of dat hij alleen wilde zijn, maar plotseling gaat hij een andere weg. En nu gaat de Heere die weg gebruiken om Simson een les te leren.

Wat is die les? Dat is ook een les tegen ons vlees en bloed in. Dat volgen zonder vragen is onmogelijk in onszelf. Dan moeten we ook ons vlees verliezen. Hier gaat de Heere een andere weg leren aan Simson. Dat is de tweede les uit deze geschiedenis:

2. Kracht in zwakheid

'Als zij nu kwamen tot aan de wijngaarden van Timnath, ziedaar, een jonge leeuw, brullende hem tegemoet.' Simson verlaat dus het pad dat zijn ouders gaan. Ook al lijkt het dezelfde kant op te gaan. Lieve gemeente, lieve kinderen, opgroeiende jeugd, als je een ander pad gaat dan je ouders gaan, ligt er gevaar op je pad. Ook Gods kinderen kunnen zo vaak dwalen en andere wegen gaan. Denk maar aan de *Christenreis* van John Bunyan. Christen ging ook een zijpad in, en waar kwam hij terecht? In het huis van de reus Wanhoop. Dus als je wanhopig bent, onderzoek dan eens of je geen verkeerde weg bent ingeslagen.

Voor Simson was er ook een groot gevaar, want Gods Woord zegt: 'Ziedaar, een jonge leeuw, [kwam] brullende hem tegemoet.' In Afrika zijn ook veel leeuwen. Wanneer gaan die dieren brullen?

Als zij hun territorium willen verdedigen. 'Ziedaar, een jonge leeuw.' In gedachten zien we die jonge leeuw aankomen uit de wijngaard. We zien als het ware de muil van dat dier opengaan. Hij kromt de rug, de nekharen gaan overeind. Het dier is gereed om een dodelijke sprong te maken, boven op Simson. Daar staat Simson. Heeft hij een zwaard of een stok? Nee, er is niets in zijn hand!

Nog even, en Simson wordt verscheurd door die brullende leeuw. Maar ... ik zag u denken: Simson is toch zo sterk? Zo staat hij toch bekend? Denkt u dat werkelijk? Simson was een mens als u en ik. Hij was een zwak mensenkind in zichzelf. Zwak van moed en klein van krachten. Alleen als de Geest hem dreef, als de Geest vaardig over hem werd, had hij bijzondere, ongekende krachten. Ook Hebreeën zegt met betrekking tot Simson: 'Door het geloof de muilen der leeuwen toegestopt.' Hoort u het? Door het geloof ... En als u geloof mag oefenen, bent u zelf niets, maar is Christus, die sterke Held, alles. Dat geloof moet geschonken worden. Dan moeten we aangedreven worden door de Heilige Geest.

Daar zien we Simson bij de wijngaard vlak voor Timnath. Hij staat er alleen, hij heeft niets in zijn handen, en daar komt die brullende leeuw op hem af. Er is geen ontkomen meer aan. Hij heeft de dood voor ogen. Nog één moment en hij is niet meer. Maar dan lezen we: 'Toen werd de Geest des HEEREN vaardig over hem, dat hij hem vaneenscheurde gelijk men een bokje vaneenscheurt.' 'Vaardig', dat betekent stormend. Dat is niet tegen te houden. Dat is veel sterker dan dat drijven waarover we hoorden. Drijven zag op de hamer van de smid. Iedere keer valt er een slag. Maar hier is Simson vaardig. Dat ziet op een grote storm die niet tegen te houden is.

Wat ligt hier ook een les in, gemeente. De Heilige Geest wordt vaardig over Simson. Dat eerst. Dus vóór die tijd was hij niet krachtig. Als de Heilige Geest vaardig over hem wordt, scheurt Simson de leeuw vaneen gelijk men een bokje vaneenscheurt, en er was niets in zijn handen. Dus eerst de Geest, dán de kracht. Dat is ook nu nog zo voor degenen die niets meer in hun handen hebben dan enkel ongeloof:

't Is Isrels God Die krachten geeft;
Van Wien het volk zijn sterkte heeft,
Looft God, elk moet Hem vrezen.

Dat Simson deze weg ging, was ook naar de wil des Heeren. Wat doet de Heere met Simson? Hij neemt hem apart. Hij is daar helemaal alleen, hij staat er met lege handen. Kent u dat? Bent u ook weleens apart genomen? Hebt u ook weleens met lege handen gestaan, met de dood voor ogen? Dat doet de Heere hier bij Simson. Er liggen enkele lessen in dit Bijbelgedeelte. Die lessen gelden ook vandaag nog voor mensen met lege handen. De eerste les is: 'Simson, u kunt verkeerde wegen gaan, maar Ik ben de Getrouwe. Ik zal je niet begeven, Ik zal je niet verlaten. Mijn trouw zal blijven, ondanks jouw ontrouw.' Is dat geen wonder?

Er ligt nog een les in. 'Simson, daar sta je dan met lege handen, maar Ik zal je helpen. Ik zal je schenken wat je nodig hebt. Ik zal in het natuurlijke en in het geestelijke voor je zorgen. Simson, kind des Heeren, u kunt al slapende zijwegen inslaan waardoor u plotseling de dood voor ogen ziet, maar de Wachter Israëls slaapt noch sluimert.'

Hij is, al treft u 't felst verdriet,
Uw Wachter, Die uw voet
Voor wankelen behoedt;
Hij, Isrels Wachter, sluimert niet;
Geen kwaad zal u genaken;
De HEERE zal u bewaken.

Is dat geen wonder voor een dwalende knecht?

Er ligt nog een les in. 'Simson, Ik kom precies op tijd. Ik kom ook heden niet te vroeg want dan hebt u nog wat in handen, maar Ik kom ook niet te laat want dan wordt u verscheurd door die leeuw. Ik ben nu gekomen.'

Nog een les. 'Simson, kind des Heeren, als Ik kom, geef Ik genoeg. Ik geef niet te veel en niet te weinig. Ik geef u genoeg om die ene leeuw te verscheuren. Als Ik te weinig zou geven, zou u zelf verscheurd worden, en als Ik te veel geef, gaat u de hoogte in.'

Nog een les. 'Ik leer je hoe je alleen in al je eenzaamheid zult moeten strijden tegen de Filistijnse leeuw wiens territorium je nu betreden bent. Hoe is dat? In Mijn kracht met een lege hand. Simson, je kracht wordt in zwakheid volbracht.' Dat is een les voor al Gods kinderen, in het bijzonder voor Zijn knechten. Hun vlees moet

eraan en de hand wordt leeg. 'Simson, Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht, maar Mijn genade is u genoeg.' Daarom zegt ook de psalmdichter in Psalm 118 vers 10: 'Alle heidenen hadden mij omringd; het is in den Naam des HEEREN, dat ik hen verhouwen heb.' Simson, de eenzame strijder, staat daar met lege handen, maar hij mag in de mogendheden des Heeren deze leeuw vaneenscheuren.

Hier zien we dat Simson een type is van de meerdere Simson, van Christus. Ook Hij is gekomen om de werken van de Filistijnse duivel, om de werken des satans te verbreken. Satan kwam ook op Christus af, zoals de psalmdichter het zegt, gelijk een leeuw, al brullend in het rond. Christus was ook alleen. Hij was van allen verlaten, zelfs van Zijn discipelen. De vijanden stonden rondom het kruis en de vrienden stonden van verre, terwijl Hij vocht voor Zijn vrienden die Hij van Zijn Vader had ontvangen in de stilte van de nooit begonnen eeuwigheid. Maar dat Lam, dat Godslam, Dat tevens de Leeuw uit de stam van Juda was, heeft de helse satan, die brullende leeuw aangegrepen en verscheurd. Hij heeft hem de kop vermorzeld en zijn buit (Gods kinderen) meegenomen.

De kerker werd Uw buit, o HEER'!
Gij zaagt Uw strijd bekronen
Met gaven, tot der mensen troost;
Opdat zelfs 't wederhorig kroost
Altijd bij U zou wonen.

Is dat geen wonder? Hij heeft alleen gestreden, Hij was verlaten door Zijn Kerk, maar heeft die Kerk verlost. Nu zal Hij dat wederhorige kroost in het uur van Zijn welbehagen trekken door de kracht van Zijn alvermogen uit de hof van die sterk gewapende. Dan wordt u ontroofd uit de klauwen van satan. Dan wordt de rust u opgezegd. Want zolang die sterkgewapende, de satan, zijn hof bewaakt, is het vrede. Als u nog rust hebt in de zonde, als de zonde u nog niet tot smart is geworden, ligt u nog in rust in de klauwen van satan. Vreselijk. Daar hebt u uzelf in geworpen in het paradijs, uit hoogmoed. Maar als u ontroofd wordt uit de hof van die sterkgewapende, dan wordt u de rust opgezegd.

Waar leven is, is strijd. Dan gaat u het ervaren dat satan een briesende leeuw is. Hij zal alles doen om u terug te krijgen in zijn

kamp. Daarvoor gebruikt hij twee wapenen: de wereld en uw verdorven vlees. Dan zult u erachter komen hoe de wereld de Kerk verdrukt, maar ook hoe de verlokkingen zijn van de wereld. Dan zult u erachter komen dat satan list en geweld gebruikt. Maar dan geldt het ook wat de dichter zegt:

Als hen geweld en list bestrijden,
Al gaat het nog zo hoog;
Hun bloed, hun tranen en hun lijden,
Zijn dierbaar in Zijn oog.

Dan komt u er ook achter dat u zondaar bent. Dat u dagelijks, seconde na seconde, ja, vierentwintig uur per dag zondigt tegen een goeddoend God. Dan gaat de zonde u zo smarten. Dan gaat u gebukt onder de toorn des Heeren. Zo iemand die gegrepen is, die getrokken is uit de hof van die sterkgewapende, wat gaat die doen? Die gaat strijden in eigen kracht. Die roept uit: 'Wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?' Altijd maar opkomend uit het verbroken werkverbond. Zo iemand gaat strijden tegen de zonde. Die gaat de zonde haten en vlieden Waarom? Hij ziet de gruwelijkheid van de zonde. Hij ziet dat hij door de zonde Gods deugden krenkt. En denkt u dat dat gaat? Nee, ze komen erachter dat er steeds meer zonde naar boven komt. Ze vechten tegen het wereldse bestaan, om in te leven dat die ganse wereld in hun hart leeft. Ze vechten tegen satan, om te leren dat ze niet anders doen dan luisteren naar satan. Ze proberen de toorn Gods in eigen krachten uit te blussen, maar de toorn Gods wordt in Gods Woord vergeleken met een brullende leeuw.

Weet u wat de Kerk leert, gemeente? Dat er alleen brullende leeuwen rondom hen zijn die ze niet kunnen overwinnen. Ach, ze proberen alles te doen om niet met lege handen voor de Heere te komen. Wat komt er een vijandschap naar boven. Zijn er zulken onder ons? Wat komt er een vijandschap naar boven als we met lege handen staan tegenover zo'n gruwelijke leeuw. Wat vechten we om in leven te blijven. En als God de wapens wegneemt, staat u daar met lege handen tegenover die brullende leeuw, die zijn rug kromt en die zich gereedmaakt voor die dodelijke sprong. Kent u dat? Leeuwen vanbuiten, leeuwen vanbinnen, geen macht tegen die

grote menigte. Dan wordt het naar recht omkomen. Kent u dat? Dat staan met lege handen tegenover leeuwen die ieder moment op u af kunnen springen? Dan wordt ingeleefd: Verloren, verloren, voor eeuwig verloren! Daar brengt de Heere Zijn Kerk.

Het is zo nodig om van alles afgebracht te worden. De bloedvloeiende vrouw had ook al haar geld verdokterd, maar toen mocht ze horen van Jezus. En wat is nu het wonder? Lees het in de lofzang van Hanna: 'De HEERE doodt, en maakt levend.' Als God werkt, werkt Hij altijd eerst op de dood aan om uw handen leeg te krijgen. Maar dan staat er geen punt. Hij maakt dood en Hij maakt levend. De Kerk des Heeren, die door de Heere in de dood wordt gebracht en daaronder mag buigen, zal in het aangezicht van de dood die lieflijke stem van Christus mogen horen. Zij zullen horen: 'Is Mijn hand – en dat wordt gezegd tot een krachteloze in zichzelf – dan gans kort geworden, dat ze niet verlossen kan? Is er in Mij geen kracht om uit te redden?'

Als we die stem mogen horen met een brullende leeuw om ons heen, dan geeft de Heere ook een hand van het geloof, gedreven door de Geest, om de stem van die sterke Held te mogen horen en Christus te mogen aangrijpen. Om Hem te mogen aanhangen met een waarachtig geloof, vaste hoop en vurige liefde. En als we dan met een lege hand, gedreven door de Geest, in het geloof Christus mogen aangrijpen, o gemeente, wat is er dan een vreugde. Dan liggen al die vijanden eronder. Dan is het net als bij Daniël in de leeuwenkuil. Dan zijn de kaken van de vijand op elkaar. Dan is Christus in het midden. Dan is er vrede, rust en liefde. Dan moet u goed van de Heere spreken. Dan mag u het getuigen:

De HEER' is mij tot hulp en sterkte;
Hij is mijn lied, mijn psalmgezang;
Hij was het, Die mijn heil bewerkte,
Dies loof ik Hem mijn leven lang.

Dan liggen de doodsvijanden eronder en is het waar: Zij zagen niemand dan Jezus alleen. Dan mogen ze het weten: Alleen in Hem zullen we kunnen strijden tegen de doodsvijanden. In Hem Die ons heeft liefgehad zijn we meer dan overwinnaars. Dan mogen we wel getuigen: 'Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?' De

liefde van Vorst Immanuël is een onuitblusbare liefde. Vele wateren zullen die liefde van Christus nooit kunnen uitblussen.

Kent u dat, gemeente? Hebt u weleens gedacht om te komen? Zag u die leeuw op u afkomen? Bleef alleen de dood voor u over? Mocht u eronder buigen, maar kon u niet zonder Hem en mocht u horen dat Hij Verwinnaar is in de strijd, en dat Hij Zijn volk de zegen geeft? Als dat zo is, dan weet u ook wel dat u – toen u dacht dat de vijanden er voor eeuwig onder lagen – hebt geleerd dat die doodsvijanden blijven. Wat zegt de Heere in Jeremia 45? 'Ik zal u uw ziel tot een buit geven.' Dat wil zeggen: Ik zal uw ziel geven tot een prooi voor wilde dieren.

De Kerk komt erachter dat het zo waar is: 'Strijd om in te gaan.' En hoe meer u mag kennen van die sterke Held, hoe heftiger de strijd wordt. Hoe meer u erachter komt dat die leeuwen bloeddorstige monsters zijn. Dan komt u er achter dat die machtige greep van satan in uzelf niet te ontkomen is. O, wat probeert satan altijd weer om de Kerk des Heeren in de wanhoop te trekken. Die leeuw van de wereld kan zoveel kracht uitoefenen en hij heeft zoveel kracht op het leven van Gods Kerk. Ze roepen het met een zeker dichter uit:

Ik wist niet dat mijn tere ziel
Nog zoveel van dit aardse hield.

De Kerk komt erachter dat de grootste leeuw die niet te temmen is, vanbinnen leeft. Dat is dat verdorven vlees, dat alleen maar kan zondigen. Dan kunt u soms denken dat er bepaalde zonden onder liggen, terwijl ze soms nog in heviger mate naar boven komen. Ds. Van Oordt zei op zijn sterfbed: 'Ik heb honden horen blaffen, die ik niet eens kende. Ik wist niet dat ze bestonden.' Naar analogie van onze tekst kunnen we zeggen: Ik heb leeuwen horen brullen, die ik niet kende.

O gemeente, als de zonde weer blootgelegd wordt, als die leeuwen vanbinnen weer zo gaan brullen, dan wordt de toorn van God weer zo ingeleefd. En als er op dat moment geen bescherming is onder Zijn vleugelen, dan is het opnieuw omkomen. O gemeente, de strijd met die leeuwen is nodig om lege handen te krijgen. Om uw hoogmoed te breken, om aanhankelijk en afhankelijk te worden van die sterke Held. Die strijd is nodig om de strijd aan Hem over te geven.

Maar wat zegt Hij nu? 'De HEERE zal voor ulieden strijden, en gij zult stil zijn.' Christus heeft gestreden. Hij heeft de Kerk des Heeren als een buit gekregen. Hij streed, maar Hij strijdt nog steeds. Hij is een Schild, allen die op Hem betrouwen. Hij streed en overwon. Hij strijdt en overwint. Hij is een Zon, maar ook een Schild. Daarom heeft de vijand aan Hem boog en schild, en vurige pijlen verspild.

Het is een eenzame strijd die de Kerk te gaan heeft, want die leeuwen vanbinnen en vanbuiten komen bij al Gods kinderen in een andere hoedanigheid voor. De Heere zal altijd weer wegen gebruiken waarop niemand u kan helpen, maar Hij heeft de Kerk in de strijd gezet. Ze hebben van zichzelf slappe handen en struikelende knieën, maar Hij zal hen nooit doen omkomen. Hij zet hen in de strijd, en Hij zal hun op maat gemaakte wapenen schenken. Hij zal al Zijn kinderen de geestelijke wapenrusting schenken, die alleen gebruikt wordt als zij gedreven worden door de Geest. En als we in die geestelijke wapenrusting mogen strijden met lege handen, maar in Hem, dan is het zo waar wat we in de brief aan de Hebreeën lezen: 'Door het geloof koninkrijken overwonnen.' Als de Geest vaardig wordt bij iemand die lege handen heeft en de dood voor ogen, als dan de Geest gaat blazen, dan mag het zijn: 'Maar die den HEERE verwachten, zullen de krachten vernieuwen; zij zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden, zij zullen lopen en niet moede worden, zij zullen wandelen en niet mat worden.'

O gemeente, als die Geest gaat blazen en we met lege handen in onszelf Hem mogen aangrijpen met de hand des geloofs, dan mogen we die krachten bij God vandaan ervaren. Dan is het net als met de bloedvloeiende vrouw. Ze was onwaardig, maar ze *moest* Zijn kleed aangrijpen. Toen mocht ze ervaren dat er kracht uitging van Hem. Toen was ze genezen. Zo is het ook in het leven van de Kerk.

Simson ziet die sterke leeuw tegenover zich. Het is voor hem omkomen. Maar hij mag hem verscheuren. 'Doch hij gaf zijn vader en zijn moeder niet te kennen wat hij gedaan had.'

Waarom was dat? Hij durfde hier niet te roemen in die overwinning. Hij had ontdekking gehad. Hij wist het: Als ik nu ga zeggen wat ik gedaan heb, dan roem ik in mezelf. Zijn zwijgen was een roemen in Christus. Zo mag de Kerk meer zeggen door te zwijgen dan door te spreken. 'Doch wie roemt, roeme in den Heere.'

'En hij kwam af en sprak tot de vrouw; en zij beviel in Simsons ogen.' De reis naar Timnath wordt voortgezet. Ze komen in het huis van die vrouw. Er staat niet veel over dat gesprek. Misschien hebben zijn ouders het wel gehoord. Ook nu willen ouders zo graag horen wat de kinderen die verkering hebben, tegen elkaar spreken. Jonge mensen in ons midden die verkering hebben, mag ik jullie vragen waar jullie over spreken? We weten niet waar Simson met dat meisje over heeft gesproken. Er staat alleen opnieuw dat ze bevallig was in zijn ogen. Het was weer alleen het vlees dat bovenkwam. Waar spreken jullie over, jonge mensen? Ouders, waar sprak u vroeger over? Ging het bij u ook alleen over die bevalligheid? Had u alleen een meisje voor de vleselijke lusten? Vreselijk! U ziet wat er van het huwelijk van Simson is terechtgekomen. Jonge mensen, spreken jullie met elkaar over zaken van *geestelijke* aard? Straks als jullie trouwen, moeten jullie vijf beloften afleggen. Bereiden jullie je daar samen op voor? Het gaat over de belofte van trouw, van liefde, van zorgen voor elkaar, het gaat over de belofte van heiligheid. Die heiligheid moet er ook zijn vóór het huwelijk. Het gaat ook over de belofte van waarachtigheid. Stellen jullie vragen aan elkaar om te ontdekken of je ook werkelijk die vijf beloften kunt geven?

We weten niet waarover Simson heeft gesproken. We weten wel wat Gods Woord zegt: 'En zij beviel in Simsons ogen.' De trouwdag zal doorgaan. Wat is dat geweest voor die ouders. Ze hebben misschien vanbinnen nog een stille hoop gehad: Wie weet, misschien gebeurt er nog wat. Misschien moet hij uiteindelijk toch niets van haar hebben ... Maar ze beviel in zijn ogen. Het is nu onafwendbaar. Hun zoon, de nazireeër door God verkoren om het volk van Israël te beginnen te verlossen, de jongen in wie dat nieuwe leven ligt, gaat trouwen met een Filistijns meisje. Het is onomkeerbaar. Wat zal er door die ouders heen gegaan zijn. Alle verwachtingen zijn nu weg. Wat een bittere, vleeskruisigende weg. Dan kunt u alleen nog zuchten:

Leer mij slechts het heden dragen
Met een rustig, kalme moed.

Ze gaan terug naar Zora. En Simson gaat mee. Dat is ook een les voor de ouders die zorgen hebben over de levensgezel van hun kind.

De deur gaat voor Simson niet dicht. De geringste ontdekking zal de deur nooit doen sluiten, dan gaat u de schuld eigenen. Dan moet u het zeggen met David: 'Hoewel *mijn* huis alzo niet is bij God.' Dan is er maar één noodkreet: 'Heere, geef me toch krachten om dit te dragen!'

Ze zijn niet lang in Zora geweest. De wellusten trokken.

'En na sommige dagen kwam hij weder om haar te nemen.' Simson werd gedreven om zo snel mogelijk in het huwelijk te treden. De ouders gaan weer mee. Wat hebben die mensen een zelfverloochening. Wat mogen zij tere, kinderlijke vreze uitstralen. Zij mochten in beoefening hebben: 'Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelven, en neme zijn kruis dagelijks op en volge Mij. Neemt Mijn juk op u, en leert van Mij dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart.'

Deze weg kan alleen gegaan worden, als we in het geloof mogen vertrouwen op het woord dat Hij gesproken heeft. De Heere had een belofte gegeven voor Simson. En wat God zegt is waar. Dat zál volvoerd worden. Het kan soms zo donker zijn, dan zijn er alleen maar raadsels, dan kan er alleen maar storm zijn, maar als dan het geloof mag doorbreken, mag de Kerk het zeggen: 'Op Uw woord heb ik gehoopt.' Maar Simson krijgt nog een les. Dat is de derde les, maar eerst gaan we samen zingen uit Psalm 68 vers 17.

Er lagen drie lessen in de geschiedenis waarbij we in deze overdenking stilstaan. In de eerste plaats: Volgen in lijdzaamheid. Dat zagen we bij de ouders. In de tweede plaats: Kracht in zwakheid. We zagen wat Simson leerde toen hij alleen door het andere pad ging. Nu de derde les:

3. Uit overwonnen vijanden zoetheid

'En na sommige dagen kwam hij weder om haar te nemen; toen week hij af om het aas van den leeuw te bezien.' Hij gaat terug naar de plaats waar hij de leeuw vaneengescheurd heeft. Hij wil weten wat er met het aas is gebeurd. Hij gaat terug naar de plaats waar de dood hem aangrijnsde, waar God betoonde dat Hij barmhartig en genadig is, waar God betoonde dat Hij de sterke Held is Die hem terzijde stond. Dat was een onvergetelijke plaats geworden voor

Simson. Hij gaat terug. Hij wil weten wat er gebeurd is met het aas van de dode leeuw.

Kent u ook die plaats waar u dacht om te komen, maar dat toen die sterke Held ingreep? Die sterke Held, Die de dood verslonden heeft tot overwinning? Simson gaat terug. En als de Geest des Heeren door Zijn indachtig makende genade terugvoert naar de plaats waar u moest omkomen in uzelf, maar mocht ontkomen in Hem, hoe is het dan? Wel, dan is er schaamte. Dan ziet u hoe en wie u geweest bent. Dat de Heere u van die dood heeft verlost. Dan is er schaamte vanwege ons onverbeterlijke bestaan. Vanwege onze trage handen en slappe knieën. Dan is er verwondering dat Hij u niet zat is. Dan is er aanbidding, want 'Hij zag op mij neder'. Maar dan is er ook hoop. Als u dan door de indachtig makende genade van de Geest teruggeleid wordt, en als u mag zien hoe God toen ingreep en verloste uit vrije, soevereine genade, dan mag er weleens hoop zijn en zegt de Kerk met Micha: 'Verblijd u niet over mij, o mijn vijandin; wanneer ik gevallen ben, zal ik weder opstaan; wanneer ik in duisternis zal gezeten zijn, zal de HEERE mij een Licht zijn.' Simson gaat uit naar de plaats waar hij het aangezicht van de dood heeft gezien en waar hij gered is.

'En zie, een bijenzwerm was in het lichaam van den leeuw, met honig.' Iedereen weet wat honing is. Honing is zoet, verfrissend, verkwikkend. Honing werkt meteen als we dat gebruiken. Honing verlichtte de ogen van Jonathan. 'En zie ...'

'En hij nam dien in zijn handen en ging voort, al gaande en etende.' Wat is dat een wonder geweest. Simson eet honing uit de leeuw die hem wilde doden, maar die hij mocht doden in de kracht des Geestes. De plaats des doods is een plaats van zoetheid geworden. Dat is de weg die Christus ging. Door de dood alleen zal Hij Zijn Kerk die zoetheid schenken. Hij schenkt gaven aan een wederhorig kroost. En omdat dat de weg van Christus is, zal het de weg zijn van alle christenen die verbonden zijn aan Hem. Wat zegt Paulus in de Filippenzenbrief? Dat de Kerk niet alleen geroepen is om te geloven, maar ook om te lijden. Wat zegt hij in Romeinen 8? Dat de Kerk met Christus moet lijden, om met Hem verheerlijkt te worden. O, dan krijgt de Kerk slechts een spatje uit de beker van Christus, maar ze krijgen uit Zijn dood een beker

vol zoete wijn. Een beker vol zoete honing, die hen verkwikt en verfrist.

Simson eet die honing. In de plaats waar eerst strijd was, is nu zoetigheid. Zo is er altijd eerst strijd, gemeente. Bij aanvang en bij voortgang. Een strijd die u moet verliezen. Om met lege handen te staan. Een strijd waarbij de Kerk moet zeggen:

HEER', ik voel mijn krachten wijken
En bezwijken,
Haast U tot mijn hulp, en red.

Het is een strijd waarbij ze moeten zeggen: 'In mij is geen kracht tegen die grote menigte.' De Kerk moet keer op keer verloren gaan. En wat is dan het wonder? Ze kúnnen niet verloren gaan. De nederlaag is aan de kant van de vijanden. O gemeente, als die leeuwen weer op ons afkomen, als u weer moet bezwijken onder die hemelhoge schuld, als die leeuw van de zonde u dreigt te verscheuren en als alle vertroostingen weg zijn die de Heere gaf in het verleden, als er geen honing meer is, als de satan u dag en nacht komt te schelden, als u moet zeggen met Jakob dat alle dingen tegen u zijn, dan moet u opnieuw verloren gaan om te weten dat die sterke Held u terzijde staat. Als Hij er is, dan mag u als de drie vrienden van Daniël wandelen in de vurige oven, maar dan zal het vuur u niet aantasten.

Want God was aan mijn zij;
Hij ondersteunde mij
In 't leed dat mij genaakte.

Als uw handen leeg zijn, als de Geest gaat drijven en u door het geloof Hem mag aangrijpen, dan verzinkt u in Zijn liefde, in Zijn trouw en in Zijn macht. Dan moet de vijand wijken. O, dan is er even geen zonde, dan is er geen eisend recht, dan is er geen vloekende wet meer, dan is er geen scheldende satan meer. Dan mag de Kerk op die plaats waar nood en dood was, honing nemen uit die gedode leeuw. Dan mag er zoetigheid zijn uit die gedode vijand. Dan mag de Kerk al honing etende zeggen: 'De HEERE is mijn Licht en mijn Heil, voor wien zou ik vrezen? (...) Ofschoon mij een leger belegerde, (...) zo vertrouw ik hierop. Eén ding heb ik van den HEERE

begeerd, dat zal ik zoeken: dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des HEEREN, om de lieflijkheid des HEEREN te aanschouwen en te onderzoeken in Zijn tempel.'

Als we honing mogen eten uit de gedode vijand, uit de gedode leeuw, dan mogen we het zeggen: 'In Hem zijn wij meer dan overwinnaars.' Dan is er geen vijand. Dan is die vijand dood, want de honing komt uit een *dode* leeuw. Maar de Kerk moet het inleven dat die vijanden blijven tot de laatste zucht. Hoeveel genade zij ook hebben gekregen, hoeveel honing zij ook mogen eten, als er geen zicht is op Hem, als de ogen gesloten zijn en er geen geloof is, dan slaan ze op de vlucht voor elke leeuw.

Denk maar aan Elia. Wat had hij veel ontvangen in dat huisje te Zarfath! Maar hij ging op de vlucht voor een boze Izebel. Hij is de woestijn in gevlucht. Moedeloos riep hij uit: 'Heere, neem mijn ziel maar weg.' Maar toen heeft de Heere hem doen eten. Midden in de woestijn mocht hij honing nemen. 'Sta op, eet, de weg zou voor u te veel zijn.' Ach, kinderen des Heeren, kent u dat, dat honing nemen uit een dode leeuw? Ik weet het, we kunnen zo beven als satan op ons afkomt. Maar ik mag u toeroepen dat satan is overwonnen. Zijn kop is vermorzeld door Hem aan Wie u eeuwig verbonden bent. Als u dat mag zien, en honing mag nemen, dan mag u het zeggen:

Laat dan de hel vrij woeden,
Gezeten aan Zijn rechterhand,
Zal Hij mij wel behoeden.

Als een vloekende wet u aangrijpt en u denkt naar recht voor eeuwig om te komen, mogen we het u toeroepen: Hij, Christus, die sterke Held, heeft de vervloeking op Zich geladen om Zijn Kerk die zegeningen te schenken. Als u dat in het geloof mag horen, mag u honing nemen en mag u het zeggen:

Onverdiende zaligheên,
Heb ik van mijn God genoten;
'k Roem in vrije gunst alleen.

Komt de leeuw van deze wereld weer op u af met zijn verlokkingen, met zijn verdrukkingen? Hij heeft de wereld overwonnen. Als u dan

honing mag nemen uit die dode leeuw in Hem, Die de dood heeft overwonnen, dan mag u getuigen:

Weg wereld, weg schatten;
Ge kunt niet bevatten
Hoe rijk dat ik ben.
'k Heb alles verloren
Maar Jezus verkoren
Wiens eigen ik ben.

Denkt u om te komen onder het loodzware kruis? Dan mag ik u toeroepen dat Hij een iegelijk zoon of dochter kastijdt die Hij liefheeft. Als u dat mag zien en in het geloof de grote Kruisdrager mag aangrijpen, dan mag u het weleens zeggen:

Geen meerder goed, Heer', Gij mij geven meugt,
Dan dat Gij mij vernedert en maakt kleine.

Dan mag u uit dat kruis honing nemen. Dan zegt u dat het goed is geweest om verdrukt te zijn geweest. Dan mag u het met Jesaja 12 zeggen: 'Ik dank U, HEERE, dat Gij toornig op mij geweest zijt, maar Uw toorn is afgekeerd, en Gij troost mij.' Wat is het dan zoet om op Zijn borst te mogen rusten.

Grijnst de dood u aan, kinderen des Heeren? Wat kan er nog veel vreze zijn, na alle ontvangen genade. Maar Hij, die sterke Held, de Leeuw uit Juda's stam, heeft de dood verslonden tot overwinning. Als dat geloofd mag worden en u dan honing mag nemen uit die overwonnen vijand, dan mag u het zeggen met Psalm 23: 'Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezen, want Gij zijt met mij: Uw stok en Uw staf, die vertroosten mij.'

Wordt u weer aangevallen door de leeuw van zonde, door uw verdorven vlees, door het lichaam dezes doods, en moet u het zeggen met Paulus: 'Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen van het lichaam dezes doods?'Ach dan wijzen we u erop dat Hij het handschrift van onze zonde dat tegen ons was, aan het kruis heeft genageld. Hij heeft overwonnen. Als we daar honing uit mogen nemen, mogen we het zeggen: 'Ik dank God, door Jezus Christus.'

Er is honing uit een overwonnen vijand.

Toen Simson die leeuw had verslagen, heeft hij dat niet gezegd tegen zijn ouders. Nu gaat hij terug met honing in zijn hand en geeft hij daarvan ook aan zijn ouders. Als u honing mag halen uit een overwonnen vijand in de kracht des Heeren, dan moet u die honing delen. Dan zegt u het: 'Komt, maakt God met mij groot.' Dan wilt u iedereen doen delen in Zijns volks genoegen. En hoe groter zondaar u wordt, hoe groter wonder het is. 'En mij is barmhartigheid geschied.' Dan wordt u meer en meer gedreven om anderen te doen delen in die honing uit de dode leeuw. Dan veroordeelt u niemand, dan klaagt u uzelf aan en prijst u God en Zijn dienst. Dan is het: 'Zijn liefdedienst heeft mij nog nooit verdroten.' Als u honing mag nemen uit die overwonnen vijand, blijft alleen die sterke Held over. De Verwinnaar in de strijd Die Zijn volk de zegen geeft.

'Doch hij gaf hun niet te kennen, dat hij den honig uit het lichaam van den leeuw genomen had.' Zijn ouders wisten dus niet waar de zoetigheid vandaan kwam. Daar was onderwijs voor nodig. Zo mag de Kerk – voordat ze iets kennen van de Overwinnaar, van Christus – al weleens delen in Zijn zoetheid die alleen uit Zijn dode lichaam voortkomt. Als u daarin mag delen, mag u een brandend hart hebben. O gemeente, we wensen u die honing, die zoetheid toe. Dat zal alleen geschonken worden door de dood heen.

Nog één vraag: Bent u bereid als die brullende leeuw van de dood komt? Bent u bereid als die koning der verschrikking komt? Als u nog nooit gebogen hebt voor Christus, de Leeuw uit Juda's stam, zal het eeuwig verloren zijn. Weet het, buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.

Heeft u aandachtig geluisterd? Als u eenmaal buiten zult staan in die grote dag, zal dit woord tegen u getuigen!

Kindertjes:

Zoek Jezus veel,
Zoek Jezus vroeg,
Wie Jezus heeft
Die heeft genoeg.

Gemeente, zoek de Heere en leef.

Amen.

10

De bruiloft van Simson

Zingen:	Psalm 1:4
Schriftlezing:	Richteren 14:10-20
Zingen:	Psalm 25:1 en 9
Zingen:	Psalm 32:5
Zingen:	Psalm 49:1

Geliefde gemeente, in onze vorige overdenking zijn we ermee geëindigd dat Simson honing mocht halen uit een dode leeuw. We hebben dat ook geestelijk mogen verklaren. Als we in de mogendheid des Heeren met een lege hand – maar aangegord door de Heilige Geest – de leeuw van de zonde, van de verdorvenheid en van opstand mogen doden, dan mogen we ook iets smaken van de honing van dat verborgen Manna, Dat zo zoet is. Dan mogen we weleens een moment moed krijgen. Maar de ouden zeiden vroeger: 'Het zijn uurtjes van korte duurtjes' en dat zien we ook bij Simson en zijn ouders. Hij heeft die honing uit de dode leeuw mogen nemen. Hij heeft de zoetigheid ervan gesmaakt. Hij heeft zijn ouders ook honing gegeven, en dan gaan ze verder naar de bruiloft te Timnath. Daar hopen we in deze overdenking met de hulp des Heeren bij stil te staan.

De tekstwoorden zijn u zojuist voorgelezen: Richteren 14 de verzen 10 tot en met 20. We lezen nu alleen vers 10:

Als nu zijn vader afgekomen was tot die vrouw, zo maakte Simson aldaar een bruiloft, want alzo plachten de jongelingen te doen.

We schrijven boven onze tekstwoorden: *De bruiloft van Simson.* We staan stil bij een drietal gedachten:

1. De metgezellen op de bruiloft. We lezen dat in de verzen 10 en 11;

2. Het raadsel op de bruiloft. U vindt dat in de verzen 12 tot en met 14a;
3. Het verraad op de bruiloft. Daarover spreken de verzen 14b tot en met 20. Het was niet in Gods gunst dat de nazireeër Simson trouwde met een Filistijns meisje. Hij moest de Filistijnen bestrijden, maar hij verbond zich aan een Filistijns meisje. De Heere blaast in zijn huwelijk. Al tijdens het huwelijksfeest.

1. De metgezellen op de bruiloft

'Als nu zijn vader afgekomen was tot die vrouw ...' zo begint ons tekstwoord. We zien daarin de oosterse gewoonte dat de vader van de bruidegom eerst het huis van de bruid inging. Vervolgens nam hij de bruid aan zijn hand en gaf haar aan zijn zoon. Daarmee gaf de vader zijn goedkeuring aan het huwelijk. We gaan er nu niet diep op in, we doen dat meestal wel in de huwelijksgesprekken, dat jongeren de goedkeuring van hun ouders nodig hebben over hun huwelijk. Het huwelijksformulier spreekt ook over 'met medeweten van hun ouders ...' Jonge mensen, als jullie zonder de goedkeuring van jullie ouders in het huwelijk treden, zullen jullie zien wat dat brengt. Uiteraard moeten de bezwaren van de ouders gegrond zijn op Gods Woord.

Wat moet het geweest zijn voor de godzalige Manoach die nog vóórdat Simson ontvangen was, zo gebeden had: 'Heere, wijst U me toch de weg om die jongen op te voeden.' Nu moest hij Simson geven aan een afgodendienares! Zijn zoon, de nazireeër Gods, geroepen om het volk te beginnen te verlossen, moest hij wegschenken aan een afgodendienares, aan een vijand van God! Dat kon deze vader alleen omdat hij eenswillend gemaakt was met de weg des Heeren. Dat kon alleen omdat hij in het geloof de Heere in Zijn Woord mocht aangrijpen. Want de Heere had het beloofd. En wat God zegt, zál geschieden. Wat zal het een raadselachtige weg geweest zijn voor Manoach en niet minder voor zijn vrouw. Ze hebben mogen geloven dat hier iets van de Heere in was, en als we dat mogen geloven – in welke moeilijke, raadselachtige omstandigheid dan ook – dan is het waar:

Laat Hem besturen, waken;
't Is wijsheid wat Hij doet.
Zo zal Hij alles maken,
Dat g' u verwond'ren moet.

Als God iets doet, blijft er altijd verwondering over.

'Zo maakte Simson aldaar een bruiloft, want alzo plachten de jongelingen te doen.' Wanneer we het woord 'bruiloft' naspeuren in de grondtaal, dan zien we dat het woord met name wijst op *overmatig drinken*. Het wijst naar een groot drinkgelag. Simson past zich dus volkomen aan aan de Filistijnse gewoonte. Hij handelt zoals men placht te doen. O Simson, je bent nazireeër Gods! Je mag geen wijn en sterkedrank drinken en nu ga je onder jouw verantwoordelijkheid zo'n feest beleggen. Je gaat zeven dagen lang met heidenen drinken! De Filistijnen dronken overmatig. In het Filistijnse land zijn bij archeologische opgravingen bijzonder veel bierkruiken gevonden.

Ook zijn ouders zullen gedacht hebben: Simson toch, wat ga je nu doen! Moet je nu werkelijk naar dat Filistijnse land en daar zeven dagen lang met die onbesnedenen gaan drinken! Simson, je begeeft je op zeer gevaarlijk grondgebied. Besef toch – en dat zeg ik tegen allen die op plaatsen komen waar we niet voor God kunnen verschijnen – de satan ligt gereed om op je af te springen. Dat zien we ook hier. Simson wordt straks aangegrepen. Straks zal hij als een teleurgesteld man met zijn ouders teruggaan in boosheid.

'En het geschiedde als zij hem zagen, zo namen zij dertig metgezellen die bij hem zouden zijn.' Metgezellen zijn bruidsjonkers, oudere jongens uit dat gebied, die aan de bruidegom werden geschonken. Zij moesten de bruidegom tijdens de hele bruiloft terzijde staan. De kanttekenaren zeggen bij de woorden 'en als zij hem zagen': 'Toen ze hem vreesden'. Zo vinden we dat ook in het Grieks. Toen ze Simson vreesden, gaven ze die jonkers aan hem. Het begon dus al met wantrouwen. Het begon al met achterdocht. In het Hebreeuws is er voor boosdoeners en metgezellen hetzelfde woord. Wat zegt de Heere in Jeremia 23 vers 14? 'Maar in de profeten van Jeruzalem zie Ik afschuwelijkheid; zij bedrijven overspel en gaan om met valsheid, en sterken de handen der boosdoeners, opdat zij zich niet bekeren een iegelijk van zijn boosheid; zij allen zijn Mij als Sodom, en haar inwoners als Gomorra.' De Heere is dus

verschrikkelijk vertoornd op ons allen als we onze hand uitstrekken naar boosdoeners. De Heere is ook ontzaglijk vertoornd op Simson.

Onthoud het: Gods kinderen zondigen niet goedkoop. Als zij zondigen, komen ze God tegen. Dan zal de Heere hen bezoeken met de roede en bittere tegenheden. We zullen het zien dat de Heere Simson tegenkomt in de zonde die hij bedrijft.

De bruiloft heeft een verschrikkelijk einde. Na zeven dagen drinken blijkt dat er alleen verraad in het spel is. Dat zijn vrouw die hij liefhad, hem kwam te verraden. Ze koos partij voor de Filistijnen. Dan gaat Simson in woede naar huis en zijn vrouw wordt gegeven aan het hoofd van de bruidsjonkers, de zogenaamde 'vriend van de bruidegom'.

We lezen die naam ook in het Nieuwe Testament bij Johannes. Ook hij werd 'de vriend van de Bruidegom' genaamd. Deze vriend had een bijzondere positie. De vriend van de bruidegom moest de bruidegom naar de bruid toe leiden in de huwelijksnacht. De vriend van bruidegom Simson was vervuld met achterdocht, met wantrouwen en jaloezie. Later zien we dat hij zich verenigt met de vrouw van Simson.

Wat een contrast tussen deze vriend van de bruidegom Simson en Johannes de Doper, de vriend van de grote Bruidegom. Johannes was vervuld met liefde tot de Bruidegom Christus. Het was hem een grote vreugde als hij mocht zien en horen dat de bruid en de Bruidegom zich verenigden met elkaar. Het was hem een grote vreugde om de bruid te leiden naar de Bruidegom. En zo is het met al Gods knechten. Als het goed ligt, zijn zij ook vrienden van de Bruidegom. Als het goed ligt, is het ook hun vreugde om niet op zichzelf, maar op de Bruidegom te wijzen. 'Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt.' Om een gebroken, verloren zondaar te wijzen op de grote verborgenheid der godzaligheid. Dat deze Christus het Lam is, Dat Zichzelf in de eeuwigheid heeft geschonken als de grote Tussentreder voor Zijn volk. Om te wijzen op het Lam. Op hoe Hij over de aarde ging, als een Lam Dat stilzweeg. Maar om ook te wijzen op het Lam Dat nu is aan de rechterhand des Vaders, staande als geslacht.

O, gemeente, er is geen beter en geen liever werk – als we er zelf even buiten staan – dan een zondaar, die naar recht moet omkomen, te wijzen op Christus. Zie maar naar Filippus, die de Christus

predikte op de woeste weg die naar Gaza gaat. Hij had zijn gemeente van Samaria moeten verlaten. Hij was geroepen om naar de Moorman te gaan. Die man was uitgewerkt en stond daar met lege handen. Hij had alleen het Woord overgehouden, maar dat Woord was voor hem zo gesloten. Toen vroeg Filippus als vriend van de Bruidegom: 'Verstaat gij ook hetgeen gij leest?'

Zo is het werk des Heeren nog. Eerst wordt de zonde, de onkunde, de dwaasheid, de onvolkomenheid blootgelegd. 'Verstaat gij ook hetgeen gij leest?' Dat vragen we ook aan u, ouderen en ook aan jullie, kinderen. De Moorman was eerlijk. Hij zei: 'Hoe zou ik kunnen verstaan als ik geen uitlegger heb?'

Bent u zo ook naar Gods huis gekomen? Is het voor u het grote levensraadsel: Hoe kan ik toch ooit bekeerd worden? Filippus wees als vriend van de Bruidegom niet op zichzelf, maar op het Lam Gods Dat alleen de zonde der wereld kan wegnemen. Toen heeft het geklonken uit de mond van die zwarte Moorman: 'Ik geloof dat Jezus Christus de Zone Gods is.' Wat zal dát een vreugde hebben gegeven bij Filippus. En zo is het met al de vrienden van de Bruidegom als ze mogen horen hoe door de dood en door de onmogelijkheid heen de Kerk iets mag leren van de mogelijkheid in Christus. Dan is er vreugde bij de vriend van de Bruidegom. Er is vreugde als gehoord mag worden dat de bruid en de Bruidegom elkaar hebben gevonden. O, dan is er bij de bruid zo'n grote verwondering. Als ze een ogenblik mag liggen in de armen van de grote Bruidegom. Als zo'n zwarte Sulamith omarmd mag worden door een blanke Bruidegom! Dan moet de bruid het in verwondering en vervuld met liefde uitroepen: 'Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk. Zulk een is mijn Liefste, ja, zulk een is mijn Vriend.' Dan fluistert de Bruidegom: 'Zie, gij zijt schoon, Mijn vriendin, uw ogen zijn duivenogen.' Dan is er alleen verwondering. Dan stamelt de bruid: 'Ik schoon?' Het antwoord van de Bruidegom is: 'Ja, u bent schoon, in Mij. U bent zwart in uzelf, maar lieflijk in Mij.' En als de Kerk, de bruid, net als Johannes mag liggen aan de borst van de Bruidegom, dan is de Filistijn een moment gedood. Dan ligt de zonde eronder. Dan moet de satan stil zijn en dan moet de wet zwijgen. Dan heeft de wereld geen vat meer op ons.

O gemeente, mocht u iets van die liefde voelen! Want dan ligt het vlak. Dan mag u steunen op uw Liefste Die van God geschonken

is. De hemelse Bruidegom wordt *geschonken*. 'En onze Koning is van Isrels God gegeven.'

Als er gemeenschap mag zijn met deze Bruidegom en u op Zijn borst mag liggen, als u op Hem mag leunen, dan is er ook een geopende toegang tot de troon der genade. Dan mag u al uw noden, al uw zorgen aan Hem kwijt. Dan mag u ervaren dat er alleen in Hem liefde, trouw en macht is. Dan bent u dronken van liefde. En als dan die witte wijn van dat eeuwige welbehagen gedronken mag worden, dan mag u ook iets smaken van de hemelse erfenis die in deze Bruidegom bereid is. Dan mag u het getuigen in gemeenschap met de Bruidegom: 'De snoeren zijn mij in lieflijke plaatsen gevallen, ja, een schone erfenis is mij geworden.' Dan mag er een verlangen zijn naar de plaats waar altijd bruiloft gehouden zal worden, maar waar geen verraad meer is, geen boosheid. Daar zal alleen liefde zijn. Daar zal God alles zijn in allen.

Gemeente, wat een contrast is er tussen de gemeenschap van de hemelse Bruidegom en Zijn zwarte bruid én de gemeenschap die er is tussen Simson en zijn bruid te Timnath!

We lezen verder: 'Zó maakte Simson aldaar een bruiloft.' Dat betekent dat alle kosten van de bruiloft voor zijn rekening waren. Simson, de nazireeër Gods, Gods kind dat geroepen was om de Filistijnen te bestrijden, nam de volledige verantwoordelijkheid voor deze bruiloft. Is dat nu Simson? Zeven dagen lang is hij aanwezig bij dat ontzaglijke drinkgelag dat plaatsvindt te Timnath.

Wat zullen zijn ouders wel gedacht hebben? Want die waren er ook bij. Hij had zijn ouders – twee kinderen van God! – meegenomen naar de bruiloft, naar die goddeloze bende. Ongetwijfeld zullen ze gezegd hebben: 'Kind, waar heb je ons gebracht?' Ze zullen in de eenzaamheid vast gezegd hebben: 'Heere, we begrijpen het niet. Maar we hopen op Uw woord. Als we zien op onszelf en op de omstandigheden zouden we het liefst wegvluchten. Maar we mogen geloven dat er in dit alles ook iets van U is. Leert U ons dan toch slechts het heden dragen, met een rustig, kalm gemoed.'

Simson wordt – gedreven door zijn wellust – naar het zondige Timnath getrokken. Hij neemt verantwoordelijkheid voor een zondige bruiloft. En toch ... toch is hij zijn roeping niet vergeten. Wat de Heere zegt is onveranderlijk. Dat blijkt ook in onze tweede gedachte:

2. Het raadsel op de bruiloft

Daar staat Simson, omringd door de bruidsjonkers. Uitwendig is het een eenheid, maar het is een *schijn*eenheid. De jonkers zitten vol van wantrouwen. Inwendig hebben ze allerlei verdachtmakingen. Straks zal blijken wat de dichter van Psalm 118 zegt: 'Zij hadden mij omringd als bijen [om te steken, om dood te maken]; (...) het is in den Naam des HEEREN dat ik hen verhouwen heb.' Zeven dagen lang is men bij elkaar.

Het was in die dagen een geliefde bezigheid om elkaar een raadsel op te geven. Simson doet het ook.

'Simson dan zeide tot hen: Ik zal nu ulieden een raadsel te raden geven; indien gij mij dat in de zeven dagen dezer bruiloft wel zult verklaren en uitvinden, zo zal ik ulieden geven dertig fijne lijnwaadskledereen en dertig wisselkledereen.' Fijne lijnwaadskledereen zouden we in onze tijd 'ondergoed' noemen; wisselkledereen 'overkleding'. Hier was dat feestkleding. Simson zegt dus met andere woorden: 'Als jullie het raadsel kunnen oplossen, krijgen jullie van mij dertig lijnwaadskledereen en dertig wisselkledereen.' 'En indien gij het mij niet zult kunnen verklaren, zo zult gijlieden mij geven dertig fijne lijnwaadskledereen en dertig wisselkledereen.' Dat is dus een hoge inzet. We weten allemaal wel hoe duur bruiloftskleding is.

'En zij zeiden tot hem: Geef uw raadsel te raden en laat het ons horen.' Dus ze stemmen ermee in. In grote overmoed aanvaarden ze Simsons voorstel. Ze zullen wel gedacht hebben: Dat kunnen wij wel oplossen! Ze worden gedreven door hebzucht. Dat blijkt onder andere uit het gesprek dat ze daarna hebben met de bruid. Ze worden gedreven door eigen eer. Ze denken: Dat kunnen wij met dertig man best aan!

Gemeente, ga er maar niet boven staan, want als de Heilige Geest ontdekking schenkt, komen we er wel achter dat hier vanbinnen die Filistijnse Goliath leeft die het te doen is om onze eigen eer. Hier vanbinnen leeft de overmoed en de hebzucht naar werelds goed. Gods kinderen leren dat ze die vijanden er nooit onder krijgen. Alleen als ze met een lege hand staan en de Geest des Heeren vaardig over hen wordt, mogen ze die inwendige vijanden van overmoed, eigen eer en hebzucht een moment doden. Alléén zoals David dat mocht doen bij Goliath: In de Naam van de Heere der heirscharen.

Dan mag in het geloof met het zwaard van Gods Woord zo'n vijand gedood worden. Dan mag u zeggen:

Hij is mijn lied, mijn psalmgezang;
Hij was het Die mijn heil bewerkte,
Dies loof ik Hem mijn leven lang.

Maar dat ligt bij deze bruidsjonkers heel anders. Zij komen niet aan Gods zijde terecht. Integendeel. Ze gaan list en bedrog gebruiken. Ze horen het raadsel aan.

'En hij zeide tot hen: Spijze ging uit van den eter en zoetigheid ging uit van den sterke.' Zó staat het in onze taal. Als we het grondwoord lezen in het Hebreeuws, staat hier een uitmuntend gedicht waaruit blijkt dat – als Simson werd aangedreven door de Geest – hij niet alleen bijzonder krachtig was, maar ook een scherp verstand had. 'Spijze ging uit van den eter en zoetigheid ging uit van den sterke.'

Het schijnen zulke eenvoudige woorden, maar er zit zo'n ontzaglijk diepe, geestelijke verborgenheid in. Alleen de Geest des Heeren, Die gezonden is om de zachtmoedigen een blijde boodschap te brengen, kan dit raadsel oplossen. Alleen de Geest zal leiden in de waarheid. Het verstand laat na de ware wijsheid op te merken. Dan zal de Heere – net als bij de Moorman – eerst alle eigen wijsheid wegnemen bij Zijn kinderen zodat ze het zelf niet meer kunnen oplossen. Dan zullen ze in de handen des Heeren vallen om te zien dat Hij gekomen is om zachtmoedigen te onderwijzen. Dan zullen ze leren dat de Heere Hem een tong der geleerden heeft gegeven om met de moeden een woord ter rechter tijd te spreken. Maar ook om dwazen wijsheid te leren.

Wat is de oplossing van het raadsel? 'Wat is zoeter dan honing en wat is sterker dan een leeuw?' Gemeente, we hebben gehoord dat Simson die geestelijke les heeft geleerd op de weg naar Timnath toen hij met lege handen stond tegenover een leeuw. Later, toen hij terugging, mocht hij honing nemen uit die dode leeuw. God had hem onderwezen. Simson had geleerd dat alleen in *Hem* de sterkte ligt. Dat in Christus alleen de zoetheid ligt. Toen de Heere dat onderwijs aan Simson had gegeven – en misschien herkent u het –

heeft Simson er niet met anderen over gesproken. Het lag voor hem zo teer. Maar nu gaat hij deze bevinding gebruiken als inzet van een raadsel.

Hij gebruikt het gezicht dat hij in het geloof had, dat de Leeuw uit Juda's stam, Wiens Naam nog steeds is sterke God, gekomen is om alle leeuwen dood te slaan. De leeuw van zonde, de leeuw van wellust, de leeuw van hoogmoed, de leeuw van de wereld, de leeuw van de dood. Toen Simson met lege handen stond en heeft ervaren dat al die leeuwen alleen gedood kunnen worden in de Leeuw van Juda's stam, heeft hij evenals de Kerk mogen zingen:

Ik zal niet sterven, noch vergaan,
Maar leven, en in alle landen
Van Gods weldaden doen vermaan.

In de meerdere Simson zit een kracht en een zoetheid die niet is uit te drukken! De meerdere Simson heeft op Golgotha alle leeuwen verslagen en gedood. Hij deed dat alleen. Simson was ook een *eenzame strijder.* Dat blijkt ook in het vervolg van de geschiedenis. Maar Christus was nóg eenzamer. Toen Simson streed, mocht hij aangegord worden met de Geest, maar Christus was van Zijn Vader verlaten. Christus hing alléén aan Golgotha's kruis. Christus is alléén geweest in de angsten der hel. Hij heeft alle versmaadheid alléén gedragen. En dat om Zijn Kerk vrij te kopen. Hij heeft de toorn van Zijn Vader doordragen. Hij heeft de eis van Gods wet ten volle gehoorzaamd. Hij heeft alle gerechtigheid volbracht. Hij heeft het uitgeroepen: 'Het is volbracht.' En Zijn hoofd buigende, gaf Hij de geest. Toen was de strijd gestreden. Toen lag de wet eronder. Toen is die vloekende wet voor eeuwig gestild. Nu was aan het recht des Heeren voor eeuwig voldaan. De kop van satan was vermorzeld.

De dood is verslonden tot overwinning. Nu zal de Kerk met Hem één plant geworden zijnde in Zijn dood, ook met Hem mogen opstaan tot een nieuw leven. De Kerk zal de zoetheid mogen smaken uit de gestorven Christus. Kent u iets van deze zoetheid? Bent u met Christus gestorven? Is er een moment in uw leven geweest dat er een vertoornd God boven u was? Dat de grootste der zondaren in u was? Dat er een verzondigd leven achter u lag en de geopende

hel voor u? Kent u dat? Niet verstandelijk, maar bevindelijk. Weet u dat u het met God bent eens geworden? Dat u hebt gezegd:

Bent U met mijn doem gediend?
Zoek Uw eer, ik heb 't verdiend.

Toen heeft u mogen zien dat de hitte van Zijn gramschap eeuwig is geblust in de offerande van Christus. Toen heeft u mogen horen: 'Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven.'

Zij die hier kennis aan hebben, weten ook wat het is om honing te mogen eten uit het gestorven lichaam van Christus. Zoals bij die leeuw op de weg naar Timnath. Het lichaam van de gedode leeuw is niet verteerd, anders had er geen honingzwerm in kunnen zitten. Het lichaam van de leeuw was uitgedroogd. Wat zien we daar ook een les. God de Vader liet niet toe dat Zijn Zoon, de Heilige, de verderving zou zien. Hij is in het graf geweest, maar de dood heeft Hem niet aangetast. Hij is opgestaan. Ook in Zijn lichaam is honing te vinden die Hij heeft verworven voor Zijn kinderen. Hij is nu als de grote Overwinnaar aan de rechterzijde van Zijn Vader. Nu deelt Hij uit genade de verborgen honing uit Zijn geestelijk lichaam mede.

En als er nu een dauwdruppel mag vallen op zo'n lelie onder de doornen, wat gebeurt er dan? Wel, dan gaat dat de lelie zich oprichten en kijken naar de Zon der gerechtigheid. Dan mogen ze niemand anders zien dan Jezus alleen. Dan gaan ze zich richten op de Zon der gerechtigheid. Dan wordt het waar: 'U zoekt mijn hart, mijn oog blijft op U staren.' Dan mag de Kerk het alléén vinden in *Hem*. Dan zoeken ze de dingen die boven zijn, waar Christus is, zittende ter rechterhand Gods. Dan mogen ze uit Christus zoetheid ervaren. Dan mogen ze zien op die sterke Held, Die alleen verlossen kan. Dan moeten ze het zingen: 'Gij zijt de Schoonste onder alle mensen.' Kent u daar iets van?

Geen zoeter spraak als d' Uwe kan men wensen;
Daarom maakt God dat U ieder geslacht
Looft ende prijst eeuwiglijk dag en nacht.

Dan is het zo waar wat hier staat: 'Spijze ging uit van den eter en zoetigheid ging uit van den sterke.' Wat is zoeter dan honing en wat

is sterker dan een leeuw? Die verborgenheid had Simson geleerd op de weg naar Timnath. Toen heeft hij mogen leren wat Paulus sprak tot zijn geestelijke zoon Timotheüs: 'En buiten alle twijfel, de verborgenheid der godzaligheid is groot: God is geopenbaard in het vlees, is gerechtvaardigd in den Geest, is gezien van de engelen, is gepredikt onder de heidenen, is geloofd in de wereld, is opgenomen in heerlijkheid.' Dan is er slechts verwondering, schaamte en aanbidding.

Op grond van die ondervinding heeft Simson een raadsel opgegeven. Een raadsel opgeven is op zich niet verkeerd. Simson doet het echter omdat de Geest hem drijft. Want alleen als de Geest ons drijft, willen we de zondige vijanden vernietigen. Dat zien we ook hier. Alleen als de Geest drijft, zoekt u gelegenheid om de vijanden te doden. We zien hier dat de strijd tussen Simson en de Filistijnen begint. De Geest gaat Simson drijven. Al was hij dan ook op een zondige plaats waar hij de verantwoording droeg voor het drinkgelag, tóch krijgt hij een begeerte om zijn vijanden te doden.

Het was op zich, nogmaals, niet verkeerd om een raadsel op te geven. De inhoud van het raadsel was van zeer diepe betekenis. Maar Simson mocht deze inhoud niet als raadsel opgeven. Weet u waarom niet? Omdat we niet mogen spelen met heilige zaken. Was Simson maar dezelfde kleine Simson gebleven nadat hij deze ondervinding had gekregen. Maar hij ging spelen met zijn bevinding. Begrijpt u? Hij ging op grond van zijn bevinding proberen zijn vijanden te vernietigen. Hij probeerde weer in eigen kracht de vijand te verslaan.

Simson probeert hier met het tere zielenleven de vijanden te verslaan. Maar de vijanden kunnen alleen door *Christus* verslagen worden. Alleen in Christus is de Kerk meer dan overwinnaar. Een raadsel opgeven mocht, de inhoud was op zichzelf een verborgen, dierbare inhoud. Maar het mocht geen inhoud zijn voor een raadsel.

Wanneer we net als Simson gaan spelen en strijden met onze bevinding, zijn we verkeerd bezig! Als we zeggen: 'Ik heb dit ondervonden en dát is zo gegaan in mijn leven', dan krijgen we de Heere tegen. Dat zien we hier ook bij Simson. Als we dát wapen gaan gebruiken in de strijd, krijgen we de Heere als een vertoornd God tegenover ons. Dan zal de Heere toestaan dat de vijanden u gaan verwonden. Dan krijgt u wonden die u uw hele verdere leven zult meedragen.

Simson heeft misschien gedacht: Ach, die heidenen weten toch niets van de bevinding. Hij was hoogmoedig tegenover zijn vijanden. Hij stond niet *onder* de Filistijnen. Hij dacht hen te verslaan. Maar hij kreeg God tegen zich. Als we gaan strijden terwijl onze handen nog niet leeg zijn, dan zal de leeuw ons bezeren en verscheuren. Denk erom! Zolang u zelf nog iets in handen hebt, zolang u nog kunt leven uit uw bevinding, hebt u de Geest niet nodig. Dat zien we hier bij Simson. Maar de Heere gaat hem slaan. Dat zien we in onze derde gedachte:

3. Het verraad op de bruiloft

'En zij konden dat raadsel in drie dagen niet verklaren.' Ze hadden de voorwaarden geaccepteerd dat zij – als ze het raadsel niet konden oplossen – Simson dertig klederen zouden schenken. Maar ze konden niet tegen hun verlies. De hoogmoedige aard van de Filistijnen kwam boven. Ze konden niet verliezen!

Maar wees eens eerlijk, kunt u wel verliezen? Komt juist op die momenten dat we verliezen niet onze ware aard naar boven? Kunnen Gods kinderen in zichzelf verliezen? Worden ze het eens met de Heere als ze voor Hem gedaagd worden? Gemeente, alleen de Heilige Geest kan ons voor de Heere doen buigen. En alleen in het verliezen aan eigen zijde gaat de Kerk leren dat er een oneindige winst ligt.

Die Filistijnse mannen kunnen niet verliezen. Ze zijn net als u en ik. Ik hoop niet dat u in gedachten uzelf al boven deze mannen hebt gesteld. Ook niet boven dat drankgelag van zeven dagen. Ook niet boven Simson. Ontdekking leert immers dat alle zaden van boosheid in ons leven. Ontdekking leert dat Simson en die jonkers, die vrouw en allen die meededen aan het drinkgelag, leven in ons hart. Er is niets of niemand waarboven wij onszelf kunnen verheffen. Alleen genade doet buigen voor de Heere. Alles moet ons ontnomen worden, willen we met lege handen staan.

De mannen kúnnen niet verliezen. Ze denken: Als we dan niet op een rechte wijze kunnen winnen, dan zullen we het op een kromme wijze doen. Ze gaan naar de vrouw. Niet vriendelijk. Hun ware aard komt boven. Ze gaan dreigen.

'Daarna geschiedde het op den zevenden dag, dat zij tot Simsons huisvrouw zeiden: Overreed uw man, dat hij ons dat raadsel verklare,

opdat wij niet misschien u en uws vaders huis met vuur verbranden.' En vervolgens beschuldigen ze haar nog ook: 'Hebt gijlieden ons genodigd om het onze te bezitten; is het zo niet?' met andere woorden: Jij bent een Filistijnse, maar je speelt onder één hoedje met die Jood. Jullie hebben samen een complot gesmeed. Je wilt ons beroven. Je wilt onze klederen hebben. Je kiest voor de vijand! Dat is wat geweest voor die vrouw!

Ze dwingen haar dat ze haar man moet overreden om haar het raadsel te verklaren. We moeten het woord 'overreden' even uitleggen. Ik hoop dat dit woord voor u, vrouwen en meisjes, onbekend is. Overreden betekent hier: 'gebruik al je vrouwelijkheid om je man dat raadsel te ontfutselen'. We gaan er niet verder op in. Maar houd rekening met jullie kleding, meisjes en vrouwen! Zorg dat je anderen niet verleidt. Al doe je het misschien onbewust. Let erop!

Deze vrouw kiest voor de Filistijnen. Daaruit blijkt dat ze slechts uitwendig aan Simson is verbonden. Niet inwendig. Ze doet alles om het raadsel opgelost te krijgen. We zien hier dat de strijd begint tussen Simson en zijn vrouw, tussen Simson en de Filistijnen. Ziet u welke strijd hier wordt gevoerd? Het is de strijd tussen het slangenzaad en het Zaad van de vrouw. De strijd die doorgaat tot vandaag de dag. Christus heeft overwonnen, Hij heeft de satan de kop vermorzeld, maar het is zoals ds. Lamain weleens zei: 'Satan kan nog slaan met zijn staart, zodat ik soms versuft op de grond lig.'

Met listige krokodillentranen gaat de vrouw naar Simson en zegt: 'Gij haat mij maar en hebt mij niet lief; gij hebt den kinderen mijns volks een raadsel te raden gegeven en hebt het mij niet verklaard.' Met andere woorden: Je deed alsof je me liefhad als je vrouw, en nu vertel je niet eens de betekenis van het raadsel aan mij. Simson heeft hier te maken met de satan die met zijn listen naar hem toe komt. Maar wat zegt de dichter?

> Als hen geweld en list bestrijden,
> Al gaat het nog zo hoog;
> Hun bloed, hun tranen, en hun lijden,
> Zijn dierbaar in Zijn oog.

De Heere staat het toe dat deze weg wordt gebruikt. Simson moet een lesje leren.

'En hij zeide tot haar: Zie, ik heb het mijn vader en mijn moeder niet verklaard, zou ik het u dan verklaren?' Wat is dat dierbaar. Hier kunnen we zien dat Simson op dat moment gedreven werd door de Geest. Hij kiest voor Gods volk. De vrouw kiest voor de Filistijnen, voor de afgodendienaars. Simson mag kiezen voor zijn godzalige ouders. De geestelijke banden die Simson met hen heeft zijn oneindig veel sterker en dieper dan de vleselijke banden met zijn vrouw.

Vier dagen lang gaat ze door. Je vrouw zal maar eens vier dagen lang huilen, mannen. Als je vrouw huilt vanwege de zonde of door dingen die haar worden aangedaan, dan kan ons hart daaronder verbroken raken, mannen. Maar de tranen van de Filistijnse vrouw zijn krokodillentranen. Satan weet precies de zwakke plekken. Ook vandaag nog. Ze huilde, ze heeft al haar vrouwelijkheid gebruikt en u weet ook hoe wellustig Simson was. Het is al een wonder dat hij nog vier dagen staande bleef. Zou u vier dagen staande blijven? Wat is de duivel listig. Wat heeft hij veel kracht. Hij probeert altijd tot wanhoop te drijven.

'En zij weende voor hem op den zevende der dagen in dewelke zij deze bruiloft hadden. Zo geschiedde het op den zevenden dag, dat hij het haar verklaarde, want zij perste hem; en zij verklaarde dat raadsel den kinderen haars volks.' De metgezellen komen meteen naar Simson. 'Toen zeiden de mannen der stad tot hem op den zevenden dag, eer de zon onderging: Wat is zoeter dan honig en wat is sterker dan een leeuw?'

Wat zal Simson teleurgesteld geweest zijn. Zijn vertrouwen in zijn lieve vrouw was geschonden. Ze heeft hem eerst het antwoord ontfutseld en is vervolgens direct naar de metgezellen gegaan. Die mannen hebben nu de woorden, maar ze missen de zaken. Ze hebben een gestolen bevinding. Ze konden niet verliezen. Ach, wie kan wel verliezen?

Deze weg wordt door de Heere gebruikt om Simson vast te laten lopen. Om hem tot stilstand te brengen. Op een pijnlijke wijze wordt hem opeens het vleselijk genot ontnomen als de mannen terugkomen. Wat zingt de dichter?

Dan zal Ik hen die dwaas of wreev'lig overtreên,
Bezoeken met de roe en bitt're tegenheên.

Deze kastijding is nodig voor Simson om hem terug te brengen in het spoor des Heeren. De kastijding die hem zó in zijn vlees treft, die hem zoveel smart doet, is een kastijding van een liefderijke Vaderhand. Op het moment dat zoiets gebeurt, kunnen we alleen maar woedend worden, maar als we er later op terugblikken, mogen we zeggen:

Milde handen, vriend'lijk' ogen
Zijn bij U van eeuwigheid.

Als u de liefde Gods mag zien in Gods slaande hand, dan mag u onder God komen. Dan bent u het met God eens, want Hij kastijdt een iegelijk zoon die Hij liefheeft.

O, gemeente, Simson loopt vast. Hij wordt opnieuw stilgezet. Wat een wonder als God u stilzet in uw leven. Wat een onuitsprekelijke liefde als God u grijpt. Wat een onuitsprekelijke goedertierenheid als God zegt: 'Tot hiertoe en niet verder.' Dat is nu keer op keer nodig, gemeente. Dan mocht het voor velen vandaag eens voor het eerst zijn. En wat zou het een wonder zijn als het opnieuw zo was. Als God u stilzet, wordt de zonde bitter. Dan gaat u de zonde bewenen. Dan kunt u alleen maar smeken met David in Psalm 51:

Genâ, o God, genâ, hoor mijn gebed;
Verschoon mij toch naar Uw barmhartigheden;
Delg uit mijn schuld, vergeef mijn overtreden;
Uw goedheid wordt noch paal noch perk gezet.
Ai, was mij wel van ongerechtigheid;
Mijn schuld is zwaar, ik heb Uw wet geschonden.

Als God u laat vastlopen, krijgt u de schuldbrief uitgereikt. Dan zijn het de jonkers niet, dan is het die vrouw niet, dan is het de Filistijn niet, maar dan hebt *u* Gods wet geschonden.

Zie mijn berouw, hoor hoe een boet'ling pleit,
En reinig mij van al mijn vuile zonden.

Deze belijdenis komt alleen bij de Heere vandaan. Van onszelf gaan we door als een paard, door domheid voortgedreven. Maar als God

ons laat vastlopen, gaan we smeken om genade en roepen we uit: 'Kan het voor mij nog, Heere?' Om in een weg van omkomen te leren dat de Heere barmhartig en genadig is en groot van goedertierenheid.

Simson loopt vast. Daar komen de mannen. Ze slaan hem met zijn eigen bevindingen om zijn oren. Dan ziet hij ook welke zondige weg hij is gegaan. Hij zegt: 'Zo gij met mijn kalf niet hadt geploegd, gij zoudt mijn raadsel niet hebben uitgevonden.' Met die woorden treft hij de mannen in hun hoogmoed. Hij zegt als het ware: Jullie doen net of jullie slim zijn, maar jullie zijn dwaas. Jullie hebben de oplossing van het raadsel gestolen. En zo is het ook. De mannen hadden de oplossing gestolen. Maar Gods Kerk wordt *eerlijk* zalig. Sion wordt door recht verlost. Wanneer u het raadsel thuiskrijgt waarvan McCheyne zegt:

Mijn ziele, doorziet gij uw lot,
Hoe zult gij rechtvaardig verschijnen voor God?

Dan gaat zo'n zondaar ook proberen dat raadsel zelf op te lossen. Dan gaan we naar mensen toe. Misschien kunnen zij helpen ... Maar wat een genade als de Heere ons dan vast laat lopen en we geen uitkomst meer hebben. Dan wordt het onmogelijk. En de zevende dag waarop betaald moet worden, nadert. Kent u dat? En dan zelf de oplossing niet weten, van mensen afgebracht te zijn. Dan staan we alleen tegenover de Heere en dan moet er betaald worden. Maar dat is onmogelijk! Dan leert de Kerk wel welk een vijandschap er bovenkomt. Alleen de liefde Gods doet voor God buigen.

En als het aan onze kant onmogelijk is, en de Kerk mag buigen voor de Heere, dan mag u het leren: Er is een God Die verborgenheden openbaart. Hij kan het zielenraadsel oplossen. Alleen in de Zoon van Zijn liefde is het mogelijk om die twee ongelijke partijen – een heilig, rechtvaardig en vertoornd God en een verloren zondaar – weer bij elkaar te brengen. O, wanneer de opperste Wijsheid dat wonder gaat verklaren, mag de Kerk weleens ingeleid worden in het eeuwige welbehagen. Van vóór de grondlegging der wereld heeft de drie-enige God dat zielenraadsel al voor Zijn kinderen opgelost. Als de Kerk daarin mag blikken, kan ze alleen maar weg-

zinken in eeuwige verwondering. En als Gods volk dan mag zien op die Verborgenheid, op Christus, de enige Weg van zaligheid, dan moeten ze het zeggen: 'O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods! Hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen, en onnaspeurlijk Zijn wegen!'

Simson heeft verloren. Hij is vastgelopen. De mannen hebben de oplossing gestolen.

'Toen werd de Geest des HEEREN vaardig over hem, en hij ging af naar de Askelonieten en sloeg van hen dertig man; en hij nam hun gewaad, en gaf de wisselklederen dengenen die dat raadsel verklaard hadden.'

De Geest wordt vaardig. Het vlees ligt eronder. Hij gaat naar Askelon, een rijke stad. De Heere neemt het voor Simson op. Hij neemt het voor Zijn volk op. Hij neemt het voor Zichzelf op. Simson gaat naar Askelon en slaat daar dertig mannen dood. Misschien was daar ook wel een bruiloft. In gedachten zien we hem bezig. Een woesteling met lange haren. Hij slaat dertig mannen dood, neemt hun klederen af en gaat 35 kilometer terug van Askelon naar Timnath en zegt: 'Hier hebt u de klederen. Hier hebt u uw loon, gedrenkt in het bloed van uw eigen volk.'

Simson gaat terug naar het ouderlijk huis. Niet als een overwinnaar, maar als een overwonnen man. We lezen in Gods Woord dat hij teleurgesteld en boos was. Hij had niet weg mogen gaan. Hij was met de Filistijnse vrouw een verbintenis aangegaan. Maar hij kon het kruis niet aanvaarden dat hij over zichzelf had afgeroepen. Boos gaat hij terug. Zijn ouders zullen misschien blij geweest zijn en hebben misschien gedacht dat Simson ervan geleerd zou hebben. Maar het was nog maar de eerste pijnlijke les. Hij ging terug naar zijn ouders, maar we weten uit de verdere geschiedenis dat Simson onverbeterlijk was. We zien ons eigen boze bestaan erin terug.

'En Simsons huisvrouw werd zijns metgezels die hem vergezelschapt had.' De vrienden van de bruidegom, die Simson in alles hadden moeten beschermen, die de bruidegom naar de bruid geleid hadden in de huwelijksnacht, nemen zijn vrouw. Zo zien we dat de ene zonde de andere zonde aanwakkert. Wat een raadsels!

Heeft u ook levensraadsels? 'En indien iemand van u wijsheid

ontbreekt, dat hij ze van God begere, Die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt.' Er is er maar Eén Die de raadsels kan oplossen. Dat is de meerdere Simson. In Hem is kracht en honing. Loopt u met zielenraadsels? Loopt u met een openstaande schuld? Zoekt u nog steeds zelf het raadsel op te lossen? De Heere mocht u doen vastlopen. Alleen in Hem is de kracht. Alleen in Hem is zoetheid.

Stel u niet boven de Filistijnse vrouw. Wat zou u doen, wat zou jij doen als u de brandstapel voor ogen zou hebben? Ze hadden immers tegen haar gezegd dat ze haar zouden verbranden! Wat zou u doen? Petrus verloochende zijn Meester voor minder. En hij was een knecht van God, een kind van God!

Simson verliet zijn vrouw. Dat mocht niet want hij had zich aan haar verbonden. Hij verliet haar toen ze nog geen overspel had gepleegd. Hij had bij haar moeten blijven, wát er ook gebeurde. Opnieuw mogen we u wijzen op een andere Bruidegom, op de meerdere Simson. Hij heeft een bruid die alléén ontrouw is. Hij heeft een bruid die voortdurend hoererij pleegt met anderen. Zij is altijd vijandig en wil haar Bruidegom nooit volgen. Maar die grote Bruidegom, de meerdere Simson, blijft getrouw. Daarom mogen we u toeroepen aan het einde van Richteren 14: Zie, meer dan Simson is hier. Hij is de Getrouwe Die nooit zal laten varen de werken Zijner handen. Hij is sterker dan welke leeuw ook. Probeer dan toch niet langer zelf die leeuwen te doden. Hij is zoeter dan honing.

We gaan eindigen met de gelijkenis van de wijze en de dwaze maagden. Toen ze allemaal sliepen, kwam er ook een vriend van de bruidegom. Die riep ook: 'Zie, de bruidegom komt, ga uit hem tegemoet.' Dat mogen wij u ook heden toeroepen. 'Zie, de Bruidegom komt.' De oordelen hangen laag. Het ziet alles op de eindtijd. 'De Bruidegom komt, ga uit Hem tegemoet.'

De wijze en de dwaze maagden werden wakker. Degenen die gereed waren, gingen met de bruidegom mee. Zij werden met hem verenigd en gingen in tot de bruiloft. Daarna werd de deur gesloten! Anderen, die niet bereid waren, gingen uit om nog wat olie te kopen, maar toen ze terugkwamen, was de deur gesloten. Ze hebben geroepen: 'Doe ons open, doe ons open!' Het zal wat zijn, geliefde gemeente, geliefde kinderen, om eenmaal te moeten horen: 'Ik ken

u niet.' Wat zal deze dienst dan tegen u getuigen. U hebt gehoord dat de meerdere Simson sterker is dan een leeuw, dat Hij zoeter is dan honing, dat Hij de Enige is Die het geestelijke raadsel kan oplossen. En zal Hij dan van u moeten zeggen: 'Ik heb u niet gekend'?

Zo waakt dan, want gij weet de dag niet, noch de ure, in dewelke de Zoon des mensen komen zal.

Amen.